

Dades clau d'infància i adolescència a Barcelona

Focus en gènere i desigualtats territorials

Informe 2019

L'Institut Infància i Adolescència de Barcelona realitza l'**informe Dades clau d'infància i adolescència a Barcelona 2019** en el marc de l'**Observatori 0-17 BCN: vides i drets de la infància i l'adolescència a la ciutat**, per encàrrec de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

Ajuntament de
Barcelona

Edita:

Institut Infància i Adolescència de Barcelona - Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona

Equip de treball:

Laia Pineda (direcció)
Mari Corominas (coordinació, ànalisi i redacció)
Kenneth Pitarch (ànalisi i suport en la redacció)
Laia Curcoll (publicació i comunicació)

Institucions que col·laboren en la provisió de dades:

Agència
de Salut Pública

Consorci d'Educació
de Barcelona
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

Serveis de l' Ajuntament de Barcelona que col·laboren en la provisió de dades:

Oficina Municipal de Dades (OMD): Dept. d'Estadística

Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI: Direcció d'Innovació Social (Dept. de Recerca i Coneixement, Dept. Gestió de Sistemes d'Informació), Direcció d'Acció Social (Dept. de Joventut i Adolescència), IMSS (Inst. Municipal Serveis Socials), IMPD (Inst. Municipal Persones Discapacitat) i Dept. Atenció i Acollida per Violència Masclista.

Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat: IMEB (Inst. Municipal Educació)

Àrea d'Agenda 2030, Transició Digital, Esports i Coordinació Territorial i Metropolitana: IBE (Inst. Barcelona Esports)

Altres espais de col·laboració:

Consorci Sanitari de Barcelona

Consorci de Serveis Socials de Barcelona

Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA). Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya

Barcelona

Primera versió: desembre de 2019

Versió actualitzada: març de 2020 per fer d'errates en les pàgines 27, 28 i 29.

La manera de citar el present informe serà:

Institut Infància i Adolescència de Barcelona (2019). *Informe de Dades clau de la infància i l'adolescència a Barcelona 2019.* IIAB-IERMB i Ajuntament de Barcelona.

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement – No comercial – Compartir igual (by-nc-sa) amb finalitat no comercial i amb obra derivada. Es permet copiar i redistribuir el material en qualsevol mitjà i format, sempre que no tingui finalitats comercials; així com remesclar, transformar i crear a partir del material, sempre que es difonguin les creacions amb la mateixa llicència de l'obra original.

(NOTA: aquest informe no ha passat per correcció lingüística)

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	4
2. FOCUS: UNA MIRADA EN CLAU DE GÈNERE I DESIGUALTATS TERRITORIALS	8
2.1 EXISTEIXEN DESIGUALTATS DE GÈNERE RELLEVANTS, JA EN LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA	8
2.2 EXISTEIXEN DESIGUALTATS RELLEVANTS EN FUNCió DEL BARRI ON VIUEN ELS INFANTS DE BARCELONA.....	10
3. EN SÍNTESI	14
3.1 CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	14
3.2 EDUCACIÓ	14
3.3 SALUT	16
3.4 TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	17
3.5 POBRESA, EXCLUSIó I DESIGUALTATS	18
3.6 VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL I PROTECCIó	19
4. CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC.....	21
4.1 QUANTS INFANTS I ADOLESCENTS VIUEN A LA CIUTAT DE BARCELONA?	21
4.3 PERSPECTIVES DEMOGRÀFIQUES DE FUTUR PER A UNA BARCELONA AMB INFANTS I ADOLESCENTS	29
5. EDUCACIÓ.....	32
5.1 PETITA INFÀNCIA: QUIN ÉS EL GRAU D'ESCOLARITZACIó DELS INFANTS DE 0 A 2 ANYS DE LA CIUTAT?	32
5.2 INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA: QUINS SÓN ELS RESULTATS ESCOLARS A L'EDUCACIó OBLIGATòRIA?	36
5.3 ADOLESCÈNCIA: QUANTS ADOLESCENTS CONTINUEN ESTUDIANT I PER QUINS ESTUDIS OPTEN?	44
6. SALUT	48
6.1 TOTS ELS INFANTS I ADOLESCENTS PERCEBEN LA MILLOR SALUT POSSIBLE?	48
6.2 QUÈ ENS DIU L'EXCÉS DE PES DELS INFANTS I ADOLESCENTS SOBRE EL SEU ESTIL DE VIDA?	52
6.3 QUINA ÉS LA SEVA SALUT MENTAL I QUINA ÉS L'ATENCIó QUE REBEN?	55
6.4 QUIN ÉS EL PERFIL DELS ADOLESCENTS EN EL CONSUM DE SUBSTÀNCIES ADDICTIVES?	59
6.5 QUINA ÉS UNA DE LES CONSEQÜÈNCIES DE LES RELACIONS SEXUALS DE RISC DELS ADOLESCENTS?	62
7. TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	65
7.1 COM ÉS L'EXPERIèNCIA DEL TEMPS DELS INFANTS I ADOLESCENTS A LA CIUTAT DE BARCELONA?.....	65
7.2 COM SÓN LES RELACIONS INTERPERSONALS DELS INFANTS I ADOLESCENTS?.....	69
7.3 COM COMENCEN A EXERCIR LA CIUTADANIA ACTIVA?.....	71
8. POBRESA, EXCLUSIó I DESIGUALTATS	76
8.1 L'INDICADOR AROPE: UNA MESURA GLOBAL DEL RISC DE POBRESA I EXCLUSIó SOCIAL.....	76
8.2 DIAGNOSI: QUINS SÓN ELS SENYALS DE LA POBRESA I LES DESIGUALTATS SOCIALS A LA CIUTAT DE BARCELONA?	78
8.3 CAUSES: QUINES SÓN LES RAONS PRINCIPALS DE LA POBRESA INFANTIL A LA CIUTAT DE BARCELONA?	82
8.4 IMPACTES: QUINES CONSEQÜÈNCIES Té LA POBRESA DURANT LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA EN LES SEVES VIDES?	89
9. VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL I PROTECCIó	92
9.1 COM DE SEGURS SE SENTEN ELS NENS I NENES EN ELS SEUS ENTORNS MÉS PROPERs?	92
9.2 QUANTS ADOLESCENTS S'HAN SENTIT DISCRIMINATS O ASSETJATS EN EL SEU DIA A DIA?	96
9.3 QUANTS ADOLESCENTS HAN ESTAT VÍCTIMES DE VIOLÈNCIES DOMÈSTIQUES I MASCLISTES A LA CIUTAT DE BARCELONA?	99
9.4 QUANTS INFANTS I ADOLESCENTS ES TROBEN EN SITUACIó DE RISC SOCIAL O SITUACIó DE DESEMPARAMENT A LA CIUTAT DE BARCELONA?	102
9.5 INFANTS I ADOLESCENTS MIGRANTS SOLS A LA CIUTAT DE BARCELONA	107
10. BIBLIOGRAFIA	108
11. ÍNDEX DE GRÀFICS, MAPES I TAULES	111
12. ANNEX	115

1. INTRODUCCIÓ

El **Dades clau d'infància i adolescència a Barcelona 2019** és un informe anual que s'edita per tal de fer una radiografia de l'estat de la infància i l'adolescència a la ciutat de Barcelona a través de sis dimensions principals: 1) context sociodemogràfic; 2) educació; 3) salut; 4) temps, relacions i ciutadania; 5) pobresa, exclusió i desigualtats; i 6) violències, risc social i protecció.

L'informe s'impulsa en el marc del programa municipal de l'Ajuntament de Barcelona [Observatori 0-17 BCN, vides i drets de la infància i l'adolescència a la ciutat](#)¹ i s'alimenta del Sistema Integral d'Indicadors de la Infància i l'Adolescència de Barcelona (SIIIB, en endavant). L'objectiu d'aquest sistema d'indicadors és agrupar i sistematitzar dades disponibles sobre infància i adolescència a la ciutat, a més d'aportar una visió integral sobre les condicions de vida en aquesta etapa del cicle vital.

L'objectiu final, per tant, és compartir informació rellevant sobre les condicions de vida i els reptes referents a l'àmbit de la infància i l'adolescència a la ciutat de Barcelona, afavorir el disseny de polítiques públiques basades en l'evidència, donar importància a la dimensió local de les polítiques públiques i contribuir cap a l'accés en obert a les dades produïdes per l'administració pública.

Des d'aquesta voluntat, el SIIIB es guia de vuit orientacions principals²:

1. Situar els infants i adolescents al centre.
2. Sistematitzar i optimitzar les dades disponibles.
3. Combinar informació objectiva i subjectiva.
4. Treballar amb dades de la ciutat de Barcelona.
5. Desagregar per diferents característiques dels infants i adolescents (sexe, edat, nacionalitat i territori).
6. Reconstruir la sèrie històrica dels indicadors seleccionats per poder observar la tendència.
7. Incloure indicadors que permeten mesurar fites consensuades en estratègies municipals o d'altres escales territorials.
8. Incloure indicadors que compleixen amb criteris de qualitat consensuats (validesa i confiabilitat).

¹ Enllaç IIAB: <https://institutinfancia.cat/projectes/observatori-0-17-bcn/>

² Per saber-ne més sobre del Sistema Integral d'Indicadors de la Infància i l'Adolescència de Barcelona (SIIIB), es pot consultar l'[Informe de Dades clau de la infància i l'adolescència a Barcelona 2018, de l'IIAB-IERMB i Ajuntament de Barcelona](#) (pàgines 3-14). S'hi presenta la fonamentació del SIIIB amb més detall.

Novetats de l'edició 2019

En aquest sentit, l'informe **Dades clau d'infància i adolescència a Barcelona 2019** inclou algunes novetats importants:

- a. Amb relació a l'àmbit geogràfic, hi ha més indicadors desagregats a nivell de districte, o bé amb informació de context socioeconòmic. A més, en algunes dimensions, s'incorporen algunes dades de Catalunya, Espanya o la Unió Europea per tal d'ampliar la dimensió territorial i valorar si les situacions de vulnerabilitat són les mateixes que a la ciutat de Barcelona.
- b. Es parteix d'una mirada àmplia que té en compte els [Objectius de Desenvolupament Sostenible 2030](#) (ODS, en endavant) (Nacions Unides, 2015) i també l'[Agenda 2030 en clau d'infància a Catalunya](#) (Equip d'Incidència Política d'UNICEF Comitè Catalunya i UNICEF Comitè Espanyol, 2018), la qual identifica i desplega els ODS més pertinents per actuar a favor de la infància i l'adolescència a Catalunya. Així mateix, també es contemplen les actuacions del [Focus Infància i Ciutadania 2017-2020](#) de la ciutat de Barcelona (Focus Infància, en endavant), les quals tenen a veure amb les diferents dimensions treballades al SIIIAB i es relacionen amb els ODS.
- c. Pel que fa a la caracterització dels infants, en perspectiva de gènere i d'acord amb el [Pla per a la Justícia de Gènere 2016-2020](#) (Pla de Gènere, en endavant), al llarg de tot l'informe es presta especial atenció a les dades diferenciades de les nenes-noies i els nens-nois. Així, s'aporten dades en clau d'infància per als indicadors del Pla de Gènere.
- d. També es tenen especialment en compte les dades en clau d'infància i adolescència per a les fites i els indicadors de l'[Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials de Barcelona 2017-2027](#)³ (EIRDS, en endavant). Al llarg de tot l'informe, s'indica quins són els indicadors dels SIIIAB que també es tenen en compte en el Pla de Gènere i/o l'EIRDS.

Enguany, s'aposta per una doble mirada a les dades del SIIIAB vinculada a les estratègies municipals esmentades, la de gènere i desigualtats territorials. En properes edicions, el focus d'anàlisi seran altres perspectives com la de l'origen geogràfic i cultural o una comparativa més àmplia de les dades de la ciutat de Barcelona amb les d'altres marcs territorials.

Contingut i estructura de l'informe

En l'informe **Dades clau d'infància i adolescència a Barcelona 2019** s'ha tingut en compte la mirada de gènere i de desigualtats territorials a l'hora de seleccionar els indicadors rellevants i explicar les dades. Per tal de facilitar la lectura en base aquestes dues mirades que estan aplicades de forma transversal durant tot l'informe, el primer capítol és un “**Focus: una mirada en clau de gènere i desigualtats territorials**”. El següent capítol “**En síntesi**” fa un resum dels indicadors més destacats i les idees clau de l'estat de la infància i l'adolescència a

³ Tant el Pla de Gènere com l'EIRDS són instruments de planificació de l'Ajuntament de Barcelona que desenvolupen els ODS 2030 a Barcelona [[Gabinet Tècnic de Programació i Dir. De Serveis de Justícia Global i Cooperació Internacional \(2019\). Informe sobre localització dels Objectius de Desenvolupament Sostenible \(ODS\) 2030 a Barcelona](#)].

la ciutat. Seguidament, es despleguen **6 capítols més**, un per a cada dimensió del SIIIB. Els capítols tenen especialment en compte els ODS i l'Agenda 2030 en clau d'infància, el Focus Infància, el Pla de Gènere i l'EIRDS. Finalment, s'inclou com a “**Annex**” el llistat del total de 150 indicadors que formen part del SIIIB en l'actualitat, la seva descripció i la informació bàsica dels indicadors disponibles.

A continuació es detalla quin és el contingut de cada un dels capítols que té l'informe:

- **CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC:** Es presenta quants infants i adolescents viuen a la ciutat de Barcelona, tenint en compte els naixements i els altres grups d'edat (població adulta i gent gran). També s'exposa el perfil sociodemogràfic dels infants i adolescents de la ciutat (sexe, subgrups d'edat 0-5/6-11/12-17, nacionalitat i discapacitat) i la seva distribució a nivell de districte. A més, es mostra quants habitants de la ciutat viuen a llars amb infants o adolescents i la seva distribució per districtes. Com apartat final, s'expliquen algunes perspectives demogràfiques de futur per a una Barcelona amb infants i adolescents que podrien contrarestar el sobreenvelliment actual a la ciutat.
- **EDUCACIÓ:** A partir de l'objectiu de desenvolupament sostenible sobre el deure de garantir una educació inclusiva i equitativa, s'explica quin és el grau d'escolarització dels infants 0-2 anys a la ciutat de Barcelona en comparació de Catalunya, la cobertura de la demanda atesa i la distribució per districtes segons la titularitat del centre. Es continua amb els resultats escolars a l'educació obligatòria mitjançant indicadors de no assoliment de les competències bàsiques i la taxa de graduació, a més d'indicadors sobre el benestar del infants en l'àmbit escolar. Per últim, s'hi incorporen dades sobre els adolescents que continuen estudiant un cop acabada l'escolarització obligatòria i per quins estudis opten i es finalitza amb la desagregació territorial i la perspectiva de gènere.
- **SALUT:** A partir de l'objectiu de desenvolupament sostenible sobre la salut i la necessitat d'afavorir una vida sana, es recullen dades sobre la percepció de la salut per part dels infants i adolescents juntament amb alguns indicadors d'hàbits saludables. Es continua amb indicadors de salut física i sobrepès/obesitat, així com indicadors de salut mental i atenció d'infants i adolescents en serveis com els Centres de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ). Així mateix, s'explora el perfil dels adolescents en el consum de substàncies addictives (alcohol, tàbac i cànnabis) i nous fenòmens relacionats amb l'ús responsable del mòbil. El capítol acaba amb una mirada als mètodes anticonceptius, a les interrupcions voluntàries de l'embaràs i als naixements entre noies adolescents.
- **TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA:** Les dades d'aquest capítol es vinculen, principalment, a l'objectiu de desenvolupament sostenible sobre ciutats i comunitats sostenibles, però també se'n tenen en compte d'altres com l'educació o de la salut. Es presenta com és l'experiència del temps i els seus usos per part dels infants i adolescents a la ciutat de Barcelona. S'expliquen els punts de vista dels infants, però també el tipus d'activitats extraescolars que els infants i adolescents fan fora de l'escola. Es continua amb la percepció dels infants de rebre suport en cas de tenir un problema. Finalment, es presenta com els infants comencen a exercir la seva ciutadania activa a partir de l'escuta adulta i el coneixement dels drets de l'infant, i com ho fan els adolescents a partir de la seva vinculació a associacions i entitats de lleure, polítiques o religioses.

- **POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS:** En aquest cas, es parteix de tres objectius de desenvolupament sostenible: el d'erradicació de la pobresa en totes les seves formes, el d'aconseguir ciutats inclusives assegurant l'accés a l'habitatge i serveis adequats i, per últim, el d'afavorir un treball digne i creixement econòmic. En aquest capítol es descriuen els contextos de partida desiguals per créixer i viure la infància i l'adolescència en funció dels estrats de renda a la ciutat de Barcelona. S'exploren les desigualtats de renda entre els infants i les taxes de risc de patir pobresa monetària (moderada, severa o extrema) i el risc de patir pobresa i/o exclusió social (taxa AROPE). Es continua presentant el déficit estructural en protecció a la infància i la importància d'ajuts municipals per combatre la pobresa infantil com el Fons 0-16. També es repassen indicadors relacionats amb la precarietat laboral i la sobrecàrrega derivada de les despeses de l'habitatge de les llars amb infants. Per últim, s'expliquen les conseqüències que té la pobresa durant la infància i l'adolescència a partir d'alguns indicadors de privació material i la seva distribució desigual entre els districtes de la ciutat.
- **VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL I PROTECCIÓ:** En aquest capítol es presenten indicadors sobre la percepció de seguretat i convivència dels infants en els seus entorns més propers (família, escola i barri). Es continua amb les vivències quotidianes de discriminació i assetjament dels i les adolescents. També es destaquen indicadors sobre violències domèstiques i masclistes viscudes pels infants i adolescents, incloent dades del Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (SARA). Es continua amb el nombre d'infants i adolescents en situacions de risc social i desemparament, incloent la mesura protectora que reben. Finalment, es presenta l'evolució del nombre d'infants i adolescents migrants sols que han anat arribant a la ciutat. Aquests indicadors es presenten relacionats amb els objectius de desenvolupament sostenible sobre la promoció de societats pacífiques i aconseguir ciutats inclusives i segures.

2. FOCUS: UNA MIRADA EN CLAU DE GÈNERE I DESIGUALTATS TERRITORIALS

En l'informe **Dades clau d'infància i adolescència a Barcelona 2019** s'ha apostat per fer un focus als indicadors d'infància en clau de gènere i de desigualtats territorials, a partir de les dades de context socioeconòmic o territori (majoritàriament districtes de la ciutat, però també Catalunya i, en alguns casos, Espanya i Unió Europea).

Un cop vistes les dades i analitzades en clau de desigualtat territorial i de gènere, la conclusió és ben clara: **ser nen o nena i créixer en un barri o en un altre son factors que condicionen, i condicionarán, les trajectòries vitals dels nostres infants.**

És a dir, **no tots els nens, nenes i adolescents de Barcelona viuen igual**, al contrari: a la ciutat existeixen grans desigualtats que es tradueixen en vivències molt diferents de la infància i l'adolescència.

A continuació es detalla quines són aquestes diferències i desigualtats en clau de gènere i en clau de territori.

2.1 Existeixen desigualtats de gènere rellevants, ja en la infància i l'adolescència

Desigualtats a nivell educatiu

Les nenes i els nens tenen trajectòries diferenciades a nivell educatiu que, a la llarga, poden condicionar les seves trajectòries professionals reproduint les desigualtats a nivell laboral, tant pel que fa als tipus de feina com pel que fa a les condicions laborals i salarials. Aquest fet ens indica que encara som lluny d'un model plenament coeducatiu tan a l'escola com en altres espais educatius (família, temps no lectiu, etc.).

Pel que fa a l'assoliment de les competències bàsiques, **les nenes i noies obtenen millors resultats en llengües** (català, castellà i anglès) i els nois millors resultats en matemàtiques.

Per altra banda, al final de l'etapa d'escolarització obligatòria, **les noies es graduen més que els nois** (92,7% i 88,6% respectivament) de manera més o menys similar a tota la ciutat excepte en el cas de Ciutat Vella, on les diferències són més importants: el 83,8% de noies que es graduen a l'ESO vs el 73,0% de nois.

Per altra banda, entre els i les adolescents que decideixen seguir estudiant, **hi ha més noies que opten pel batxillerat** (54,4% de noies) i, en canvi, **la formació professional està més masculinitzada** (61,2% de nois) i és justament en la formació professional on hi ha importants desigualtats de gènere, amb una **segregació important per sexe en funció de la família professional**, amb unes professions clarament masculinitzades i d'altres clarament feminitzades.

Desigualtats en la salut

Un indicador rellevant pel que fa a la salut física dels infants i adolescents, i també de la població en general, és el sobrepès i l'obesitat. **Els nens tenen sobrePès o obesitat en major mesura que les nenes** (38,2% vs 35,5%), una diferència que s'accentua en l'adolescència (28,3% vs 22,7%). Tot i així, **són les noies adolescents les que diuen estar menys satisfetes tant amb la seva salut com, sobretot, amb el seu cos**: el 44,6% de noies no estan prou satisfetes amb la seva salut (vs el 27,8% de nois) i el 79,8% no estan prou satisfetes amb el seu cos (vs el 71,7% de nois). Aquestes dades evidencien una clara desigualtat en perspectiva de gènere i, molt probablement, responen als patrons i cànons de bellesa als quals estan sotmeses les noies en major mesura.

En canvi, el risc de patir problemes de salut mental durant la infància i l'adolescència és transversal a tota la ciutat, tant per a nens com per a nenes. Però, tot i que entre els infants hi ha més nens que nenes en risc (7,0 % vs. 4,5 %), a l'adolescència el patró s'inverteix i hi ha més noies que nois en risc de patir un problema de salut mental (4,1 % vs. 2,9 %).

Per altra banda, pel que fa a la relació amb substàncies addictives durant l'adolescència, destaca el fet que **hi ha més noies que nois que hagin provat l'alcohol i el tabac almenys una vegada a la vida** (70,9% i 39,4% vs 66,3% i 35,6%), però en canvi **hi ha més nois que noies que hagin provat el cànnabis** (30,9% vs 28,5%). Per altra banda, **l'ús problemàtic del mòbil i les pantalles és major entre les noies** que entre els nois (52,5% vs 43,3%).

També en l'adolescència, destaca el fet que **els embarassos entre noies adolescents s'ha reduït una mica més d'un terç** en els darrers 12 anys (dels 824 del 2006 als 529 del 2018), però encara hi ha 1 de cada 10 adolescents, tant nois com noies, que no utilitza mètodes anticonceptius eficaços en les seves relacions sexuals amb penetració.

Desigualtats en l'ús del temps i en les relacions del dia a dia

Tant els nens com les nenes de Barcelona no estan prou satisfets amb la quantitat de temps lliure que tenen i tampoc amb l'ús que en fan, de manera que és una insatisfacció que no té a veure amb ser nen o nena sinó amb la condició d'infant.

Els nens i nenes de la ciutat senten que passen massa estona a l'escola, que tenen massa deures i que això els treu temps per fer activitats amb la família i els amics que els satisfarien més, com jugar al parc i passar més temps a l'aire lliure. Per altra banda, **hi ha més nenes que nens que no fan exercici o que en fan de forma insuficient** (14,7 % vs. 6,8 %) i, entre els que fan activitats extraescolars esportives s'observen **patrons de gènere molt diferenciats**, amb uns esports clarament masculinitzats: en un extrem el futbol (91% de nens-nois) i a l'altre la dansa i el patinatge (93% de nenes-noies).

Per altra banda, els infants i adolescents de Barcelona creuen que les relacions que tenen amb la família i els amics tenen marges de millora importants i molts pensen que, en cas de tenir un problema, no rebrien el suport suficient del seu entorn. **Les nenes tenen en més bona consideració les seves relacions amb els amics i amigues que no pas els nens** (hi ha menys nenes que nens que pensin que no rebrien prou suport dels seus amics i amigues en cas de tenir un problema, un 28,1% vs 37,4%) però, per contra, **a l'adolescència són més crítiques amb les relacions amb la família** (un 23,3% de noies i un 18,7% de nois pensen que les relacions amb la seva família no són prou bones).

Desigualtats de gènere en contextos de violència i risc social

Entre les discriminacions més habituals a l'adolescència cal comptar la discriminació de gènere. I és que 1 de cada 10 noies adolescents (13,5%) diuen haver estat discriminades pel fet de ser noies, una discriminació per raó de sexe que pràcticament no afecta als nois (només un 3% dels adolescents diuen haver estat discriminats pel fet de ser nois).

Però no només se senten més discriminades pel fet de ser noies, sinó que, a més, **les nenes se senten menys segures quan es mouen pel barri on viuen que no pas els nens** (53,6% vs 45,5%). En canvi, no hi ha diferències significatives en la percepció de seguretat a l'escola i a la família. De fet, el factor que més influeix en la percepció de seguretat en els entorns propers dels infants és el context socioeconòmic en què viuen i no tant el fet de ser nens o nenes.

I, encara més, no només se senten menys segures en determinats entorns, sinó que, a més, **estan molt més exposades al cyberbullying (assetjament a través d'internet) que no pas els nois**, un tipus d'assetjament que afecta el doble de noies que de nois (13,8% vs 7,1%). En canvi, el *bullying*, o assetjament a l'escola, afecta per igual els nois i les noies.

Pel que fa a la violència, **tant nens com nenes són víctimes de violències a la llar**, sense que s'observin diferències significatives per raó de sexe. Però en canvi, sí que se n'observen en els casos de violència masclista: dels 78 adolescents atesos en els darrers 4 anys pel programa SARA-jove, 9 de cada 10 són noies. Aquesta gran diferència entre nois i noies atesos significa que **la violència masclista es manifesta ja des de l'adolescència**. De fet, **un 15,9% de dones adultes barcelonines declaren van patir violència masclista durant la seva infància** (excloent comentaris, gestos sexuals o exhibicionisme), una dada que reforça aquesta idea però que, alhora, suggereix que la gran majoria de casos de violència masclista en les nenes i noies adolescents encara no es denuncien.

Pel que fa als infants i adolescents que estan en situació de risc social o desemparament i que requereixen mesures protectores per part de l'administració, no s'observen diferències rellevants entre nens i nenes. Amb la gran excepció dels **infants i adolescents migrants que arriben sols a Barcelona i sense referents familiars** entre els que **pràcticament tots són nois** (un 98,3%).

2.2 Existeixen desigualtats rellevants en funció del barri on viuen els infants de Barcelona

Contextos desiguals on créixer i viure la infància i l'adolescència

La població infantil i adolescent de la ciutat de Barcelona viu a **barris i districtes on les rendes familiars anuals són molt desiguals**.

El 62,0 % dels infants i adolescents viu a districtes on les rendes familiars tendeixen a ser més baixes (Nou Barris, Sant Andreu, Horta-Guinardó, Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Sant Martí), mentre que el 38,0 % viu a districtes on les rendes familiars tendeixen a ser més altes (Gràcia, l'Eixample, les Corts i Sarrià-Sant Gervasi). Convé tenir en compte que, sovint, als districtes amb rendes més baixes hi ha menys població amb estudis superiors universitaris o cicles formatius de grau superior (30% o menys) i, normalment, una major proporció de població adulta amb nacionalitat estrangera. Aquestes condicions de vida i aquests entorns

socioeconòmicament més empobrits s'acaben traduint en **menys oportunitats educatives per als infants i adolescents, trajectòries formatives més empobrides i noves desigualtats en l'edat adulta**.

D'altra banda, les desigualtats són molt acusades entre els mateixos infants: **el 10% d'infants i adolescents més ric té 10 vegades més renda que el 10% més pobre**. I és que, més enllà de les desigualtats socioeconòmiques entre els infants, cal tenir en compte que **3 de cada 10 infants i adolescents a Barcelona es troben en risc de pobresa moderada** (30,8%), el 9,7 % en risc de pobresa severa i el 7,7% en risc de pobresa extrema.

Les principals causes de la pobresa infantil són la **manca d'inversió en infància**, la poca capacitat de les transferències socials per treure a les famílies amb infants de la pobresa, la **pobresa en el treball i les elevades despeses de l'habitatge a la ciutat**, les quals afecten de manera molt desigual a la ciutat: per exemple, a Ciutat Vella el sobrecost de l'habitatge afecta 4 de cada 10 infants (38,1%), mentre que a Les Corts i Sarrià-Sant Gervasi només afecta 1 de cada 10 infants (9,9%).

Una de les conseqüències més visibles de la pobresa són les privacions materials, que condicionen el dia a dia dels nens, nenes i adolescents, com ara no poder mantenir la llar a una temperatura adequada, no poder fer front a una despesa imprevista, no poder anar de vacances o no poder connectar-se a internet. El nombre d'infants que viuen situacions de privació material és molt diferent en funció del districte: **Nou Barris i Ciutat Vella són els dos districtes on infants i adolescents pateixen nivells més alts de privació material**, molt lluny d'altres districtes com Les Corts i Sarrià-Sant Gervasi. Per exemple, per cada llar que no es pot permetre connexió a internet a Les Corts i Sarrià Sant Gervasi n'hi ha 24 que no s'ho poden permetre a Nou Barris i 21 a Ciutat Vella; o per cada llar de Les Corts i Sarrià-Sant Gervasi que no es pot permetre mantenir l'habitatge a una temperatura adequada n'hi ha 10 que no s'ho poden permetre a Nou Barris i 9 a Ciutat Vella.

Desigualtats a nivell educatiu

Existeixen desigualtats educatives en funció del barri o del context socioeconòmic en què viuen els infants per a totes les etapes del cicle educatiu: petita infància, resultats educatius en l'etapa obligatòria i accés als estudis postobligatoris.

Malauradament, si bé el nombre d'infants escolaritzats entre els 0 i els 2 anys ha crescut de forma continuada en els darrers 10 anys, segueix havent-hi disparitats territorials molt importants. **L'escolarització abans dels 3 anys és molt menor en districtes amb baixos nivells de renda amb diferències molt acusades en relació als districtes de renda alta:** per exemple, a Sarrià-Sant Gervasi hi ha més del doble d'infants escolaritzats abans dels 3 anys que a Ciutat Vella (62,7% vs 25,6%). En contrapartida, **la xarxa d'escoles bressol públiques dona major cobertura als districtes on més es necessita, és a dir, els de rendes més baixes:** gairebé el 75% de la petita infància escolaritzada de Ciutat Vella va a l'escola bressol pública mentre que a Sarrià-Sant Gervasi, el 81% va a llars d'infants privades.

Pel que fa a l'etapa d'escolarització obligatòria, **existeixen desigualtats molt rellevants tant pel que fa als resultats escolars a primària i secundària, com pel que fa a la taxa de graduació a l'ESO**. Així, per exemple, hi ha entre 8 i 6 vegades més d'adolescents que no assoleixen les competències bàsiques en llengua anglesa a Ciutat Vella (27,4%) o Nou Barris (23,9%) que a Sarrià-Sant Gervasi (3,5%) o Les Corts (3,7%). Pel que fa la taxa de graduació de l'ESO, mentre que a districtes com Les Corts, Gràcia o Sarrià Sant-Gervasi al voltant del 96% dels adolescents es gradua, a Ciutat Vella només ho fa el 78,0% i a Nou Barris el 82,4%.

En l'educació postobligatòria les xifres globals de ciutat amaguen desigualtats importants entre districtes: mentre que als districtes amb renda baixa els nois i noies que segueixen estudiant es distribueixen de manera força equilibrada entre el batxillerat i la formació professional, **als districtes amb contextos socioeconòmics de rendes més altes el batxillerat és clarament l'opció majoritària.**

Desigualtats en la salut

Els infants que viuen en contextos de renda baixa tenen pitjor percepció de la seva salut i, a més, tenen més problemes de sobrepès i d'obesitat, tant en la infància com en l'adolescència, que els que viuen en contextos de renda alta.

Pel que fa al consum de substàncies addictives durant l'adolescència s'observa un canvi de tendència que caldrà observar si es manté: mentre que el 2012 eren els adolescents que vivien en contextos socioeconòmicament més desafavorits els que havien provat en major mesura l'alcohol, el tabac i el cànnabis, el 2016 són els que viuen en contextos més afavorits. D'altra banda, tot i que no hi ha una gran diferència, s'observa com **l'ús problematic del mòbil per part dels adolescents és major en contextos desafavorits** (49,9% vs. 46,0%).

Per altra banda, **el risc de patir problemes de salut mental** durant la infància i l'adolescència és transversal a tota la ciutat, **per tots els contextos socioeconòmics, ja siguin de rendes més baixes, intermèdies o altes.**

En canvi, si que s'observen diferències significatives pel que fa als embarassos adolescents: **als barris amb major vulnerabilitat i pobresa hi ha més embarassos adolescents** (26% a Ciutat Vella vs 5% a Gràcia) i és també a on més noies adolescents tiren endavant l'embaràs esdevenint mares: al voltant del 40% de les noies adolescents embarassades de Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Sant Andreu acaben esdevenint mares adolescents, mentre que el 80% de les noies de l'Eixample, Gràcia o Les Corts decideixen interrompre voluntàriament el seu embaràs.

Desigualtats en l'ús del temps, en les relacions i en l'exercici de la ciutadania

Tant la quantitat de temps lliure que tenen els infants com l'ús que en fan, és una font d'insatisfacció generalitzada a tota la ciutat. **El 26,1% dels infants i adolescents entre 3 i 14 anys no juga cap dia al parc o al carrer**, una activitat que es considera molt positiva per al desenvolupament dels infants. Aquesta situació encara és pitjor entre els infants que viuen en barris de rendes molt altes (el 38,7% no juga cap dia al parc). A més, **l'11,0% dels adolescents pràctica activitat física insuficient**, especialment als barris de rendes baixes (11,6% vs 9,9%), és a dir, el seu estil de vida és força sedentari. Aquesta dada està relacionada, també, amb el **pantallisme**: un 33% de noies i un 30% de nois de barris de rendes baixes passen 2 hores o més davant la televisió en un dia de classe, una dada que contrasta amb el 17,6% de noies i el 21,5% de nois que ho fan als barris de rendes altes.

Si bé la majoria d'infants fa alguna activitat extraescolar entre setmana (9 de cada 10), **la participació en caus i esplais els caps de setmana és molt baixa i molt desigual entre els diferents districtes**: en un extrem hi ha Gràcia amb un 12,0% d'infants que hi participen i a l'altre les Corts, amb només un 4,1%. La participació en caus i esplais no només té a veure amb el context socioeconòmic sinó també amb el teixit associatiu del barri.

Pel que fa al tipus de relacions que tenen els infants i adolescents, destaca el fet que **els infants**

i adolescents que viuen en barris de rendes baixes tendeixen més a pensar que en cas de tenir un problema no rebrien el suport que necessiten per part dels seus amics i amigues (ho pensa el 35,4% dels infants de barris de rendes baixes, el 31,0% de barris de rendes intermèdies i el 28,2% de barris en rendes altes). Per altra banda, **se senten menys escoltats pels adults del seu entorn** (40,5%) que els que viuen en barris amb rendes més altes (32,0 %).

Pel que fa al coneixement dels drets dels infants, afloren diferències importants segons el context socioeconòmic, però amb un patró diferent a l'habitual, la qual cosa fa pensar que depèn més d'una apostia dels centres educatius que no pas dels entorns familiars dels infants: **són els infants que viuen a barris de rendes intermèdies els qui coneixen en major mesura quins són els drets dels infants** (60,0%), per sobre dels infants que viuen a barris de rendes baixes (52,9%) i encara més per sobre dels que viuen a barris de rendes altes (49,1%).

Desigualtats territorials en relació a les situacions de violència i risc social

La sensació de seguretat per part dels infants de Barcelona no és equilibrada a tota la ciutat, sinó que hi ha força diferències en funció del context socioeconòmic on viuen els infants. Així, **els nens i nenes que viuen en barris de renda baixa se senten menys segurs** que els que viuen en barris de renda alta, tant a casa (20,1% vs 15,5%) com a l'escola (26,3% vs 21,4%) i, **sobretot, se senten menys segurs al barri on viuen**, amb una diferència de gairebé 20 pp. respecte els infants de barris de renda alta (54,9% vs 36,4%). Alhora, **són els que perceben més baralles**, tant a l'escola (42,3% vs 34,3%) com, sobretot, al barri (15,8% vs 5,2%).

Per altra banda, convé recordar que el 6,3% dels adolescents declaren haver patit **bullying, un fenomen present a tota la ciutat, sense diferències destacades per barri o context socioeconòmic.**

On si que hi ha diferències rellevants per districte és en els casos de violència domèstica (als districtes de Nou Barris, Ciutat Vella, Sant Andreu i Sants-Montjuïc hi ha més infants i adolescents víctimes de violències a la seva llar que al global de la ciutat) **i en els casos d'infants i adolescents en situació de risc social** (Nou Barris, Ciutat Vella i Sants-Montjuïc per sobre la mitjana de ciutat). També s'observen diferències entre districtes pel que fa al nombre d'infants i adolescents que participen en centres oberts (a Ciutat Vella hi ha el 41,5% del total de participants de la ciutat).

3. EN SÍNTESI

3.1 Context sociodemogràfic

- **Població 0-17 a Barcelona:** L'any 2019, a la ciutat de Barcelona hi viuen 246.266 infants i adolescents d'entre 0 i 17 anys, els quals representen el 14,9% de la població global. El 85,1% restant és població adulta (63,8%) i gent gran (21,3%).
- **Evolució de la població i tendències de futur:** El nombre de naixements decreix un 11,9% des de l'any 2008 —baixant la taxa de natalitat 1,1 punts per mil— i se segueix la mateixa tendència que a Catalunya i Espanya. L'any 2018 van néixer 12.889 nadons a la ciutat de Barcelona, 1.748 menys que el 2008. Tot i que la població 0-17 ha crescut un 7% en els darrers 10 anys, les projeccions futures preveuen un petit decreixement de la població infantil i adolescent fins arribar a un 14,5% l'any 2026.
- **Característiques dels infants i adolescents:** L'any 2019, a la ciutat de Barcelona, gairebé 2 de cada 10 infants i adolescents tenen nacionalitat estrangera (17,4%), percentatge que s'ha triplicat en els darrers 20 anys (des del 5,4% de l'any 2001 i el 15,7% del 2016 fins al 17,4% del 2019). Ha estat, en gran mesura, el moviment migratori i no el moviment natural de població el que ha permès mantenir la població infantil i adolescent al voltant del 15%. Seguint el patró habitual, el 51,4% són nens-nois i el 48,6% nenes-noies. En proporcions gairebé iguals, 1 de cada 3 té 0-5 anys, 1 de cada 3 té 6-11 anys i 1 de cada 3 té 12-17 anys. A més, l'1,7% (4.113) té alguna discapacitat legalment reconeguda.
- **Distribució de la població 0-17 per districtes:** No hi ha la mateixa xifra d'infants i adolescents als diferents districtes de la ciutat. Es poden distingir tres grans grups segons el volum de població 0-17 respecte del total de ciutat (2019): 1) Sant Martí i l'Eixample (al voltant del 15% dels infants i adolescents, cadascun); 2) Sarrià-Sant Gervasi, Nou Barris, Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó i Sant Andreu (entre el 9%-12%, cadascun); i 3) Gràcia, Ciutat Vella i les Corts (al voltant del 7% o menys, cadascun).
- **Llars amb infants i adolescents:** A la ciutat de Barcelona, 1 de cada 5 llars són llars amb infants i adolescents. A 1 de cada 5 llars de la ciutat hi viuen infants i adolescents (23,3% del total de les llars) i, en el global d'aquestes (si compta els infants i adolescents, però també la població adulta), hi viu el 38,5% de la població total de la ciutat. Segons nombre d'infants o adolescents a les llars, al 54,1% hi ha un únic infant o adolescent, al 36,8% dos, i al 9,1% tres o més. Pel que fa la tipologia de llars, en el 12,8% hi viu una única persona adulta, en el 55,7% dues i el 31,5% restant són altres tipus de llars (2019).

3.2 Educació

- **L'escolarització de la petita infància:** Des del curs 2006-2007 fins al curs 2017-2018, de cada 100 infants d'entre 0 i 2 anys a la ciutat de Barcelona, n'hi ha 7 més que estan escolaritzats, és a dir, l'escolarització de la petita infància s'ha incrementat des del 36,6% del curs 2006-2007 fins al 44,0% del curs 2017-2018. La taxa d'escolarització entre els 0 i 2 anys a la ciutat de Barcelona és de 5 punts percentuals més alta que la de Catalunya (38,6%). La cobertura pública de les escoles bressol municipals només garanteix plaça

pública a la meitat de les famílies amb infants 0-2 que la sol·liciten (54,1%). En conseqüència, el 46,8% dels infants 0-2 escolaritzats va a centres de titularitat pública (escoles bressol) i el 53,2% a centres de titularitat privada (llars d'infants). És a dir, fins i tot als districtes on les rendes soLEN ser més baixes, entre 3 i 5 de cada 10 infants 0-2 escolaritzats van a llars d'infants privades (Ciutat Vella: 25,5%, Nou Barris: 32,8%, Horta-Guinardó: 35,8%, Sant Martí: 39,1%, Sant Andreu: 44,0% i Sants-Montjuïc: 53,1%).

- **Els resultats en competències bàsiques i la graduació: Després de l'educació obligatòria, 1 de cada 10 adolescents de la ciutat de Barcelona no obté el graduat d'ESO, amb diferències importants entre districtes (més casos a Ciutat Vella, Nou Barris i Sants-Montjuïc).** Tot i amb això, el curs 2017/2018 es graduen un 9% més d'adolescents respecte del curs 2007/2008 (90,7% i 81,9% respectivament). Mentre a les Corts el 96,3% dels adolescents es graduen d'ESO, respecte d'altres districtes, hi ha distàncies de més de 9 punts percentuals: Ciutat Vella (78,0%), Nou Barris (82,4%) i Sants-Montjuïc (86,2%). Pel que fa a les competències bàsiques, al voltant del 10% dels adolescents de la ciutat no assoleix alguna de les competències bàsiques quan acaba el seu procés d'escolarització obligatòria (curs 2018/2019). Pel que fa al no assoliment de la competència lingüística en llengua anglesa a 4t d'ESO, hi ha tres grans grups de districtes segons el percentatge de no assoliment: 1) Ciutat Vella, Nou Barris i Sants-Montjuïc (més d'un 15% de no assoliment); 2) Sant Martí, Horta-Guinardó i Sant Andreu (entre 11%-14%); i 3) Sarrià-Sant Gervasi, les Corts, Gràcia i l'Eixample (entre 3-9%) (dades curs 2016/2017).
- **El benestar dels infants a l'escola: Entre 3 i 4 de cada 10 infants de la ciutat expressa poca satisfacció i benestar en el seu entorn escolar.** A part dels resultats educatius, és important tenir en compte l'experiència educativa dels infants i adolescents a la seva escola. Per exemple, mentre el 26,6% dels infants entre 10 i 12 anys d'educació primària no està prou satisfet amb els aprenentatges escolars, fins a un 42,2% no ho està prou amb la seva vida escolar. A més, un 34,7% no està prou satisfet amb els companys i companyes de classe (2017).
- **Educació secundària post-obligatòria: 1 de cada 10 adolescents de 17 anys de la ciutat de Barcelona no estan escolaritzats als 17 anys.** Les dades actualment disponibles indiquen que, a la ciutat de Barcelona, l'any 2015, la taxa de no escolarització als 17 anys era del 14,5%, la qual representa una primera aproximació a l'abandonament prematur dels estudis. A més, a la ciutat de Barcelona el curs 2017/2018, el 60,8% dels adolescents estudien Batxillerat, el 34,9% Cicles Formatius de Grau Mitjà (CFGM) i el 4,3% Programes de Formació i Inserció (PFI), amb diferències importants per gènere i districtes. Per regla general, les opcions acadèmiques com ara el batxillerat matriculen una proporció superior de noies (54,4%), mentre que la formació professional està masculinitzada (61,2%). A nivell de districtes educatius, hi ha dos grans grups segons la matrícula a l'educació post-obligatòria: 1) Ciutat Vella, Nou Barris, Sant Martí, Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó i Sant Andreu (els PFI són més freqüents a aquests districtes, a més que la matrícula del districte a CFGM i batxillerat és relativament similar); i 2) l'Eixample, Gràcia, les Corts i Sarrià-Sant Gervasi (amb almenys un 30% més d'adolescents estudiant batxillerat que CFGM).

3.3 Salut

- **Satisfacció amb la pròpia salut:** Les noies adolescents i, en general, els infants i adolescents que creixen en contextos socioeconòmicament més desfavorits estan menys satisfets amb la seva salut que la resta. Amb tot, la percepció de la salut per part dels nens i nenes és globalment molt satisfactòria i no s'hi aprecien diferències significatives per sexe, tot i que al voltant del 15% dels infants no està prou satisfet amb la seva salut (2017). És a l'adolescència on el 36,1% dels adolescents no percep una salut prou satisfactòria, amb una diferència per gènere remarcable: el 44,6% de les noies i el 27,8% dels nois (2016).
- **Hàbits saludables de descans, alimentació i exercici:** Tant en alimentació, descans com nivell d'activitat física hi ha importants marges de millora perquè els hàbits estan per sota dels nivells recomanats. Una gran part d'infants i molts adolescents no dormen suficients hores al dia (43,0% dels infants i 70,0% dels adolescents) i molt pocs mengen les 5 racionades de fruita recomanades al dia (7,1%) (2016). Tot i que el 76,6% d'infants i adolescents declara fer exercici físic de manera regular fora de l'horari escolar, 1 de cada 4 en fa de forma insuficient -menys d'un cop a la setmana- o no en fa (2018).
- **Sobrepès, obesitat i satisfacció amb el cos:** Gairebé 4 de cada 10 infants i 2 de cada 10 adolescents tenen excés de pes (sobrepès o obesitat), amb més casos en contextos socioeconòmicament desfavorits. Tot i que no disposem d'una font de dades periòdica, un 36,7 % dels infants de 8 i 9 anys tenen sobrepès (24,0%) o obesitat (12,7%) (2011). Entre els i les adolescents la xifra baixa al 25,6% (18,7% amb sobrepès i el 6,9% amb obesitat), havent-hi més adolescents de contextos socioeconòmicament desfavorits fora del pes normal (30,1%) que de contextos afavorits (21,4%; 9 punts percentuals menys) (2016). En la satisfacció amb el propi cos, el 34,9% dels infants de 6 a 11 anys diu no estar-ne prou satisfet, xifra que es duplica fins al 75,1% dels adolescents de 12 a 16 anys (40 punts percentuals més). Tot i que el nivell d'insatisfacció és molt alt en ambdós sexes, s'aprecia que les noies adolescents (pràcticament el 80%) tendeixen a estar menys satisfetes amb el seu cos que els nois (71,9%; 8 punts percentuals menys) (2018).
- **Salut mental en la infància i l'adolescència:** El nombre d'infants i adolescents atesos en Centres de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ) ha augmentat considerablement fins als 11.000 casos de l'any 2018 (6,8% de la població). El risc de patir un problema de salut mental entre els 4 i 14 anys és d'un 5,9% i el de patir depressió o ansietat entre els 15 i 17 anys és d'un 3,5% (2016). En els darrers anys, el nombre d'infants i adolescents entre els 6 i 17 anys atesos en CSMIJ ha augmentat considerablement: des dels 7.211 casos de l'any 2012 (4,7% dels infants i adolescents d'entre 6 i 17 anys de Barcelona) fins als 11.057 casos de l'any 2018 (6,8%). Tenint en compte el percentatge relatiu a nivell de districte, hi ha més infants i adolescents atesos als CSMIJ de Sant Andreu (9,6%), Nou Barris (9,2%), Gràcia (8,2%) i Horta-Guinardó (7,6%), tot i que, cal insistir-hi, els problemes de salut mental afecten als infants i adolescents de tots els contextos socioeconòmics (2018).
- **Addiccions:** A la ciutat de Barcelona, 3 de cada 10 adolescents diuen que han provat el cànnabis. La substància més provada pels adolescents -almenys una vegada a la vida- és l'alcohol (68,6%), seguida del tabac (37,5%) i el cànnabis (29,7%). Destaca el fet que hi ha més noies que nois que hagin provat l'alcohol i el tabac (70,9% i 39,4% vs 66,3% i 35,6%), però en canvi hi ha més nois que noies que hagin provat el cànnabis (30,9% vs 28,5%). Pel que fa a l'ús de pantalles, pràcticament la meitat dels adolescents (47,8%) fa un ús problemàtic del mòbil, amb més freqüència de les noies (52,5%) que dels nois (43,4%; 9 punts percentuals menys) (2016).

- **Salut sexual i reproductiva:** El 12,5% dels i les adolescents que manté relacions sexuals amb penetració no utilitza cap mètode anticonceptiu o bé el mètode emprat no és efectiu (2016). L'any 2018, 529 noies adolescents van quedar embarassades (16 de cada 1.000). D'aquestes, 386 interrompen voluntàriament l'embaràs (12 de cada 1.000) i 143 esdevenen mares (4 de cada 1.000). Entre els anys 2006-2018, ambdues taxes s'han reduït: les interrupcions voluntàries de l'embaràs en un 44,3% i els naixements entre noies adolescents en un 46,4%.

3.4 Temps, relacions i ciutadania

- **Satisfacció amb el temps:** El temps lliure, tant la quantitat com els usos, són dos dels aspectes amb els què els infants estan menys satisfets. El 52,7% dels infants no està prou satisfet amb la quantitat de temps lliure de la qual disposa i el 40,0% no ho està prou amb l'ús que en fa. Fora de l'hora escolar, 7 de cada 10 infants d'entre 10-12 anys fa deures o estudia almenys 5 dies a la setmana i el 26,4% es relaxa, parla o s'ho passa bé amb la seva família poc sovint (2 dies a la setmana o menys). A més, al voltant del 66% no veu els seus amics i amigues fora de l'escola gaire sovint (2017), i el 26,1% dels infants i adolescents entre 3 i 14 anys no juguen cap dia al parc o al carrer (2016).
- **Participació dels infants en activitats fora de l'escola:** El 76,6% dels infants i adolescents fa algun esport o activitat física extraescolar i el 47,8% altres tipus d'activitats extraescolars no esportives (teatre, música, idiomes o classes de reforç, entre d'altres). Addicionalment, el 6,4% dels infants i adolescents d'entre 5 i 16 anys de la ciutat de Barcelona participen en associacions d'educació en el lleure com caus i esplais. Pel que fa a les activitats esportives, mentre que al futbol, el hoquei, els esports de contacte i el tennis més del 60% són nens-nois, al voleibol, la dansa i el patinatge més del 60% són nenes-noies. Entre els esports més practicats, els que tenen una proporció més equilibrada en perspectiva de gènere són la natació, la gimnàstica, l'atletisme i el bàsquet (2018).
- **Relacions interpersonals i suport en cas de tenir problemes:** Fins a 5 de cada 10 infants pensa que no rebria prou suport dels seus companys i companyes de classe en cas de tenir un problema. 3 de cada 10 infants pensen que no rebrien prou suport dels seus amics i amigues en cas de tenir un problema, amb una diferència de gènere important: hi ha més nens (37,4%) que nenes (28,1%), amb una diferència de 9 punts percentuals (2017). A més, el 14,9% d'adolescents afirma no tenir cap amic/ga (2016). En l'àmbit escolar, el 36,5% pensa que no rebria prou suport dels seus mestres en cas de tenir un problema i el 46,4% ho pensa respecte dels seus companys i companyes de l'escola. Finalment, l'entorn amb més desconfiança és el del barri on viuen: 7 de cada 10 infants (68,3%) pensen que no rebrien prou suport dels seus veïns o veïnes en cas de tenir un problema (2017).
- **Escolta adulta i ciutadania activa dels infants i adolescents:** Els infants que viuen a barris de rendes intermèdies diuen que coneixen els seus drets en major mesura (60,0%) que els que viuen a barris de rendes baixes (52,9%) i de rendes altes (49,1%). Només el 55,4% dels infants diu que coneix quins són els seus drets, amb un patró per context socioeconòmic diferent a l'habitual: els que viuen a barris de rendes intermèdies diuen que coneixen quins són els seus drets en major mesura (60,0%), 7 punts percentuals per sobre de l'estrat de rendes baixes (52,9%) i 11 punts percentuals per sobre de l'estrat de rendes altes (49,1%). L'escolta adulta de les opinions i interessos dels infants es pot

considerar un espai de pràctica cap a la ciutadania activa (els infants poden participar activament en la societat en la mesura que els adults els escoltem i tenim en compte el que diuen), però el 37,9% dels infants entre 10-12 anys no està prou satisfat amb com els escolten les persones adultes, sense que s'apreciïn diferències importants entre els nens i nenes, però sí segons el cotext socioeconòmic (rendes baixes: 40,5% no prou satisfets amb com els escolten els adults; rendes altes: 32,0%, 9 punts percentuals menys) (2017). En l'adolescència, gairebé 2 de cada 10 (18,6%) adolescents exerceixen la seva ciutadania de forma més activa, a través d'activitats relacionades amb l'associacionisme, com ara escoltisme, esplais, casals, o bé la vinculació amb entitats polítiques o religioses (2016).

3.5 Pobresa, exclusió i desigualtats

- **Risc de pobresa infantil:** A la ciutat de Barcelona, els infants i adolescents tenen un major risc de patir pobresa i/o exclusió social (33,8%) que a la resta de la Unió Europea (24,0%). A la ciutat de Barcelona, la taxa AROPE (*At Risk of Poverty and/or Exclusion* en anglès o “en risc de pobresa i/o exclusió” en català) per a infants i adolescents (33,8%) està lleugerament per sobre de la taxa catalana (31,2%), 4 punts percentuals per sobre de la taxa espanyola (29,5%) i gairebé 10 punts percentuals per sobre de la taxa europea (24,0%). Un tret a destacar de la taxa AROPE a la ciutat de Barcelona és que és més alta entre infants i adolescents que en altres grups d’edat (33,8% de la població infantil i adolescent *versus* 25,5% de la població adulta i 17,5% de la gent gran) (2017/2018).
- **Desigualtats de renda entre els infants i adolescents:** La desigualtat global de les rendes anuals dels infants i adolescents creix a la ciutat de Barcelona, malgrat que s’ha reduït lleugerament per al conjunt de la població total. La mitjana d’ingressos del 10% d’infants i adolescents amb menys renda familiar és de 4.841€/any i la del 10% amb més renda familiar és de 53.131€/any, és a dir, el 10% més pobre d’infants i adolescents ho són 14,2 vegades més que el 10% més ric (i en el conjunt de la població: 10,4 vegades). L’increment de la desigualtat entre els infants i adolescents es produeix per un eixamplament de la distància entre les rendes més altes de la ciutat respecte de la resta i no per una caiguda dels ingressos dels decils inferiors de renda (2017/2018).
- **Pobresa monetària:** 3 de cada 10 infants i adolescents de la ciutat viuen amb ingressos que se situen per sota del risc de pobresa. Seguint la línia de l’any 2011, el 30,8% dels infants i adolescents es troben en risc de pobresa moderada (per sota del 60% de la mediana d’ingressos de la població), mentre que a Catalunya el 28,6%. És a dir, gairebé 3 de cada 10 infants i adolescents de la ciutat de Barcelona viuen amb ingressos que se situen per sota del risc de pobresa (al voltant dels 15.000€ quan són nuclis d’una persona adulta i una menor d’edat, dels 21.000€ quan hi ha dues persones adultes i una menor d’edat, i dels 24.000€ quan hi ha dues persones adultes i dues menors d’edat). Respecte de l’any 2011, la pobresa infantil i adolescent severa (per sota del 40% de la mediana) es manté al 9,7% i la pobresa extrema (per sota del 30% de la mediana) es manté al 7,7% (2017/2018).
- **Capacitat de les polítiques locals per reduir la pobresa infantil:** La taxa de pobresa infantil moderada a la ciutat de Barcelona (30,8%) seria 9 punts percentuals major si les famílies amb fills no haguessin rebut cap transferència social (el 39,5% dels infants i adolescents estarien en risc de pobresa). L’evidència apunta que, malgrat que les transferències socials són poc efectives per treure els infants i adolescents de la pobresa moderada, sí que estarien contribuint a reduir les situacions de pobresa infantil més greus:

reduïxen la pobresa infantil severa a més de la meitat (des del 24,9% abans de transferències fins al 9,7% després de les transferències socials) (2017/2018). A nivell de ciutat, cal destacar molt especialment la contribució de l'ajut d'emergència social Fons 0-16 (una mesura inexistent en l'àmbit català), el qual s'ha concedit a 13.967 infants i adolescents l'any 2018 (5,7% de la població), així com les 26.758 (15,2%) beques menjador del curs 2017/2018.

- **Pobresa en el treball i sobrecàrrega de despeses de l'habitatge:** **3 de cada 10 infants i adolescents viuen amb persones adultes en situacions de pobresa en el treball** (és a dir, viuen sota del llindar de la pobresa, tot i que almenys un adult de la llar treballi) i **un 17,1% pateixen sobrecàrrega de despeses de l'habitatge.** La pobresa en el treball que afecta infants i adolescents augmenta des del 19,1% de l'any 2011 fins al 29,0%, trobant-se especialment entre els adults amb infants a càrrec (29,0% quan tenen infants o adolescents *versus* 17,9% quan no tenen infants o adolescents) (2017/2018). A més, cal tenir en compte que el 17,1% dels infants i adolescents viuen a llars que pateixen sobrecàrrega de despeses de l'habitatge (destinen més del 40% de la renda familiar anual als costos de l'habitatge), un factor especialment crític a la ciutat de Barcelona i que compromet la cobertura d'altres necessitats bàsiques dels infants. Els districtes on l'habitatge suposa un sobrecost més gran quan hi ha infants i adolescents són Ciutat Vella (38,1%), Sants-Montjuïc (29,8%) i Nou Barris (28,3%) (2017).
- **Privació material:** **La pobresa provoca privacions materials importants en aspectes de la vida quotidiana dels infants i els adolescents, amb clares desigualtats entre districtes (diferència màxima entre districtes de 45 punts percentuals).** Als districtes on les rendes familiars són més baixes hi ha més infants i adolescents amb dues o més privacions materials (més del 25% a Sant Andreu, Sant Martí, Sants-Montjuïc, Nou Barris i Ciutat Vella) que als districtes amb rendes més altes (menys del 20% de la població infantil i adolescent de Sarrià-Sant Gervasi, les Corts, l'Eixample i Gràcia tenen dues o més privacions materials). És destacable que, tot i que Ciutat Vella ha augmentat la mitjana de les rendes familiars dels seus barris en els darrers anys, és el districte on les privacions materials infantils i adolescents són més freqüents (56,2% dels infants i adolescents amb dues o més privacions materials) (2017).

3.6 Violències, risc social i protecció

- **Percepció de seguretat dels infants:** **A la ciutat de Barcelona, 5 de cada 10 infants no se senten prou segurs al seu barri, especialment les nenes i els qui viuen a barris de rendes més baixes.** A casa seva és on els infants se senten més segurs i segures, tot i que és destacable que gairebé 2 de cada 10 (18,2%) no s'hi senten prou segurs. A l'escola, el percentatge creix: un 24,4% no s'hi sent prou segur i, per últim, destaca el 49,5% que no se sent prou segur quan passa pel barri on viu, amb més nenes (53,6%) que nens (45,5%), i més infants de barris on les rendes són habitualment baixes (54,9%; 18 punts percentuals més que en barris de rendes altes: 36,4%). A més, pel que fa a la convivència a l'escola i el barri, els infants presencien més baralles entre infants a la seva escola (37,1% quasi sempre) que entre la gent del barri on viuen (12,1% quasi sempre). De forma directa, gairebé 7 de cada 10 infants entre 10 i 12 anys diuen que han viscut situacions de violència física i/o verbal a l'escola durant l'últim mes (2017).

- **Discriminacions i assetjaments:** **1 de cada 10 adolescents de la ciutat se senten discriminats pel seu origen geogràfic (recordem que 2 de cada 10 tenen nacionalitat estrangera).** Ja a l'adolescència, els tipus de discriminacions més percebudes entre els adolescents són per raons del seu origen geogràfic (9,7%; sense diferències detectades per sexe), a més que la discriminació per gènere afecta especialment les noies (13,5%) i no tant els nois (3,0%), amb una diferència de 10 punts percentuals. A més, mentre el 6,3% dels adolescents ha patit assetjament al seu centre educatiu, sense diferències detectades per sexe ni context socioeconòmic, el percentatge d'adolescents que ha patit assetjament a través d'internet augmenta fins al 10,4%, amb més noies afectades (13,8%) que nois (7 punts percentuals menys: 7,1%) (2016).
- **Violències masclistes en l'àmbit familiar:** **Al voltant de 290 infants i adolescents han estat víctimes directes de violència domèstica (amb denúncia) i uns 460 han estat víctimes de violència masclista, atesos pel Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (SARA).** L'any 2018, hi van haver 287 casos identificats d'infants i adolescents víctimes directes de diferents formes de violència domèstica (12 de cada 10.000 infants i adolescents). Els districtes on hi ha més casos són Nou Barris (19 de cada 10.000), Ciutat Vella (18 de cada 10.000), Sant Andreu (17 de cada 10.000) i Sants-Montjuïc (15 de cada 10.000). A més, el SARA va atendre un total de 459 casos amb infants i adolescents víctimes de violència masclista, xifra que es manté relativament estable des de l'any 2015.
- **Infants i adolescents en situació de risc social o situació de desemparament:** **Ciutat Vella és el districte on hi ha més infants i adolescents amb mesura protectora per desemparament a nivell de districte (9 de cada 1.000).** L'any 2018, hi va haver 1.778 nous casos d'infants i adolescents en situació de risc social (7 de cada 1.000). A més, 2.900 infants i adolescents entre 4 i 18 anys (1,4% de la població) van assistir als Centres Oberts de la ciutat. D'altra banda, també l'any 2018, 1.606 infants i adolescents tenien assignada una mesura protectora per desemparament (7 de cada 1.000), dels quals el 46% en acolliment familiar (el 29% en família extensa) i el 54% en centres residencials. Seguint el mateix patró que en les situacions de risc social, el districte on es concentren més infants i adolescents amb mesura protectora és Ciutat Vella (9 de cada 1.000), mentre que on se'n concentren menys és a l'Eixample, les Corts, Gràcia (2 de cada 1.000) i Sarrià-Sant Gervasi (1 de cada 1.000).
- **Infants i adolescents migrants sols:** **Hi ha hagut un increment de fins a 8 vegades del nombre d'infants i adolescents migrants sols atesos pel Servei de Detecció i Intervenció (SDI) en la darrera dècada.** Des dels 69 casos atesos l'any 2007 fins als 291 de l'any 2017 i els 555 de l'any 2018. Són un grup primordialment adolescent (8 de cada 10 estan a punt de complir els 18 anys) i de sexe masculí (98,3%). S'identifiquen 23 nacionalitats diferents, amb més freqüència del Marroc (48,9%), Ghana (16,5%) i Pakistan (5,4%). Aquest grup d'infants i adolescents migrants sols viuen a centres residencials com a mesura protectora atès que arribar a Catalunya sense referents familiars significa estar en situació de desemparament i es necessita una mesura protectora.

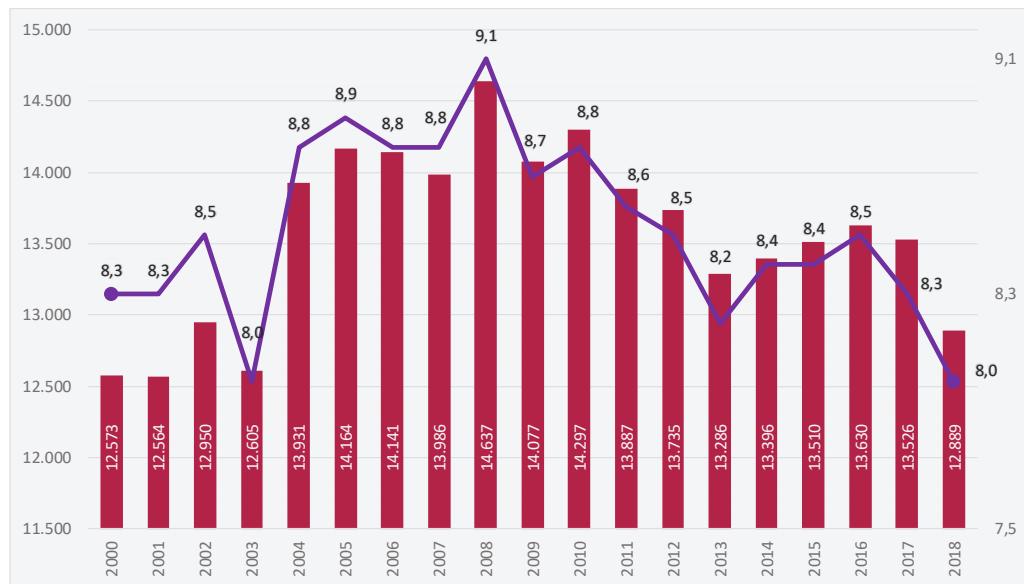
4. CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC

4.1 Quants infants i adolescents viuen a la ciutat de Barcelona?

Naixements

L'any 2018, a la ciutat de Barcelona van néixer 12.889 nadons (Oficina Municipal de Dades – OMD, 2018). Aquest nombre de naixements consolida una tendència iniciada fa deu anys, al 2008, primer any reconegut de la crisi econòmica. Llavors, la **taxa de natalitat** arribava a un màxim no observat en 25 anys de 9,1% (14.637 naixements)⁴, degut en gran part a l'arribada contínua durant els anys anteriors de població jove adulta migrant (Àrea de Drets Socials, 2018). Tanmateix, des de l'any 2008, la taxa de natalitat està en constant decaiguda, no només a Barcelona, sinó també a Catalunya i la resta de l'Estat (Institut d'Estadística de Catalunya, 2018). Sí que és cert que entre l'any 2013 i 2016 es va observar, a Barcelona, una lleugera recuperació de 3 dècimes i 344 naixements, però aquest moviment va ser un interval que no es va consolidar. Les xifres són molt evidents: entre l'any 2008 i el 2018 hi ha hagut un descens en el nombre de naixements de 1.748 efectius i una pèrdua de 1,1 punts (%) en la taxa de natalitat a la ciutat de Barcelona, el qual suposa un decreixement del 11,9% dels naixements (OMD, 2019).

Gràfic 1. Evolució de la taxa de natalitat i el nombre de naixements. Barcelona (tendència 2000-2018).

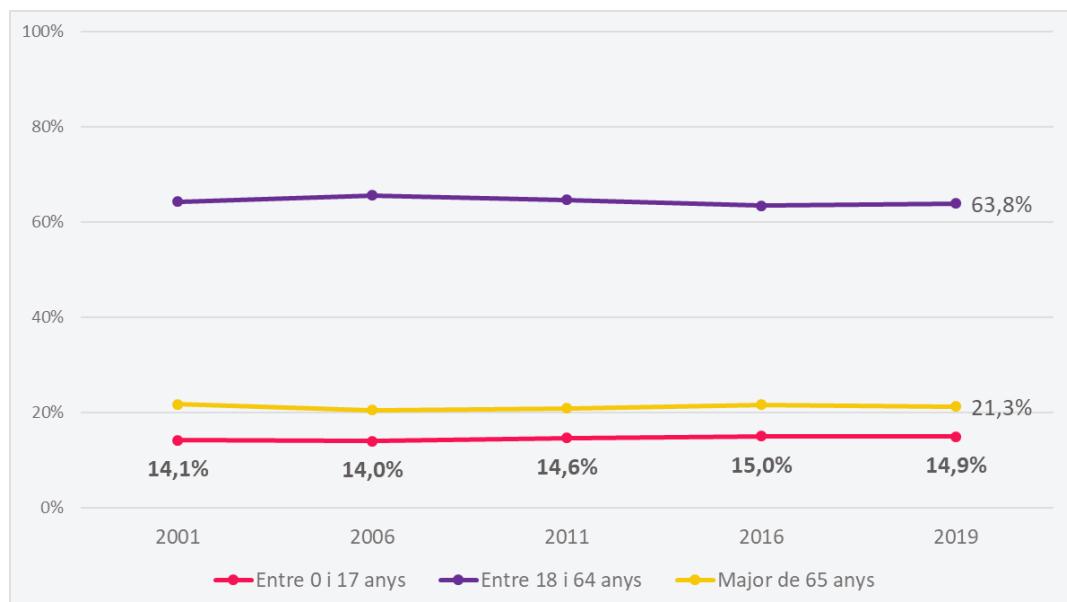
Font. Elaboració pròpria de l'IIBA a partir l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona. Departament d'Estadística i Difusió de Dades. Moviments d'alta i baixa al Padró Municipal d'Habitants.

⁴ No s'assolia una xifra superior al 9% des de l'any 1983, quan la taxa es va situar en el 9,3% amb un total de 16.440 naixements (OMD, 2019).

Pes de la població 0-17 sobre els altres grups d'edat

Amb aquests 12.889 nadons, Barcelona ha arribat als 1.650.358 habitants, dels quals 246.266 són **menors d'edat, és a dir, infants i adolescents que tenen entre 0 i 17 anys**. Actualment, representen el 14,9% del total de la població, de manera que la infància i l'adolescència és el grup d'edat més petit en edat, però també en volum, de la ciutat de Barcelona (la població entre els 18-64 anys suposa el 63,8% de la població i la població major de 65 anys en suposa el 21,3%) (OMD, 2019).

Gràfic 2. Població infantil i adolescent segons grup d'edat del conjunt de la població. Barcelona (tendència 2001-2019).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir del Padró Municipal d'Habitants (lectura a 1 de gener 2019).

Nota. La lectura és a 30 de juny fins a l'any 2015 i és a 1 de gener a partir de l'any 2016.

Perfil sociodemogràfic

Gènere

Seguint el mateix patró d'anys anteriors, l'any 2019, hi ha 3 punts percentuals més de nens-nois entre els 0-17 anys (126.485; 51,4%) que de nenes-noies (119.781; 48,6%) (OMD, 2019). Aquesta tendència és totalment normal, ja que la *sex ratio* de naixements a nivell mundial se sol mantenir al voltant dels 105-110 nens-nois per 100 nenes-noies (World Health Organization, 2019).

Grups d'edat

Pel que fa als grups d'edat, també seguint la pauta d'anys anteriors, el 32,7% de la població infantil i adolescent té entre 0 i 5 anys, el 33,9% entre 6 i 11 anys i el 33,4% entre 12 i 17 anys, amb la qual cosa es configuren tres grups de proporcions molt similars (OMD, 2019).

Nacionalitat

Respecte a la població infantil i adolescent segons nacionalitat, el 17,4% dels infants i adolescents de la ciutat de Barcelona tenen nacionalitat estrangera, percentatge que s'ha triplicat en els darrers 20 anys (des del 5,4% de l'any 2001 i el 14,8% de l'any 2016). Convé destacar que part del manteniment de la població infantil i adolescent de la ciutat de Barcelona des de l'any 2001 fins a dia d'avui és atribuïble a l'augment de la població de nacionalitat estrangera, la qual ha passat de representar un nombre de 11.614 persones l'any 2001 fins a 42.756 persones l'any 2019, un augment del 268,1%. Per contra, la població amb nacionalitat espanyola només va passar de les 202.855 a les 203.510 persones durant el mateix període (OMD, 2019).

Gràfic 3. Evolució de la població infantil i adolescent per nacionalitat. Barcelona (tendència 2001-2019).

Font. Ajuntament de Barcelona. Departament d'Estadística i Difusió de Dades. Lectura del Padró Municipal d'Habitants. 2001-2019.

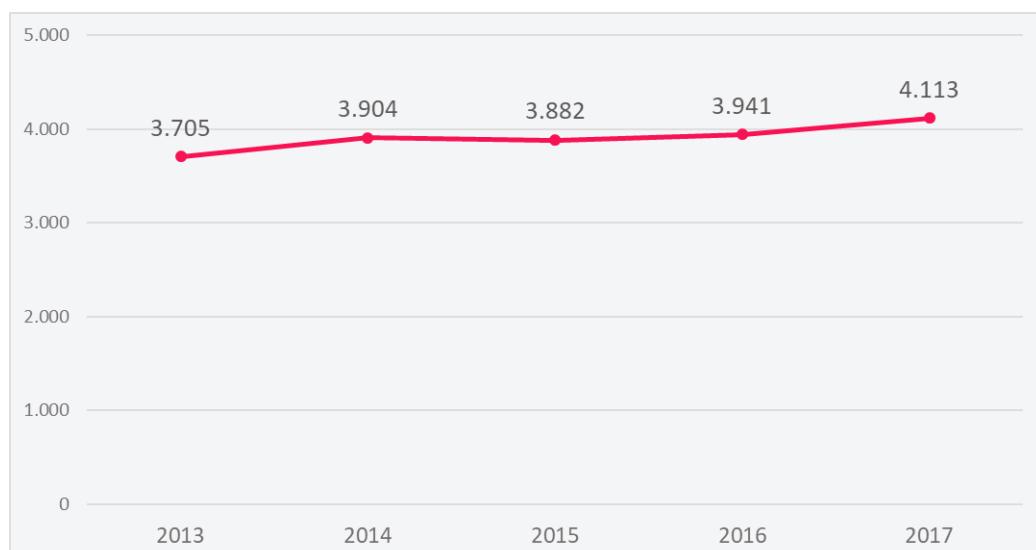
Discapacitat

D'acord amb l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (2017), 4.113 infants i adolescents de la ciutat de Barcelona tenen alguna discapacitat legalment reconeguda, els quals suposen l'1,7% del total de la població infantil i adolescent, percentatge que es manté relativament estable des de l'any 2013 (3.705 infants i adolescents que representaven l'1,6% del total). Entre les diferents tipologies de discapacitat, preval la discapacitat intel·lectual (59,8% dels casos), seguida de la discapacitat física (21,5%), els trastorns mentals (10,3%), la discapacitat auditiva (5,1%) i la discapacitat visual (3,3%).

En perspectiva de gènere, a la ciutat de Barcelona, s'ha reconegut la discapacitat legal pràcticament al doble de nens-nois (2.709; 65,9%) que de nenes-noies (1.404; 34,1%). Aquesta diferència s'explica perquè la discapacitat intel·lectual genètica en homes és molt més freqüent que en dones (Martí i Darbra, 2006). En aquest sentit, la discapacitat intel·lectual és la més nombrosa en els 0-17 anys (59,8% a la ciutat de Barcelona de l'any

2017) i, per exemple, dades catalanes mostren que al voltant del 70% dels infants i adolescents amb discapacitat intel·lectual són de sexe masculí, mentre que al voltant del 30% de sexe femení.

Gràfic 4. Població infantil i adolescent amb discapacitat legalment reconeguda. Barcelona (tendència 2013-2017).

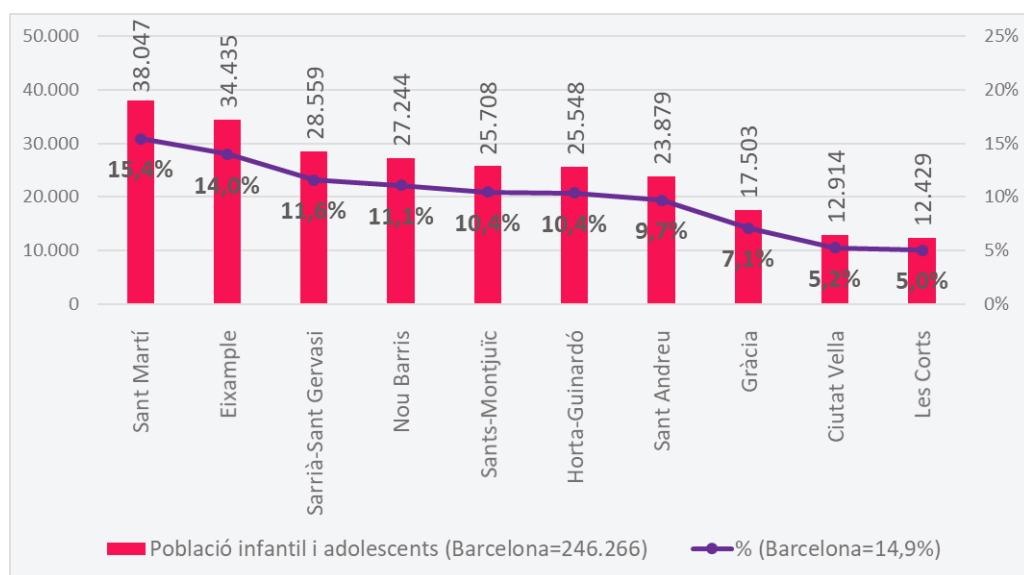
Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de les dades cedides per l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, de l'Ajuntament de Barcelona.

Distribució per districtes

A nivell de districte, hi ha tres grans grups segons el volum de població infantil i adolescent respecte del total de la ciutat (OMD, 2019):

- 1) Sant Martí i l'Eixample. Són els districtes on hi ha més infants i adolescents (al voltant del 15% del total dels infants i adolescents de la ciutat es concentra a cada un dels dos districtes).
- 2) Sarrià-Sant Gervasi, Nou Barris, Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó i Sant Andreu. Són els districtes amb un nombre intermedi d'infants i adolescents, amb unes xifres globals d'entre el 9% i l'12% dels infants i adolescents de la ciutat.
- 3) Gràcia, Ciutat Vella i les Corts. Són els dos districtes on hi ha menys infants i adolescents de la ciutat (al voltant del 7% o menys del total dels infants i adolescents de la ciutat a cada un dels tres districtes).

Gràfic 5. Població infantil i adolescent. Barcelona i districtes (2019).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir del Padró Municipal d'Habitants (lectura a 1 de gener 2019).

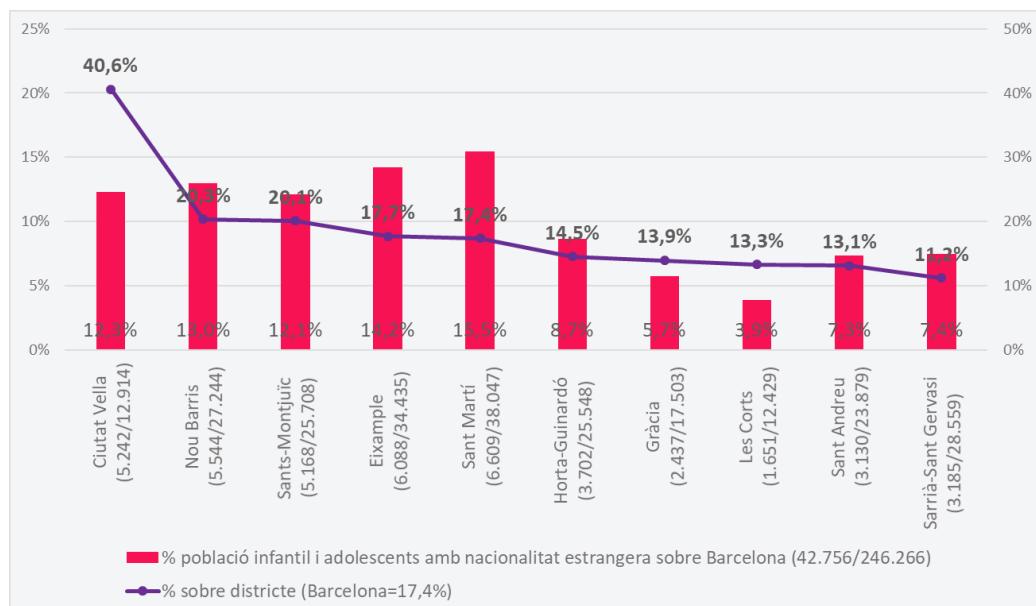
Nota. Districtes ordenats de forma descendent segons el nombre i la proporció de població infantil i adolescent. Per exemple, a Sant Martí hi ha 38.047 infants i adolescents, que suposen el 15,4% del total.

Distribució de la població 0-17 amb nacionalitat estrangera

D'acord amb el padró de l'any 2019, respecte a la nacionalitat amb relació al total de la ciutat, els districtes amb més població infantil i adolescent amb nacionalitat estrangera són Sant Martí, l'Eixample, Nou Barris, Ciutat Vella i Sants-Montjuïc (entre el 10% i el 15%). A la resta de districtes n'hi ha entre un 4% i 8%.

Així mateix, amb relació al total del districte, és destacable que a Ciutat Vella (40,6%) és on hi ha més població infantil i adolescent amb nacionalitat estrangera entre el total d'infants i adolescents del districte, seguida per Nou Barris (20,3%), Sants-Montjuïc (20,1%), l'Eixample (17,7%) i Sant Martí (17,4%).

Gràfic 6. Població infantil i adolescent segons nacionalitat. Barcelona i districtes (2019).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir del Padró Municipal d'Habitants (lectura a 1 de gener 2019).

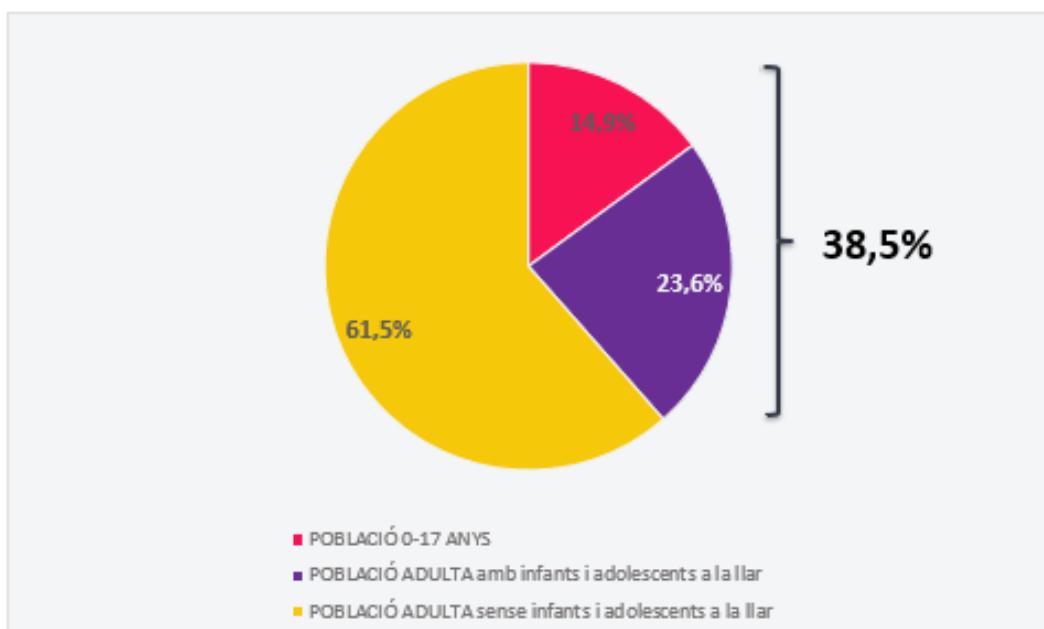
Nota. Districtes ordenats de forma descendent segons el percentatge relatiu d'infants i adolescents amb nacionalitat estrangera a nivell de districte (eix de la dreta; línia de punts). Les columnes (eix de l'esquerra) indiquen la proporció d'infants i adolescents sobre Barcelona. Per exemple, a Sant Martí, els 6.609 infants i adolescents amb nacionalitat estrangera (15,5% de la ciutat) suposen un 17,4% de la població infantil i adolescent del districte.

4.2 Què sabem de les llars on viuen?

També segons el padró de l'any 2019, a les llars o domicilis⁵ amb infants i adolescents de la ciutat de Barcelona, concretament hi viuen 246.266 infants i adolescents (14,9% de la població total) i 389.877 persones adultes, les quals suposen el 23,6% de la població total de la ciutat. Això vol dir que, en el **conjunt de llars amb infants i adolescents de la ciutat de Barcelona**, hi viu el 38,5% de la població total de la ciutat, percentatge que s'ha mantingut relativament estable en els darrers anys (tendència 2001-2009). Des d'aquesta perspectiva, 4 de cada 10 ciutadans viuen la quotidianitat de la infància i l'adolescència i vetllen primordialment pels seus interessos i problemàtiques.

⁵ D'acord amb la [nota metodològica](#) del web d'Estadística i Difusió de Dades, de l'Ajuntament de Barcelona: "Les dades del Padró d'Habitants no permeten definir cap relació de parentiu entre les persones. El fet de no saber si hi ha o no vincle de parentiu no permet la diferenciació que fa el Cens de Població i Habitatges entre famílies, nuclis i llars familiars o no familiars. Es tracta doncs de conèixer algunes característiques del conjunt de domicilis, considerant el grup de persones que resideix a la mateixa adreça".

Gràfic 7. Conjunt de població infantil i adolescent i població adulta amb infants i adolescents a la llar. Barcelona (2019).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir del Padró Municipal d'Habitants (lectura a 1 de gener 2019).

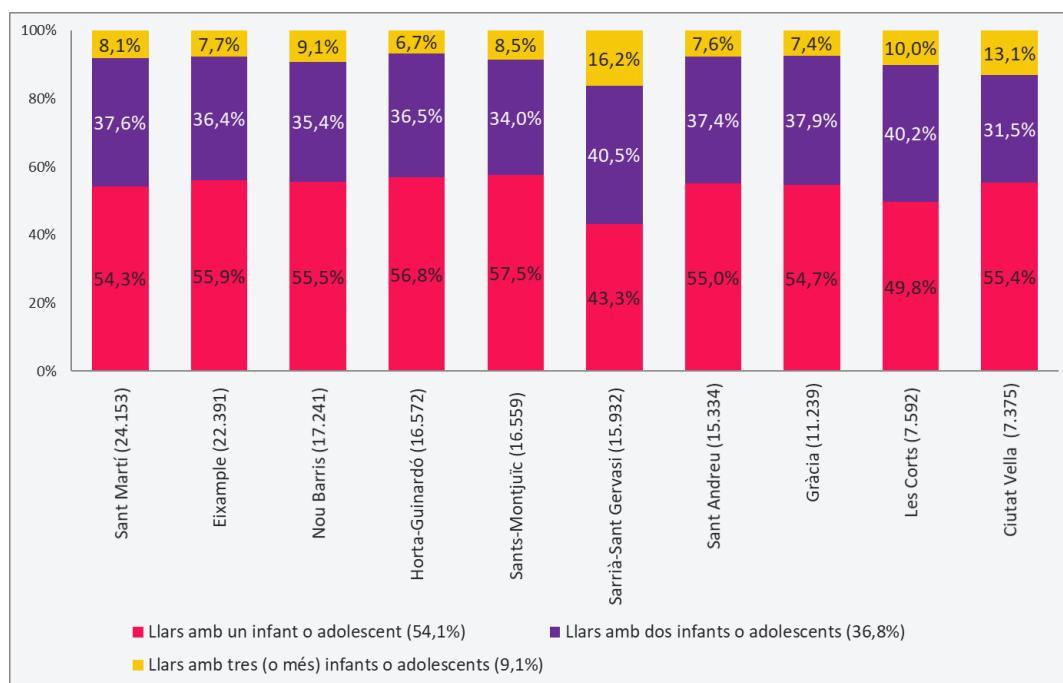
Tipologia de llars

Seguint el patró d'anys anteriors, aquest 38,5% de la població (conjunt de persones a llars amb infants i adolescents) es distribueix en 154.388 de les 662.787 llars de la ciutat de Barcelona, els quals suposen el 23,3% del total de llars de la ciutat. És a dir, a la ciutat de Barcelona, 1 de cada 5 llars són llars amb infants i adolescents.

Segons el nombre d'infants i adolescents a les llars, el 54,1% són llars amb un únic infant o adolescent, el 36,8% amb dos i el 9,1% amb tres o més (possiblement famílies nombroses).

A nivell de districtes, hi ha més llars amb infants i adolescents a Sant Martí i l'Eixample i menys a les Corts i Ciutat Vella. Cal assenyalar que no hi ha diferències rellevants pel que fa al **nombre d'infants i adolescents per llars** entre districtes, amb l'excepció del districte de Sarrià-Sant Gervasi (16,2%), en el qual hi ha 7 pp més de llars amb tres o més infants o adolescents respecte del 9,1% global de la ciutat, o bé el districte de Ciutat Vella (13,1%), amb 4 pp més respecte del global de la ciutat. Pel que fa a les famílies nombroses, Sarrià-Sant Gervasi i Ciutat Vella representen contextos socioeconòmics de rendes familiars diferenciades, essent normalment altes a Sarrià-Sant Gervasi i normalment baixes a Ciutat Vella.

Gràfic 8. Llars amb infants i adolescents segons nombre d'infants i adolescents. Barcelona i districtes (2019).

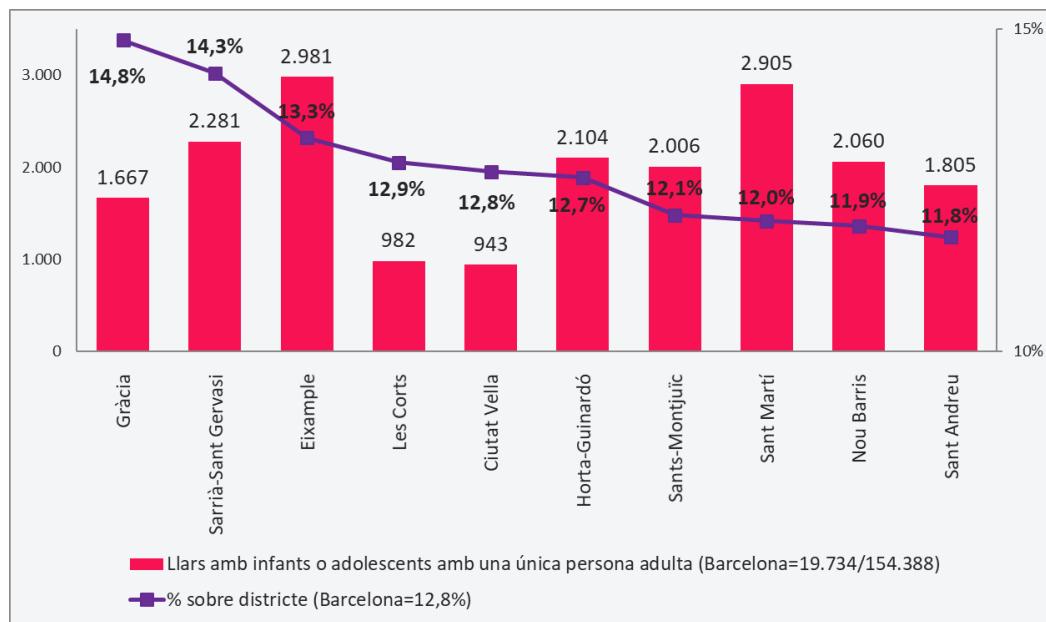

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir del Padró Municipal d'Habitants (lectura a 1 de gener 2019).

Segons l'**estructura de les llars amb infants i adolescents a la ciutat de Barcelona**, en el 12,8% (19.734) hi ha una única persona adulta (possiblement llars monomarentals/parentals). Específicament, en el 83,2% d'aquestes la persona adulta és dona (possiblement llars monomarentals) i en el 16,8% és home (possiblement llars monoparentals). D'altra banda, en el 55,7% de les llars amb infants i adolescents hi ha dues persones adultes i el 31,5% restant són altres tipus de llars.

A nivell de districtes, en termes absoluts, d'acord amb la població infantil i adolescent present a cada districte, l'Eixample (2.981) i Sant Martí (2.905) són els districtes on hi ha més llars amb una única persona adulta (monomarentals/parentals), mentre que les Corts (982) i Ciutat Vella (943) són els districtes on n'hi ha menys. En termes relatius, és a Gràcia (14,8% del total de llars del districte) i Sarrià-Sant Gervasi (14,3% del total de llars del districte) on hi ha una major proporció de llars “monomarentals/parentals” entre les llars del districte.

Gràfic 9. Llars amb infants i adolescents segons tipologia (una única persona adulta). Barcelona i districtes (2019).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir del Padró Municipal d'Habitants (lectura a 1 de gener 2019).

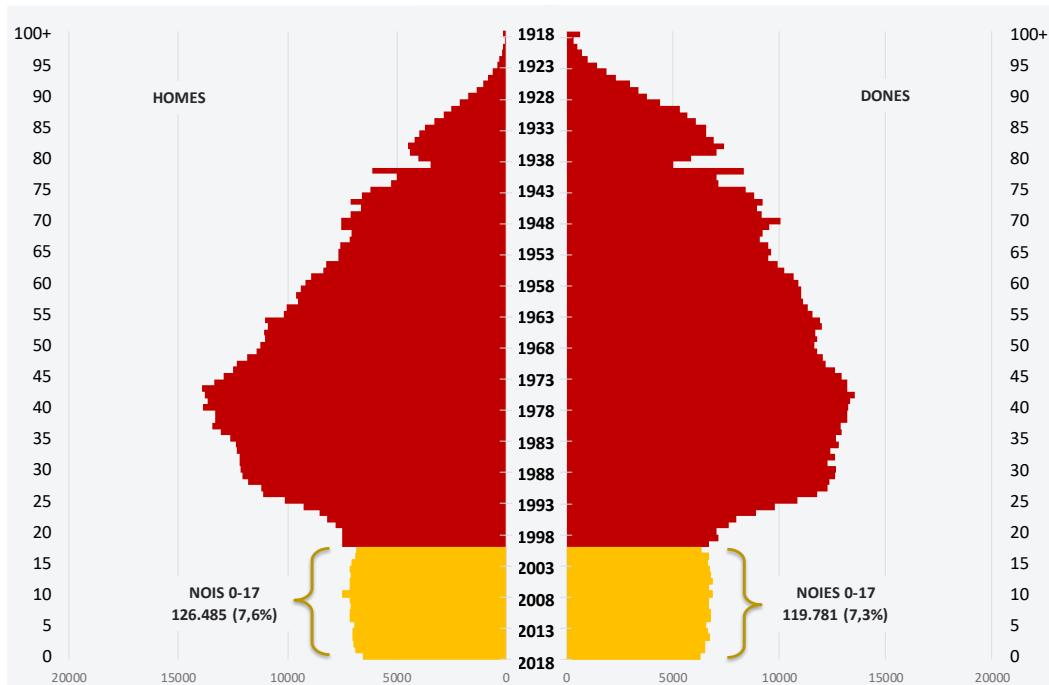
4.3 Perspectives demogràfiques de futur per a una Barcelona amb infants i adolescents

La proporció de la població infantil i adolescent sobre el conjunt de la població total de Barcelona s'ha mantingut lleugerament estable des de principis del segle XXI, al voltant d'unes xifres relatives d'entre un 14 i 15 %. De fet, en els últims deu anys, tot i la caiguda de la natalitat, s'ha produït un lleuger increment del nombre de població entre 0 i 17 anys en 12.690 persones i s'ha passat de les 233.576 de l'any 2009 fins a les 246.266 de l'any 2019. Recordem que aquest creixement s'ha produït en gran part per l'arribada de població amb nacionalitat estrangera des de principis del segle XXI: l'any 2001, hi havia només 11.614 infants i adolescents amb nacionalitat estrangera a la ciutat de Barcelona, mentre que l'any 2019 el seu nombre ha arribat a les 42.756 persones. Aquest fet ha provocat que el nombre d'infants i adolescents a la ciutat hagi passat de representar un 14,1% (2001) a un 14,9% (2019) (OMD, 2019). Tot i que la població 0-17 ha crescut al voltant d'un 7% en els darrers 10 anys, l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona ha assenyalat —mitjançant les seves projeccions— que en els pròxims anys es revertirà la tendència iniciada fa deu anys i apunta un petit decreixement de la proporció d'infants i adolescents fins arribar a un 14,5% l'any 2026 (Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona, 2013).

Actualment, la piràmide de població de Barcelona mostra una estructura corresponent a una societat d'un país desenvolupant del primer món, amb una baixa taxa de natalitat i una alta esperança de vida. En ella es poden observar fets determinants de la història d'Espanya com la Guerra Civil o la Segona Transició Demogràfica. Té una estructura, per això, molt semblant a la del conjunt de l'Estat Espanyol i d'altres països europeus, en la qual s'albira un progressiu envelleiximent de la ciutat. Com s'ha comentat anteriorment, en el cas dels infants i adolescents, aquests sumen en l'estructura 246.266 efectius i representen el 14,9% de la

població. Dividits per sexe, els nens-nois constitueixen 126.485 persones, mentre que les nenes-noies 119.781. No obstant això, les cohorts més nombroses són les formades per les persones que se situen en la categoria de joves-adults (entre 30 i 44 anys d'edat) amb un total de 389.952 persones —i un pes del 23,6% de la població— i les formades per les majors de 65 anys amb 350.793 efectius —i un pes del 21,3%—.

Gràfic 10. Piràmide de població de Barcelona (2019).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona. Departament d'Estadística i Difusió de Dades (lectura del Padró Municipal d'Habitants a 1 gener 2019).

En l'Estratègia sobre Canvi Demogràfic i Enveliment que ha traçat l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona per al període 2018-2030 s'han previst 77 mesures amb l'objectiu d'anticipar-se al procés de canvi demogràfic i d'enveliment de la població que pot afectar a la ciutat. No obstant això, en referència als infants i adolescents —i als seus pares i/o mares—, les mesures tenen més un sentit de fomentar i facilitar els vincles socials i efectius entre infants, joves, adults i persones grans que no pas de protegir aquest sector de població o fomentar la natalitat amb polítiques socials de suport a la criança i desenvolupament del infants.

Si es vol revertir o afeblir la tendència demogràfica a la ciutat és recomanable que es duguin a terme polítiques públiques que ajudin les persones que vulguin tenir fills a millorar les seves condicions laborals i econòmiques, així com la conciliació familiar i laboral abans, durant i després de la maternitat. Les causes argumentades per moltes dones per no haver tingut fills són diverses i varien al llarg del cicle vital, però estan majoritàriament relacionades amb aquestes problemàtiques⁶. D'aquesta manera, l'Estratègia sobre Canvi Demogràfic i

⁶ Les dones més joves que no han tingut fills argumenten raons de tipus personal. Més tard, a mesura que superen els trenta anys d'edat, s'esgrimeixen altres raons lligades a problemes de salut o a un qüestionable Estat del Benestar que les envolta. A partir d'aquesta edat les dones volen majoritàriament tenir fills, però no sempre poden. A més, la transició al primer fill també està relacionada amb la insuficiència de recursos econòmics, una adequada situació laboral i una dificultat per conciliar vida familiar i laboral (Esteve i Treviño, 2019).

Enveliment també hauria de contemplar actuacions en el sector de població comprès entre els 25 i 39 anys, quan les raons de caràcter econòmic i laboral fan que moltes dones posposin la seva maternitat de manera temporal o, de vegades, indefinidament⁷. Un estudi recent del Centre d'Estudis Demogràfics (Esteve i Treviño, 2019) assenyala que més de la meitat de les dones que no van ser mares en les cohorts nascudes entre 1969 i 1973 ho haguessin volgut ser.

⁷ I també en les edats més joves, ja que la decisió de tindre fills no se sol improvisar, sinó que és “el resultat d’un procés d’assentament personal i, la majoria de vegades, conjugal que descansa en la confiança en el futur” (Esteve i Treviño, 2019: 4).

5. EDUCACIÓ

Objectius globals i estratègies de ciutat

El quart objectiu de desenvolupament sostenible es basa en l'educació de qualitat, és a dir, en garantir una educació inclusiva i equitativa per promoure oportunitats d'aprenentatge al llarg de la vida.

Com apunta l'Agenda 2030 en clau d'infància a Catalunya, cal vetllar perquè totes les nenes i nens tinguin accés a serveis d'atenció i desenvolupament en la primera infància i a un ensenyament preescolar de qualitat, a fi que estiguin preparats per a l'ensenyament primari. En aquesta mateixa línia, algunes actuacions del Focus Infància i Ciutadania 2017-2020 a la ciutat de Barcelona són la tarificació social de les escoles bressol municipals (actuació 3), aconseguir més places i més qualitat educativa a les escoles bressol municipals (actuació 4) i l'ampliació cap a un nou model integral d'espais familiars municipals (actuació 5).

També cal vetllar perquè totes les nenes i nens acabin els cicles de l'ensenyament primari i secundari (que ha de ser gratuït, equitatiu i de qualitat) i obtenir resultats escolars pertinents i eficaços. A més d'eliminar les disparitats de gènere en l'educació i garantir l'accés en condicions d'igualtat per als infants i adolescents en situació de major vulnerabilitat social i econòmica. En aquesta línia, a la ciutat de Barcelona, el Focus Infància actua a favor de la planificació estratègica de l'escolarització cap a una oferta equivalent (actuació 6), les escoles enriquides (actuació 7) i les xarxes per al canvi (actuació 8).

Per últim, també cal garantir que tots els joves i almenys una proporció substancial d'adults, tant homes com dones, tinguin competències de lectura, escriptura i aritmètica. És per aquest motiu que, a part de les pròpies actuacions del sistema educatiu, una de les actuacions del Focus Infància a la ciutat de Barcelona són les escoles de segones oportunitats (actuació 9), les quals acullen majoritàriament adolescents i joves que han abandonat el sistema educatiu de forma prematura.

Convé tenir en compte que les diferents actuacions del Focus Infància s'orienten del Pla de xoc contra la segregació, per la igualtat d'oportunitats i l'èxit educatiu iniciat pel Consorci d'Educació de Barcelona el curs 2019/2020⁸.

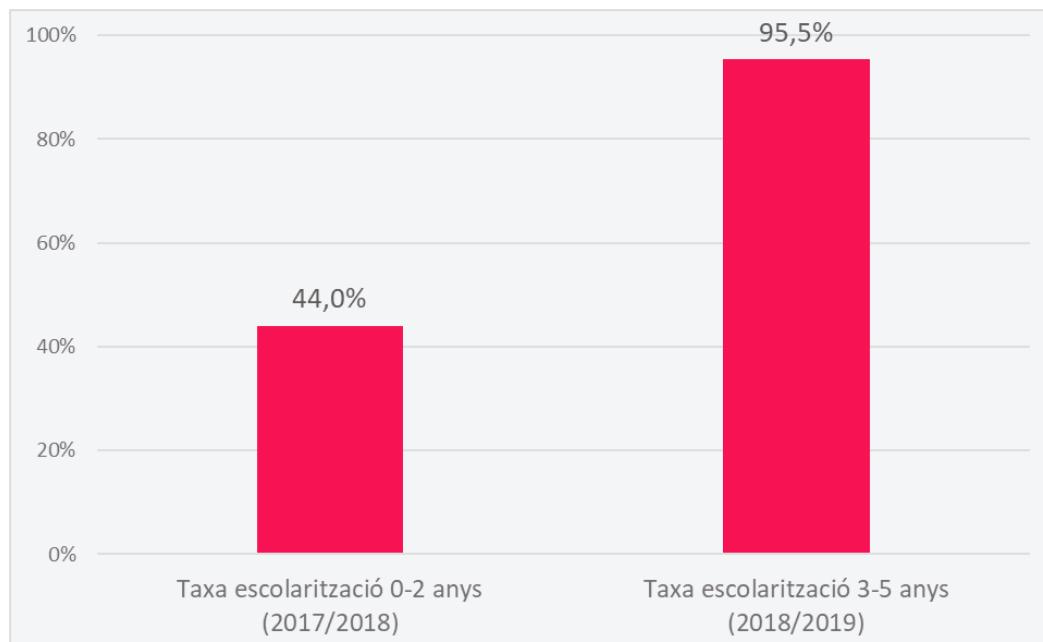
5.1 Petita infància: quin és el grau d'escolarització dels infants de 0 a 2 anys de la ciutat?

Dels 80.552 infants de 0 a 5 anys a la ciutat Barcelona de l'any 2019, al voltant de la meitat té entre 3 i 5 anys i l'altra meitat té 2 anys o menys (OMD, 2019). El curs 2018/2019, si bé la taxa

⁸ Totes les mesures que s'han contemplat en el pla tenen com objectiu el treball integral amb l'alumnat, no només durant el període lectiu, sinó més enllà d'aquest horari. Unes orientacions que tenen com a marc de referència el "Pacte contra la Segregació Escolar" del Síndic de Greuges, tant de l'escola pública com concertada; el treball "Equivalència territorial en la planificació educativa a Barcelona: Diagnòstic i propostes" de Xavier Bonal i Adrián Zancajo, fet per encàrrec del Consorci d'Educació; i l'Informe sobre les "Oportunitat educatives de la infància i l'adolescència a Barcelona 2018-2019" de l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona.

d'escolarització entre els 3 i 5 anys a la ciutat és del 95,5%⁹ (Departament d'Educació, 2019), entre els 0 i 2 anys la taxa disminueix fins al 44,0% (segons les últimes dades disponibles per aquesta franja d'edat del curs 2017/2018), amb el 12,8% quan els infants tenen menys d'un any; el 49,3% quan tenen 1 any; i 68,6% quan en tenen 2.

Gràfic 11. Taxes d'escolarització entre 0-2 anys i 3-5 anys. Barcelona (2017/2018, 2018/2019).

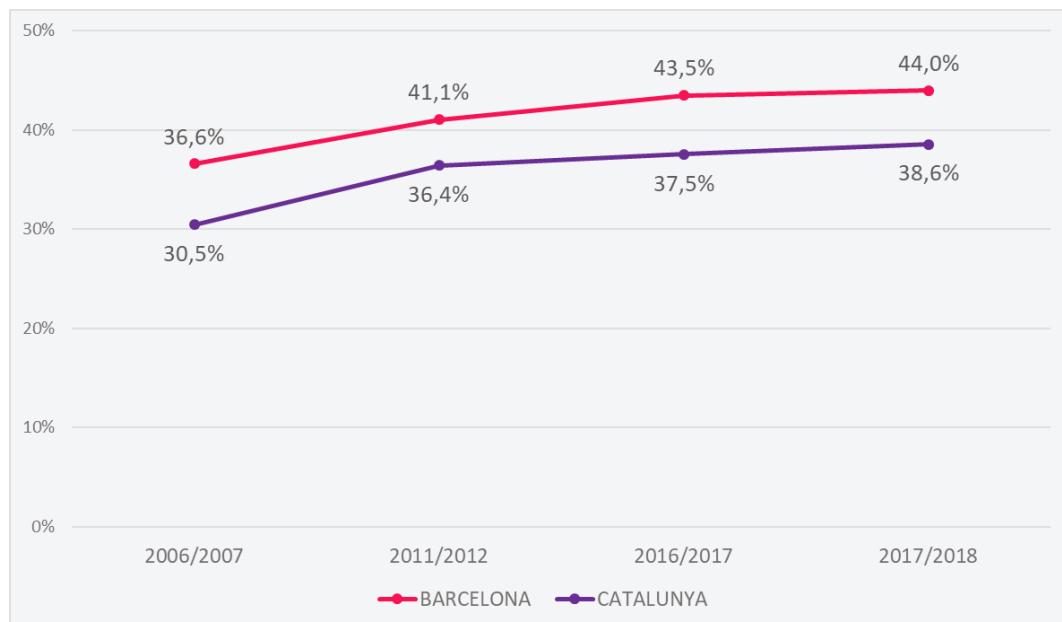

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de registres del Consorci d'Educació de Barcelona i dades del Departament d'Educació (Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament).

L'escolarització d'infants de 0-2 anys és un dels indicadors proposats per l'Estratègia d'Inclusió i de Reducció de les Desigualtats Socials de Barcelona 2017-2027 (EIRDS) per avaluar l'increment de l'equitat educativa i les oportunitats formatives i culturals al llarg de la vida. Convé tenir en compte que, en els darrers anys, hi ha una tendència a l'alça de la taxa d'escolarització dels infants entre els 0 i 2 anys. Per exemple, des del curs 2006-07 fins a al curs 2017-18, de cada 100 infants d'entre 0 i 2 anys a la ciutat de Barcelona, n'hi ha 7 més que estan escolaritzats. A més, la taxa d'escolarització entre els 0 i 2 anys a la ciutat de Barcelona (44,0%) acostuma a ser uns 5 punts percentuals més alta que la de Catalunya (38,6%), aspecte que suggereix que l'escolarització entre els 0 i 2 anys en entorns urbans com el de la ciutat de Barcelona té alguna dinàmica diferenciada de la resta de Catalunya. Com apunten alguns informes de recerca, a part de la cobertura pública de les escoles bressol municipals i la tarificació social, la taxa d'escolarització entre els 0 i 2 anys pot explicar-se a partir de les polítiques i les pràctiques del món laboral i dels permisos de maternitat i paternitat (Chzhen, Gromada i Rees, 2019).

⁹ Tot i que l'educació infantil de segon cicle no és obligatòria, la taxa indica la universalitat de l'etapa educativa. No s'elabora cap gràfic de tendència ni de districtes perquè la taxa és propera al 100% (95,5%). Una anàlisi de casos seria pertinent per identificar els factors de la no escolarització entre els 3 i 5 anys. És important perquè tots els nens i nenes haurien de tenir accés a un ensenyament preescolar de qualitat, a fi de garantir que estiguin preparats per a l'ensenyament primari.

Gràfic 12. Taxa d'escolarització entre 0-2 anys. Barcelona i Catalunya (tendència 2006/2007-2017/2018).

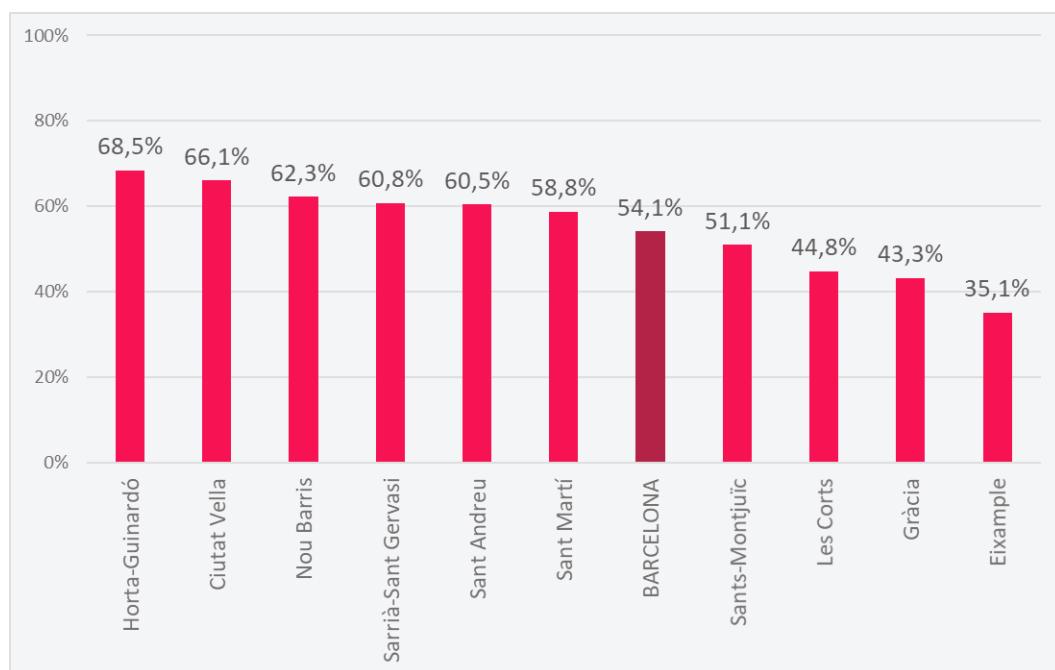

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de registres del Consorci d'Educació de Barcelona.

Demanda atesa i escolarització 0-2 anys segons titularitat

Pel que fa a la **cobertura pública de les escoles bressol municipals**, a la ciutat de Barcelona es cobreix el 54,1% de la demanda atesa, és a dir, la cobertura pública de les escoles bressol municipals només garanteix plaça pública a la meitat de les famílies amb infants 0-2 que la sol·liciten. En perspectiva territorial, els districtes on les rendes familiars tendeixen a ser més baixes hi ha una major cobertura de la demanda atesa: Horta-Guinardó (68,5%), Ciutat Vella (66,1%), Nou Barris (62,3%), Sant Andreu (60,5%) i Sant Martí (58,5%). Tanmateix, hi ha l'excepció de Sarrià-Sant Gervasi, on es cobreix el 60,8% de la demanda de plaça pública a escoles bressol municipals. Per contra, tot i que les rendes familiars són similars a les del primer grup, a Sants-Montjuïc (51,1%), la demanda atesa està per sota del global de la ciutat i s'apropa més a les xifres de les Corts (44,8%), Gràcia (43,3%) i l'Eixample (35,1%)

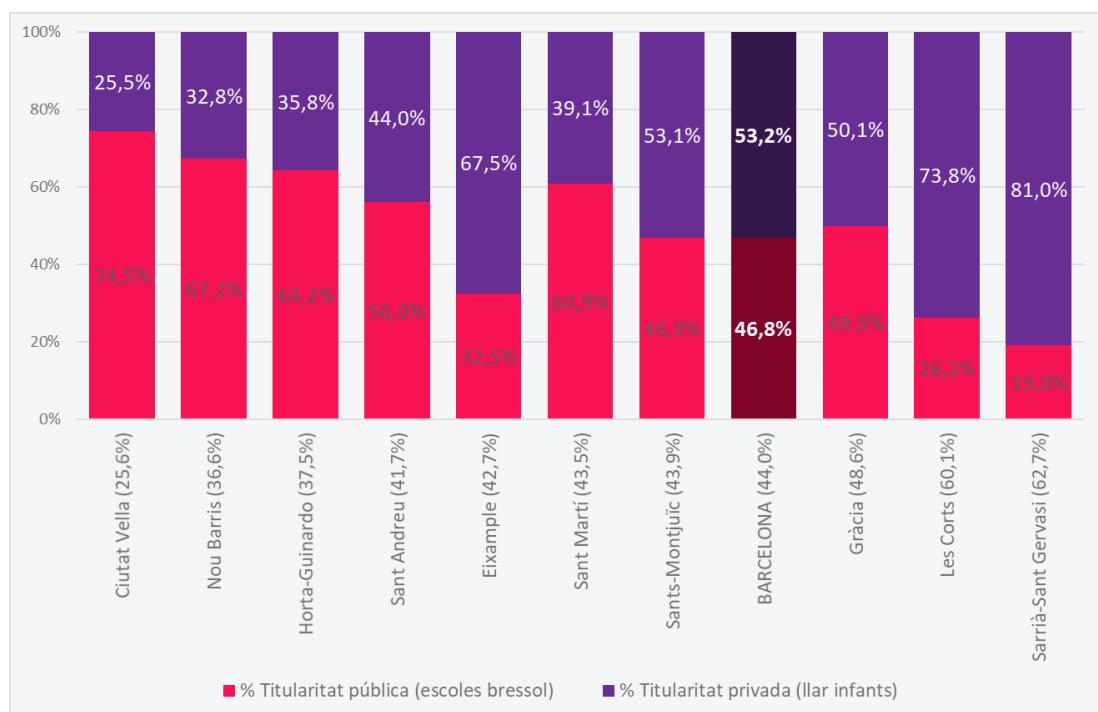
Gràfic 13. Percentatge de demanda atesa de l'escolarització entre 0-2 anys. Barcelona i districtes (Curs 2017/2018).

Font. Elaboració a partir de l'informe d'Oportunitats educatives de la infància i l'adolescència a Barcelona 2018-2019 (dades primàries de registres del Consorci d'Educació de Barcelona).

En conseqüència, dels 18 mil infants d'entre 0 i 2 anys que estan escolaritzats a la ciutat de Barcelona, el 46,8% va a centres de titularitat pública (escoles bressol) i el 53,2% va a centres de titularitat privada (llars d'infants). A nivell de districtes, als districtes on les rendes tendeixen a ser més baixes, entre els infants 0-2 anys escolaritzats, entre 3 i 5 de cada 10 van a llars d'infants privades (Ciutat Vella: 25,5%, Nou Barris: 32,8%, Horta-Guinardó: 35,8%, Sant Martí: 39,1%, Sant Andreu: 44,0% i Sants-Montjuïc: 53,1%).

Gràfic 14. Taxa d'escolarització entre 0-2 anys, per titularitat del centre educatiu. Barcelona i districtes (Curs 2017/2018).

Font. Elaboració a partir de l'informe d'Oportunitats educatives de la infància i l'adolescència a Barcelona 2018-2019 (dades primàries de registres del Consorci d'Educació de Barcelona).

Nota. Districtes ordenats de forma ascendent segons la taxa d'escolarització entre els 0 i 2 anys a nivell de districte, la qual s'indica entre parèntesis a l'etiqueta de la fila al costat del nom del districte. Per exemple, a Ciutat Vella hi ha el 25,6% dels infants d'entre 0 i 2 anys escolaritzats; a Sant Martí, el 43,5%; o a Sarrià-Sant Gervasi, el 62,7%.

5.2 Infància i adolescència: quins són els resultats escolars a l'educació obligatòria?

Pel que fa a l'**assoliment de les competències bàsiques** per part dels infants i adolescents, aquest indicador també forma part de l'EIRDS per avaluar l'increment de l'equitat educativa i les oportunitats formatives i culturals al llarg de la vida.

Competències bàsiques al final de l'escolarització primària

Si ens fixem en els infants i adolescents que no assoleixen les competències lingüístiques i la matemàtica¹⁰, al voltant del 10% dels adolescents de la ciutat de Barcelona no assoleix

¹⁰ També s'avalua la competència associada a l'àrea de coneixement del medi natural (avaluació de sisè d'educació primària des del curs 2017/2018) i la competència científicotecnològica (avaluació de quart d'ESO des del curs 2015/2016). En el cas de les llengües estrangeres, a part de la llengua anglesa, també s'avalua la llengua francesa (educació primària i ESO) i la llengua alemanya (ESO) de l'alumnat que cursa alguna d'aquestes dues llengües com a primera llengua estrangera enllaç de la llengua anglesa.

cadascuna de les competències bàsiques quan acaba el seu procés d'escolarització. Més concretament, el curs 2018/2019, el 10,5% dels infants de sisè d'educació primària a la ciutat de Barcelona no assoleix les competències en llengua catalana, l'11,2% en llengua castellana, l'11,5% en llengua anglesa i l'11,2% en matemàtiques. Com es pot consultar al gràfic següent, la tendència des del curs 2014/2015 és d'un manteniment de totes les competències (diferències menors als 2 pp en totes les competències).

Respecte de Catalunya, a la ciutat de Barcelona hi ha una mica menys d'infants que no assoleixen les diferents competències considerades el curs 2018/2019, amb la diferència més gran en llengua anglesa: mentre que en el conjunt de Catalunya el 15,4% dels infants no assoleix la competència en llengua anglesa, a la ciutat de Barcelona no l'assoleix l'11,5% (diferència de 5 pp)¹¹.

Gràfic 15. Percentatge d'infants (6è educació primària) que no assoleix les competències lingüístiques i la competència matemàtica. Catalunya i Barcelona (tendència 2015-2019)¹².

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir dels Quaderns d'Avaluació 32, 35, 38, 41 i 44 del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (2013-2017).

Competències bàsiques al final de l'escolarització secundària

A l'educació secundària, envers els percentatges de no assoliment a l'educació primària, el curs 2018/2019 a la ciutat de Barcelona hi havia menys adolescents que no assolien les competències bàsiques en llengua catalana (9,1%) i llengua castellana (8,6%). Tanmateix, és important destacar que al voltant d'1 adolescent de cada 10 no assoleix les competències lingüístiques en català o castellà en acabar el seu procés d'escolarització obligatori. En el cas de

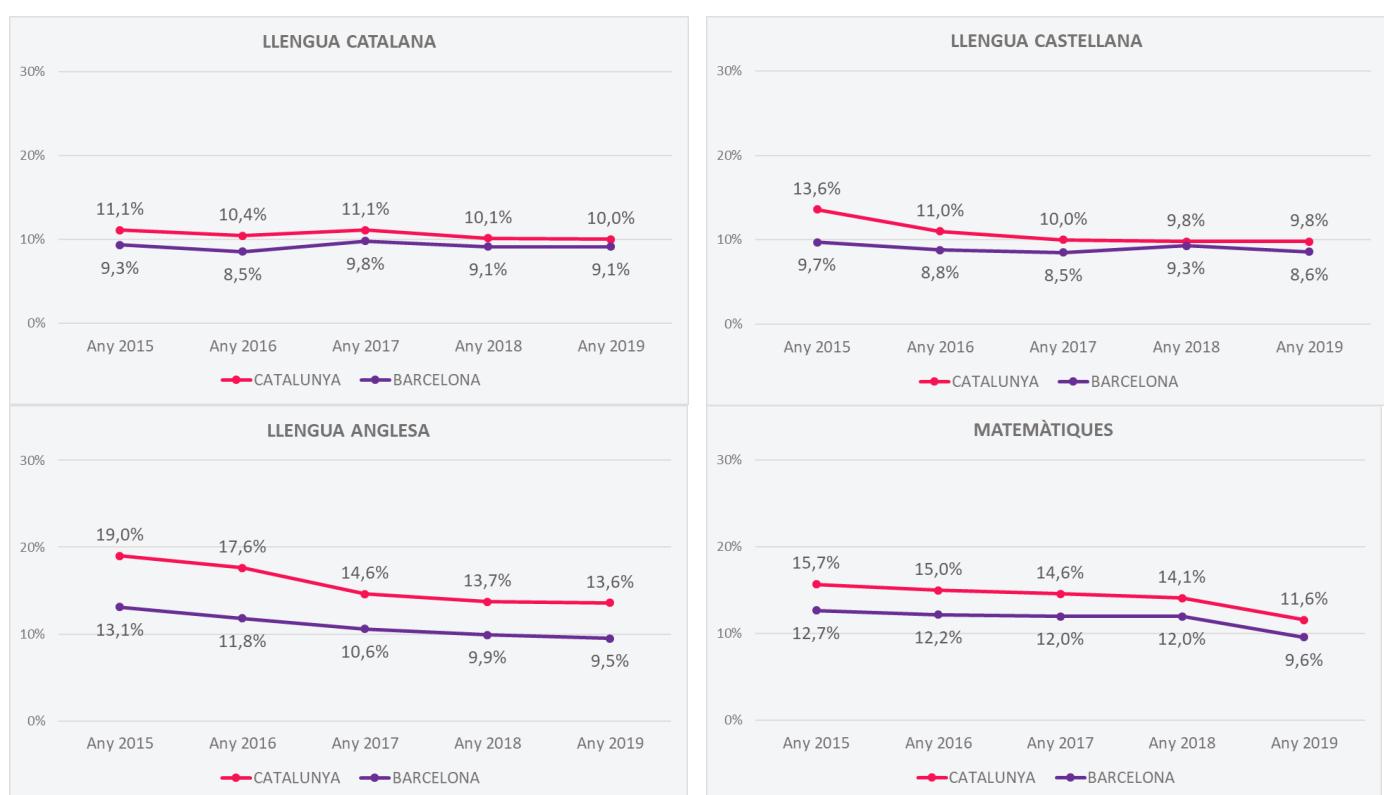
¹¹ Tractant-se de dades provinents d'avaluacions censals (no mostra), diferències de pocs punts percentuals ja són indicadores de canvis. És en els casos de dades provinents de fonts mostraals on cal més cautela en diferencials petits, ja que poden no respondre a significació estadística.

¹² L'any 2017 es correspon amb el curs escolar 2016/2017, l'any 2016 amb el curs escolar 2015/2016 i així successivament.

la llengua anglesa, el 9,5% dels adolescents que cursen 4t d'ESO no n'assoleixen les competències bàsiques; percentatge del 9,6% en matemàtiques. La tendència des del curs 2014/2015 és d'un manteniment de totes les competències considerades, amb una lleugera millora que arriba als 4 pp en el cas de la llengua anglesa (el percentatge de no assoliment baixa des del 13,1% del curs 2014/2015 fins al 9,5% del curs 2018/2019).

Respecte de Catalunya, com també s'aprecia a l'educació primària, a la ciutat de Barcelona hi ha una mica menys d'adolescents que no assoleixen les diferents competències. La diferència més gran entre el conjunt de Catalunya i la ciutat de Barcelona es dona en llengua anglesa (4 pp) i matemàtiques (3 pp), però el fet que el diferencial no sigui més gran no permet conoure que l'assoliment de competències sigui més favorable a la ciutat de Barcelona per efecte d'algún tipus de política o pràctica educativa diferenciada de la resta de Catalunya.

Gràfic 16. Percentatge d'adolescents (4t d'ESO) que no assoleix les competències lingüístiques i la competència matemàtica. Catalunya i Barcelona (tendència 2015-2019).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir dels Quaderns d'Avaluació 31, 34, 37, 40 i 43 del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (2013-2017).

Diferències per gènere i districte en competències bàsiques

En perspectiva de gènere, en competència matemàtica, tant a 6è d'educació primària (nenes: 15,2%; nens: 9,1%) com a 4t d'ESO (noies: 13,6%; nois: 10,4%), hi ha més nenes/noies que nens/nois que no assoleixen la competència matemàtica (diferència de 6 pp a l'educació primària i de 3 pp a l'educació secundària). En canvi, tant en llengua catalana, llengua castellana i llengua anglesa, hi ha més nens/nois que no assoleixen les competències lingüístiques que nenes/noies. En llengua catalana, hi ha diferències de 4 pp a l'educació primària (nenes: 8,8%; nens: 13,2%) i 6 pp a l'educació secundària (noies: 6,9%; nois: 12,7%). En llengua castellana, de 2 pp a l'educació primària (nenes: 10,2%; nens: 12,1%) i 4 pp a

l'educació secundària (noies: 6,6%; nois: 10,4%). I, en llengua anglesa, de 3 pp a l'educació primària (nenes: 8,1%; nens: 11,1%) i 2 pp a l'educació secundària (noies: 9,4%; nois: 11,8%).

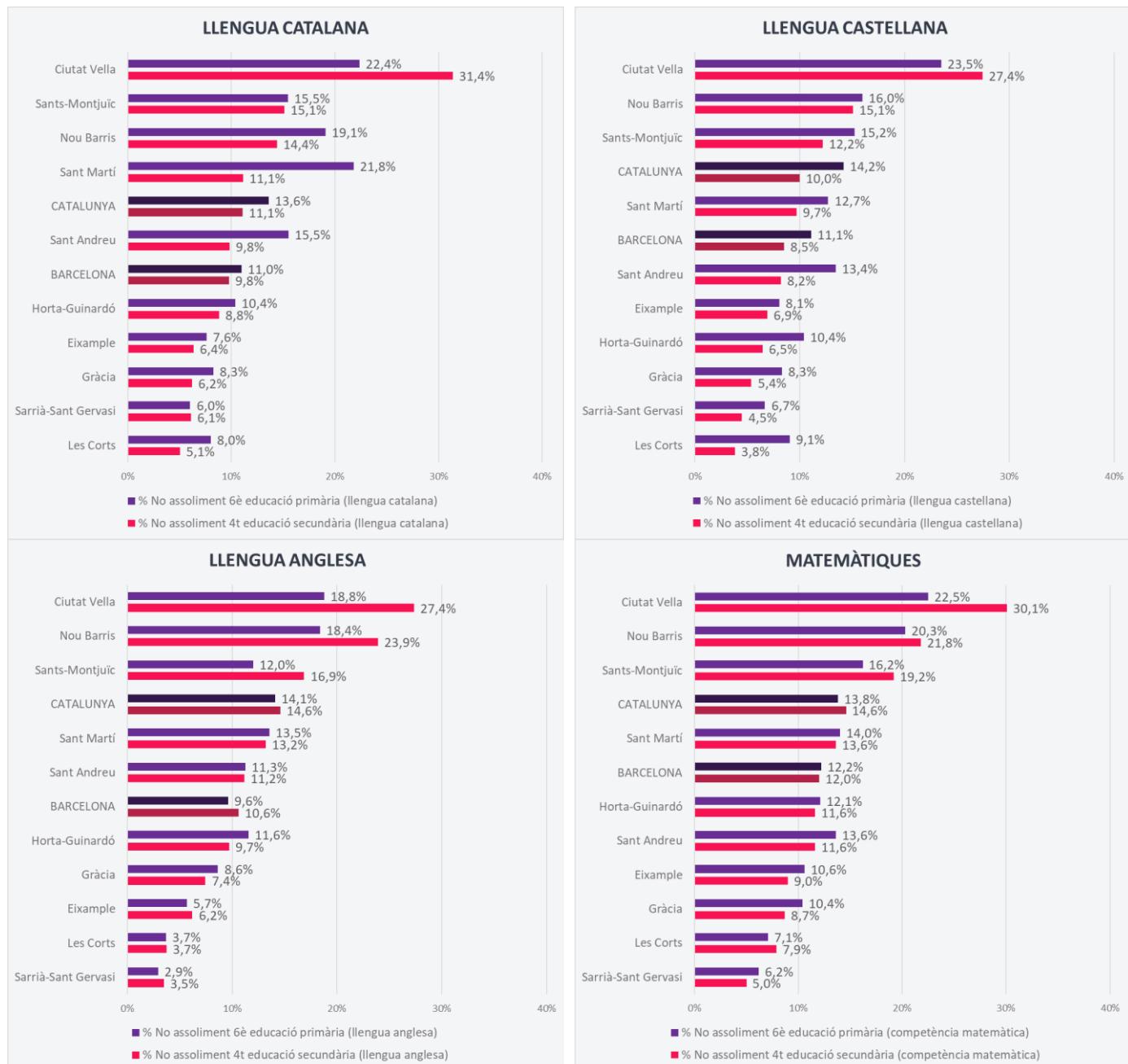
Pel que fa al no assoliment per districtes¹³, com es pot consultar al gràfic següent, principalment hi ha tres districtes de la ciutat de Barcelona on, el curs 2016/2017, hi havia més alumnat que no assolia alguna de les competències considerades a 4t d'ESO que a 6è d'educació primària (Ciutat Vella: 9 alumnes més que no assoleixen la competència en llengua catalana, 4 més en llengua castellana, 9 més en llengua anglesa i 8 més en matemàtiques; Sants-Montjuïc: 5 alumnes més que no assoleixen la competència en llengua anglesa i 3 més en matemàtiques; Nou Barris: 6 alumnes més que no assoleixen la competència en llengua anglesa). Aquest aspecte suggerix que les dificultats d'aprenentatge dels infants no sempre són intervingudes amb èxit durant l'adolescència, la qual és una segona etapa d'oportunitat per adquirir les competències educatives i formatives necessàries (Centre de Recerca UNICEF – Innocenti, 2017).

Respecte del no assoliment de les competències considerades de 4t d'ESO per districtes, hi ha tres grans grups segons el percentatge de no assoliment:

- 1) Ciutat Vella, Nou Barris i Sants-Montjuïc. Són els districtes on hi ha més alumnat que no assoleix les competències considerades de 4t d'ESO. Per exemple, més d'un 15% a la competència lingüística en llengua anglesa a 4t d'ESO. Tot i la mobilitat escolar típica de la ciutat de Barcelona, són districtes on, habitualment, les rendes familiars són mitjanes-baixes o molt baixes.
- 2) Sant Martí, Horta-Guinardó i Sant Andreu. Són els districtes on habitualment hi ha una proporció intermèdia d'alumnat que no assoleix les competències considerades a 4t d'ESO. Per exemple, entre un 11% i un 14% de no assoliment de la competència lingüística en llengua anglesa a 4t d'ESO. En el cas de la competència en llengua castellana a 4t d'ESO, la proporció d'alumnat que no l'assoleix és similar a la del grup següent. Tot i la mobilitat escolar típica de la ciutat de Barcelona, són districtes on, habitualment, les rendes familiars són mitjanes-baixes o baixes.
- 3) Sarrià-Sant Gervasi, les Corts, Gràcia i l'Eixample. Són els districtes on hi ha menys alumnat que no assoleix les competències considerades de 4t d'ESO. Per exemple, entre un 3% i un 9% de no assoliment de la competència lingüística en llengua anglesa a 4t d'ESO. Tot i la mobilitat escolar típica de la ciutat de Barcelona, són districtes on, habitualment, les rendes familiars són mitjanes-altes, altes o molt altes.

¹³ L'anàlisi a nivell de districte és amb dades del curs 2016/2017 (any 2017) perquè són les publicades per l'informe Oportunitats educatives de la infància i l'adolescència a Barcelona 2018-2019. No es disposa de dades més recents.

Gràfic 17. Percentatge d'infants (6è educació primària) i adolescents (4t d'ESO) que no assoleix les competències lingüístiques i competència matemàtica. Catalunya, Barcelona i districtes (2017).

Font. Elaboració a partir de l'informe d'Oportunitats educatives de la infància i l'adolescència a Barcelona 2018-2019 (dades primàries de registres del Consorci d'Educació de Barcelona).

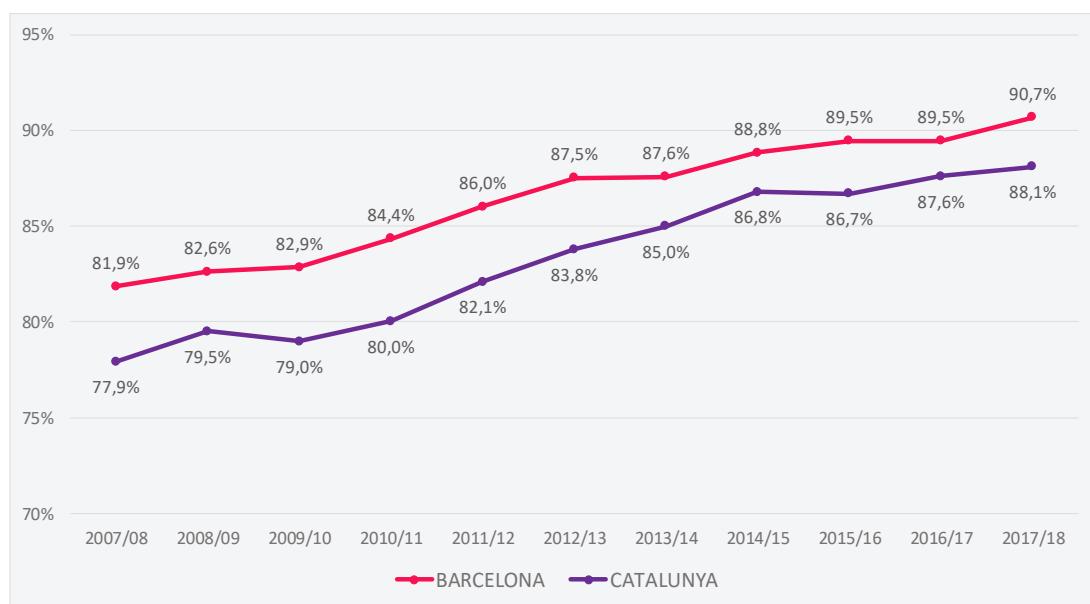
Nota. Districtes ordenats de forma descendent segons el percentatge de no assoliment de la competència a 4t d'ESO.

La taxa de graduació a 4t d'ESO

A part de l'assoliment de les competències educatives i formatives per part dels infants i adolescents, és destacable que l'**absentisme escolar**¹⁴ a la ciutat de Barcelona es manté relativament estable: des de l'1,5% del curs 2007/2008 fins a l'1,4% del curs 2017/2018 (CEB, 2018)¹⁵. Tot i que es tracta d'un percentatge petit, convé tenir en compte que hi ha diferències importants d'absentisme escolar per districtes, doncs a Ciutat Vella (3,9%), Sants-Montjuïc (2,5%) i Nou Barris (1,6%) l'absentisme escolar és més alt que el global de ciutat. Per contra, a Sant Andreu (0,8%), Sant Martí (0,8%), Gràcia (0,7%), Horta-Guinardó (0,7%) i l'Eixample (0,6%), les Corts (0,4%) i Sarrià-Sant Gervasi (0,3%) l'absentisme escolar és menor que el global.

A més, la **taxa de graduació a 4t d'ESO** (sobre el total d'alumnat matriculat) ha augmentat en els darrers anys¹⁶. Per exemple, des del curs 2007/2008 (81,9%) fins al curs 2017/2018 (90,7%), a la ciutat de Barcelona, es graduen 9 adolescents més, tendència que coincideix amb la millora de la graduació a 4t d'ESO de Catalunya (10 pp). Tanmateix, després de l'educació obligatòria, 1 de cada 10 adolescents de la ciutat de Barcelona no obté el graduat d'ESO.

Gràfic 18. Taxa de graduació a 4t d'ESO respecte dels alumnes matriculats. Barcelona i Catalunya (tendència 2007/2008-2017/2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de dades del Departament d'Educació. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament.

¹⁴ Absentisme regular i crònic (>25%) a l'educació primària i secundària en conjunt.

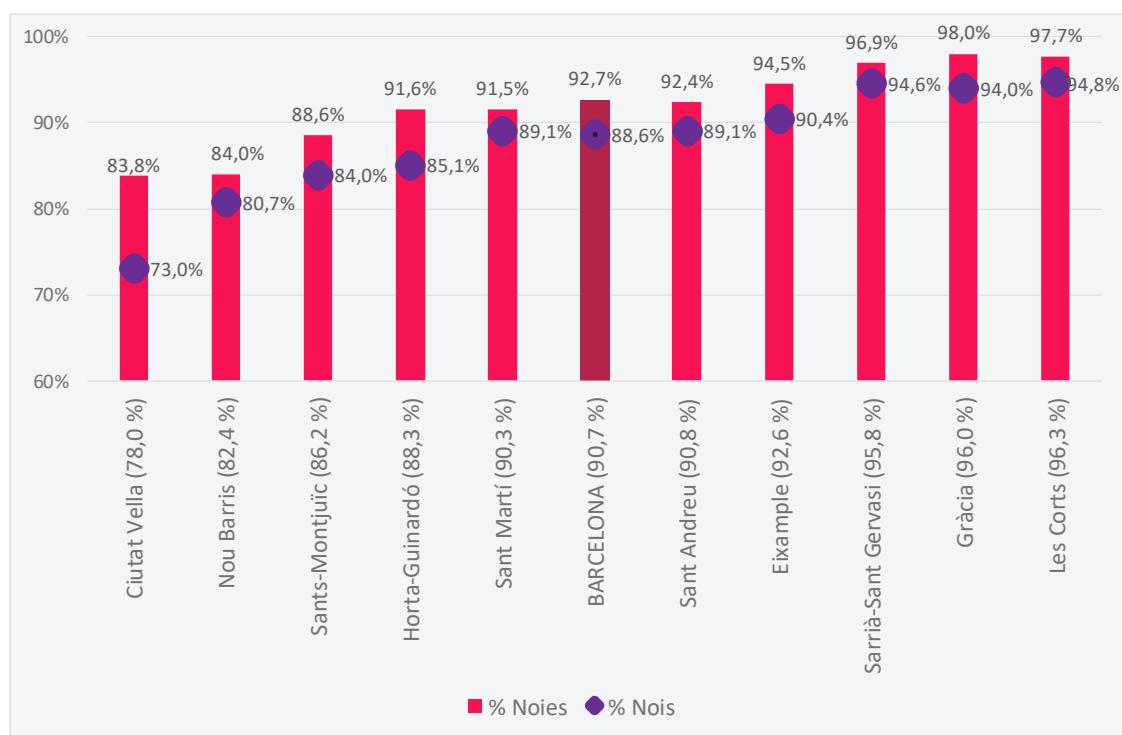
¹⁵ L'EIRDS proposa construir un “índex d'absentisme escolar” com a indicador per avaluar l'increment de l'equitat educativa i les oportunitats formatives i culturals al llarg de la vida, així com el Pla per la Justícia de Gènere contempla avaluar l'evolució de les taxes d'absentisme. És important continuar treballant per tenir accés a aquest tipus d'informació per conèixer l'experiència escolar d'infants i adolescents i el seu impacte sobre els resultats escolars.

¹⁶ Les dades actualment disponibles permeten calcular la taxa de graduació a 4t d'ESO o “taxa d'èxit a 4t d'ESO” (càlcul sobre el total d'alumnat matriculat), el qual és un dels indicadors proposats per l'EIRDS per avaluar l'increment de l'equitat educativa i les oportunitats formatives i culturals al llarg de la vida.

A nivell de districtes, respecte de les Corts (que és el districte que té la taxa de graduació a 4t d'ESO més elevada: 96,3%), hi ha tres districtes amb diferències superiors als 9 pp, fita que proposa l'EIRDS per avaluar l'increment de l'equitat educativa i les oportunitats formatives i culturals al llarg de la vida entre els diferents districtes de la ciutat. Aquests tres districtes són Ciutat Vella (78,0%, 18 pp menys), Nou Barris (82,4%, 14 pp menys) i Sants-Montjuïc (86,2%, 10 pp menys). Entre els altres districtes, també respecte de les Corts, hi ha un grup amb una distància entre els 9 i 5 pp (Horta-Guinardó, Sant Martí i Sant Andreu) i un altre amb una distància de menys de 5 pp (l'Eixample, Sarrià-Sant Gervasi i Gràcia).

A més, en perspectiva de gènere, hi ha una diferència de 4 pp en la taxa de graduació a 4t d'ESO a favor de les noies (noies: 92,7%; nois: 88,6%). Els districtes on aquesta diferència és més rellevant són Ciutat Vella (11 pp) i Horta-Guinardó (7 pp). Entre els altres districtes, hi ha una diferència d'entre 7 i 3 pp (Sants-Montjuïc, l'Eixample, Gràcia, Sant Andreu, Nou Barris i les Corts), mentre que només hi ha dos districtes on la diferència se situa per sota dels 3 pp (Sant Martí i Sarrià-Sant Gervasi).

Gràfic 19. Taxa de graduació a 4t d'ESO respecte dels alumnes matriculats segons sexe. Barcelona i districtes (Curs 2017/2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de dades del Departament d'Educació. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament.

Nota. Districtes ordenats de forma ascendent segons la taxa de graduació a 4t d'ESO, la qual s'indica entre parèntesis a l'etiqueta de la fila al costat del nom del districte.

Quin és el punt de vista dels infants sobre la seva experiència escolar?

Per avançar cap a un model coeducatiu i complementar els indicadors de resultats escolars, el Pla per la Justícia de Gènere planteja la reducció de les experiències d'assetjament i les relacions abusives¹⁷, les quals es donen sovint a l'escola i es poden començar a explorar a partir dels punts de vista dels infants sobre la seva experiència escolar¹⁸.

Mentre el 26,6% dels infants d'entre 10 i 12 anys d'educació primària no està prou **satisfet amb els aprenentatges escolars**, fins a un 42,2% no està prou **satisfet amb la seva vida d'estudiant**. A més, un 34,7% no està prou satisfet amb els companys i companyes de classe. Aquestes dades mostren que l'àmbit escolar, més enllà dels aprenentatges, es compon d'altres dimensions i que no sempre aporten prou satisfacció personal. Donat que l'entorn escolar és un espai de vida central en el desenvolupament i la socialització dels nens, nenes i adolescents, i que aquests reclamen un acompañament del professorat en sentit ampli i no només en els aspectes acadèmics, cal que des de les escoles es vetlli pels aspectes relacionals i emocionals com a part fonamental del benestar dels infants en l'entorn escolar (Parlen, 2018).

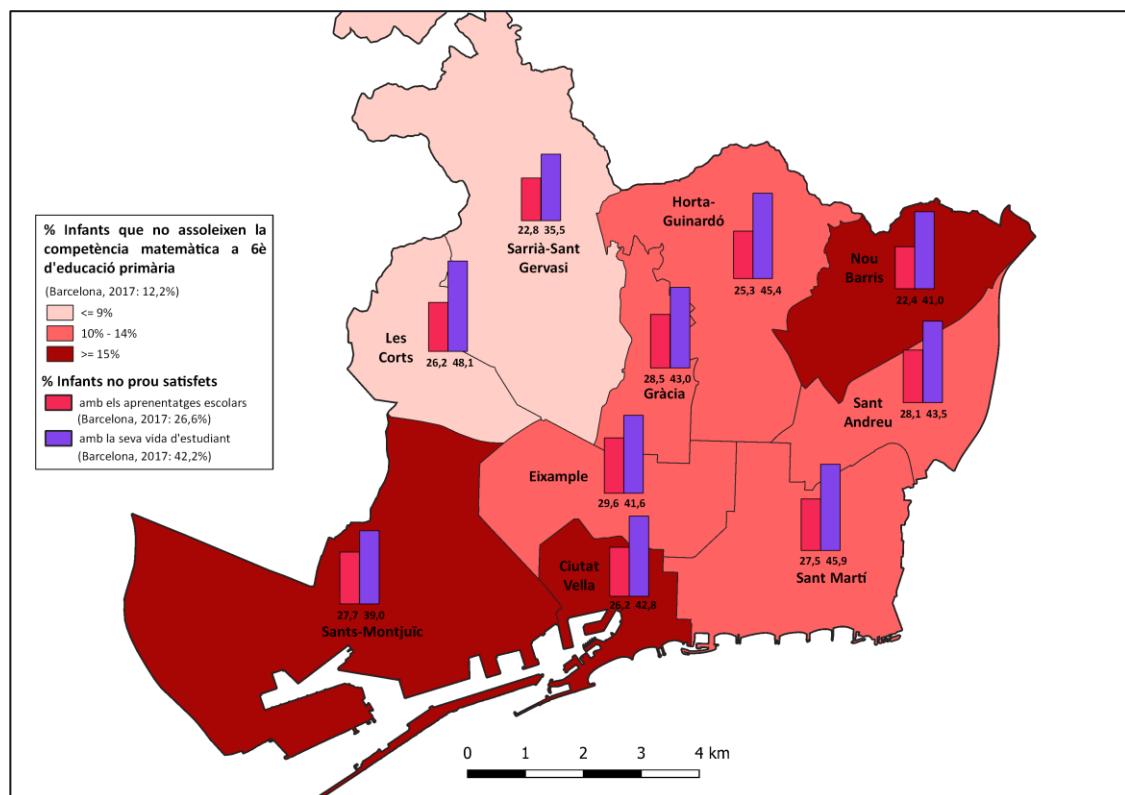
De manera transversal a tota la ciutat, hi ha més nens (28,8%) no prou satisfets¹⁹ amb els aprenentatges escolars que nenes (23,6%), així com no prou satisfets amb la seva vida d'estudiant (nens: 46,4%; nenes: 38,0%). És important tenir en compte que, per exemple, tot i que les Corts és un dels districtes amb millors resultats escolars segons l'indicador d'assoliment de la competència matemàtica, és on hi ha més infants no prou satisfets amb la seva vida d'estudiant, gairebé la meitat dels infants (48,1%).

¹⁷ També planteja recollir el nombre i percentatge de col·laboracions derivades del propi pla realitzades amb els centre i tenir en compte l'evolució del nombre de programes, campanyes i formacions realitzades per a la prevenció de l'assetjament escolar i relacions abusives (dos únics indicadors del Pla de Justícia de Gènere sobre educació que no es desenvolupen en aquest capítol).

¹⁸ Aquest apartat es complementa amb el primer apartat del capítol “Violències, risc social i desprotecció” de l’informe (Com de segurs se senten els nens i nenes en els seus entorns més propers?).

¹⁹ La categoria d'infants no prou satisfets engloba els qui han respost de 0-8 en una escala de satisfacció de 0-10 punts, on 0 significa “gens satisfet” i 1 “totalment satisfet”.

Mapa 1. Percentatge d'infants que no assoleix la competència matemàtica en relació amb la satisfacció amb els aprenentatges escolars i la satisfacció amb la vida d'estudiant. Barcelona i districtes (Curs 2016/2017).

Font. Elaboració a partir de l'Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona – 2017 i l'informe d'Oportunitats educatives de la infància i l'adolescència a Barcelona 2018-2019 (dades primàries del Consorci d'Educació de Barcelona).

El fet que, entre els 15 aspectes de la vida valorats pels infants a l'Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB, 2017), la satisfacció amb la vida d'estudiant sigui el 3r aspecte menys ben valorat (consultar gràfic 38 de la dimensió de “temps, relacions i ciutadania”), ens alerta que a banda dels resultats escolars en competències i graduació, l'experiència educativa dels infants a la seva escola també és un tema a tenir en compte per actuar i millorar la qualitat de l'educació.

5.3 Adolescència: quants adolescents continuen estudiant i per quins estudis opten?

Les dades actualment disponibles indiquen que, a la ciutat de Barcelona, l'any 2015, la **taxa de no escolarització als 17 anys** era del 14,5% (IERMB, 2017 a partir d'Idescat)²⁰. Un cop finalitzats els estudis obligatoris, es considera que els adolescents que decideixen no continuar estudiant han abandonat el sistema prematurament perquè els posa en una

²⁰ La taxa d'escolarització als 17 anys mesura la proporció de persones d'aquesta edat que continua cursant estudis més enllà de l'edat obligatòria. La seva lectura a la inversa permet oferir una aproximació a l'abandonament escolar prematur.

situació de fragilitat davant el mercat de treball²¹. Convé tenir en compte que l'abandonament prematur dels estudis és un dels temes proposats per l'EIRDS per avaluar l'increment de l'equitat educativa i les oportunitats formatives i culturals al llarg de la vida, a més que el Pla de Justícia de Gènere també contempla la seva evolució per avançar cap a un model coeducatiu.

D'altra banda, pel que fa pròpiament a la **matrícula en els estudis post-obligatoris**, en el conjunt de la ciutat, el batxillerat continua sent l'opció prioritària entre els adolescents que cursen educació secundària post-obligatòria (60,8% opten per estudiar batxillerat) i no hi ha cap disminució significativa respecte de cursos anteriors. Tot i així, en els darrers anys i coincidint amb el context de crisi econòmica, l'opció dels Cicles Formatius de Grau Mitjà (CFGM) ha augmentat significativament el seu pes sobre el total de la matrícula (34,9% en cursaven el curs 2017/2018), impactant positivament en la reducció de l'abandonament educatiu prematur (tendència 2006/2007-2017/2018).

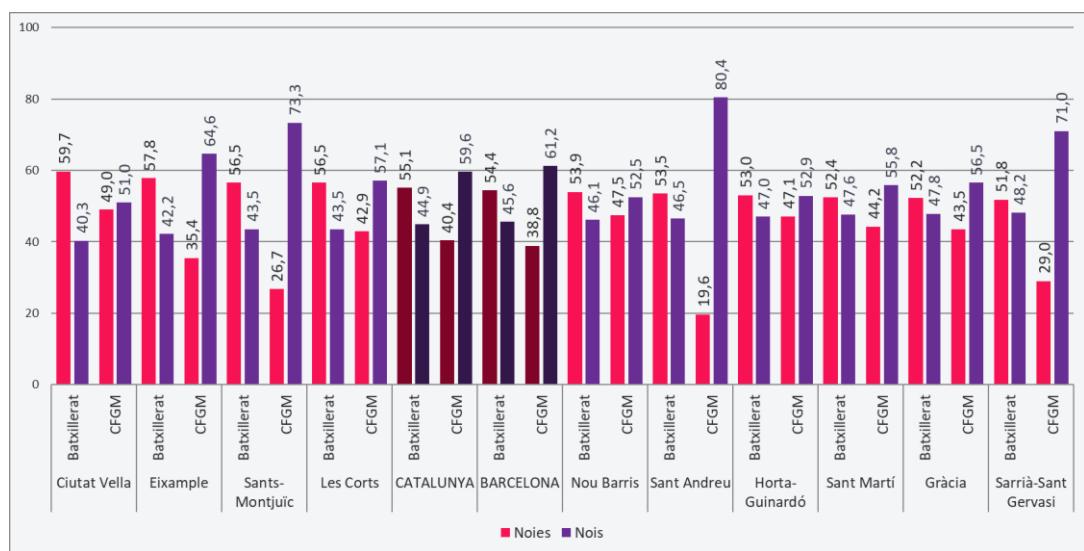
Estudis post-obligatoris en perspectiva de gènere

En perspectiva de gènere, un dels principals eixos de desigualtat entre les diferents opcions formatives a l'educació secundària obligatòria és el sexe. Per regla general, a la ciutat de Barcelona, les opcions acadèmiques com ara el batxillerat matriculen una proporció superior de noies (54,4%), mentre que la formació professional està masculinitzada (61,2% de nois).

La feminització de l'educació post-obligatòria a la ciutat de Barcelona i el conjunt de Catalunya és molt similar (Catalunya: 55,1% de noies a Batxillerat i 59,6% de nois a CFGM), però sí que es poden observar diferències rellevants entre els districtes de la ciutat. Com es pot observar al gràfic següent, pel que fa al Batxillerat, per sota del global de la ciutat i, per tant, amb una proporció de nois i de noies relativament similar, se situen els districtes de Sarrià-Sant Gervasi, Gràcia i Sant Martí (diferència inferior als 5 pp a favor de les noies). En canvi, a Ciutat Vella, l'Eixample, Sants-Montjuïc o les Corts, el pes de les noies sobre la matrícula de batxillerat és superior al del global de la ciutat (almenys 13 pp a favor de les noies).

²¹ Definició de l'indicador d'abandonament prematur segons EIRDS: joves d'entre 18 i 24 anys que no han acabat l'educació secundària obligatòria i que en les últimes quatre setmanes no han realitzat cap tipus d'estudi o formació inclòs en els plans oficials d'estudi.

Gràfic 20. Matrícula a l'educació post-obligatòria, per sexe. Catalunya, Barcelona i districtes (Curs 2017/2018).

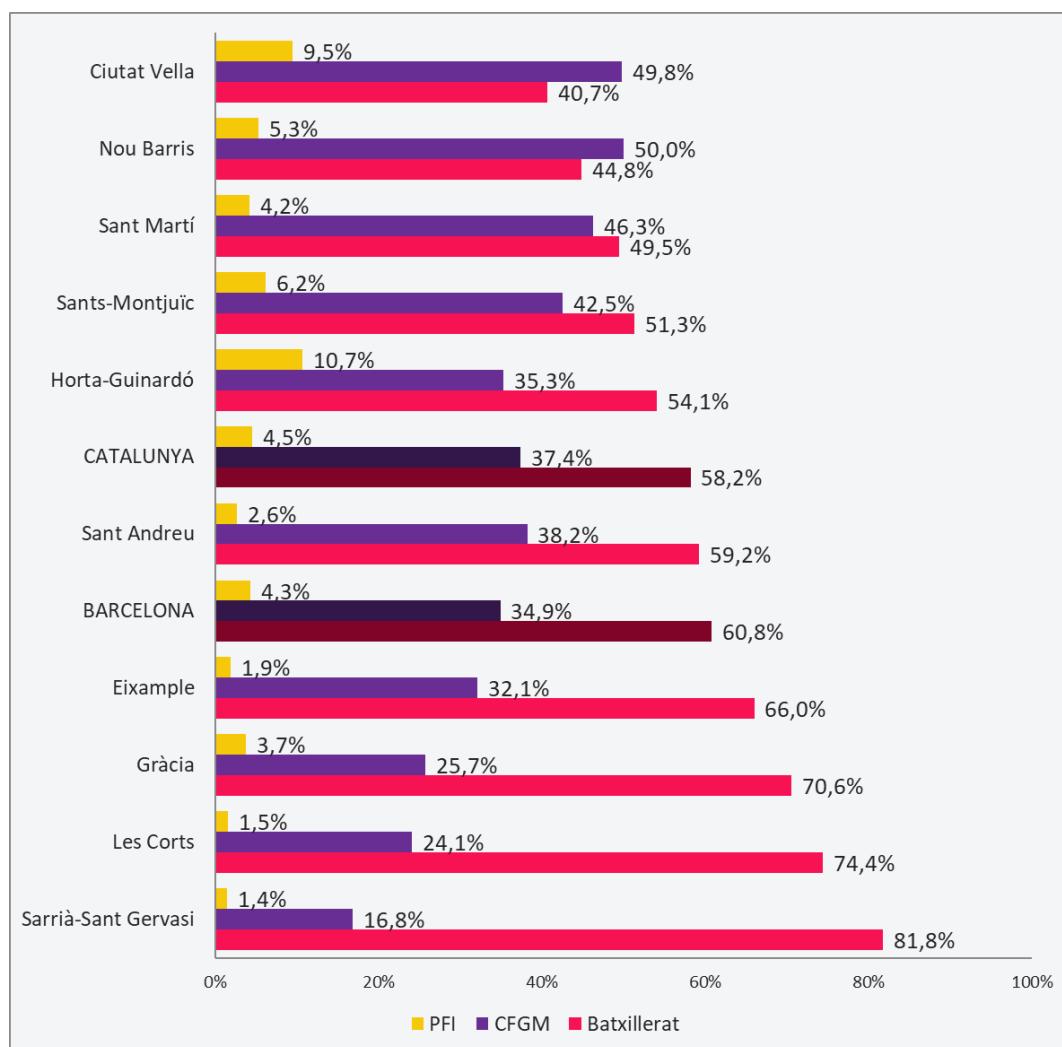
Font. Elaboració a partir de l'informe d'Oportunitats educatives de la infància i l'adolescència a Barcelona 2018-2019 (dades primàries del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya).

Estudis post-obligatoris segons districte

A nivell de districtes educatius, a partir dels adolescents que continuen els estudis, hi ha dos grans grups segons la matrícula a l'educació post-obligatòria. Tanmateix, convé tenir també en compte que la distribució de la matrícula en els estudis post-obligatoris segueix patrons de mobilitat escolar i depèn de la proporció de centres educatius que ofereix estudis de Batxillerat i CFGM a cada districte.

- 1) Ciutat Vella, Nou Barris, Sant Martí, Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó i Sant Andreu.
Els Programes de Formació i Inserció (PFI) són més freqüents a aquests districtes, a més que la diferència entre la matrícula del districte a CFGM i batxillerat no supera els 25 pp de Barcelona en el seu conjunt. Mentre que a Ciutat Vella i Nou Barris hi ha més estudiants als CFGM que a batxillerat, a Horta-Guinardó i Sant Andreu la diferència a favor del batxillerat és al voltant dels 20 pp.
- 2) L'Eixample, Gràcia, les Corts i Sarrià-Sant Gervasi. Els Programes de Formació i Inserció (PFI) són menys freqüents a aquests districtes i, a més, la diferència entre la matrícula de cada un d'aquests districtes entre els CFGM i el batxillerat és superior als 30 pp a favor del batxillerat. De fet, a les Corts i Sarrià-Sant Gervasi la diferència a favor del batxillerat respecte dels CFGM supera els 50 pp.

Gràfic 21. Matrícula a l'educació post-obligatòria. Catalunya, Barcelona i districtes (Curs 2017/2018).

Font. Elaboració a partir de l'informe d'Oportunitats educatives de la infància i l'adolescència a Barcelona 2018-2019 (dades primàries del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya).
Nota. Districtes ordenats de forma ascendent segons la diferència entre la matrícula del districte a CFGM i batxillerat.

6. SALUT

Objectius globals i estratègies de ciutat

El **tercer objectiu de desenvolupament sostenible** tracta sobre la salut i el benestar, en altres paraules, sobre la garantia d'una vida sana i la promoció del benestar per a tothom a totes les edats.

Com apunta l'Agenda 2030 en clau d'infància a Catalunya, entre altres aspectes, cal assolir la cobertura sanitària universal, en particular la protecció contra els abusos financers, l'accés a serveis de salut essencials de qualitat i l'accés a medicaments i vacunes segurs, eficaços, assequibles i de qualitat per a totes les persones. També cal enfortir la prevenció i el tractament dels trastorns per abús de substàncies, inclosos el consum de risc i perjudicial d'alcohol i altres drogues.

En aquesta línia, per millorar la salut i el desenvolupament d'infants i adolescents, el Focus Infància i Ciutadania 2017-2020 a la ciutat de Barcelona ha reforçat la xarxa de centres de desenvolupament infantil i atenció precoç per actualitzar-ne el model (actuació 10), a més que ha ampliat els serveis i tractaments de salut per a infants (actuació 11). Així mateix, pretén promoure i atendre la salut mental en la infància i l'adolescència amb noves actuacions (actuació 12).

6.1 Tots els infants i adolescents perceben la millor salut possible?

Satisfacció amb la salut

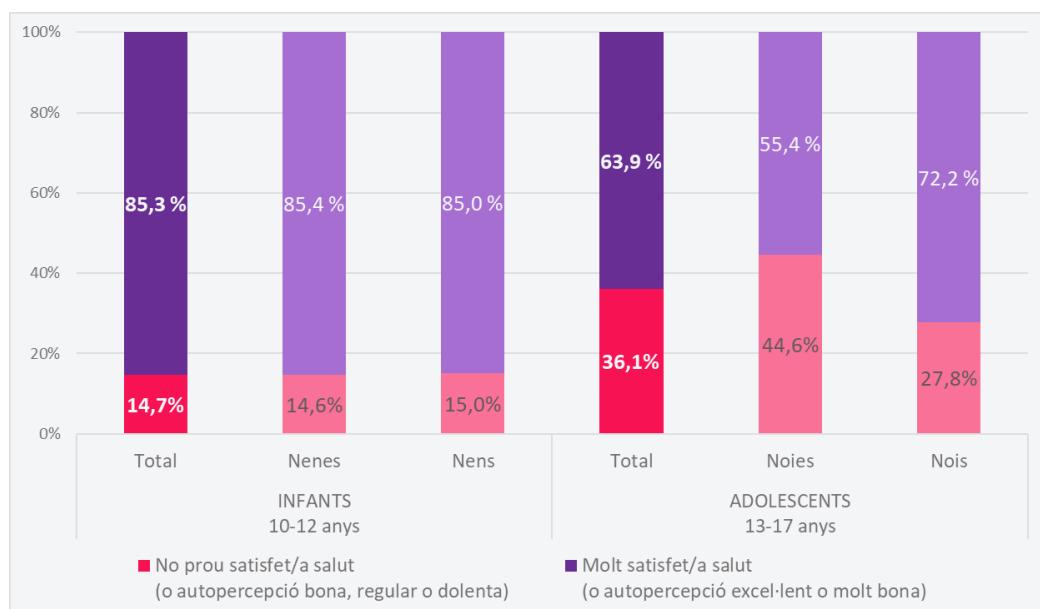
Un dels indicadors de salut de l'Estratègia d'Inclusió i de Reducció de les Desigualtats Socials de Barcelona 2017-2027 (EIRDS) per avaluar la disminució de les desigualtats socials territorials és **l'indicador de la prevalença²² de mala salut percebuda**. Aquest indicador també forma part del Pla per a la Justícia de Gènere, el qual es fixa en la percepció de salut de les dones com a col·lectiu vulnerabilitzat. La pitjor percepció de salut entre les adolescents també es dona entre les dones adultes i, per tant, la qüestió gènere en la millora de la salut percebuda és un tema a tenir en compte i treballar ja des de la infància i l'adolescència. Malauradament, les fonts disponibles de l'Enquesta de Salut de Barcelona (ESB) i l'enquesta Factors de Risc a l'Escola Secundària (FRESC) no ens permeten explorar desigualtats segons districte (per falta de representativitat de la mostra), però sí segons context socioeconòmic.

Durant la infància, la percepció de la salut és molt satisfactòria (el 85,3% es mostren molt satisfets), essent l'aspecte de la vida més ben valorat pels infants a l'Enquesta de Benestar

²² Prevalença. Nombre de persones afectades per una malaltia determinada, o exposades a un factor de risc determinat, en un període de temps concret amb relació al nombre total d'habitants d'una àrea geogràfica o social (TERMCAT Centre de Terminologia, 2019).

Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB, 2017)²³. No s'hi aprecien diferències estadísticament significatives per sexe, tot i que al voltant del 14,7% dels infants no està prou satisfet amb la seva salut (tant nenes com nens en percentatges gairebé iguals) (EBSIB, 2017). És a l'adolescència on la bona percepció de la salut disminueix notablement i el 36,1% dels adolescents no percep una salut prou satisfactòria. En perspectiva de gènere, a l'adolescència, hi ha un percentatge molt més alt de noies (44,6%) que de nois (27,8%) que perceben que la seva salut no és excel·lent ni molt bona, amb una diferència de 17 punts percentuals (FRESC, 2016).

Gràfic 22. Percentatge d'infants i adolescents no prou satisfet amb la seva salut, total i per sexe. Barcelona (2016, 2017).

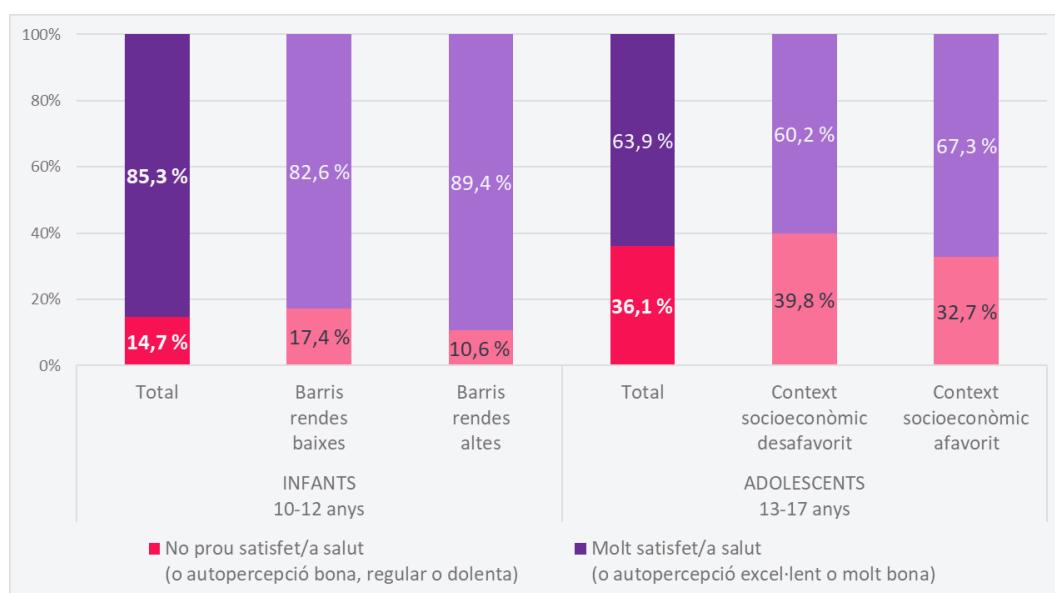

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir d'EBSIB – 2017 i FRESC – 2016.

En relació amb el context socioeconòmic, la percepció de la salut dels infants i adolescents és més negativa quan creixen en contextos on les rendes familiars són més baixes. Entre els infants que viuen a barris de rendes baixes, hi ha un 17,4% de nens i nenes no prou satisfet amb la seva salut (a barris de rendes altes, un 10,6%) (EBSIB, 2017). La diferència de 7 pp entre els contextos de rendes baixes i altes pel que fa a la percepció de la salut dels infants es manté a l'adolescència, on un 39,8% dels adolescents de contextos més desfavorits socioeconòmicament percep que la seva salut no és excel·lent ni molt bona (en barris socioeconòmicament afavorits, un 32,7%) (FRESC, 2016).

²³ Veure gràfic 38 d'aquest informe.

Gràfic 23. Percentatge d'infants i adolescents no prou satisfet amb la seva salut, total i per context socioeconòmic. Barcelona (2016, 2017).

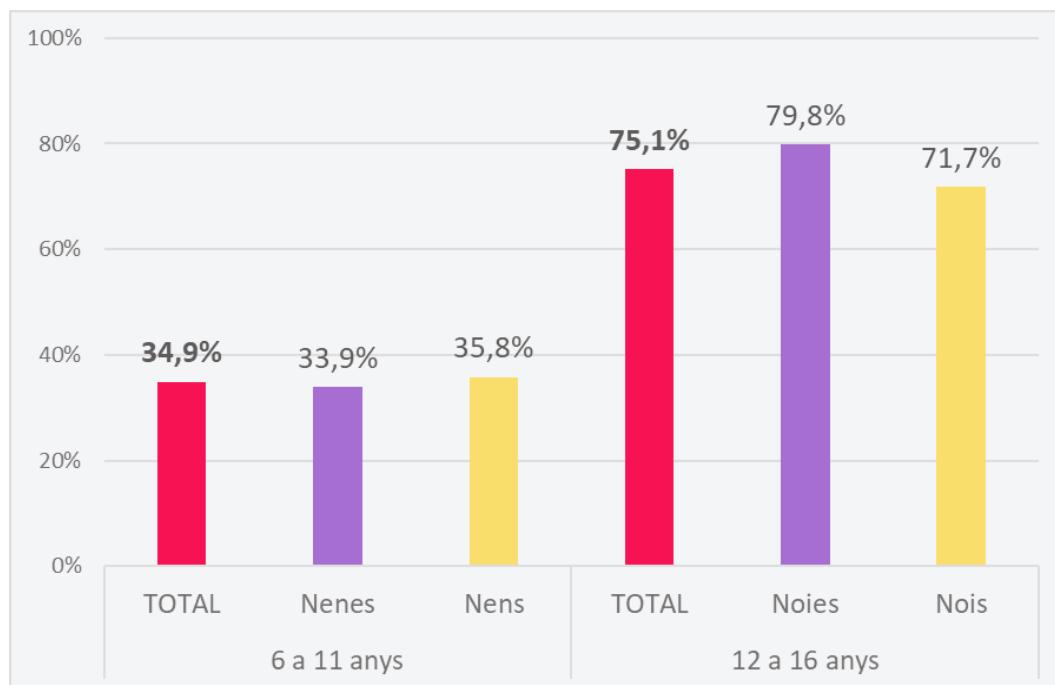
Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir d'EBSIB – 2017 i FRESC – 2016.

Satisfacció amb el propi cos

Un altre aspecte important dins de la percepció de la salut d'infants i adolescents és l'**indicador de satisfacció amb el propi cos**. D'acord amb les darreres dades de l'Enquesta d'hàbits esportius de la població en edat escolar de Barcelona (EHEEB, 2018), el 34,9% dels infants de 6 a 11 anys no està prou satisfet amb el seu cos, xifra que es duplica fins al 75,1% dels adolescents de 12 a 16 anys (diferència de 40 pp més). En perspectiva de gènere, mentre que en la infància hi ha la mateixa proporció de nenes i nens que no estan prou satisfets amb el seu cos, a l'adolescència s'aprecia com les noies (pràcticament el 80%) tendeixen a estar menys satisfetes amb el seu cos que els nois (71,7%), amb 8 pp menys²⁴.

²⁴ Les xifres facilitades són diferents a les publicades a l'informe de l'any passat perquè actualment es disposa d'una nova font per a l'indicador de satisfacció amb el propi cos. Mentre que a l'informe de l'any passat es va reconstruir l'indicador a partir d'EBSIB – 2017 i FRESC – 2016, aquest any pot calcular-se a partir de la mateixa font (Enquesta d'Hàbits Esportius de la població en edat escolar de Barcelona, EHEEB – 2018). Poden utilitzar-se totes les dades disponibles al Sistema Integral d'Indicadors de la Infància i l'Adolescència de Barcelona (SIIIA) per a anàlisis en profunditat sobre el tema.

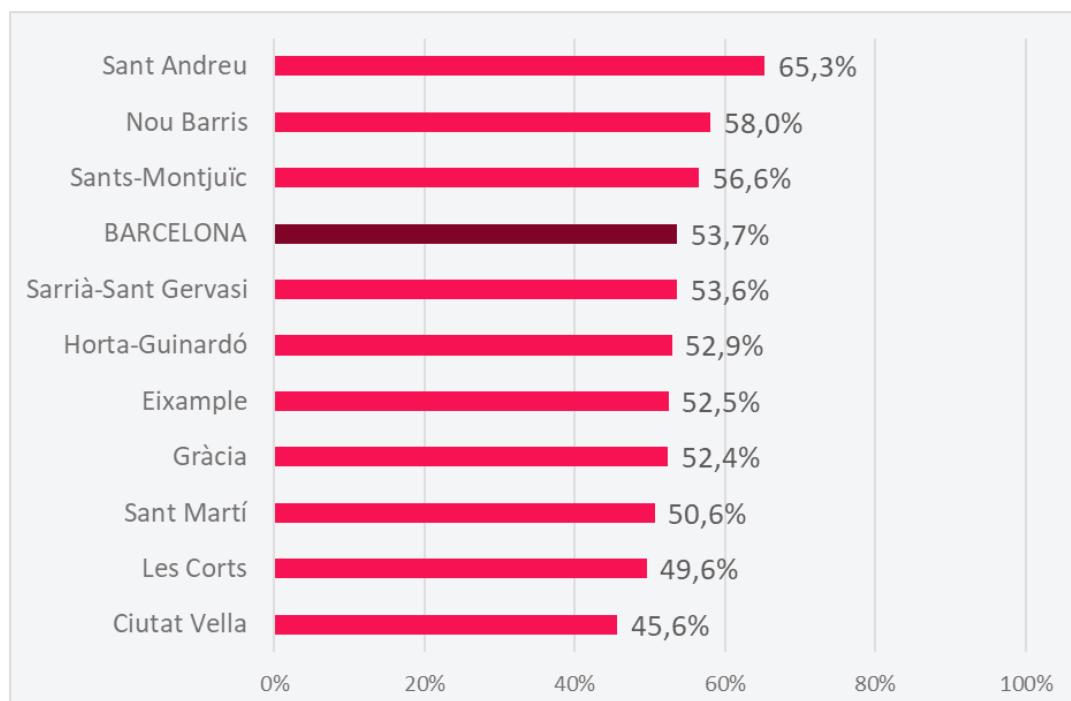
Gràfic 24. Percentatge d'infants i adolescents no prou satisfet amb el seu cos, total i per sexe. Barcelona (2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir d'EHEEB – 2018.

Pel que fa a la distribució territorial, tenint en compte el conjunt d'infants i adolescents, pràcticament a tots els districtes, la meitat dels infants i adolescents que hi viuen no estan prou satisfets amb el seu cos, fet que posa de manifest que és una problemàtica transversal i generalitzada a la infància i l'adolescència de tota la ciutat. Tanmateix, el districte on hi ha més infants i adolescents no prou satisfets amb el seu cos és Sant Andreu (65,3%) i on n'hi ha menys és Ciutat Vella (45,6%), amb 20 pp de diferència entre ambdós districtes i al voltant d'uns 10 pp de diferència respecte de la valoració global de la ciutat de Barcelona (53,7%) (EHEEB, 2018).

Gràfic 25. Percentatge d'infants i adolescents no prou satisfet amb el seu cos, total i per districte. Barcelona (2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir d'EHEEB – 2018.

6.2 Què ens diu l'excés de pes dels infants i adolescents sobre el seu estil de vida?

Salut i estil de vida

L'estil de vida és un dels factors més importants per entendre la percepció de salut dels infants i adolescents. A continuació es relacionen els **indicadors clau disponibles sobre els hàbits de descans, alimentació i activitat física**:

- **Descans.** El 14,9% dels infants i adolescents declara haver tingut dificultats per dormir almenys 5 dies a la setmana, percentatge que augmenta fins al 31,3% en el cas d'haver tingut dificultats per dormir almenys 2 dies a la setmana (EBSIB, 2017). A més, pel que fa a les hores de descans, una gran part dels infants i molts adolescents no dormen suficients hores al dia. Entre els infants, si bé el 57,0% d'infants entre 0 i 11 anys dormen almenys 10 hores al dia (nombre mínim recomanat per la *National Sleep Foundation* dels Estats Units d'Amèrica²⁵), el 43,0% no ho fan. Així mateix, entre els adolescents d'entre 12 i 17 anys, només el 30,0% dorm les 9 hores mínimes recomanades (ESB, 2016).
- **Alimentació.** Quant als hàbits d'alimentació saludable entre infants i adolescents, gairebé

²⁵ Pàgina web: <https://www.sleepfoundation.org/>

tots, però no tots els infants i adolescents entre 3 i 17 anys esmorzen cada dia abans de sortir de casa (91,3%). No obstant això, només el 7,1% mengen el mínim de 5 racionys de fruita recomanades per la Societat Espanyola de Nutrició Comunitària²⁶. No hi ha diferències destacables per raó de sexe, però si per grups d'edat: s'observa una millor pauta entre la petita infància de 0 a 5 anys (11,2% les mengen) respecte dels infants de 6 a 11 anys (5,1%) i els adolescents de 12 a 17 anys (5,7%) (ESB,2016).

- **Activitat física.** Tot i que els hàbits d'activitat física s'exploren amb més detall a la dimensió “Temps, relacions i ciutadania” pel component social i relacional de l'activitat física (capítol 6 d'aquest mateix informe), cal apuntar que el 76,6% dels infants i adolescents declara fer algun esport o activitat física de manera regular fora de l'horari escolar, la qual cosa suposa que 1 de cada 4 infants i adolescents en fan de forma insuficient (menys d'un cop a la setmana) o no en fan (EHEEB, 2018).

Sobrepès i obesitat

Al costat dels hàbits associats a l'estil de vida saludable, també és rellevant tenir en compte l'**indicador de sobrepès i obesitat**. En l'actualitat, el sobrepès i l'obesitat es consideren un dels principals problemes de salut en la infància i l'adolescència (UNICEF Comitè Espanyol i Fundació Gasol, 2019).

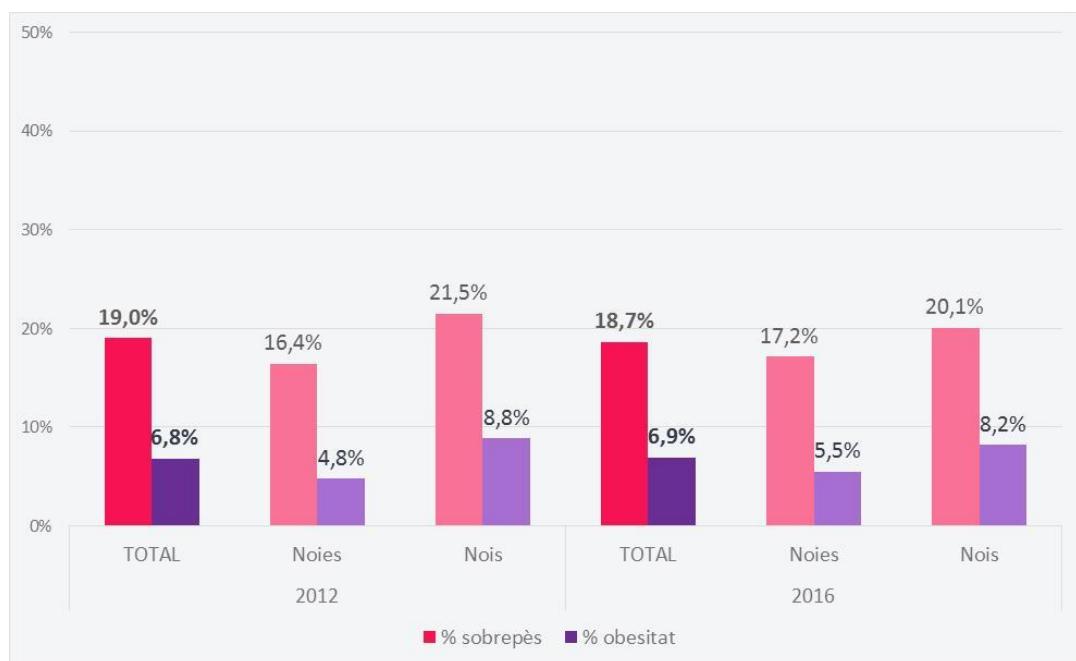
A la ciutat de Barcelona, com es pot observar al gràfic següent, d'acord amb dades de l'any 2016, el 18,7% dels adolescents tenen sobrepès i el 6,9% tenen obesitat, és a dir, el 25,6% d'adolescents (1 de cada 4) té excés de pes i es troba en situacions de risc de salut, tendència que es manté estable des de l'any 2012. En perspectiva de gènere, hi ha més nois (28,3%) que noies (22,7%) amb sobrepès o obesitat (6 pp més l'any 2016 i 9 l'any 2012) (FRESC, 2012 i 2016).

A part de l'indicador de sobrepès i obesitat per a l'adolescència, també hi ha dades disponibles per a infància a partir del Projecte de Prevenció de l'Obesitat Infantil de Barcelona (POIBA) de l'ASPB, tot i que no es tracta d'una font d'informació periòdica i les darreres dades disponibles són de l'any 2011. Entre els infants de 8 i 9 anys, l'1,8% presentava baix pes, el 61,5% pes normal, el 24,0% sobrepès i el 12,7% obesitat, essent l'obesitat major en els nens (14,8%) que en les nenes (10,8%), amb una diferència de 4 pp (Sánchez-Martínez et al. 2016).

A més, a partir dels primers resultats del Projecte de Prevenció de l'Obesitat Infantil de Barcelona (POIBIN) als 3-4 anys de l'any 2018, s'identifica que el 17,1% dels infants de 3-4 anys tenen sobrepès i el 7,0% obesitat, és a dir, el 24,1% tenen excés de pes. No s'observen diferències en l'Índex de Massa Corporal (IMC) segons sexe, però sí que l'obesitat és major en aquells centres educatius situats en barris de nivell socioeconòmic desfavorit (8,3% quan desfavorit i 5,2% quan afavorit).

²⁶ Pàgina web: <http://www.nutricioncomunitaria.org/es/>

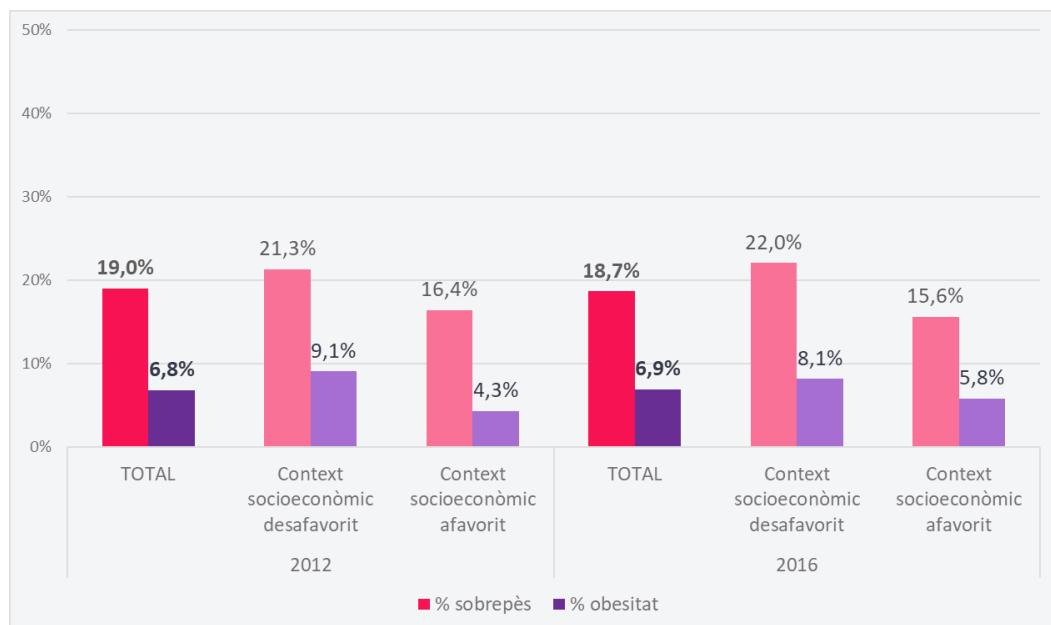
Gràfic 26. Percentatge d'adolescents amb sobrepès i obesitat, total i per sexe. Barcelona (tendència 2012-2016).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de FRESC – 2012 i 2016.

En relació amb el context socioeconòmic, tant l'any 2016 com el 2012, tot i que es tracta d'un risc per a la salut transversal a tota l'adolescència, s'aprecia que entre els adolescents que viuen i es desenvolupen en contextos socioeconòmicament més desafavorits s'hi concentren més casos de sobrepès i obesitat (al voltant dels 9 pp més). Actualment, segons les dades de l'any 2016, entre els adolescents que viuen a barris on les rendes són més baixes, n'hi ha un 22,0% amb sobrepès i un 8,1% amb obesitat, mentre que als barris on les rendes són més altes, n'hi ha un 15,6% amb sobrepès i un 5,8% amb obesitat (FRESC, 2012 i 2016).

Gràfic 27. Percentatge d'adolescents amb sobrepès i obesitat, total i per context socioeconòmic. Barcelona (tendència 2012-2016).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de FRESC – 2012 i 2016.

6.3 Quina és la seva salut mental i quina és l'atenció que reben?

El risc de patir un problema de salut mental

Un altre dels indicadors de salut de l'EIRDS per avaluar la disminució de les desigualtats territorials a la ciutat és la **prevalença de patiment psicològic**. A més, en aquest sentit, el Pla de salut mental de Barcelona 2016-2022 planteja l'impuls de la prevenció i la promoció de la salut mental en infants i adolescents.

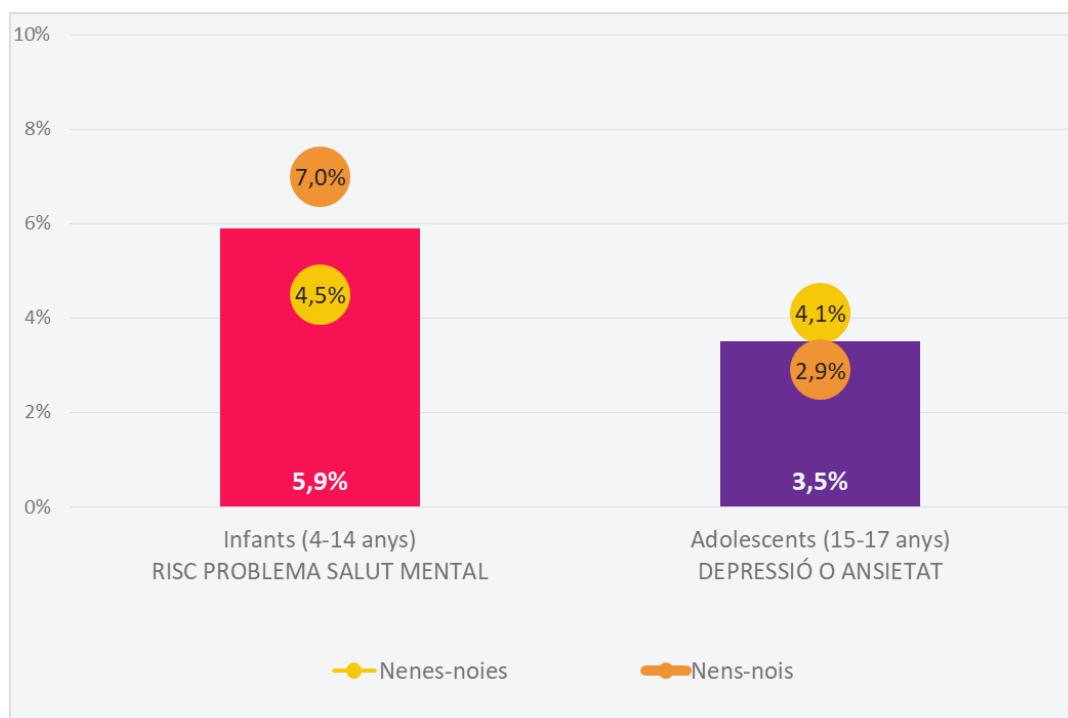
En població infantil i adolescent, el risc de patir, en general, un problema de salut mental entre els 4-14 anys és d'un 5,9% i de patir, en concret, depressió o ansietat entre els 15-17 anys és d'un 3,5%²⁷. En base a aquestes dades, d'acord amb l'ESB (2016), almenys 11.000 infants i adolescents de la ciutat de Barcelona podrien trobar-se en una situació de patiment psicològic²⁸. En perspectiva de gènere, tot i que entre els infants hi ha més nens (7,0%) que nenes (4,5%) amb risc de patir un problema de salut mental (diferència de 3 pp), a l'adolescència el patró s'inverteix i hi ha un percentatge de noies (4,1%) superior al de nois

²⁷ La diferència a la baixa entre el risc de patir un problema de salut mental (infants 4-14 anys) i patir depressió o ansietat (adolescents 15-17 anys) pot ser deguda a la mida mostra (subgrup de l'ESB 2016), així com el format dels ítems (es pregunta per problemes de salut mental en general en la infància i per depressió o ansietat en concret en l'adolescència). A partir de la mostra de l'ESB – 2016, el risc de patir un problema de salut mental dels infants (4-14 anys) és informat pels pares, mares o tutors/es legals i el de depressió o ansietat pels propis adolescents (15-17).

²⁸ Estimació estadística facilitada per la pròpia font, l'Enquesta de Salut de Barcelona – 2016.

(2,9%), amb una diferència d'1 pp (ESB, 2016).

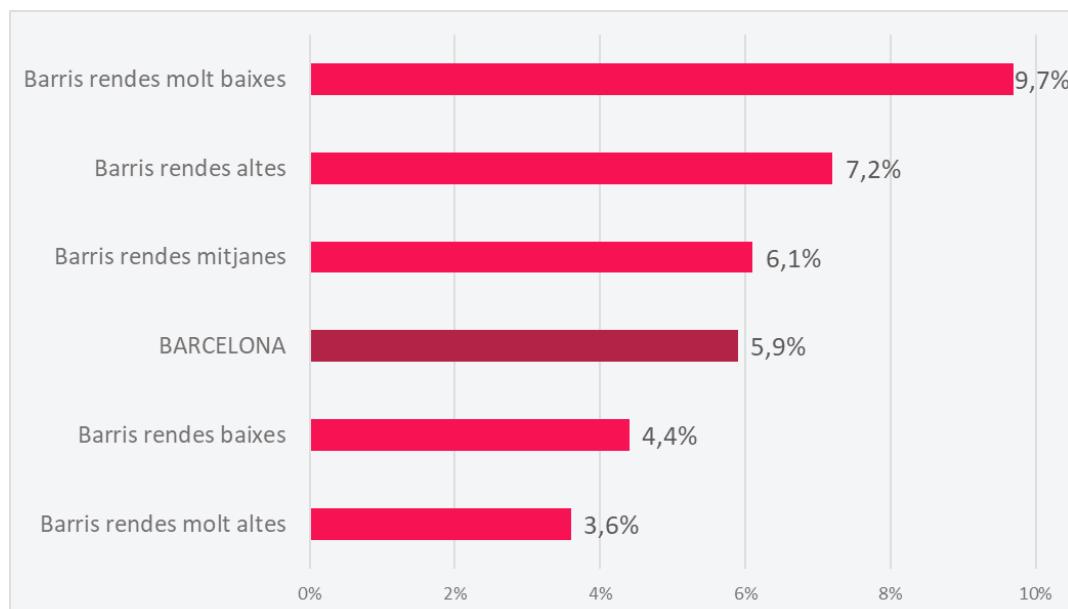
Gràfic 28. Risc de patir problemes de salut mental en la infància i l'adolescència, total i per sexe. Barcelona (2016).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir d'ESB – 2016.

D'altra banda, pel que fa a les desigualtats territorials, s'observa una diferència de 6 pp més en el risc de patir un problema de salut mental entre els infants que viuen en contextos on les rendes familiars són molt baixes (9,7%) i els que viuen en contextos on les rendes són molt altes (3,6%). Tanmateix, no pot generalitzar-se que el risc de patir un problema de salut mental en la infància es relacioni, únicament, amb el context socioeconòmic on viuen els infants, ja que, com es pot observar al gràfic següent, el risc de patir problemes de salut mental és transversal i, per exemple, segons la classificació en 5 categories de renda, hi ha més risc entre infants de rendes altes (7,2%) que entre infants de rendes baixes (4,4%) (ESB, 2016).

Gràfic 29. Risc de patir problemes de salut mental en la infància, total i per context socioeconòmic. Barcelona (2016).

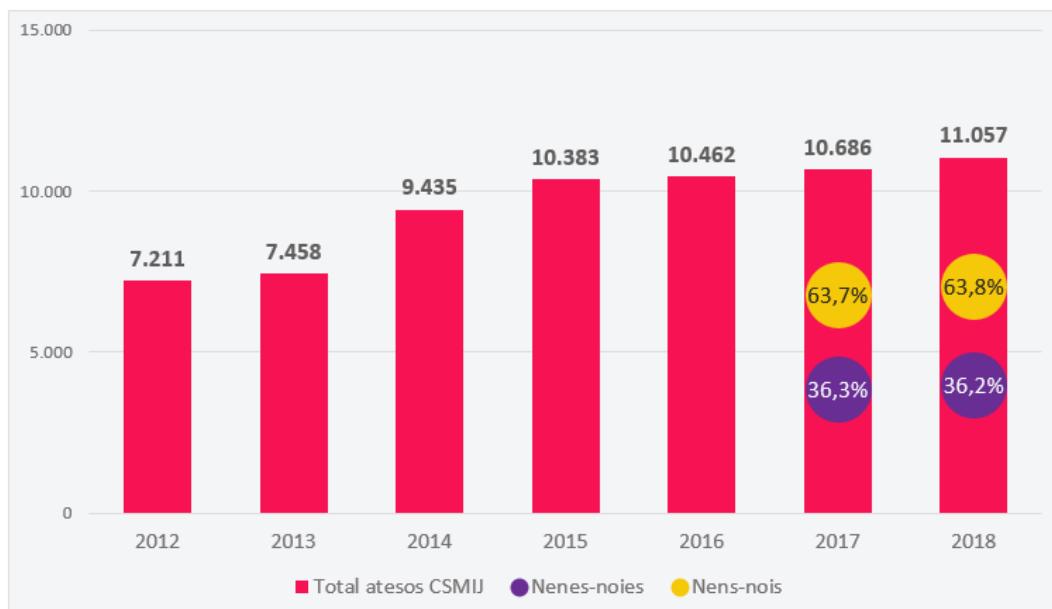
Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir d'ESB – 2016.

L'atenció en Centres de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ)

En els darrers anys, el nombre d'**infants i adolescents entre els 6 i 17 anys atesos en CSMIJ** ha augmentat gairebé el doble: des dels 7.211 casos de l'any 2012 (4,7% dels infants i adolescents d'entre 6 i 17 anys de Barcelona) fins als 11.057 casos de l'any 2018 (6,8%). Aquesta xifra que s'apropa a l'estimació comentada anteriorment d'11.000 infants i adolescents de la ciutat de Barcelona que poden trobar-se en una situació o problema de patiment psicològic entre els 5 i 14 anys²⁹. D'altra banda, en perspectiva de gènere, de cada 10 infants i adolescents atesos als CSMIJ, 4 són nenes-noies (36,2%) i 6 són nens-nois (63,8%), amb una diferència de 28 pp (CSB, 2018). Aquesta pauta diferenciada per sexe s'explica perquè els problemes de salut mental a la infància normalment tractats als CSMIJ són els trastorns conductuals, per déficit d'atenció i hiperactivitat, i els trastorns de l'espectre autista. Aquests trastorns són més prevalents en nens que en nenes. Malgrat que en l'adolescència són les noies les que presentarien major prevalença de trastorns afectius en relació als nois, el càlcul global seria d'un major nombre de nens-nois atesos als CSMIJ que de nenes-noies (Zahn-Waxler, Shirtcliff i Marceau, 2008; Maughan, Rowe, Messer, Goodman i Meltzer, 2004; Hankin, Abramson, Moffitt, Silva, McGee i Angell, 1998).

²⁹ Estimació estadística facilitada per la pròpia font, l'Enquesta de Salut de Barcelona – 2016.

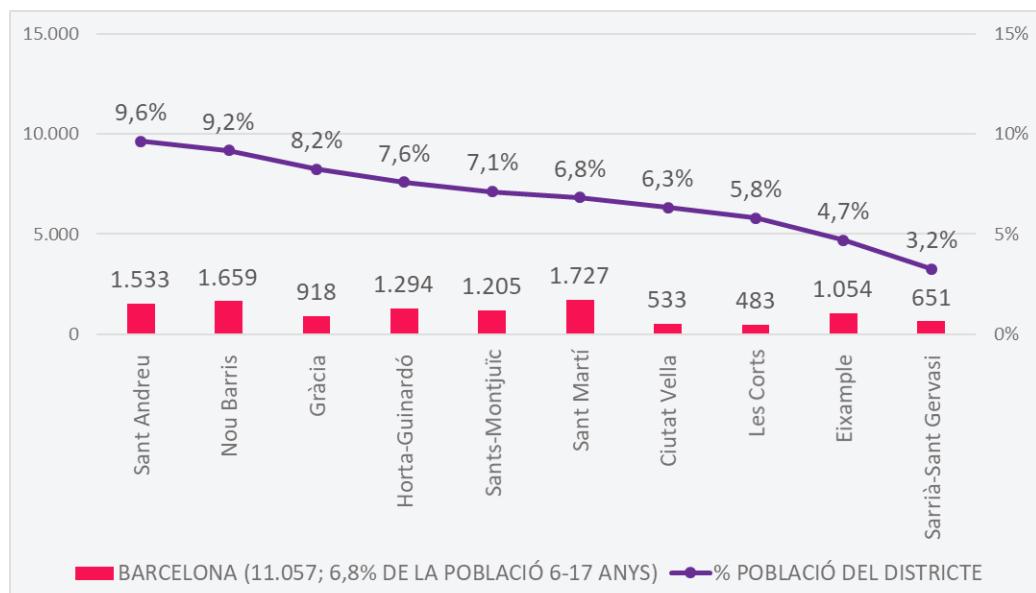
Gràfic 30. Nombre d'infants i adolescents atesos als CSMIJ, total i per sexe. Barcelona (tendència 2012-2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir dels registres del Consorci Sanitari de Barcelona, 2018.

En relació amb la distribució territorial, tenint en compte el percentatge relatiu a la població entre 6-17 anys del districte, els districtes on hi ha més infants i adolescents atesos als CSMIJ són Sant Andreu (9,6% de la població entre 6-17 anys, és a dir, 1.533 casos), Nou Barris (9,2%), Gràcia (8,2%) i Horta-Guinardó (7,6%). Així mateix, els districtes amb un percentatge relatiu més baix de població atesa entre els 6 i els 17 anys són les Corts (5,8%), l'Eixample (4,7%) i Sarrià-Sant Gervasi (3,2%), característica que coincideix amb el fet que són els tres districtes amb les rendes familiars més altes de la ciutat. Les famílies d'aquests districtes podrien estar finançant aquest tipus de servei per la via privada en major mesura que a la resta de districtes (les dades sobre el risc de patir un problema de salut mental del gràfic 29 mostren que el risc és present a totes les categories de renda) (CSB, 2018).

Gràfic 31. Nombre d'infants i adolescents atesos als CSMIJ, amb el percentatge relatiu per districte. Barcelona (2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir dels registres del Consorci Sanitari de Barcelona, 2018.

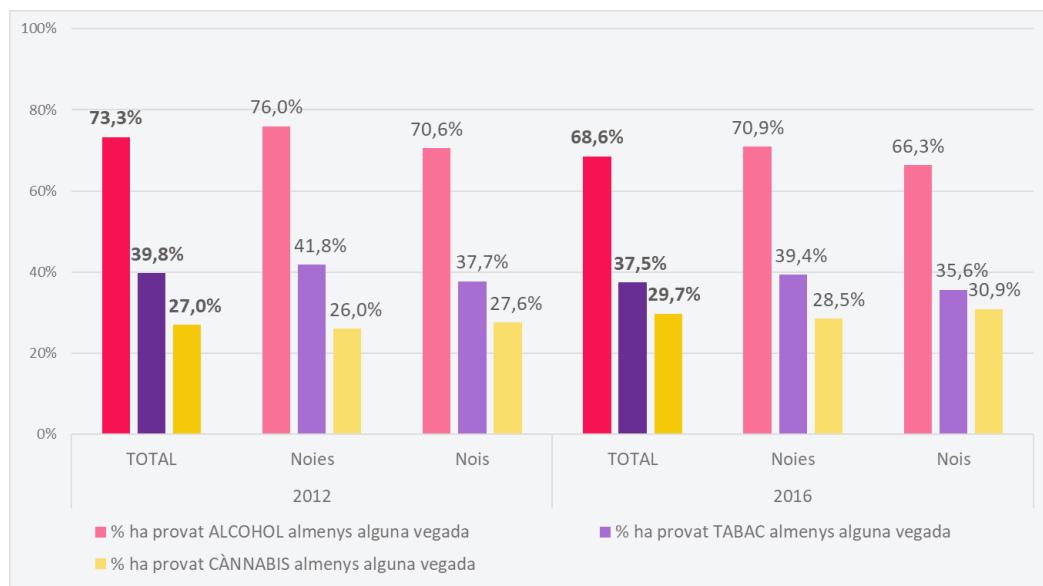
6.4 Quin és el perfil dels adolescents en el consum de substàncies addictives?

Un altre dels indicadors de salut de l'EIRDS per disminuir les desigualtats territorials és l'índex de **consum problemàtic de drogues**.

En població adolescent a la ciutat de Barcelona, d'acord amb dades de l'any 2016, la substància més provada —almenys una vegada a la vida— és l'alcohol (68,6% l'any 2016), seguida del tabac (37,5%) i el cànnabis (29,7%). Respecte de l'any 2012, hi ha una tendència a la baixa en el fet d'haver provat l'alcohol que caldria corroborar en els propers anys (5 pp menys). A més, la tendència d'haver provat el tabac també disminueix lleugerament, mentre que la del consum de cànnabis creix (tot i que cal matisar que són diferències menors als 5 pp) (FRESC, 2012 i 2016).

En perspectiva de gènere, com es pot observar al gràfic següent, destaca el fet que hi ha més noies que nois que hagin provat l'alcohol i el tabac (70,9% i 39,4% vs 66,3% i 35,6%), però en canvi hi ha més nois que noies que hagin provat el cànnabis (30,9% vs 28,5%). (FRESC, 2012 i 2016).

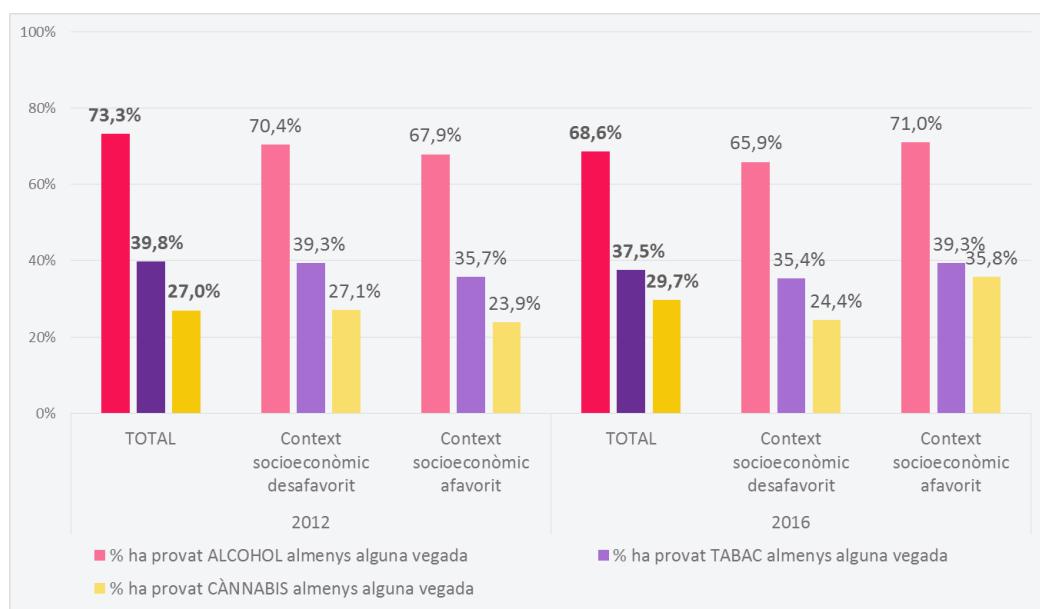
Gràfic 32. Percentatge d'adolescents que diu que ha provat l'alcohol, el tabac i el cànnabis alguna vegada a la vida, total i per sexe. Barcelona (tendència 2012-2016).

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de FRESC – 2012 i 2016.

Pel que fa al context socioeconòmic, com es pot observar al gràfic següent, els adolescents que es troben en contextos socioeconòmicament més afavorits diuen que han provat l'alcohol i el cànnabis en major mesura (5 i 11 pp més, respectivament) que els que viuen en contextos més desafavorits. S'observa un possible canvi de tendència des de l'any 2012, ja que, llavors, eren els adolescents que es trobaven en contextos més desafavorits els que deien que havien provat, en major mesura, l'alcohol (11 pp), el tabac (9 pp) i el cànnabis (7 pp). Caldria corroborar el canvi de patró en els propers anys (FRESC, 2012 i 2016).

Gràfic 33. Percentatge d'adolescents que diu que ha provat l'alcohol, el tabac i el cànnabis alguna vegada a la vida, total i per context socioeconòmic. Barcelona (tendència 2012-2016).

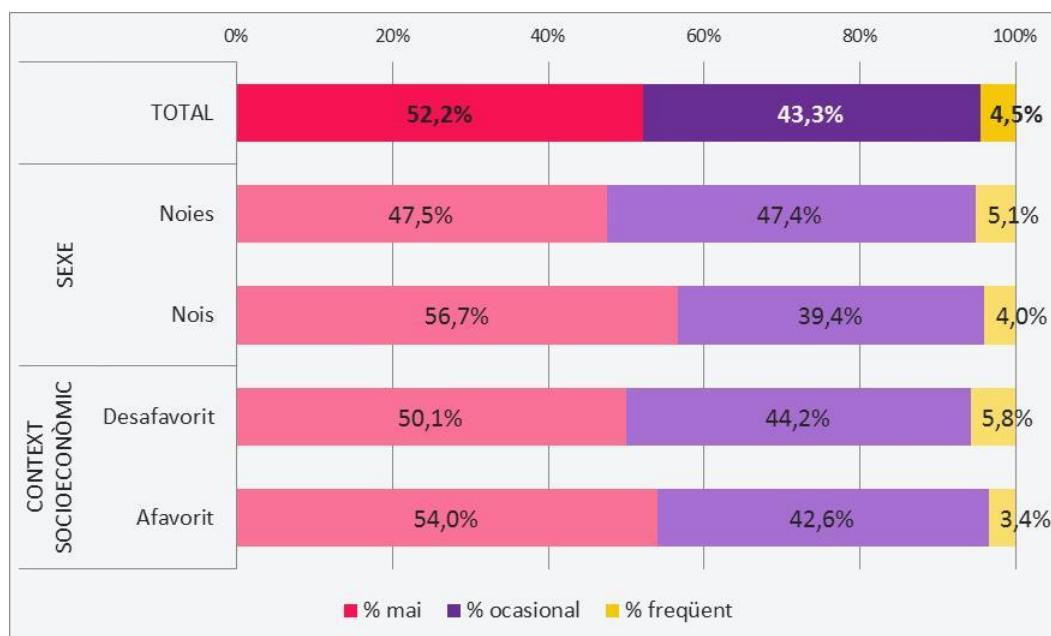
Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de FRESC – 2012 i 2016.

Fan un ús responsable del mòbil?

Al costat del consum de substàncies addictives, també cal observar noves addicions com el l'ús problemàtic de les tecnologies de la informació i la comunicació. L'any 2016, per primera vegada, l'enquesta FRESC incorporava un bloc de preguntes sobre l'ús del mòbil per part dels adolescents, però actualment encara no hi ha cap font d'informació sobre aquest fenomen durant la infància.

Respecte de l'**ús problemàtic del mòbil per part dels adolescents**, pràcticament la meitat dels adolescents (47,8%) fa un ús problemàtic del mòbil, principalment de forma ocasional (43,3%), però també freqüent (4,5%). L'ús problemàtic del mòbil és més freqüent entre les noies (52,5%) que els nois (43,3%), amb una diferència de 9 pp. D'altra banda, quant al context socioeconòmic, tot i que la diferència no supera els 5 pp, sembla que els adolescents que viuen en contextos més desfavorits presenten més problemàtiques amb l'ús del mòbil (49,9%) que els que viuen en contextos més afavorits (46,0%) (FRESC, 2016).

Gràfic 34. Percentatge d'adolescents que fa un ús problemàtic del mòbil; total, per sexe i per context socioeconòmic. Barcelona (2016).

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de FRESC – 2012 i 2016.

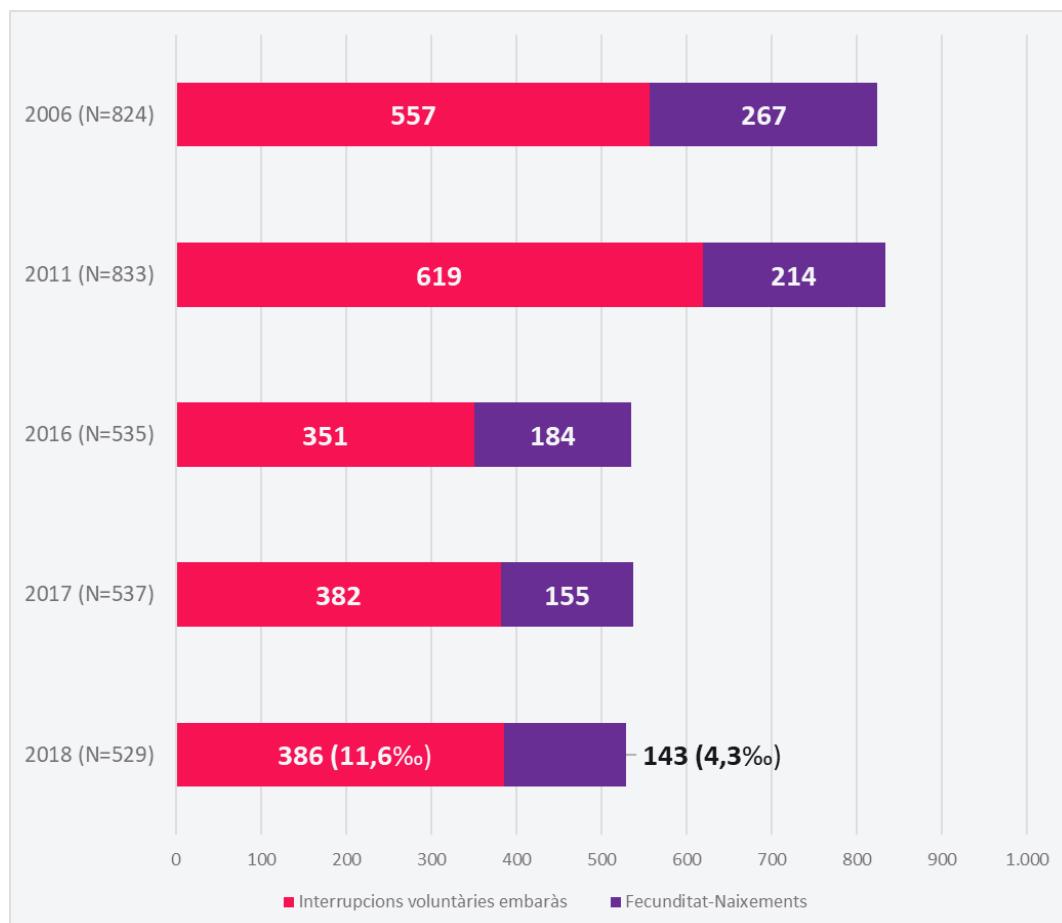
6.5 Quina és una de les conseqüències de les relacions sexuals de risc dels adolescents?

Un altre dels indicadors de salut de l'EIRDS per avaluar la disminució de les desigualtats territorials és la **taxa de fecunditat adolescent**, indicador que es troba en la línia d'alguns dels indicadors del Pla de Justícia de gènere pel que fa a *drets sexuals i reproductius* (per exemple, sobre atenció en salut especialitzada, o bé formació i atenció en salut sexual i reproductiva).

En clau introductòria, el 23,0% dels i les adolescents entre 13-17 anys de la ciutat de Barcelona declara que ha mantingut relacions sexuals amb penetració, sense diferències entre els nois i noies. A més, entre aquest grup, el 12,5% no ha utilitzat cap mètode anticonceptiu o el mètode emprat no és efectiu (marxa enrere, càlcul calendari Ogino, dutxa/neteja vaginal...) i tampoc s'hi observen diferències entre nois i noies. És a dir, a la ciutat de Barcelona, 1 de cada 10 dels i les adolescents que manten relacions sexuals amb penetració no acostumen a utilitzar mètodes anticonceptius eficaços per evitar la transmissió de malalties de transmissió sexual i/o embarassos no desitjats (FRESC, 2016).

En aquest sentit, l'any 2018, 529 noies adolescents de la ciutat de Barcelona van quedar-se embarassades (16 de cada 1.000). Respecte de la **taxa d'interrupcions voluntàries de l'embaràs i la taxa de fecunditat** (o naixements), 12 de cada 1.000 noies adolescents han interromput voluntàriament un embaràs (386 casos) i 4 de cada 1.000 han esdevingut mares (143 casos). Tanmateix, entre els anys 2006-2018, ambdues taxes s'han reduït considerablement: hi ha un 44,3% menys de casos d'interrupcions voluntàries de l'embaràs (des de 557 fins a 386) i un 46,4% menys de naixements entre noies adolescents (des de 267 fins a 143) (ASPB, 2018).

Gràfic 35. Nombre de casos d'interrupcions voluntàries de l'embaràs i naixements entre noies adolescents. Barcelona (tendència 2006-2018).

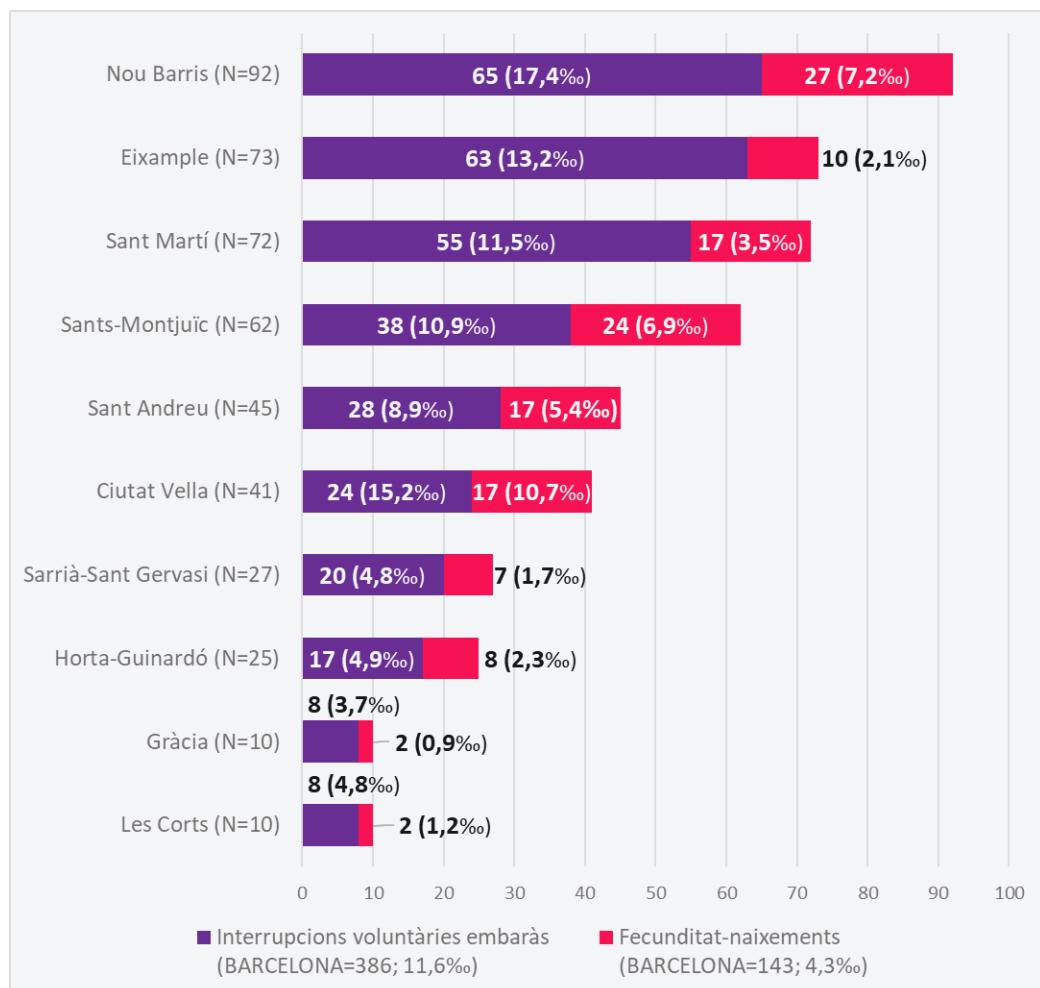
Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de registres de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, 2018.

Quan s'analitza la distribució territorial, els districtes amb més casos d'interrupcions voluntàries de l'embaràs són Nou Barris (65), l'Eixample (63) i Sant Martí (55), amb un 17,4%, un 13,2% i un 11,5% de la població adolescent femenina del districte, respectivament. Tanmateix, tot i que el nombre de casos sigui menor, també és destacable que el 15,2% de les noies adolescents de Ciutat Vella van interrompre voluntàriament un embaràs l'any 2018 (24 casos) i el 10,9% de Sants-Montjuïc (38 casos).

Pel que fa als naixements entre noies adolescents, els districtes on n'hi ha més són Nou Barris (27; 7,2% de les noies adolescents del districte), Sants-Montjuïc (24; 6,9%), Sant Martí (17; 3,5%), Sant Andreu (17; 5,4%) i Ciutat Vella (17; 10,7%).

Tant pel que fa a les interrupcions voluntàries de l'embaràs com als naixements entre noies adolescents, com es pot observar al gràfic següent, els districtes on hi ha menys casos i també un percentatge relatiu de districte menor són Sarrià-Sant Gervasi, Horta-Guinardó, Gràcia i les Corts (ASPB, 2018).

Gràfic 36. Nombre de casos i taxa relativa per districtes (per mil) d'interrupcions voluntàries de l'embaràs i de fecunditat. Barcelona i districtes (2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de registres de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, 2018.

7. TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA

Objectius globals i estratègies de ciutat

La dimensió de temps, relacions i ciutadania reflecteix **diferents objectius de desenvolupament sostenible** que defineixen algunes dimensions de manera específica, com ara l'**onzè objectiu** (aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles), el **tercer** (garantir una vida sana i promoure el benestar per a tothom a totes les edats) i el **quart** (garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat per promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom).

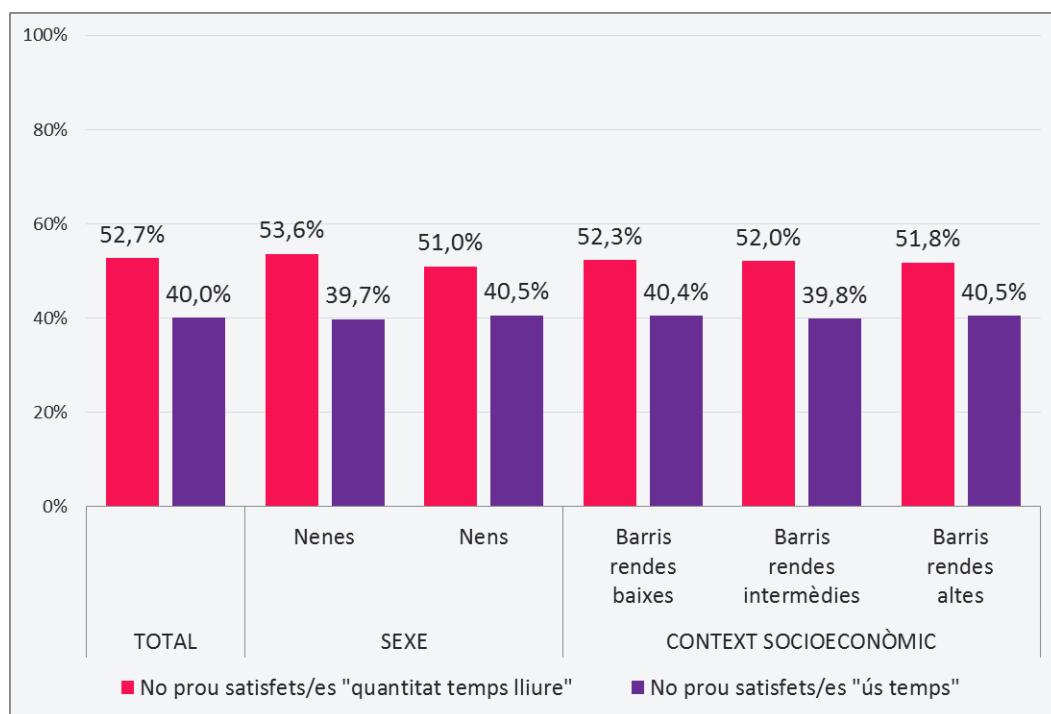
Seguint els objectius que apunten l'Agenda 2030 en clau d'infància a Catalunya, el Focus Infància i Ciutadania 2017-2020 a la ciutat de Barcelona ha identificat i desplegat diferents actuacions. En primer lloc, per avançar en el dret a ser escoltats i el protagonisme ciutadà d'infants i adolescents: la Xarxa de proximitat amb espais i serveis per a adolescents (actuació 19), l'InfantLAB com a laboratori per millorar la ciutat amb i des de la infància i l'adolescència (actuació 20) i el programa “Parlen els nens i nenes: el benestar subjectiu de la infància” (actuació 21). En segon lloc, per ampliar les oportunitats de lleure inclusiu, l'estrategia per al lleure educatiu inclusiu amb equitat (actuació 22), el primer pla d'acció socioeducativa per a la infància i adolescència en risc (actuació 23) i el projecte Baobab (actuació 24). I, en tercer i últim lloc, per afavorir més i millors oportunitats de joc lliure i inclusiu a l'espai públic: l'estrategia Barcelona “Ciutat jugable” (actuació 25) i les superilles com a estratègia per guanyar espai públic per al joc, l'esbarjo i la vida comunitària (actuació 26).

7.1 Com és l'experiència del temps dels infants i adolescents a la ciutat de Barcelona?

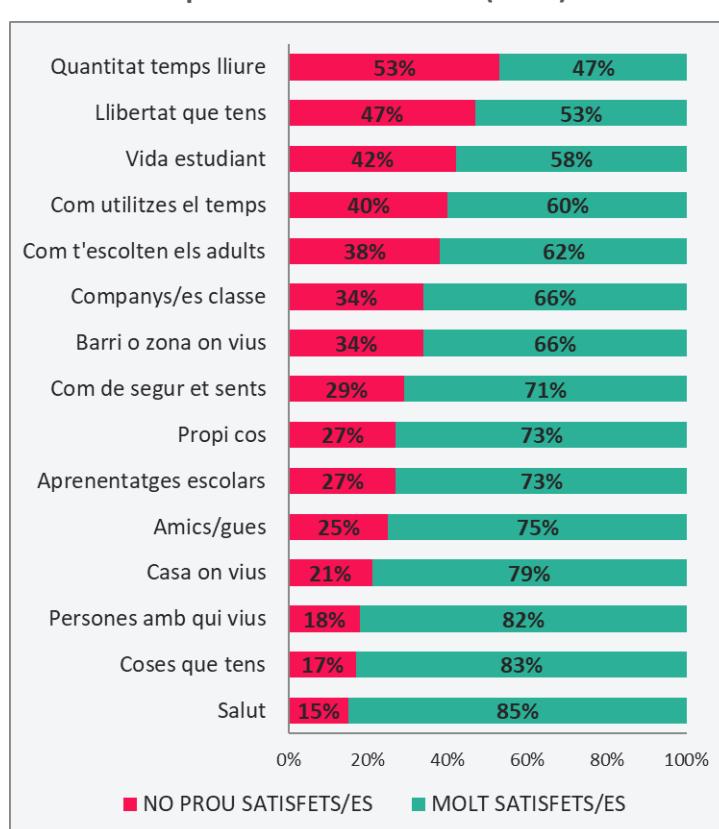
Satisfacció amb la quantitat de temps lliure i l'ús del temps

A la ciutat de Barcelona, el 52,7% dels infants no està prou satisfet amb la **quantitat de temps lliure** de la qual disposa i el 40,0% no ho està prou amb l'**ús del seu temps**. La qüestió de la insatisfacció amb el temps és generalitzada a tots els infants, ja que no s'aprecien diferències estadístiques importants en perspectiva de gènere i és present a tots els districtes de la ciutat. També és important destacar que, entre tots els aspectes de la vida valorats a l'Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB, 2017), la quantitat de temps disponible és l'aspecte pitjor valorat de tots i que els usos del temps ocupen el 4t lloc entre els aspectes menys ben valorats pels infants (gràfic 38).

Gràfic 37. Percentatge d'infants no prou satisfet amb la quantitat de temps lliure i l'ús del temps; total, per sexe i per context socioeconòmic. Barcelona (2017).

Gràfic 38. Distribució del grau de satisfacció dels infants en els 15 aspectes de la vida valorats per l'EBSIB. Barcelona (2017).

Usos del temps

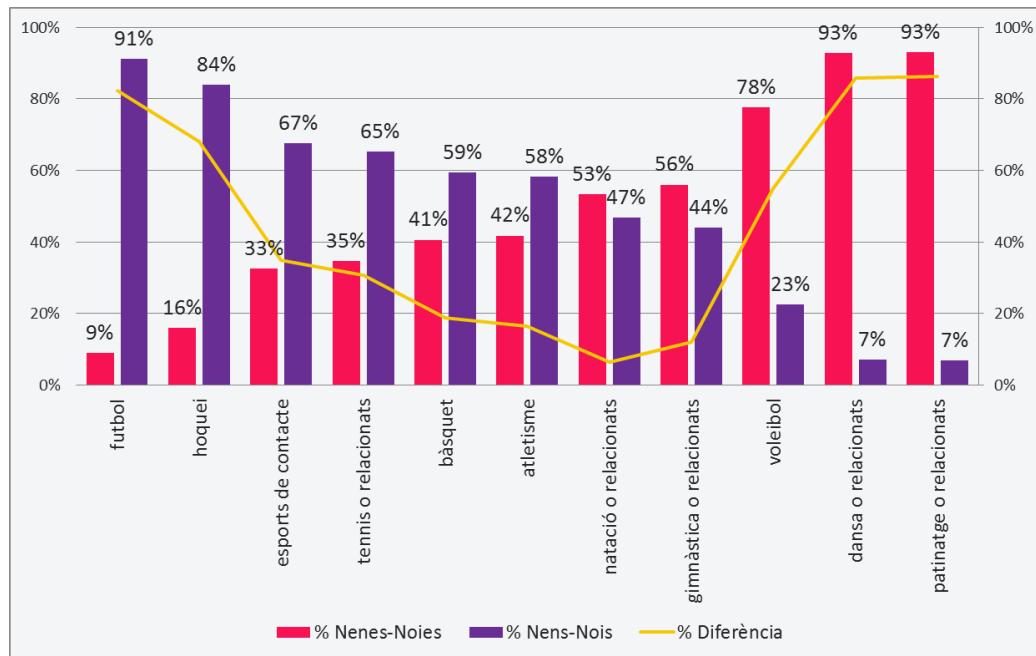
Fora de l'horari escolar, 7 de cada 10 infants entre 10-12 anys fa deures o estudia almenys 5 dies a la setmana, al voltant del 66% no veu els seus amics i amigues fora de l'escola gaire sovint i el 26,4% es relaxa, parla o s'ho passa bé amb la seva família poc sovint -2 dies a la setmana o menys- (EBSIB, 2017). Pel que fa a les activitats extraescolars, al voltant de 9 de cada 10 infants i adolescents realitzen alguna activitat extraescolar (esportiva o no esportiva): el 76,6% dels infants i adolescents fa activitats extraescolars d'activitat física i el 47,8% activitats extraescolars no esportives, com ara teatre, música, idiomes i classes de reforç (EHHEB, 2018).

Pel que fa l'**hàbit de jugar al parc o al carrer**, destaca que el 26,1% dels infants i adolescents entre 3 i 14 anys no juga cap dia al parc o al carrer (ESB, 2016), un hàbit que és molt inferior entre els infants que viuen en barris de rendes molt altes (el 38,7 % no juga cap dia al parc). Per altra banda, l'11,0% dels adolescents practica activitat física insuficient, és a dir, el seu estil de vida és força sedentari, un fenomen que es dona més sovint entre noies que entre els nois (14,7 % vs. 6,8 %) i als barris de rendes baixes (11,6% vs 9,9%) (FRESC, 2016). Aquesta activitat física insuficient està relacionada, també, amb el pantallisme: un 33,0% de noies i un 30,0% de nois de barris de rendes baixes passen 2 hores o més davant la televisió en un dia de classe, una dada que contrasta amb el 17,6% de noies i el 21,5% de nois que ho fan als barris de rendes altes (FRESC 2016).

Pel que fa a les **activitats extraescolars en perspectiva de gènere**, es constata que la participació dels dos sexes segueixen patrons diferenciatos en els esports³⁰. Mentre que al futbol, el hoquei, els esports de contacte i el tennis (o relacionats) més del 60% de les persones practicants són nens-nois, al voleibol, la dansa (o relacionats) i el patinatge (o relacionats) més del 60% són nenes-noies. Entre els esports més practicats, els que tenen una proporció més equilibrada en perspectiva de gènere són la natació (o relacionats), la gimnàstica (o relacionats), l'atletisme i el bàsquet (EHHEB, 2018).

³⁰ Conèixer el nombre de nois que participen en esports feminitzats forma part de l'estrategia del Pla per a la Justícia de Gènere.

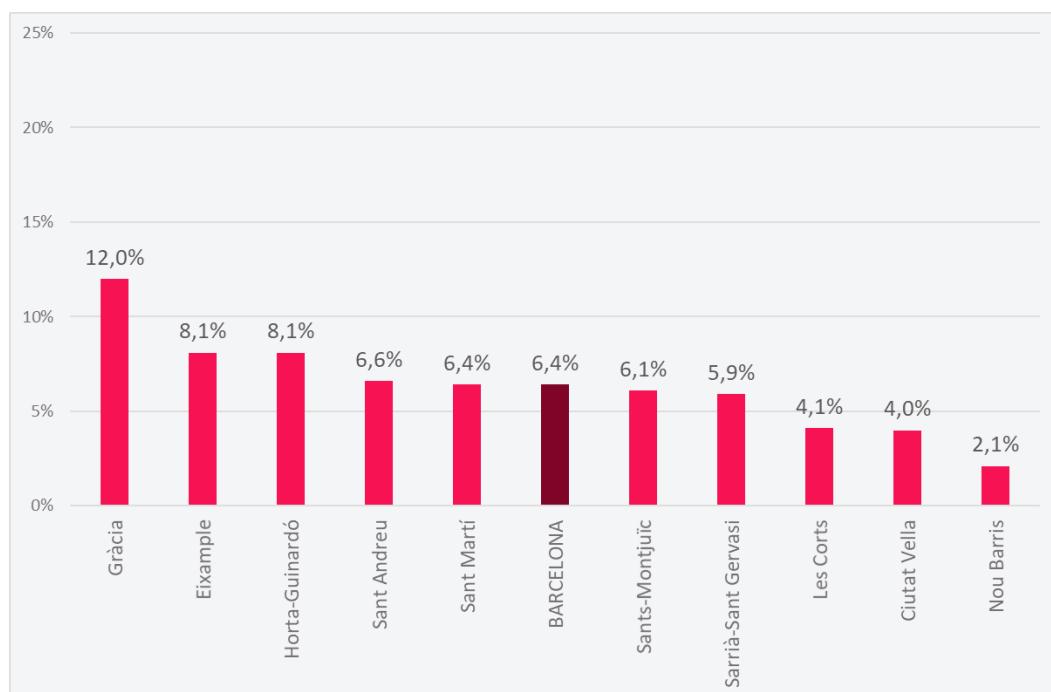
Gràfic 39. Distribució de les activitats extraescolars d'activitat física més freqüents segons participació per sexe. Barcelona (2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de l'EHEEB – 2018.

A part de les activitats extraescolars, d'acord amb les dades de PRISMA - l'Observatori de la Joventut de l'Ajuntament de Barcelona (curs 2017/2018), el 6,4% dels infants i adolescents d'entre 5 i 16 anys de la ciutat de Barcelona participen en **associacions d'educació en el lleure com caus i esplais**; 6.944 infants entre 5-12 anys (6,3% de la població) i 3.570 adolescents entre 13-16 anys (6,7% de la població) (curs 2017/2018). No hi ha diferències en perspectiva de gènere (49,7% nens-nois i 50,3% nenes-noies), però si en la distribució territorial: a Gràcia (12,0%), l'Eixample (8,1%) i Horta-Guinardó (8,1%) és als districtes on hi ha més infants i adolescents participant en caus i esplais, mentre que a Nou Barris (2,1%), Ciutat Vella (4,0%) i les Corts (4,1%) és on n'hi ha menys.

Gràfic 40. Taxa de participació dels infants i adolescents (5-16) en associacions d'educació en el lleure (caus i esplais). Barcelona (curs 2017/2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de les dades cedides per PRISMA – Observatori de la Joventut, de l'Ajuntament de Barcelona.

7.2 Com són les relacions interpersonals dels infants i adolescents?

Durant la infància

Un tipus d'indicador de l'Estratègia d'Inclusió i de Reducció de les Desigualtats Socials 2017-2027 (EIRDS) per a l'apoderament personal i col·lectiu és el percentatge de persones que tenen alguna persona per parlar dels seus problemes personals i familiars tant com voldrien. En clau d'infància, a partir de l'Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB, 2017) hi ha l'indicador sobre el **percentatge d'infants que, en cas de tenir un problema, pensa que no rebria prou suport de les persones del seu entorn més proper** (família, amics i amigues, mestres, companys i companyes de l'escola i gent del barri).

Pel que fa al suport percebut per part dels infants, tot i que l'entorn familiar és l'entorn amb el qual tenen més confiança, 2 de cada 10 nens i nenes (22,1%) pensen que no rebrien prou suport de la seva família en cas de tenir un problema. Pel que fa a les seves amistats, 3 de cada 10 infants (32,8%) pensen que no el rebrien dels seus amics i amigues, entorn on s'aprecia una diferència important relacionada amb el sexe: hi ha més nens (37,4%) que nenes (28,1%) que considerin que no rebrien prou suport dels seus amics i amigues en cas de tenir un problema (diferència de 9 pp) (EBSIB, 2017).

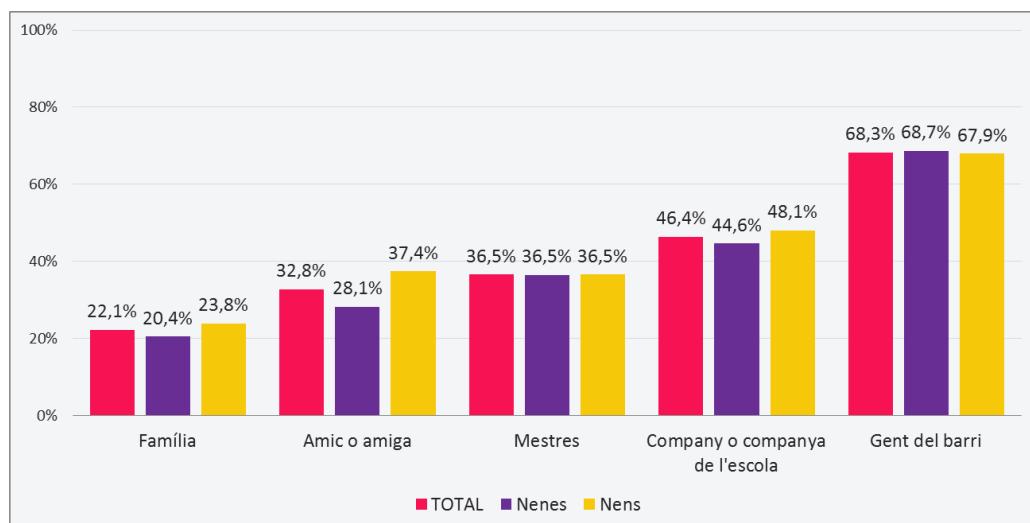
Segons el context socioeconòmic on viu l'infant, també hi ha diferències importants pel que fa al suport percebut dels amics i amigues en cas de tenir un problema. Mentre que el 35,4% dels infants que viu a barris de rendes baixes pensa que no rebria prou suport dels seus amics i amigues en cas de tenir un problema, ho expressa el 31,0% dels infants que viu a barris de

rendes intermèdies i el 28,2% dels infants que viu a barris de rendes altes (diferència de 7 pp entre l'estrat de renda baixa i l'estrat de renda alta) (EBSIB, 2017).

En l'entorn escolar, el percentatge d'infants que pensa que no rebria prou suport dels mestres o companys de classe augmenta: el 36,5% pensa que no rebria prou suport dels seus mestres en cas de tenir un problema i el 46,4% ho pensa respecte dels seus companys i companyes de l'escola (EBSIB, 2017).

Finalment, l'entorn amb més desconfiança és el del barri on viuen: 7 de cada 10 (68,3%) pensen que no rebrien prou suport dels seus veïns o veïnes en cas de tenir un problema (EBSIB, 2017).

Gràfic 41. Percentatge d'infants que, en cas de tenir un problema, pensa que no rebria prou suport de les persones del seu entorn més proper (família, amics i amigues, mestres, companys i companyes de l'escola i gent del barri), total i per sexe. Barcelona (2017).

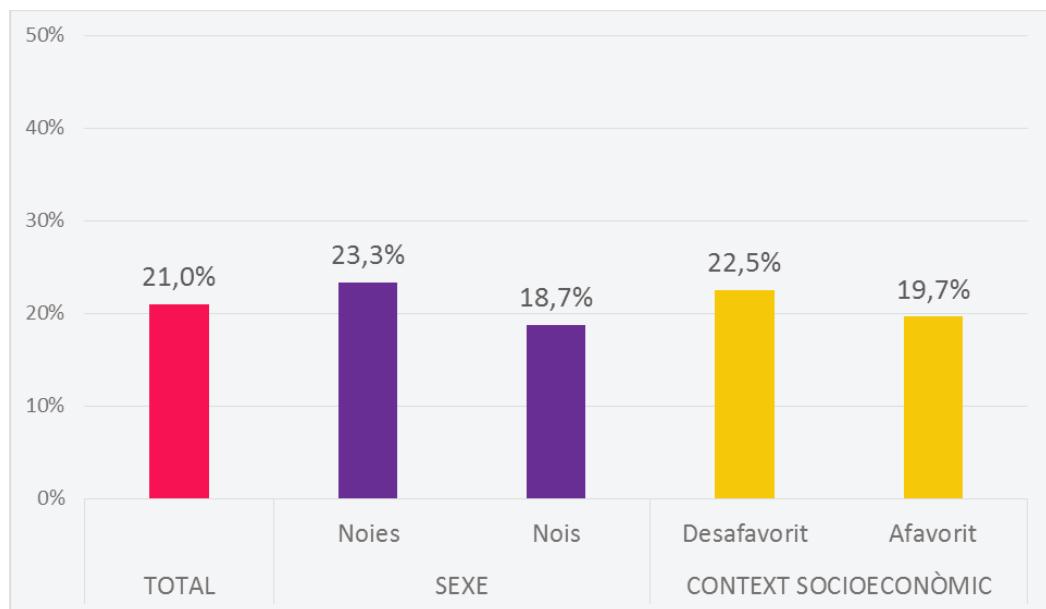

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir d'EBSIB – 2017.

Durant l'adolescència

Així mateix, ja a l'adolescència, 2 de cada 10 adolescents (21,0%) consideren que les relacions a la seva família no són prou bones, amb una diferència important relacionada amb el sexe: hi ha més noies (23,3%) que nois (18,7%) que considerin que les relacions a la seva família no són prou bones, amb una diferència de 5 pp. Les diferències segons context socioeconòmic són poc rellevants. D'altra banda, pel que fa a les amistats, el 14,9% dels adolescents declara no tenir cap amic o amiga (FRESC, 2016).

Gràfic 42. Percentatge d'adolescents que pensa que les relacions a la seva família no són prou bones; total, per sexe i per context socioeconòmic. Barcelona (2016).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de FRESC – 2016.

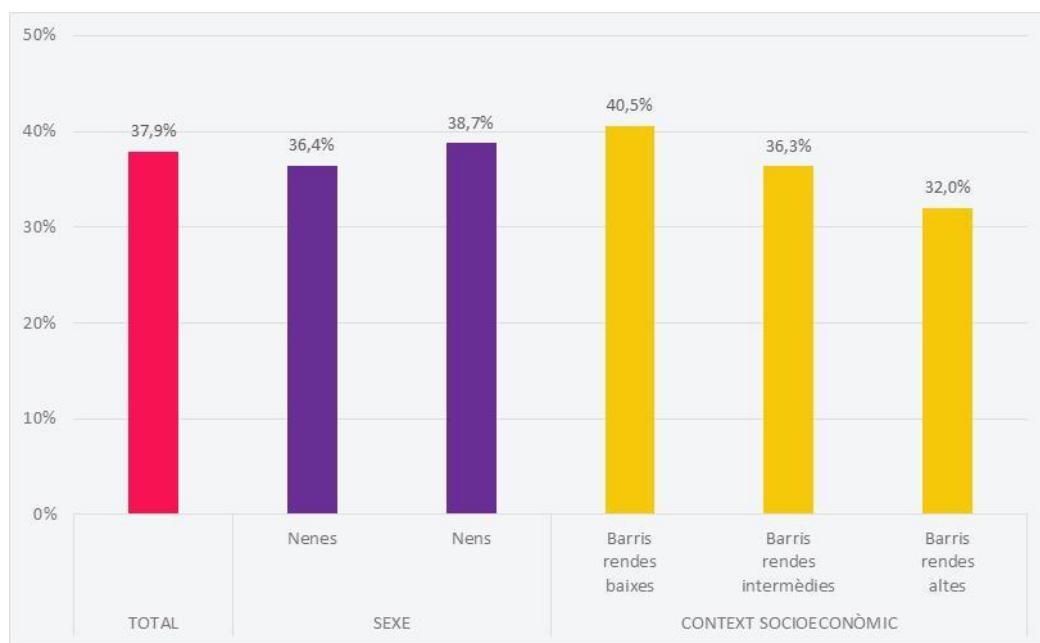
7.3 Com comencen a exercir la ciutadania activa?

Un altre dels indicadors de l'EIRDS per a l'apoderament personal i col·lectiu té a veure amb la iniciació en la participació social activa: el **percentatge d'infants no prou satisfets amb com els escolten les persones adultes**. En col·lectius adults se sol mesurar segons el grau de participació en entitats o associacions (socials, culturals, polítiques, religioses...), però entre els infants s'utilitza l'indicador de l'escolta adulta. Els infants participen activament en la societat en la mesura que els adults els escoltem i tenim en compte el que diuen (un dret reconegut en l'article 12 de la Convenció dels Drets de l'Infant i amb orientacions específiques de com ha de ser desplegat pels estats a partir de l'Observació General 12 de les Nacions Unides).

L'escolta adulta

A la ciutat de Barcelona, el 37,9% dels infants que tenen entre 10 i 12 anys no està prou satisfat amb com els escolten les persones adultes, sense que s'apreciïn diferències importants entre nenes (36,4%) i nens (38,7%). Tanmateix, si es té en compte el context socioeconòmic on creix l'infant, els nens i nenes que viuen a barris on les rendes acostumen a ser més baixes se senten menys escoltats pels adults del seu entorn (40,5%) que els que viuen a barris on les rendes són altes (32,0%). És a dir, en els barris de rendes baixes hi ha al voltant d'un 9% més d'infants que no estan prou satisfets amb l'escolta adulta que en els barris de rendes altes (EBSIB, 2017).

Gràfic 43. Percentatge d'infants no prou satisfets amb l'escola adulta; total, per sexe i per context socioeconòmic. Barcelona (2017).

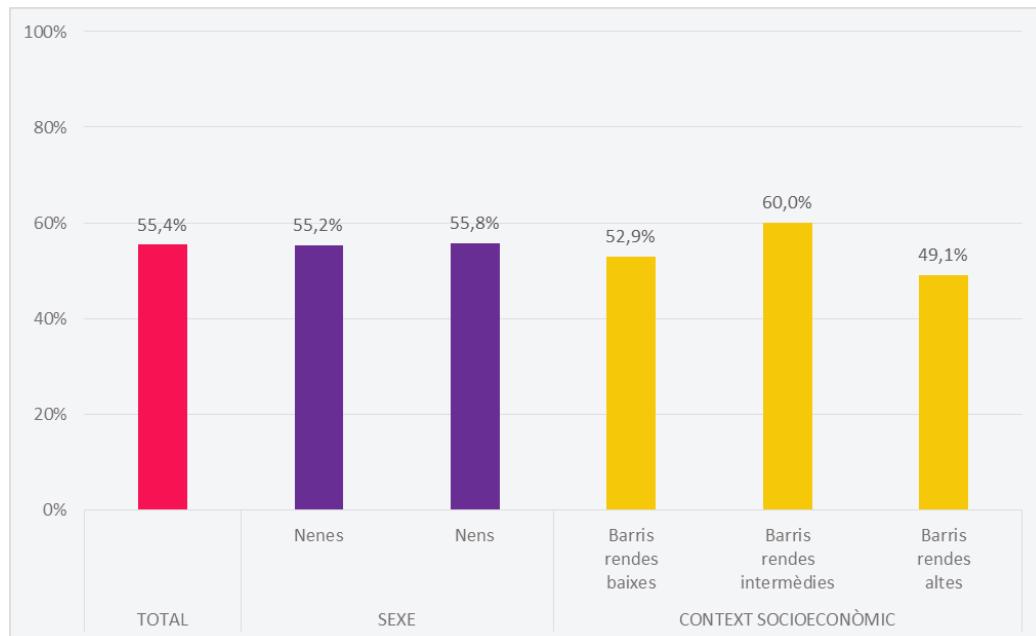

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir d'EBSIB – 2017.

Coneixement dels drets de l'infant

Pel que fa al coneixement dels drets de l'infant per part dels mateixos infants, com a base de l'aprenentatge en valors socials i cívics i reconèixer-los en cas de ser vulnerats, poc més de la meitat (55,4%) diu que coneix quins són els seus drets i tampoc no s'aprecien diferències importants entre les nenes (55,2%) i els nens (55,8%). Altra vegada, hi ha diferències importants segons el context socioeconòmic on viu l'infant, però amb un patró diferent a l'habitual, ja que les xifres menys favorables no es concentren en l'estrat de rendes més baixes. Són els infants que viuen a barris de rendes intermèdies els qui en major mesura diuen conèixer quins són els seus drets (60,0%), 7 pp per sobre de l'estrat de rendes baixes (52,9%) i 11 pp per sobre de l'estrat de rendes altes (49,1%) (EBSIB, 2017).

Gràfic 44. Percentatge d'infants que afirma conèixer quins són els drets de l'infant; total, per sexe i per context socioeconòmic. Barcelona (2017).

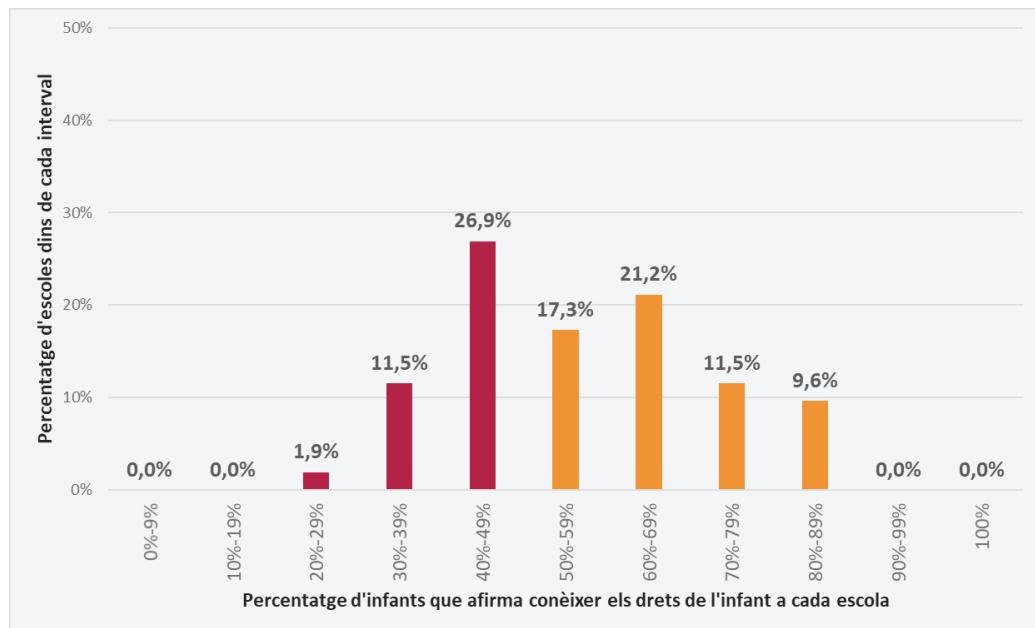

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir d'EBSIB – 2017.

A partir dels infants i els centres educatius d'educació primària que van participar al programa municipal “Parlen els nens i nenes”³¹, tot i que tot l'entorn de l'infant és important per a l'educació en valors socials i cívics, es pot distingir el paper de les pràctiques i accions educatives dels diferents centres educatius. Així, a 4 de cada 10 escoles, més de la meitat dels infants de 10-12 anys diu que no coneix els seus drets com a infant, mentre que a 6 de cada 10 escoles hi ha entre el 50-80% de l'alumnat que diu que sí els coneix. No hi ha cap escola on tots els infants diguin que coneixen els seus drets (EBSIB, 2017).

³¹ Parlen els nens i nenes, el benestar subjectiu de la infància a Barcelona:
<http://institutinfancia.cat/projectes/benestar/>

Gràfic 45. Distribució dels centres d'educació primària del programa “Parlen els nens i nenes” segons el percentatge d'infants de cinquè i sisè que afirma conèixer quins són els drets de l'infant. Barcelona (2017).

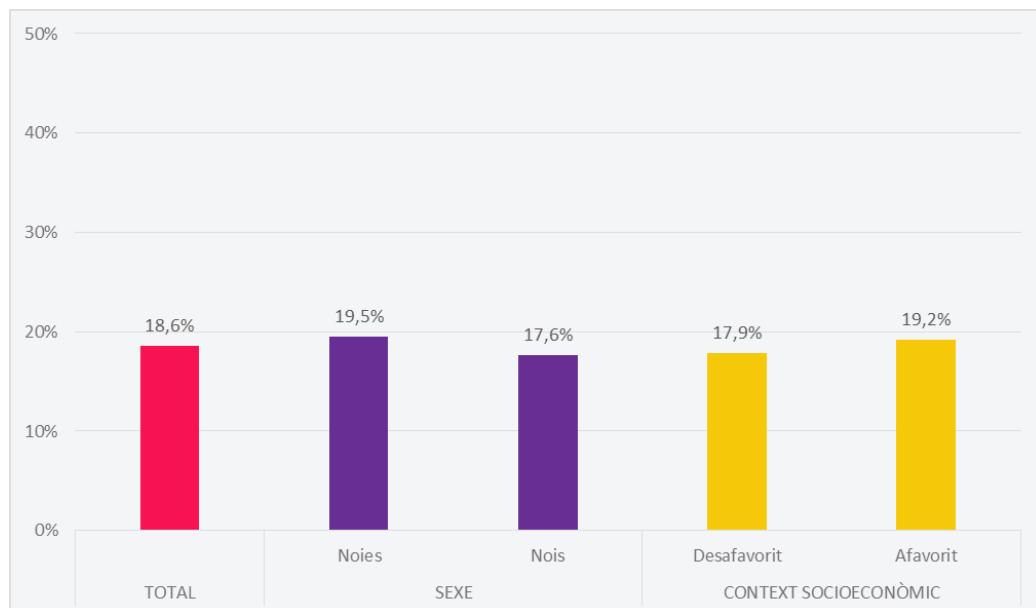

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de l'EBSIB – 2017.

Participació en associacions i entitats socials

La participació dels infants en esplais i caus (veure el primer apartat del capítol sobre els usos del temps), també és un bon espai d'aprenentatge per a vincular-se en el futur a entitats socials i associacions de forma activa i, en l'adolescència, ja ho podem observar més directament a través de la vinculació efectiva dels i les adolescents amb entitats i associacions diverses. Així, en relació amb l'indicador de l'EIRDS sobre el percentatge de persones que formen part d'alguna entitat o associació sense ànim de lucre, gairebé 2 de cada 10 dels adolescents (18,6%) de la ciutat de Barcelona fan activitats relacionades amb l'associacionisme, com ara escoltisme, esplais, casals, activitats polítiques o religioses. Les diferències per sexe i context socioeconòmic quant al nivell de participació dels adolescents no són rellevants (FRESC, 2016).

Gràfic 46. Percentatge d'adolescents que realitza activitats relacionades amb l'associacionisme; total, per sexe i per context socioeconòmic. Barcelona (2016).

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de FRESC – 2016.

8. POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS

Objectius globals i estratègies de ciutat

El primer objectiu de desenvolupament sostenible és posar fi a la pobresa en totes les seves formes a tot el món. Així, per exemple, com apunta l'Agenda 2030 en clau d'infància a Catalunya, hi ha el propòsit de reduir, com a mínim, a la meitat la proporció d'homes, dones, nens i nenes —de totes les edats— que viuen en la pobresa en totes les seves dimensions. També posar en pràctica mesures apropiades de protecció social per a totes les persones i aconseguir una àmplia cobertura de les persones pobres i vulnerables.

Paral·lelament, en connexió amb l'**onzè objectiu** (aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilients i sostenibles), hi ha la fita específica d'assegurar l'accés de totes les persones a habitatges i serveis bàsics adequats, segurs i assequibles, així com millorar els barris més vulnerables econòmicament.

A més, tot i que no és un dels objectius de desenvolupament sostenible identificats en clau d'infància a Catalunya per l'Agenda 2030 d'UNICEF, el **vuitè objectiu** (treball digne i creixement econòmic) també es relaciona amb el primer objectiu d'erradicació de la pobresa, ja que pretén promoure un creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, amb una ocupació plena i productiva, així com un treball digne per a totes les persones.

En aquest sentit, el Focus Infància i Ciutadania 2017-2020 a la Ciutat de Barcelona, per avançar en la inclusió social i la igualtat d'oportunitats que afavoreixen recursos adequats als infants i les seves famílies, compta amb dues actuacions destacades: el Fons 0-16 (actuació 1) i les beques menjador amb els instituts a temps complet (actuació 2).

8.1 L'indicador AROPE: una mesura global del risc de pobresa i exclusió social

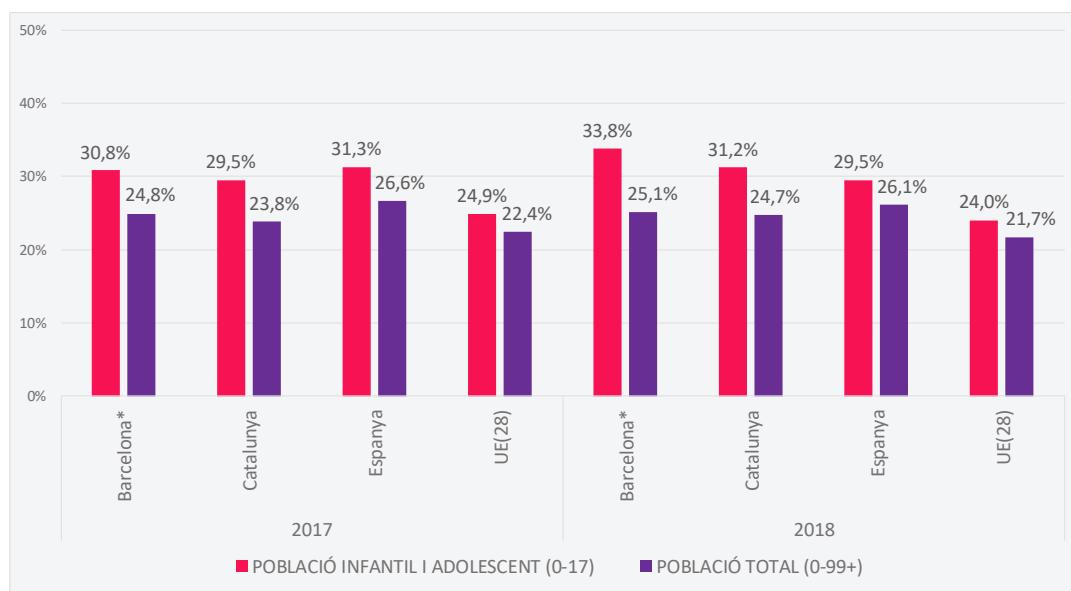
L'erradicació de la pobresa en totes les seves formes és el primer dels objectius de l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible. Viure en la pobresa impacta negativament en les trajectòries vitals, formatives i laborals, així com en el benestar i la salut al llarg de la vida. A més, el fet que la pobresa es transmeti entre generacions i perpetui el cicle de les desigualtats socials, també explica que la seva erradicació sigui un objectiu de primer ordre a nivell mundial.

La pobresa és un fenomen multidimensional que es deriva no només de la pobresa monetària, sinó també de les condicions de treball o les privacions materials. La **taxa AROPE (At Risk of Poverty and/or Exclusion en anglès o “en risc de pobresa i/o exclusió” en català)** és un indicador harmonitzat a escala europea que capture tres aspectes d'aquesta multidimensionalitat: el risc de pobresa monetària, la baixa activitat laboral a la llar i la privació material severa. .

L'any 2017/2018, la taxa AROPE dels infants i adolescents a la ciutat de Barcelona és del 33,8%, xifra lleugerament per sobre de la taxa catalana (31,2%), 4 punts percentuals per

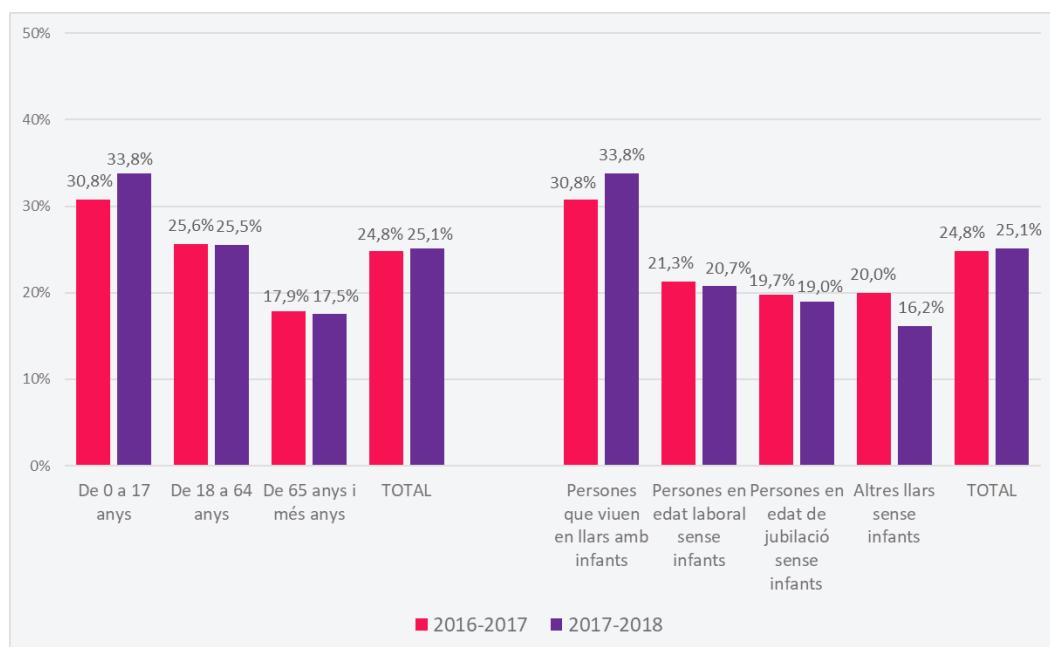
sobre de la taxa espanyola (29,5%) i gairebé 10 pp per sobre de la taxa europea (24,0%). Un tret a destacar de la taxa AROPE és que és més alta entre infants i adolescents (33,8%) que entre la població adulta (25,5%) i la gent gran (17,5%), així com també és més alta entre les persones que viuen en llars amb infants (33,8%) que en el global de les llars (25,1%).

Gràfic 47. Taxa AROPE de la població infantil i adolescent i població total. Barcelona, Catalunya, Espanya i Unió Europea (2016/2017 i 2017/2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de les Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) – IERMB (2016/2017, 2017/2018), Enquesta de condicions de vida (ECV) - IDESCAT i INE (2017 i 2018) i European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC) – EUROSTAT (2017 i 2018).
Nota: el període de referència de Barcelona és 2016/2017 i 2017/2018.

Gràfic 48. Taxa AROPE segons grups d'edat i tipus de llar. Barcelona (2016/2017 i 2017/2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de les Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) – IERMB (2016/2017, 2017/2018) i Enquesta de condicions de vida (ECV) - IDECAT i INE (2017 i 2018).

8.2 Diagnosi: quins són els senyals de la pobresa i les desigualtats socials a la ciutat de Barcelona?

Contextos desiguals on créixer i viure la infància i l'adolescència

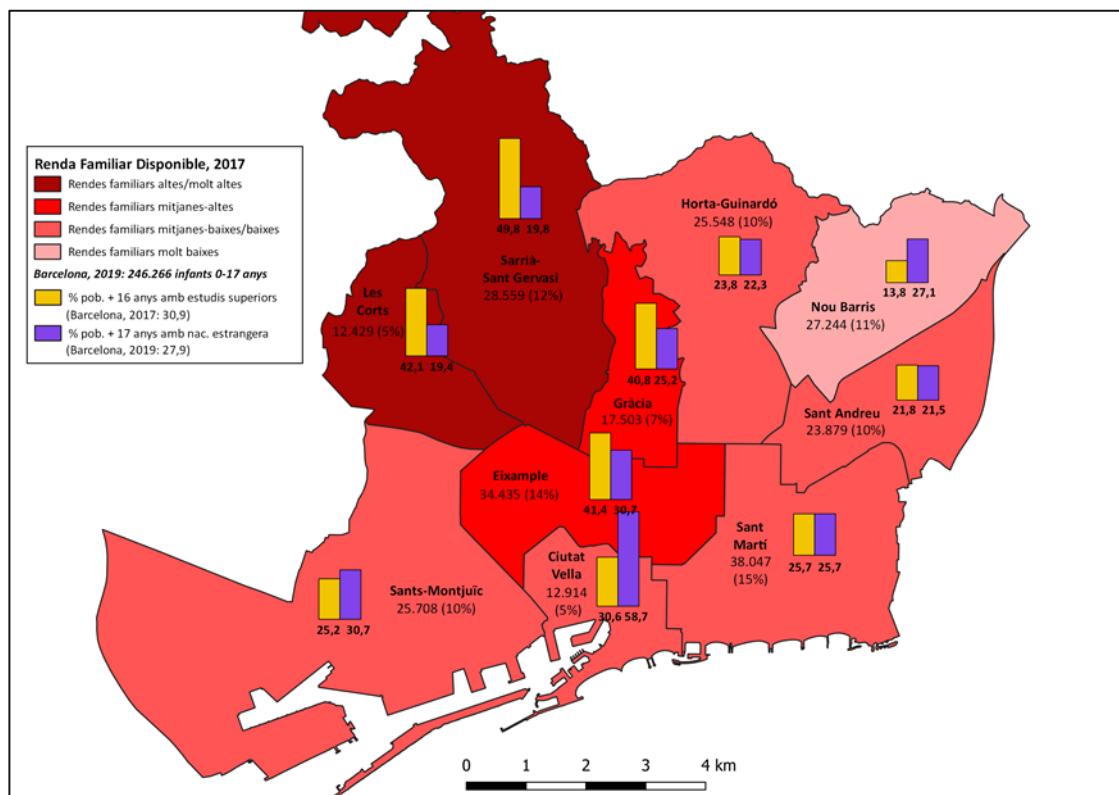
La població infantil i adolescent de la ciutat de Barcelona viu a barris i districtes on les rendes familiars anuals són molt desiguals. Per revertir la dinàmica de creixement de les desigualtats de renda entre barris, l'Estratègia d'Inclusió i Reducció de les Desigualtats Socials 2017-2027 (EIRDS) es proposa reduir en un 10% la distància entre els cinc barris amb una **renda familiar disponible** més alta i més baixa. D'acord amb la Distribució Territorial de la Renda Familiar Disponible per càpita a Barcelona (2017), els cinc barris amb rendes familiars més altes són Pedralbes, les Tres Torres, Sarrià, Sant Gervasi-Galvany i Sant Gervasi-La Bonanova (tots dels districtes de les Corts o Sarrià-Sant Gervasi), mentre que els cinc barris amb unes rendes familiars més baixes són Trinitat Vella, Torre Baró, Vallbona, la Marina del Prat Vermell i Ciutat Meridiana (dels districtes de Sant Andreu, Nou Barris o Sants-Montjuïc).

Actualment, l'any 2019, el 62,0% dels infants i adolescents de la ciutat viu a districtes on les rendes familiars tendeixen a ser més baixes (Nou Barris, Sant Andreu, Horta-Guinardó, Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Sant Martí), mentre que el 38,0% viu a districtes on les rendes familiars tendeixen a ser més altes (Gràcia, l'Eixample, les Corts i Sarrià-Sant Gervasi).

Convé tenir en compte que als districtes on les rendes familiars tendeixen a ser més baixes hi ha menys població amb estudis superiors universitaris o cicles formatius de grau superior (30% o menys) i, normalment, una major proporció de població adulta amb nacionalitat

estrangera (com a Ciutat Vella, amb el 58,7% de la població major de 17 anys amb nacionalitat estrangera). La recerca mostra que aquestes condicions de vida configuren entorns socioeconòmicament més empobrits per als infants i adolescents que hi viuen i hi creixen i com s'acaben traduint en menys oportunitats educatives, trajectòries formatives més empobrides i noves desigualtats en l'edat adulta (Martínez-Celorrio i Marín, 2013; Fernández, 2019; OCDE, 2019).

Mapa 2. Renda familiar disponible en relació amb la població major de 16 anys amb estudis superiors i la població major de 17 anys amb nacionalitat estrangera. 2019 (2017). Barcelona i districtes.

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de la Distribució Territorial de la Renda Familiar Disponible per càpita a Barcelona (2017) i dades del Padró Municipal d'Habitants (lectura a 1 de gener de 2019).

Desigualtats en la distribució de renda entre infants i adolescents

En una mirada més detallada, l'EIRDS es fixa en tres indicadors generals de desigualtat en la distribució de la renda per garantir els drets socials, els quals són l'**índex Gini**, l'**índex 80/20** i un **índex de desigualtat de renda**.

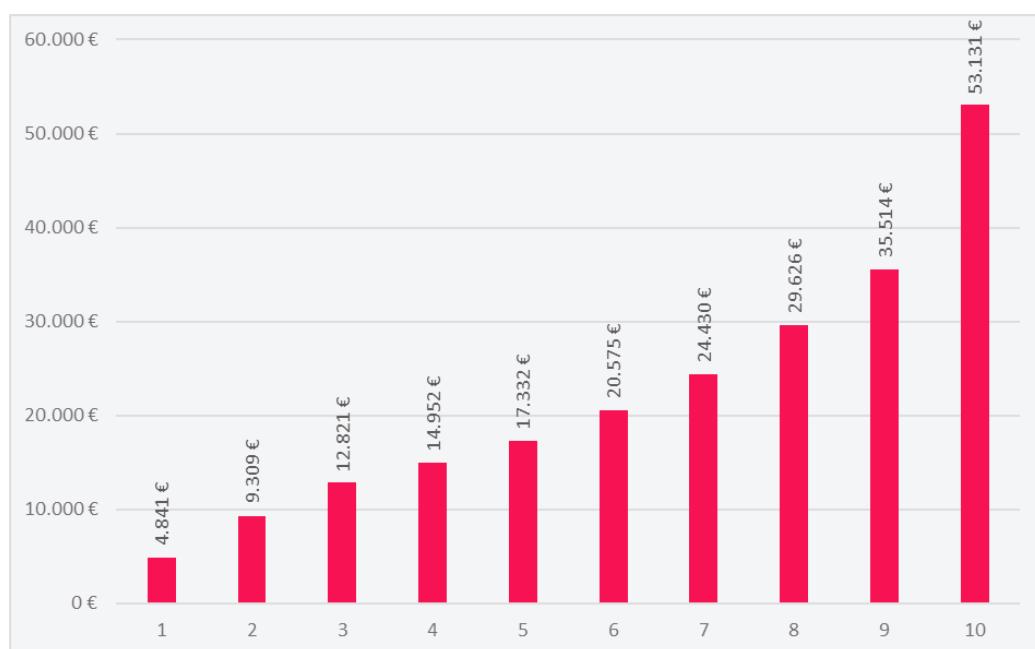
Pel que fa a la població infantil i adolescent, el 2017/2018, la desigualtat global de les rendes familiars anuals entre els infants i adolescents va créixer a la ciutat de Barcelona, malgrat que s'ha reduït lleugerament per al conjunt de la població total. En aquesta línia, la distribució de les rendes en la infància i adolescència actualment és una mica més desigual (índex de Gini: 37,3) que en el conjunt de la població total (índex de Gini: 33,8), patró que no s'apreciava l'any 2011.

Els ingressos mitjans anuals dels infants i adolescents (21.062€) són, de mitjana, uns 1.300€

inferiors que els de la població adulta (22.876€) i la gent gran (21.937€) (2017/2018). A més, la mitjana dels ingressos anuals del 20% d'infants i adolescents amb menys renda familiar és de 9.309€ i la del 20% amb més renda familiar és de 35.514€. És a dir, la mitjana d'ingressos dels infants i adolescents situats en el quintil de renda més pobre és 7,1 vegades menor que la dels que es troben en el quintil més ric (ràtio 80/20). Així mateix, com és esperable, la distància s'aguditza entre les rendes més baixes i més altes de la ciutat: mentre que la mitjana dels ingressos anuals del 10% d'infants i adolescents amb menys renda familiar és de 4.841€, la del 10% amb més renda familiar és de 53.131€. És a dir, són 14,2 vegades menors (ràtio 90/10). Tan la ràtio 80/20 com la 90/10 per a la població infantil i adolescent (7,1 i 14,2 respectivament) és major que per a la població total (6,3 i 10,4 respectivament) (2017/2018).

En conclusió, d'acord amb l'IERMB (2018, p. 21), l'increment de la desigualtat entre els infants i adolescents es produeix per un eixamplament de la distància entre les rendes més altes de la ciutat respecte de la resta i no per una caiguda dels ingressos dels decils inferiors. A més, la desigualtat interna entre la població infantil i adolescent s'ha amplificat en el context econòmic actual, mentre que la desigualtat global per a la població total de la ciutat s'ha reduït.

Gràfic 49. Rendes mitjanes anuals de la població infantil i adolescent, segons decils (2017/2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de les Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) – IERMB (2017/2018).

Taxa de risc a la pobresa

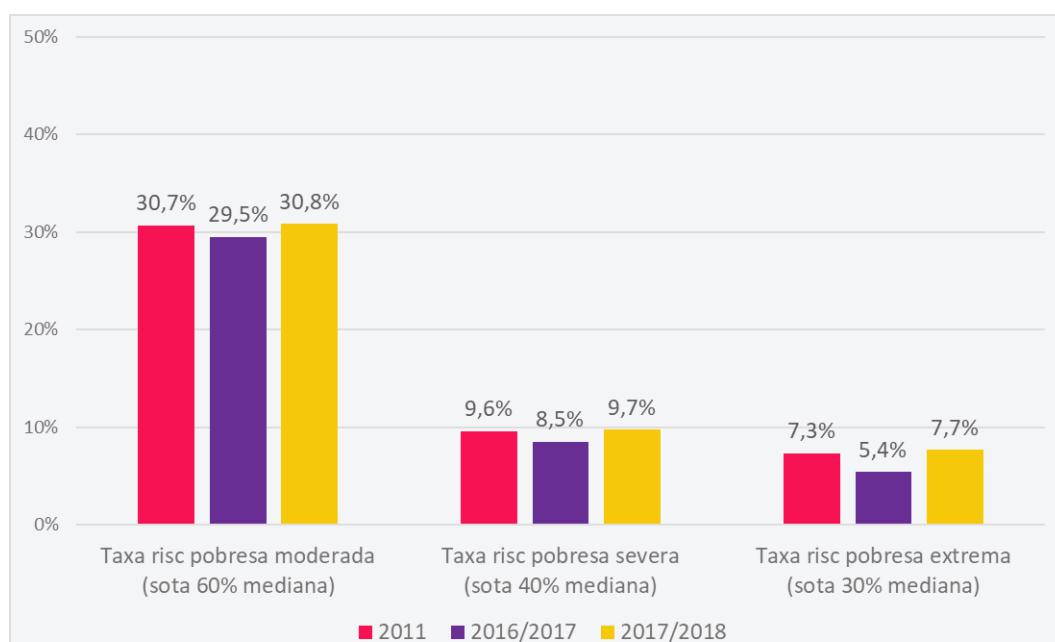
Més en profunditat, un indicador important de pobresa de l'EIRDS és la **taxa de risc de pobresa de la població infantil i adolescent**, la qual pot desagregar-se segons pobresa moderada (es considera en risc de pobresa moderada la persona que té ingressos per sota del 60% de la mediana de la població), pobresa severa (quan s'està per sota del 40% d'ingressos de la mediana) i pobresa extrema (quan s'està per sota del 30% dels ingressos de la mediana).

A la ciutat de Barcelona, seguint la línia de l'any 2011 (30,7% dels infants i adolescents es

trobaven en risc de pobresa moderada), el 30,8% dels infants i adolescents es troben en risc de pobresa moderada (2017/2018). En altres paraules, aquesta xifra significa que gairebé 3 de cada 10 infants i adolescents viuen amb ingressos que se situen per sota del risc de pobresa. Els valors d'aquest llindar varien en funció de la composició de la llar: per a llars amb una persona adulta i una menor d'edat, el llindar de risc de pobresa moderada se situa al voltant dels 15.000€. En el cas que siguin dues persones adultes i una menor d'edat, el llindar se situa al voltant dels 21.000€ i quan hi ha dues persones adultes i dues menors d'edat, és de 24.000€.

Així mateix, cal destacar que les taxes de pobresa severa i extrema també es mantenen estables respecte de l'any 2011. Actualment, la taxa de pobresa severa és del 9,7% i la de pobresa extrema del 7,7% (2017/2018). A tall d'exemple, infants i adolescents que es troben en contextos de pobresa extrema viuen en llars amb rendes familiars anuals inferiors als 7.000€ quan hi ha una persona adulta i una menor d'edat, de 10.000€ quan hi ha dues persones adultes i una menor d'edat i de 12.000€ quan hi ha dues persones adultes i dues menors d'edat.

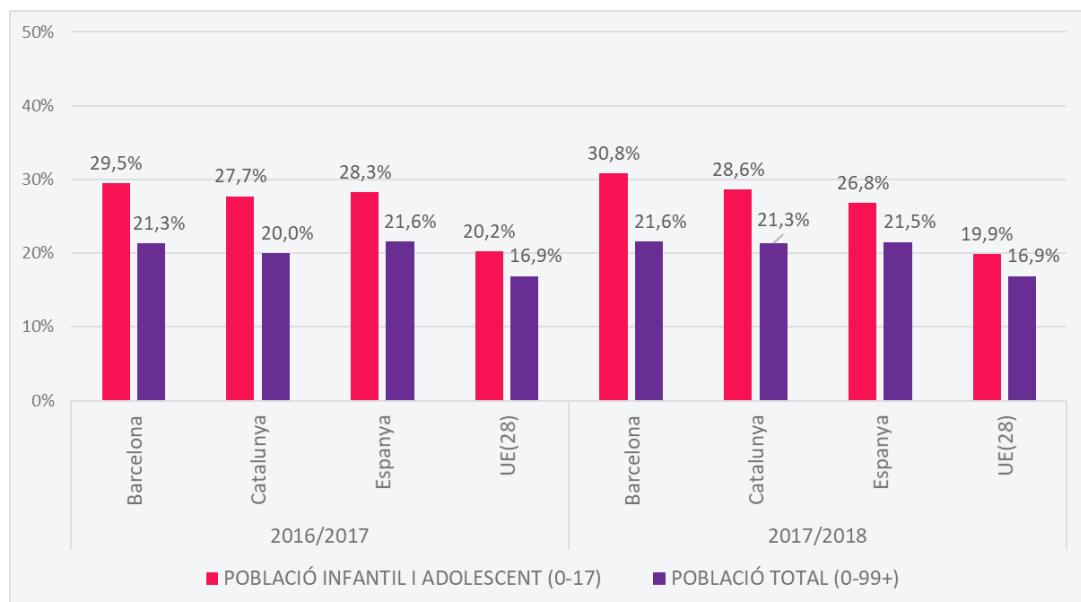
Gràfic 50. Taxes de pobresa moderada, severa i extrema de la població infantil i adolescent. Barcelona (2011, 2016/2017 i 2017/2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de l'Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) - IERMB (2011) i de les Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) - IERMB (2016/2017 i 2017/2018).

Per últim, respecte d'altres marcs territorials, la taxa de pobresa moderada dels infants i adolescents de la ciutat de Barcelona (30,8%) pren especial rellevància. Les taxes de pobresa catalana i espanyola són molt similars a la barcelonina amb un 28,6% i un 26,8% respectivament, però la mitjana europea es troba molt allunyada del conjunt de la ciutat (10 pp menys), amb un 19,9% (2017/2018).

Gràfic 51. Taxa de risc de pobresa moderada de la població infantil i adolescent respecte de la població total. Barcelona, Catalunya, Espanya i Unió Europea (2016/2017 i 2017/2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de les Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) – IERMB (2016/2017 i 2017/2018), Enquesta de condicions de vida (ECV) - IDESCAT i INE (2017 i 2018) i European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC) – EUROSTAT (2017 i 2018).

8.3 Causes: quines són les raons principals de la pobresa infantil a la ciutat de Barcelona?

Dèficit estructural en protecció de la infància

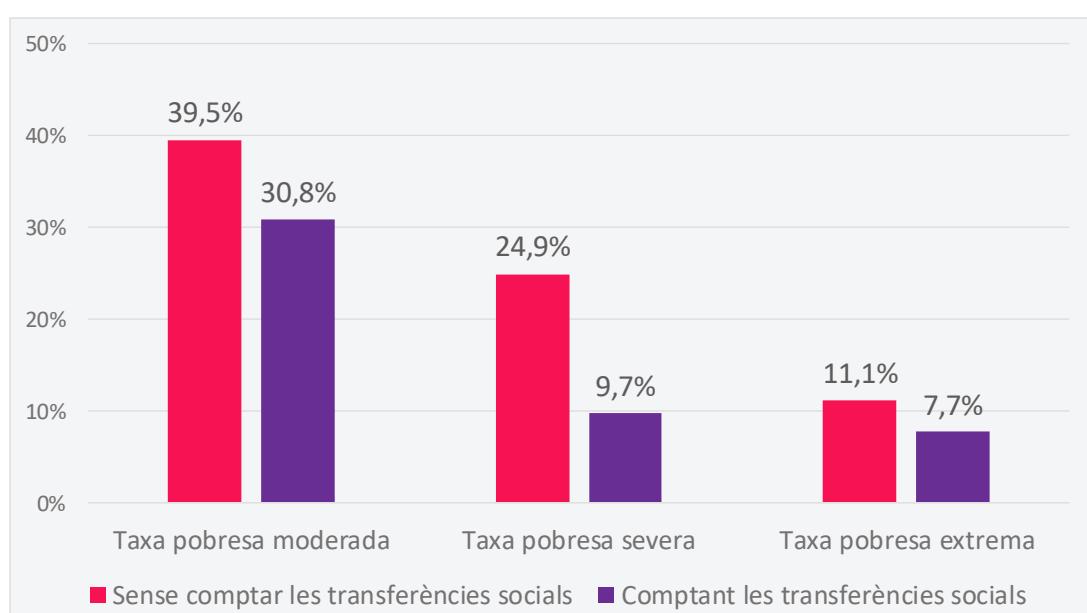
La inversió pública en polítiques d'infància a Catalunya i Espanya és una anomalia històrica en el marc de la Unió Europea: només un 0,8% sobre el Producte Interior Brut (PIB) a Catalunya l'any 2014 i un 1,2% sobre el conjunt de l'Estat (2017) per un 2,3% sobre el conjunt de la Unió Europea (2017)³². A més, les transferències socials a les famílies amb fills són molt baixes, poc eficaces i no tenen prou capacitat de reduir la pobresa infantil i adolescent a Catalunya en comparació amb altres grups d'edat, com ara la gent gran.

³² Les dades més actuals per a Catalunya, proporcionades per l'IDESCAT (2019), corresponen a l'any 2014, mentre que les més recents per a Espanya i la Unió Europea (UE-28) corresponen al 2017 (proporcionades per EUROSTAT, 2019). L'indicador que senyala la despesa social pública en prestacions a famílies/fills com a percentatge del PIB ha sigut elaborat pel sistema estadístic europeu SEEPROS. En ell, s'inclouen les intervencions d'organismes públics o privats destinades a alleugerir les càrregues que suposen determinats riscos o necessitats per a les persones o les llars. El sistema estableix, per conveni, una relació de funcions (o riscos i necessitats) a cobrir per la protecció social: malaltia/assistència sanitària, invalidesa, vellesa, supervivència, família/fills, atur, habitatge o exclusió social. En concret, la funció família/fills recull específicament les despeses adreçades directament per assistència en efectiu o en espècies relacionada amb l'embaràs, el naixement, l'adopció, l'atenció d'infants i altres familiars. Val a dir que alguna de les despeses agregades en les altres funcions o grups també podrien beneficiar les famílies (Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, 2019).

En aquest sentit, la taxa de pobresa infantil moderada a Barcelona comentada anteriorment (30,8%) seria 9 pp major si les famílies amb fills no rebessin cap transferència social de llar ni individual (el 39,5% dels infants i adolescents estaria en risc de pobresa). Tanmateix, en el cas de la gent gran, la diferència de les taxes de pobresa moderada comptant les transferències socials (16,5%) i sense comptar-les (80,4%) és de 64 pp (2017/2018).

Pel que fa a la taxa de pobresa severa (9,7%), aquesta seria 15 pp major si les famílies amb fills no rebessin cap transferència social de llar ni individual (el 24,9% dels infants i adolescents estaria en risc de pobresa severa). Igualment, pel que fa a la taxa de pobresa extrema (7,7%), aquesta seria 3 pp major si les famílies tampoc rebessin cap transferència social (l'11,1% dels infants i adolescents estaria en risc de pobresa extrema). Altra vegada, però, les transferències socials a la gent gran tenen més capacitat d'impacte sobre la reducció de la pobresa (reducció de 67 pp en el cas de la pobresa severa i de 58 pp en el cas de la pobresa extrema) (2017/2018).

Gràfic 52. Taxes de risc de pobresa moderada de la població infantil i adolescent sense comptar i comptant les transferències socials. Barcelona (2017/2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de les Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) – IERMB (2017/2018).

D'acord amb l'IERMB (2018: 18), l'evidència apunta que els casos de pobresa severa i extrema s'estarien reduint a partir dels ajuts d'urgència social municipal, molt especialment del *Fons extraordinari d'ajuts d'urgència social a les famílies amb infants fins als 16 anys de Barcelona* (Fons 0-16), ja que la transferència suposa una millora de les rendes anuals de les famílies amb infants, tot i que no prou important com per sortir de la pobresa moderada.

D'acord amb les dades proveïdes per l'Institut Municipal de Serveis Socials, es van atorgar 11.015 ajuts del Fons 0-16 l'any 2015, 19.213 l'any 2016, 17.398 l'any 2017 i 13.967 l'any 2018 (5,7% de la població infantil i adolescent de la ciutat de Barcelona aquest últim any). Pel que fa a les beques menjador, la segona en importància en transferències municipals específiques a la infància i l'adolescència, durant el curs 2017/2018 se'n van atorgar 26.758 a

infants i adolescents d'educació infantil de 2n cicle, educació primària i educació secundària obligatòria, un 15,2% del total d'infants i adolescents escolaritzats (CEB, curs 2017/2018). La distribució del conjunt de beques per districtes retrata les desigualtats socioeconòmiques dins la ciutat, alhora que ens indica que les beques són atorgades en les zones que més ho necessiten: Nou Barris (32,0%) i Ciutat Vella (31,8%) tenen les taxes de beques menjador més altes de la ciutat i doblen la taxa d'infants i adolescents becats respecte al conjunt de la ciutat (15,2%). El tercer dels districtes amb un major percentatge d'infants i adolescents becats és Sants-Montjuïc, amb un 23,1% dels alumnes becats (CEB, curs 2017/2018).

Baixos ingressos per la precarietat laboral

Tres dels indicadors de l'EIRDS tenen relació amb la **precarietat laboral**: la taxa d'atur, el percentatge de població que viu en llars amb intensitat de treball molt baixa i un índex de pobresa laboral.

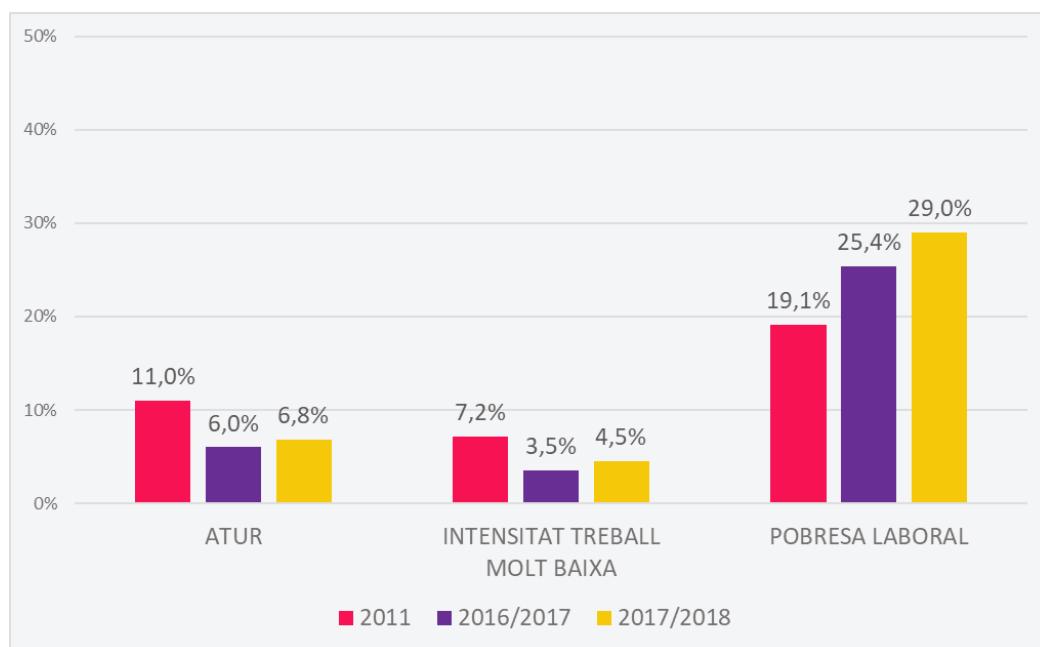
Amb relació a l'atur, des de l'any 2011, ha disminuït el percentatge d'infants en llars on tothom està aturat o inactiu (d'un 11,0% a un 6,8%), així com el percentatge d'infants que viu en llars amb una intensitat de treball molt baixa³³ (d'un 7,2% a un 4,5%) (2017/2018). Des d'aquest punt de vista, la sortida de la crisi es constata amb la millora d'aquests indicadors, molt sensibles als cicles econòmics.

Tanmateix, cal fixar-se com, amb independència de la sortida més global de la crisi econòmica (a partir dels anys 2013 i 2014), la pobresa en el treball³⁴ augmenta des del 19,1% de l'any 2011 fins al 29,0% actual i afecta especialment les persones adultes amb infants (11 pp menys si són adults sense fills o filles, per als quals el percentatge és d'un 17,9%) (2017/2018). En aquest sentit, l'EIRDS es proposa la fita de reduir la taxa de pobresa laboral per sota del 7%.

³³ Baixa intensitat del treball: població de 0 a 59 anys que viu a llars on les persones adultes en edat activa (18-59 anys exclent a la població de 18-24 anys que estudia) han treballat menys del 20% del seu potencial de treball durant el darrer any.

³⁴ Pobresa en el treball: població de 18 a 64 anys amb infants i adolescents a càrrec que, tot i haver treballat un mínim de 6 mesos durant l'any anterior, viuen sota del llindar de la pobresa.

Gràfic 53. Taxa d'atur, intensitat del treball molt baixa i pobresa laboral de les llars de la població infantil i adolescent. Barcelona (2011, 2016/2017 i 2017/2018).

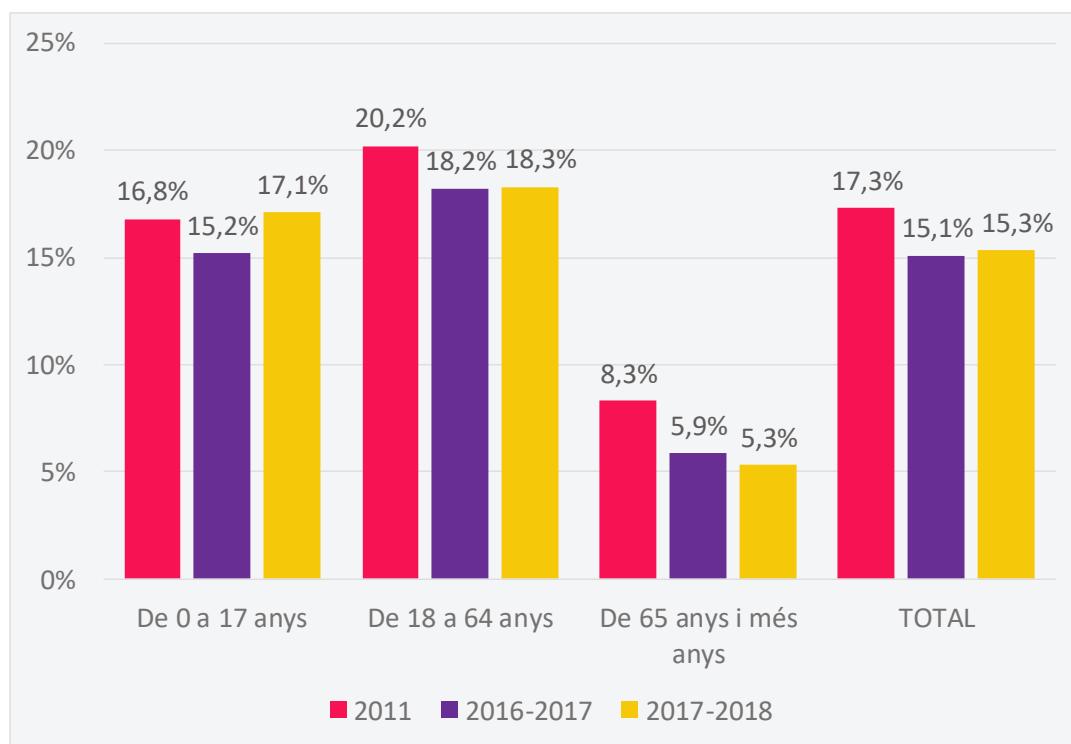
Font. Elaboració pròpia de l'IIB a partir de l'Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) - IERMB (2011) i de les Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) - IERMB (2016/2017 i 2017/2018).

Sobrecàrrega de les despeses d'habitatge

A més de la manca de transferències socials significatives a les famílies amb infants i la precaritat laboral, un altre conjunt d'indicadors de pobresa de l'EIRDS fa referència, de manera global, a la **sobrecàrrega de les despeses d'habitatge**. En són quatre: la taxa de sobrecàrrega de les despeses de l'habitatge, el percentatge de llars que han patit algun endarreriment en els pagaments d'habitatge per dificultats econòmiques, el percentatge de llars que viuen en habitatges en condicions deficitàries i el percentatge de persones que no poden mantenir l'habitatge a una temperatura adequada.

Pel que fa a l'estat d'aquests indicadors respecte de la població infantil i adolescent, actualment el 17,1% dels infants i adolescents viu a llars que pateixen sobrecàrrega de despeses d'habitatge (2017/2018). És a dir, dediquen més del 40% de la renda familiar anual a despeses de lloguer o interessos hipotecaris, subministraments, assegurança, comunitat i impostos. És aquí on convé tenir en compte que l'EIRDS es marca la fita de reduir el volum de persones que pateixen sobrecàrrega de despeses de l'habitatge: de cara a l'any 2027, s'hauria de reduir, almenys, a una de cada tres llars (és a dir, en el cas de la població infantil i adolescent, s'hauria de passar del 17,1% al 5,7%, com a mínim). D'acord amb les darreres dades disponibles, la sobrecàrrega de despeses de l'habitatge estaria experimentant una tendència a l'alça entre els infants i adolescents (tot i que cal prendre sempre amb precaució els canvis d'un sol any i caldrà prestar atenció a l'evolució d'aquest indicador).

Gràfic 54. Taxa de sobrecàrrega de l'habitatge segons grups d'edat. Barcelona (2011, 2016/2017 i 2017/2018).

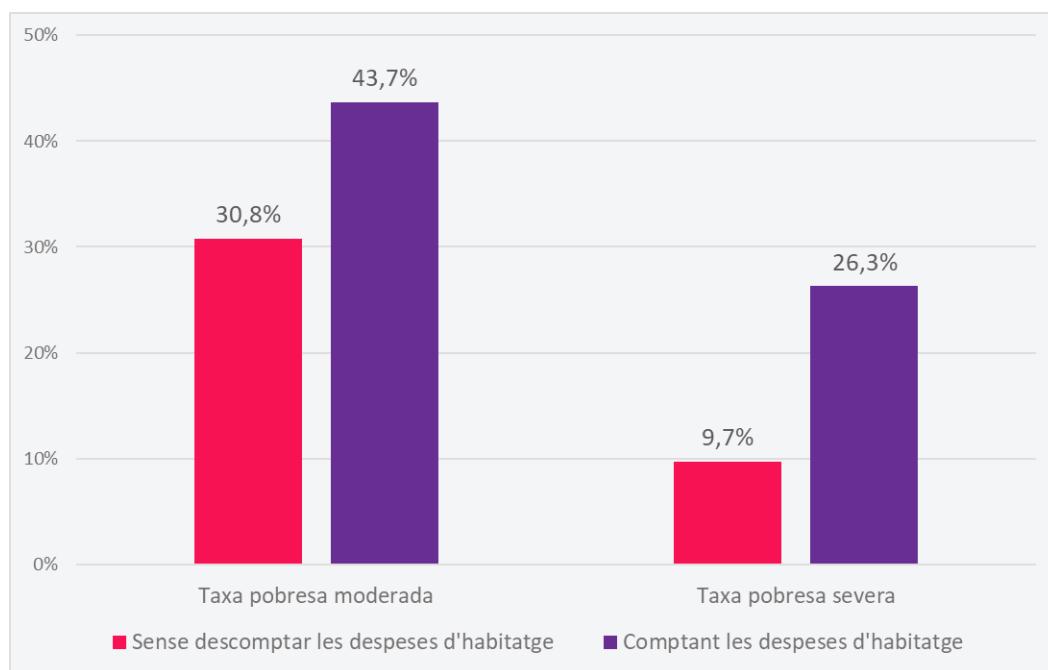

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de l'Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) - IERMB (2011) i de les Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) - IERMB (2016/2017 i 2017/2018).

A més, convé assenyalar que, si tenim en compte els sobrecostos de l'habitatge segons diferents llindars d'ingressos³⁵, la taxa de pobresa infantil i adolescent augmentaria des del 30,8% fins al 43,7% (13 pp més). És a dir, els sobrecostos de l'habitatge a la ciutat de Barcelona estarien induint que 1 infant o adolescent més de cada 10 es trobi en contextos de pobresa moderada (passant des del 3 de cada 10 fins al 4 de cada 10). Més específicament, on s'observa un impacte més important és en els contextos de pobresa severa, en els quals considerant els costos de l'habitatge, el percentatge de pobresa infantil severa es triplicaria des del 9,7% fins al 26,3% (diferència de 17 pp més) (2017/2018). En altres paraules, els sobrecostos derivats de l'habitatge impacten de manera molt més acusada sobre els infants i adolescents amb mitjanes anuals de renda més baixos.

³⁵ Cal tenir en compte que la mesura de la variació de la taxa de pobresa a partir del càlcul del sobrecost de l'habitatge es deriva d'un exercici de simulació d'acord amb un llindar variable segons els decils de la distribució dels ingressos anuals de les llars (IERMB, 2018: 32): "En termes de sobrecost de l'habitatge i la seva plasmació als districtes de la ciutat s'ha optat per una aproximació de l'ingrés residual (Stone, 2006 i 2010). Des d'aquest punt de vista, el que resulta d'interès són els ingressos sobrants dels que una família disposa per satisfer la resta de necessitats bàsiques (Warren, 2018). És a dir, no és el mateix destinar en concepte d'habitatge el 40% d'uns ingressos anuals de 10.000€ que de 50.000€, precisament per l'import disponible una vegada efectuats aquests pagaments. No obstant això, en termes metodològics, no és una qüestió senzilla ni resolta (Stone, 2010). Per superar aquestes dificultats, s'ha optat per construir una mesura de sobrecost amb un llindar variable d'acord als decils de la distribució dels ingressos (Dewilde, 2017): el 25% per als decils 1 i 2 (originàriament el 25% volia aproximar-se a una setmana de treball), el 30% pels decils 3 i 4 i el 40% per a la resta de decils".

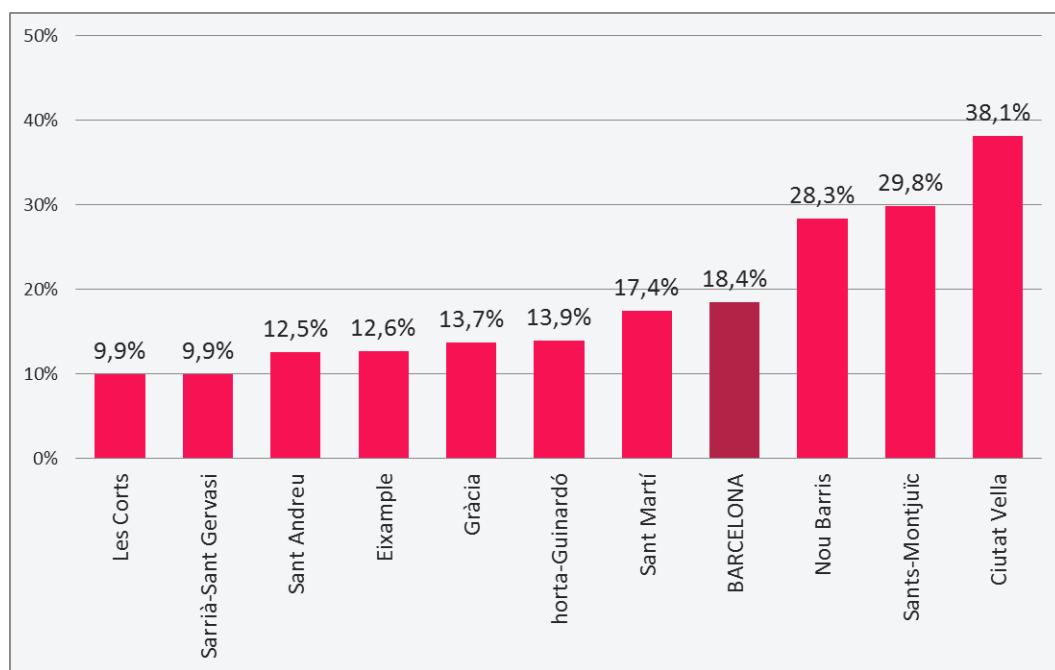
Gràfic 55. Taxes de risc de pobresa de la població infantil i adolescent sense descomptar i comptant les despeses de l'habitatge. Barcelona (2017/2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de les Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) – IERMB (2017/2018).

Respecte de la distribució territorial a la ciutat de Barcelona, l'impacte en la pobresa del sobrecost de l'habitatge no afecta de la mateixa manera a tots els districtes de la ciutat. Afectaria a gairebé a 4 de cada 10 infants i adolescents a Ciutat Vella (38,1%) i 3 de cada 10 a Sants-Montjuïc (29,8%) i Nou Barris (28,3%). A la resta de districtes, en canvi, l'impacte del sobrecost de l'habitatge estaria per sota del conjunt de la ciutat (18,4%) i la xifra més baixa es trobaria a les Corts i Sarrià-Sant Gervasi, amb un 9,9% (2017).

Gràfic 56. Distribució territorial del sobrecost de l'habitatge, per districtes. Barcelona i districtes (2017).

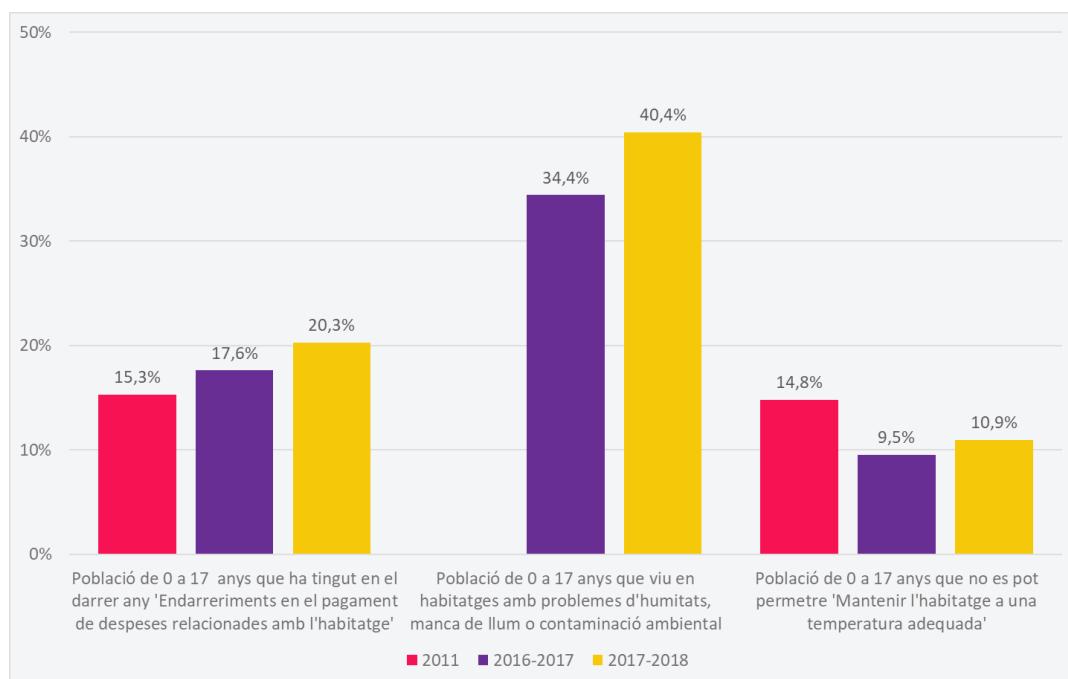
Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de l'Enquesta Sociodemogràfica de Barcelona (2017) (explotació feta per l'IERMB, 2018).

Nota. Els districtes de les Corts i Sarrià-Sant Gervasi mostren el mateix percentatge perquè, a l'Enquesta Sociodemogràfica de Barcelona (2017), no hi havia mostra suficient per als dos districtes per separat.

En aquest context de sobrecàrrega de l'habitatge, el 20,3% dels infants i adolescents viu a llars que han patit algun endarreriment en els pagaments relacionats amb l'habitatge per dificultats econòmiques (2017/2018), xifra que ha augmentat en 5 pp des de l'any 2011 (15,3%).

Pel que fa a les condicions dels habitatges, el 2017/2018, el 40,4% dels infants i adolescents viu a habitatges amb problemes d'humitats, manca de llum o contaminació ambiental (6 pp més que el 2016/2017: 34,4%). A més, el 10,9% viu en habitatges que no es poden mantenir a una temperatura adequada, xifra que ha disminuït 4 pp des de l'any 2011 (14,8%) (2017/2018). En aquesta línia, l'EIRDS es proposa la fita de disminuir en un 60% les persones que no poden mantenir la llar a una temperatura adequada.

Gràfic 57. Privacions materials relacionades amb l'habitatge. Barcelona (2011, 2016/2017 i 2017/2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de l'Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) - IERMB (2011) i de les Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) - IERMB (2016/2017 i 2017/2018).

Nota. Del segon indicador del gràfic, no hi ha dades disponibles per a l'any 2011.

8.4 Impactes: quines conseqüències té la pobresa durant la infància i l'adolescència en les seves vides?

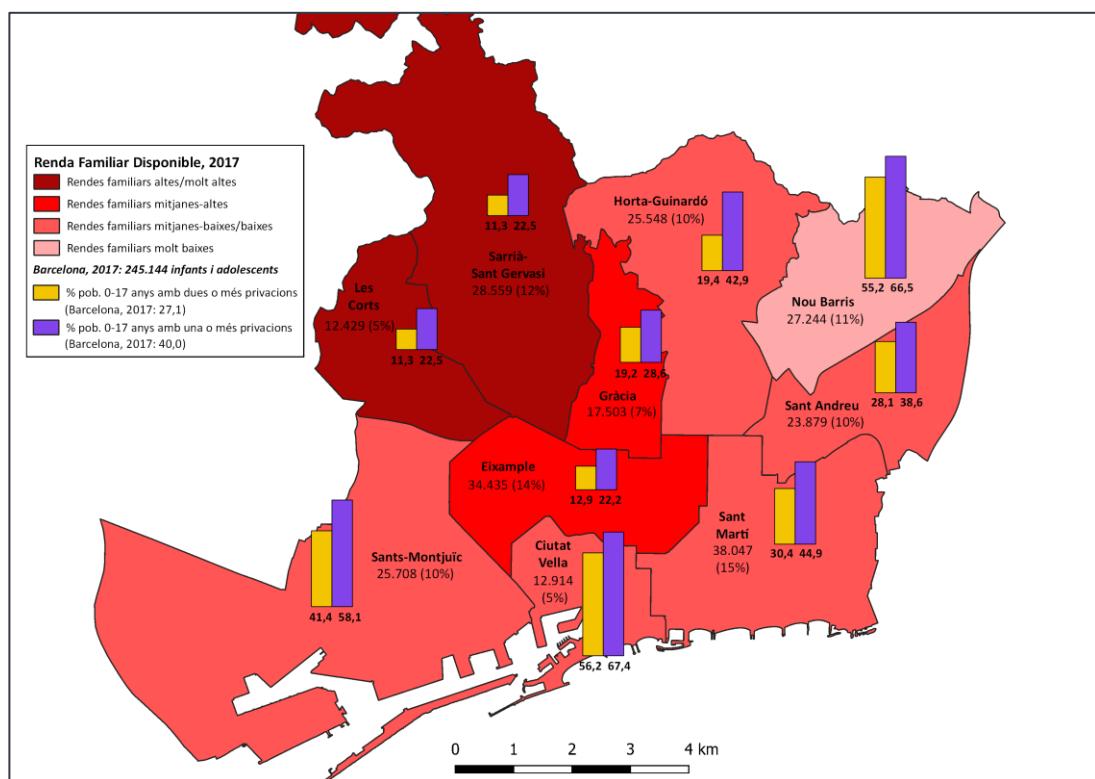
Envers els impactes de la pobresa sobre els infants i adolescents, un altre dels indicadors de pobresa de l'EIRDS és la **taxa de privació dels infants i adolescents**. Pel que fa a aquest indicador, com que hi ha diferents tipus d'anàlisi de la privació material que complementen la taxa estàndard d'AROPE, com proposa l'IERMB (2018: 31), s'ha optat per utilitzar els indicadors específics de privació material de l'Enquesta Sociodemogràfica de Barcelona (2017). Amb aquesta font, els diferents indicadors de privació s'han actualitzat respecte dels que s'utilitzen per al càlcul de la taxa AROPE i, a més, es poden desagregar per districte, de manera que es poden posar de manifest les desigualtats territorials dins de la ciutat de Barcelona.

Les privacions materials en aspectes importants de la vida quotidiana dels infants i els adolescents es deriven, entre altres factors, de les rendes anuals desíguals, la mancança de transferències socials suficients per a les famílies amb infants, la precarietat laboral i la sobrecàrrega de despeses d'habitatge que s'exposen al llarg del capítol. A més, els impactes no es distribueixen de forma uniforme al conjunt de la ciutat, sinó que s'observen clares desigualtats socials entre els districtes de la ciutat. En relació amb les privacions materials, per a l'any 2027, l'EIRDS es proposa la fita de disminuir a la meitat les privacions materials de tota la població i, en especial, la dels infants i adolescents.

Com pot observar-se al mapa següent, als districtes on les rendes familiars són més baixes hi ha més infants i adolescents amb dues o més privacions materials (més del 25% dels infants a Sant Andreu, Sant Martí, Sants-Montjuïc, Nou Barris i Ciutat Vella), mentre que n'hi ha menys als districtes on les rendes són més altes (menys del 20% de la població infantil i adolescent de Sarrià-Sant Gervasi, les Corts, l'Eixample i Gràcia té dues o més privacions). Així mateix, el districte amb un percentatge major de dues o més privacions materials és Ciutat Vella (56,2%) i els que en tenen un percentatge menor són Sarrià-Sant Gervasi (11,3%) i les Corts (11,3%), amb una distància màxima entre els districtes de 45 pp.

És destacable que, tot i que Ciutat Vella ha augmentat la mitjana de les rendes familiars en els darrers anys (tendència 2007-2017; OMD, 2018), és el districte on les privacions materials són més freqüents (56,2% dels infants tenen dues o més privacions). També és important tenir en compte que, tot i que a Horta-Guinardó les rendes familiars tendeixen a ser baixes, la probabilitat de dues o més privacions és inferior al 20% (19,4%), com als districtes amb rendes més altes. És a dir, la renda i la privació són dos indicadors que cal analitzar en paral·lel perquè, tot i que habitualment es troben associats, no sempre és així: a graus de renda similars a nivell de districte o barri es poden observar nivells de privació material diferents a nivell de llar.

Mapa 3. Renda familiar disponible en relació amb el percentatge de privacions materials dels infants i adolescents. Barcelona i districtes (2017).

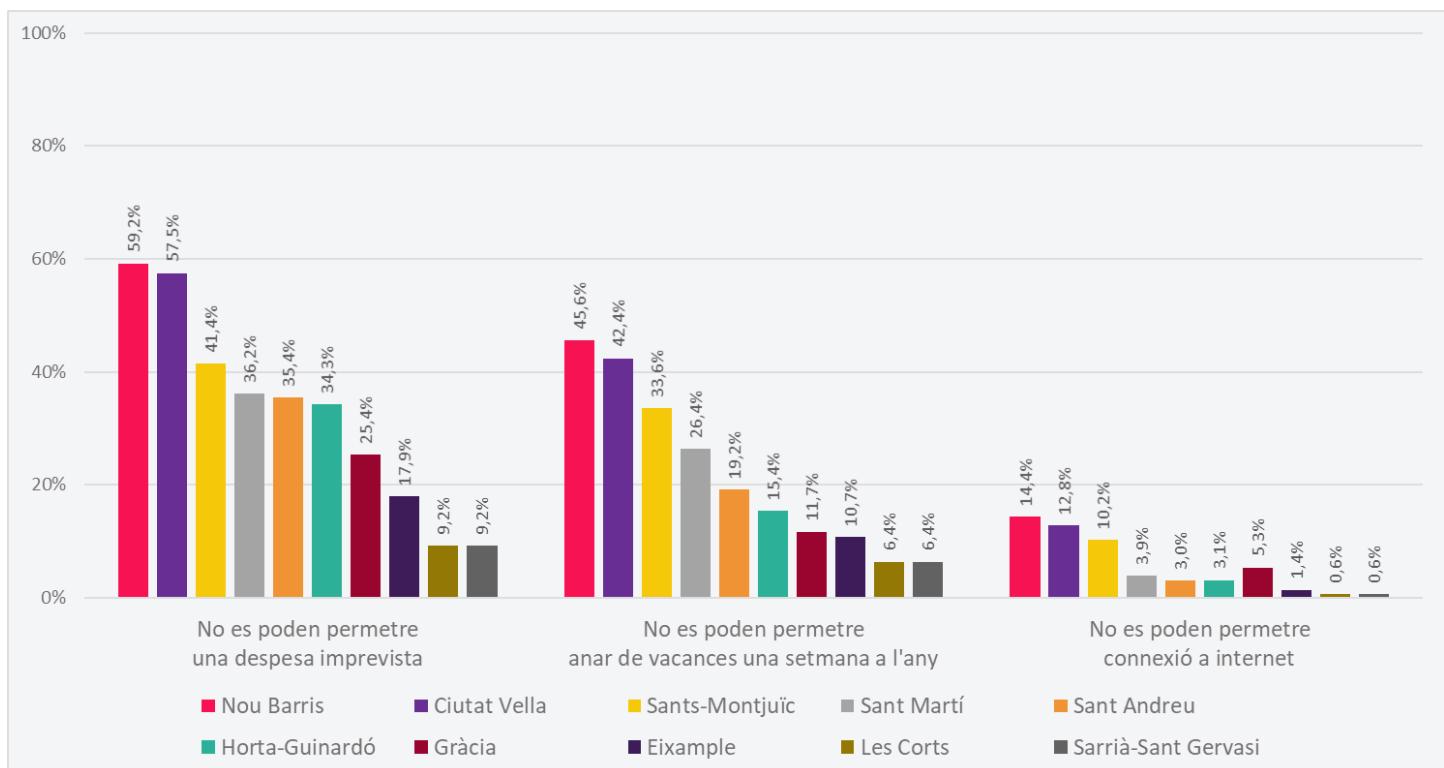

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de la Distribució Territorial de la Renda Familiar Disponible per càpita a Barcelona (2017) i de l'Enquesta Sociodemogràfica de Barcelona (2017) (explotació feta per l'IERMB, 2018).

Nota. Els districtes de les Corts i Sarrià-Sant Gervasi mostren el mateix percentatge perquè, a l'Enquesta Sociodemogràfica de Barcelona (2017), no hi havia mostra suficient per als dos districtes per separat.

A més, per exemple, tal i com es pot observar al gràfic següent, tant a Nou Barris com a Ciutat Vella hi ha més carències derivades de no poder pagar una despesa imprevista superior als 650€ (59,2% i 57,5% dels infants i adolescents, respectivament), no poder anar de vacances una setmana a l'any (45,6% i 42,4%) i no poder pagar una connexió a internet (14,4% i 12,8%). Per contra, els districtes de les Corts, Sarrià-Sant Gervasi i l'Eixample són els que presenten menys privació material infantil i adolescent, ja sigui ítem per ítem com de manera acumulativa.

Gràfic 58. Privacions materials relacionades amb carències dels infants i adolescents segons districte de residència. Districtes (2017).

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de Enquesta Sociodemogràfica de Barcelona (2017) (explotació feta per IERMB, 2018).

Nota. Els districtes de les Corts i Sarrià-Sant Gervasi mostren el mateix percentatge perquè, a l'Enquesta Sociodemogràfica de Barcelona (2017), no hi havia mostra suficient per als dos districtes per separat.

9. VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL I PROTECCIÓ

Objectius globals i estratègies de ciutat

El **setzè objectiu de desenvolupament sostenible** tracta sobre la pau i la justícia a partir d'institucions sòlides, és a dir, pretén promoure societats pacífiques i inclusives per al desenvolupament sostenible, facilitar l'accés a la justícia per a totes les persones i crear institucions eficaces, responsables i inclusives a tots nivells. A més, l'**onzè objectiu** tracta d'aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles.

Com apunta l'Agenda 2030 en clau d'infància a Catalunya, cal posar fi al maltractament, l'explotació, el tràfic, la tortura i totes les formes de violència contra els infants. A més, també cal crear unes institucions eficaces, responsables i transparents, així com garantir l'adopció de decisions inclusives, participatives i representatives que responguin a les necessitats a tots els nivells.

En aquesta línia, a la ciutat de Barcelona, el Focus Infància i Ciutadania 2017-2020 disposa de diferents actuacions. D'una banda, per avançar en la prevenció, detecció i atenció de totes les formes de violència, compta amb el Programa Tolerància zero a l'abús sexual i el maltractament infantil als equipaments municipals (actuació 13), així com el reforç del SARA per a infants i adolescents que pateixen o han patit violència masclista (actuació 14). De l'altra, per millorar l'atenció dels infants i adolescents en situació de risc i desprotecció, hi ha el nou model integral d'atenció a la infància i l'adolescència en risc (actuació 15), la millora de la resposta als casos en estudi d'infants en risc (actuació 16), el nou servei d'intervenció amb infants en acolliment en família extensa, SIFE (actuació 17) i un centre per atendre adolescents en situació de carrer (actuació 18).

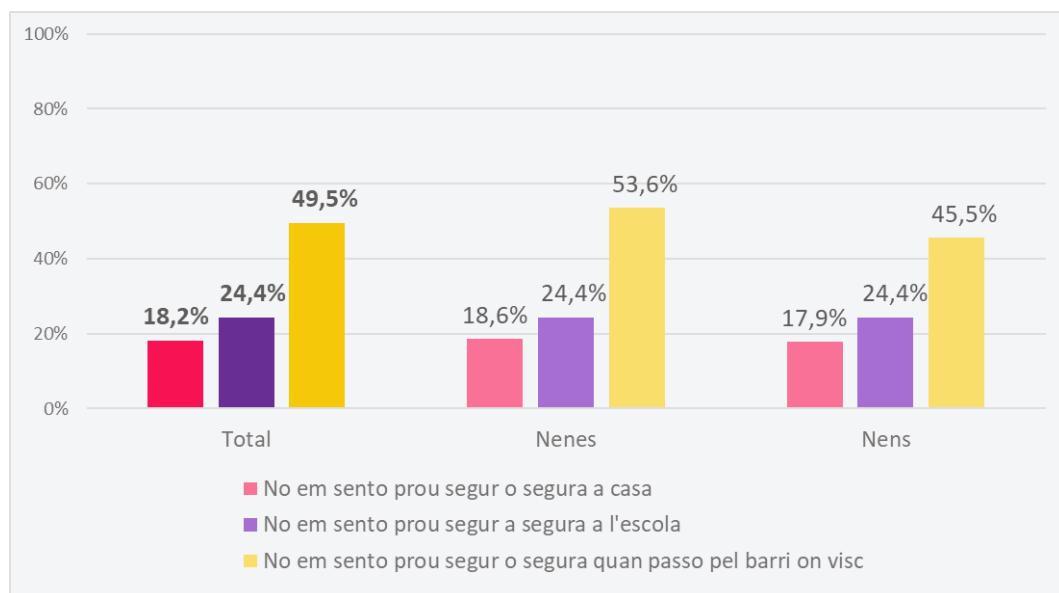
9.1 Com de segurs se senten els nens i nenes en els seus entorns més propers?

Un conjunt d'indicadors de l'Estratègia d'Inclusió i de Reducció de les Desigualtats Socials de Barcelona 2017-2027 (EIRDS) per eliminar l'estigmatització i la segregació social fa referència a la **seguretat percebuda i la convivència als barris**.

Seguretat percebuda

En clau d'infància i adolescència, a casa seva és on els infants se senten més segurs, tot i que és destacable que gairebé 2 de cada 10 infants (18,2%) no se senten prou segurs a casa seva. A l'escola, el percentatge creix: un 24,4% no s'hi sent prou segur i, per últim, destaca el 49,5% dels infants que no se senten prou segurs quan passen pel barri on viuen. És a dir, a mesura que ens allunyem dels cercles de proximitat de l'infant (de la família a l'escola i de l'escola al barri), creix la percepció d'inseguretat. En perspectiva de gènere, no hi ha diferències en la seguretat percebuda a l'entorn familiar o escolar entre nens i nenes, però sí que n'hi ha respecte del barri on viuen: el 53,6% de les nenes no se senten prou segures quan passen pel barri on viuen (8 punts percentuals més que en els nens; 45,5%) (EBSIB, 2017).

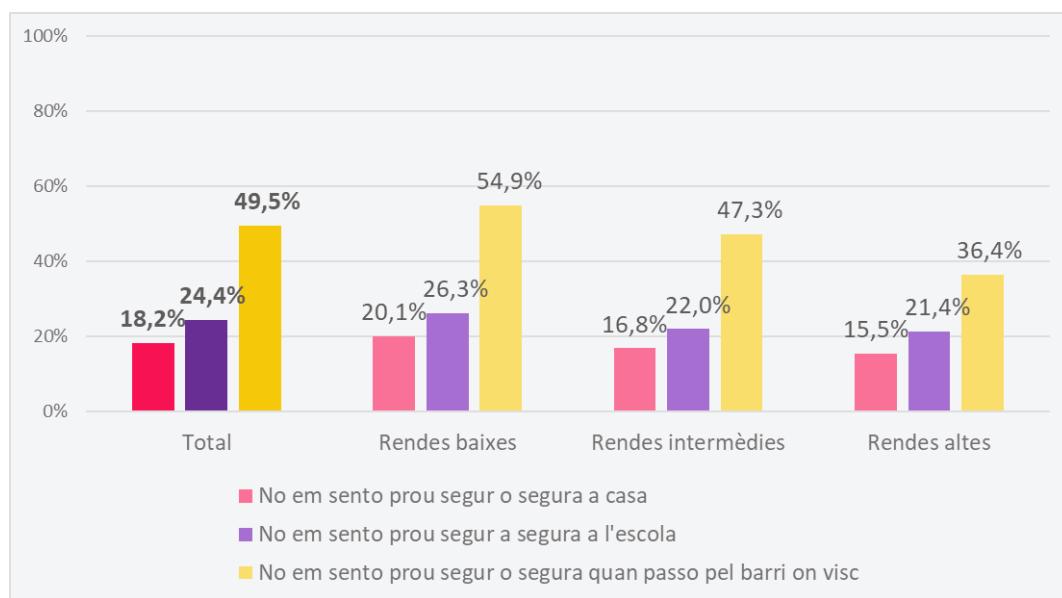
Gràfic 59. Percentatge d'infants que no se sent prou segur segons entorn, total i per sexe. Barcelona (2017).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir d'EBSIB – 2017.

Així mateix, segons el context socioeconòmic en el qual viuen els infants, els nens i nenes perceben menys seguretat quan viuen a barris de rendes baixes. D'aquesta manera, en els barris de rendes baixes, un 20,1% dels infants no se sent prou segur a casa seva (5 pp més que en barris amb rendes altes; 15,5%) i un 26,3% no se senten prou segurs a la seva escola (5 pp més que en rendes altes; 21,4%). Però, sobretot, el més destacable és que un 54,9% dels infants que viu a barris de rendes baixes (més de la meitat) no se sent prou segur quan passa pel barri on viu (18 pp més que en barris amb rendes altes; 36,4%) (EBSIB. 2017).

Gràfic 60. Percentatge d'infants que no se sent prou segur segons entorn, total i per context socioeconòmic. Barcelona (2017).

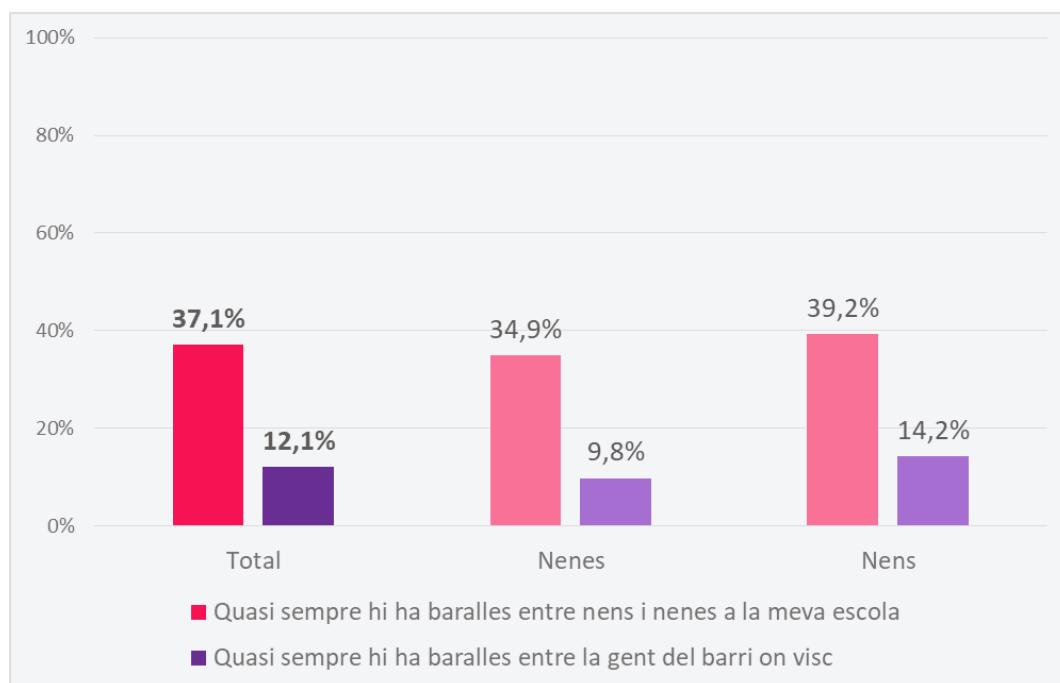
Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir d'EBSIB – 2017.

Convivència a l'escola i al barri

Pel que fa a la convivència (tant de l'àmbit escolar com del barri), els infants presencien més baralles entre els nens i nenes a la seva escola (37,1% quasi sempre³⁶) que entre la gent del barri on viuen (12,1% quasi sempre). En perspectiva de gènere, com pot observar-se al gràfic següent, tot i que la diferència per sexe no és superior als 5 pp, sembla que els nens presencien o veuen més baralles que les nenes, tant a l'àmbit escolar com del barri on viuen (EBSIB, 2017).

³⁶ Quasi sempre engloba les categories de resposta “Cada dia” i “Gairebé cada dia” (les altres categories de resposta d'aquest tipus de variable de freqüència són “Almenys un dia per setmana” i “Menys sovint”).

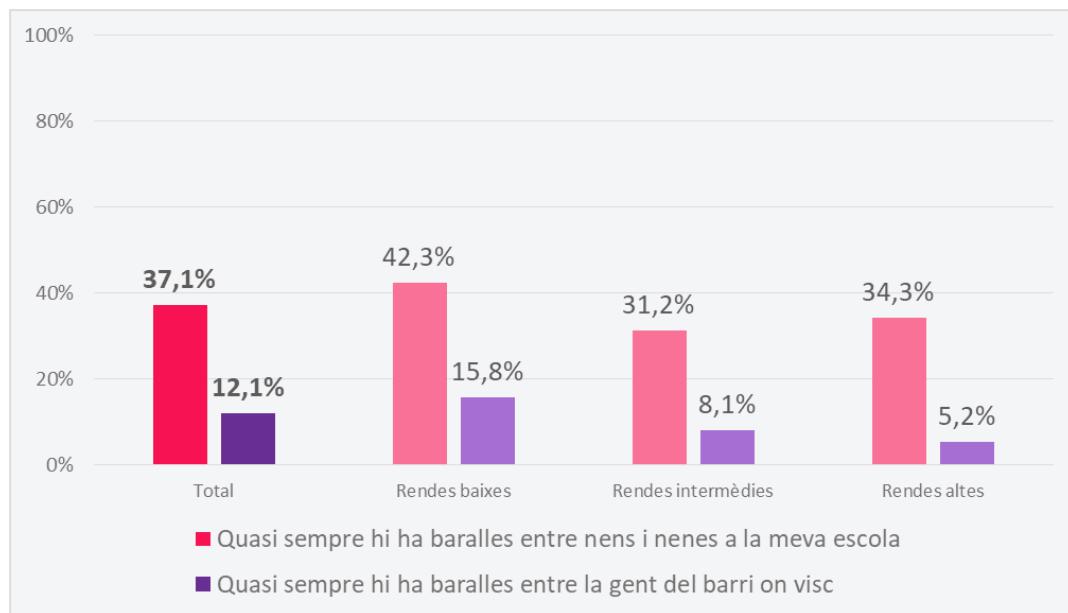
Gràfic 61. Percentatge d'infants que diu que percep baralles segons entorn, total i per sexe. Barcelona (2017).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir d'EBSIB – 2017.

Segons el context socioeconòmic, tot i que el reconeixement de la percepció de baralles és transversal, als barris de rendes baixes hi ha més infants que ho informin: el 42,3% dels nens i nenes que viuen a barris de rendes baixes diuen que, quasi sempre, hi ha baralles entre els nens i nenes a la seva escola (8 pp més que en els barris amb rendes altes; 34,3%). Així mateix, el 15,8% dels infants que viu a barris de rendes baixes diu que, quasi sempre, hi ha baralles entre la gent del barri on viu (11 pp més que en rendes altes; 5,2%) (EBSIB, 2017).

Gràfic 62. Percentatge d'infants que diu que percep baralles segons entorn, total i per context socioeconòmic. Barcelona (2017).

Font. Elaboració pròpria de l'IIBA a partir d'EBSIB – 2017.

A més, de forma directa, el 68,2% dels infants entre 10 i 12 anys diuen que han viscut situacions de violència física i/o verbal a l'escola durant l'últim mes. Entre els infants que han viscut situacions de violència física i/o verbal, tot i que és un fenomen transversal, hi ha més nens (74,8%) que nenes (61,5%) (EBSIB, 2017).

9.2 Quants adolescents s'han sentit discriminats o assetjats en el seu dia a dia?

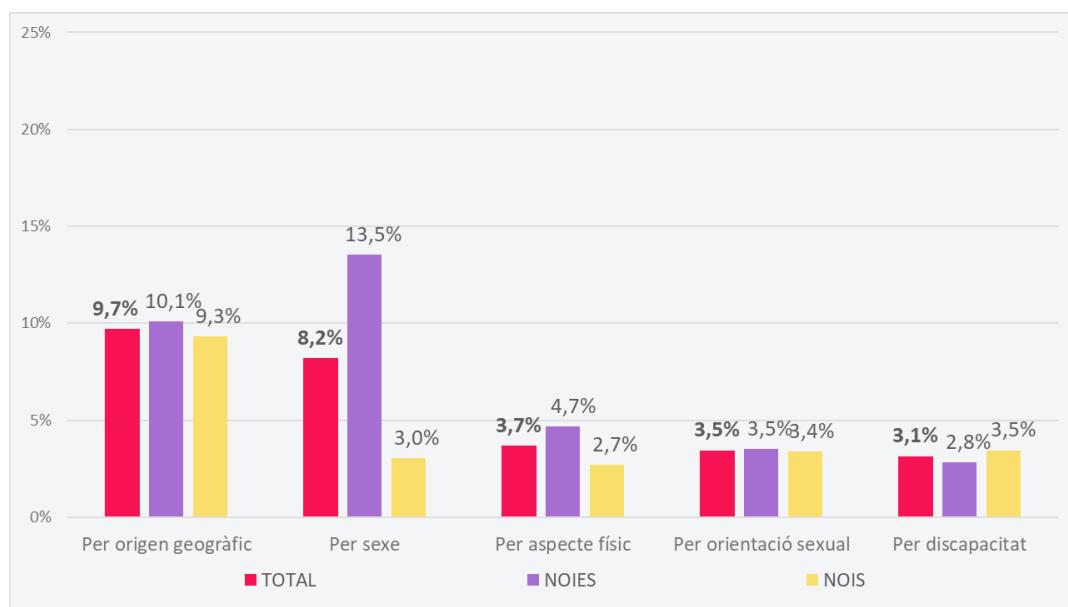
Discriminació

Un altre dels indicadors de l'EIRDS per eliminar l'estigmatització i la segregació social és el **percentatge d'adolescents que afirma haver patit discriminació** (per motius de gènere, orígens, orientació sexual, discapacitat o aspecte físic).

D'acord amb l'enquesta Factors de Risc a l'Escola Secundària, FRESC (2016), els tipus de discriminacions percebudes amb més freqüència entre els adolescents són per raons del seu origen geogràfic (9,7%; sense diferències detectades per sexe) i per raons relacionades amb el fet de ser noi o noia (8,2%).

En perspectiva de gènere, és destacable que la discriminació per sexe afecta especialment les noies (13,5%) i no tant els nois (3,0%), amb una diferència de 10 pp. Així mateix, altres tipus de discriminacions també són presents en el dia a dia dels adolescents, tot i que en menor mesura i sense diferències importants en perspectiva de gènere: discriminació per aspecte físic (3,7%), per orientació sexual (3,5%) i per discapacitat (3,1%) (FRESC, 2016).

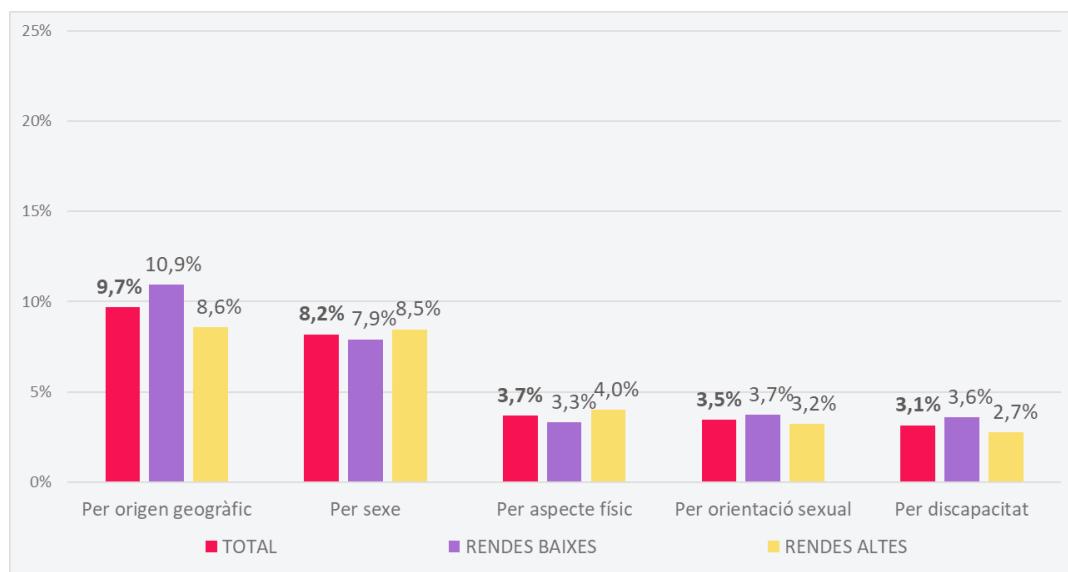
Gràfic 63. Percentatge d'adolescents que manifesta haver patit discriminació segons tipologia, total i per sexe. Barcelona (2016).

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de FRESC – 2016.

Tenint en compte el context socioeconòmic, els diferents tipus de discriminacions no són percebudes pels adolescents de manera considerablement diferent. És a dir, tant la discriminació per origen geogràfic (9,7%) com per sexe —en el cas de les noies— (13,5%) són comunes per als adolescents de la ciutat de Barcelona, independentment del context socioeconòmic on visquin o hagin crescut (FRESC, 2016).

Gràfic 64. Percentatge d'adolescents que manifesta haver patit discriminació segons tipologia, total i per context socioeconòmic. Barcelona (2016).

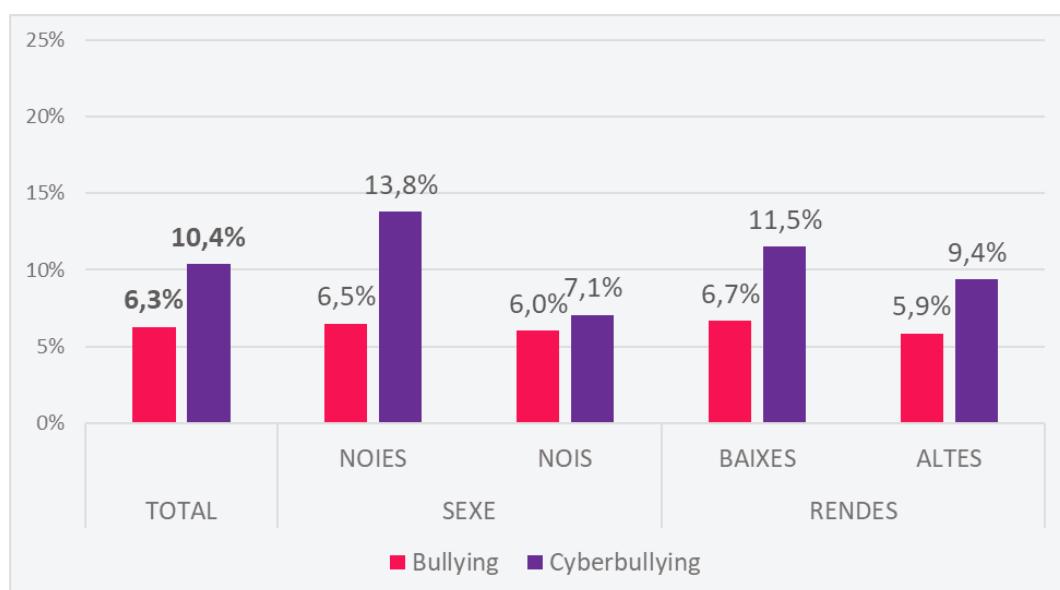
Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de FRESC – 2016.

Assetjament

Un altre conjunt d'indicadors de l'EIRDS per eliminar l'estigmatització i la segregació social fa referència a les **situacions o problemes d'assetjament**. El primer és el percentatge d'adolescents que afirma haver estat víctima de *bullying*³⁷ i el segon és el percentatge d'adolescents que afirma ser víctima de *cyberbullying*³⁸.

Mentre el percentatge d'adolescents que ha patit assetjament al seu centre educatiu és del 6,3%, sense diferències detectades per sexe ni context socioeconòmic, el percentatge d'adolescents que ha patit assetjament a través d'internet augmenta fins al 10,4%. És important reconèixer que, en perspectiva de gènere, hi ha més noies afectades d'assetjament a través d'internet (13,8%) que nois (7,1%), amb una diferència de 7 pp. D'altra banda, també convé assenyalar que el *bullying* i el *cyberbullying* són situacions o problemes que poden donar-se a la vegada, és a dir, afectar la mateixa persona (FRESC, 2016).

Gràfic 65. Percentatge d'adolescents que afirma haver estat víctima de *bullying* i *cyberbullying*; total, per sexe i per context socioeconòmic. Barcelona (2016).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de FRESC – 2016.

³⁷ *Bullying*: maltractament en l'entorn escolar (haver estat insultat, colpejat, marginat) quatre o més vegades en els últims dotze mesos o bé haver sofert alguna vegada cadascuna de les tres accions en els darrers dotze mesos

³⁸ *Cyberbullying*: maltractament a través d'internet (alguna cosa l'ha perjudicat a través d'internet – enviament de fotos, vídeos, comentaris...) quatre o més vegades en els últims dotze mesos o bé haver sofert alguna vegada cadascuna de les tres accions en els darrers dotze mesos

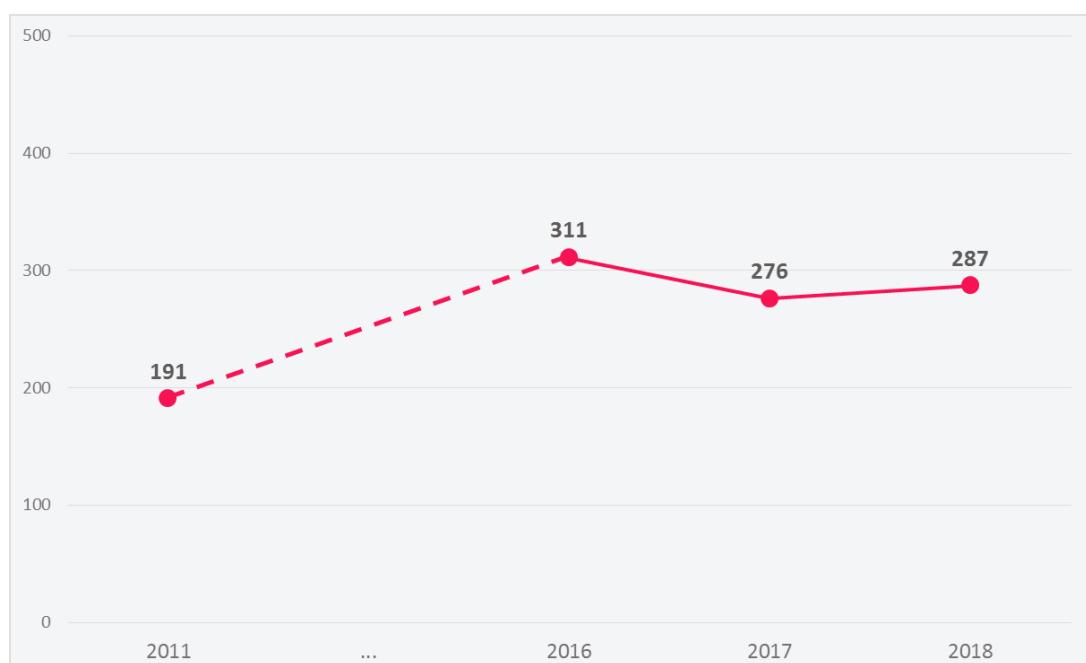
9.3 Quants adolescents han estat víctimes de violències domèstiques i masclistes a la ciutat de Barcelona?

Violències en l'àmbit de la llar

El Pla per a la Justícia de Gènere, per tal de garantir vides lliures de violències, apostava per avaluar i millorar tot el sistema de detecció, atenció i recuperació de les dones, però també els seus fills i filles, infants i adolescents en els quals les situacions de violència masclista també té un fort impacte. A més, proposava impulsar una política de prevenció de les violències masclistes a la ciutat.

Pel que fa a la **violència domèstica**, a la ciutat de Barcelona l'any 2018, hi van haver 287 casos identificats d'infants i adolescents víctimes directes de diferents formes de violència domèstica. Així, doncs, tenint en compte el total de la població infantil i adolescent a la ciutat, 12 de cada 10.000 infants i adolescents van ser víctimes de violències a la seva llar. Els casos de violència domèstica de famílies amb fills/es s'identifiquen a partir de les denúncies rebudes pels Mossos d'Esquadra, de manera que no es pot suposar que la xifra actual identifiqui tots els infants i adolescents víctimes de violències a la seva llar. Des de l'any 2011 (191 casos), el nombre de denúncies de violència domèstica de famílies amb infants i adolescents ha augmentat al voltant dels 100 casos (any 2018: 287 casos) (Departament d'Interior, 2018).

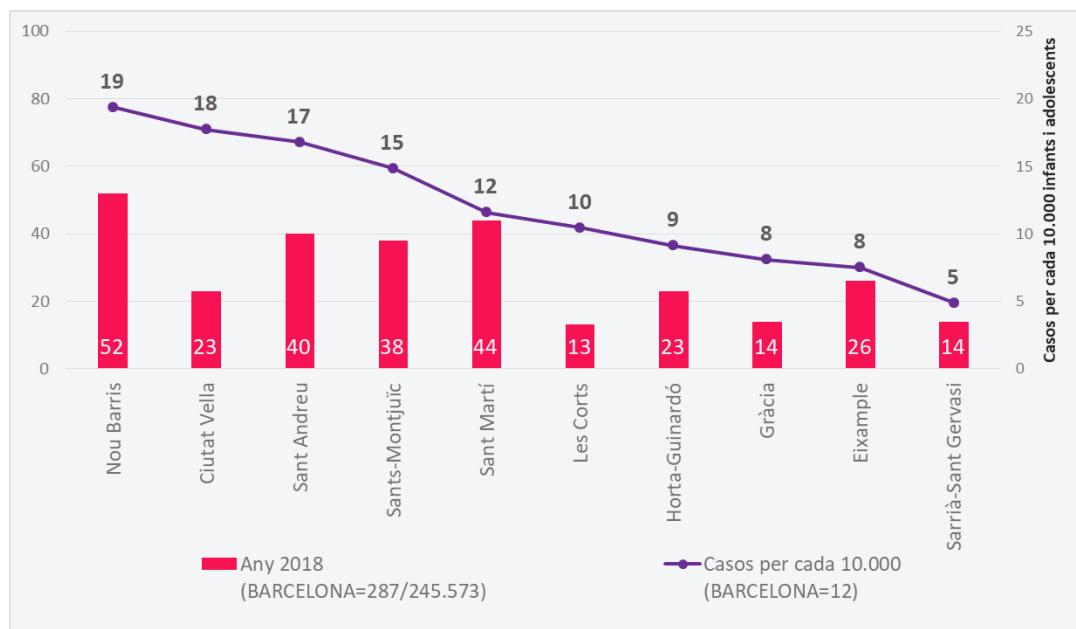
Gràfic 66. Nombre d'infants i adolescents víctimes de violència domèstica segons denúncia. Barcelona (2011-2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de dades cedides pel Departament d'Interior, de la Generalitat de Catalunya.

En perspectiva territorial, s'observen diferències importants: els districtes on es concentren més casos de violència domèstica són Nou Barris (19 de cada 10.000: 52 casos), Ciutat Vella (18 de cada 10.000: 23 casos), Sant Andreu (17 de cada 10.000: 40 casos) i Sants-Montjuïc (15 de cada 10.000: 38 casos). A la resta de districtes, tot i que també es denuncien situacions de violències domèstiques a les llars amb infants i adolescents, el nombre se situa per sota del global de ciutat. És destacable que a Sarrià-Sant Gervasi hi ha la concentració més baixa, amb 5 infants i adolescents de cada 10.000 (14 casos) (Departament d'Interior, 2018).

Gràfic 67. Nombre i percentatge relatiu (per 10.000) d'infants i adolescents víctimes de violència domèstica. Barcelona i districtes (2018).

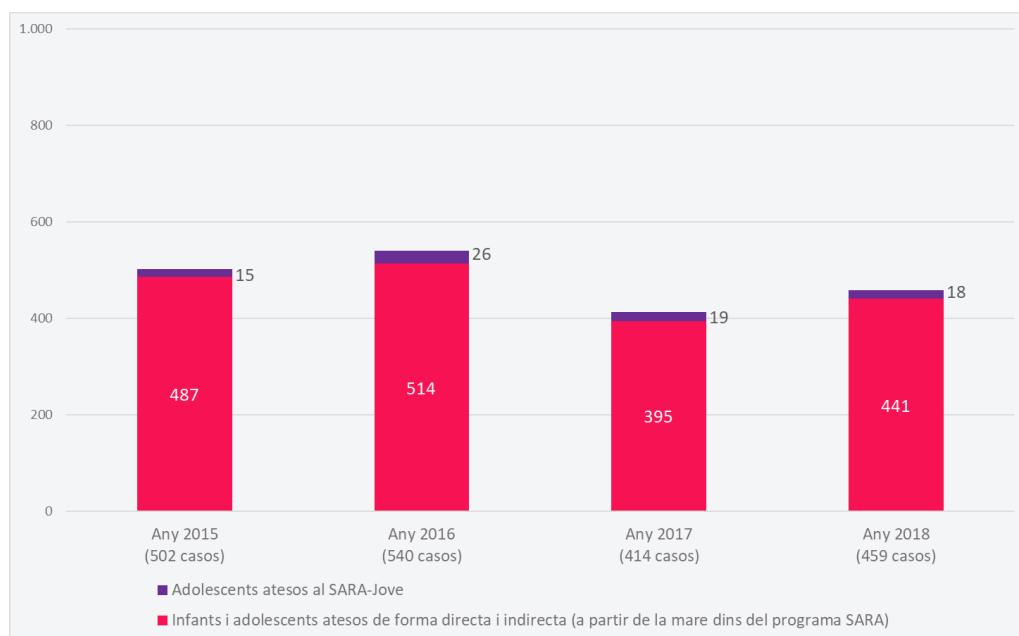

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de dades cedides pel Departament d'Interior, de la Generalitat de Catalunya, i del Padró Municipal d'Habitants (lectura a 1 de gener de 2018).

En clau de context de la violència masclista a la ciutat, un 15,9% de dones adultes barcelonines van patir violència masclista (excloent comentaris, gestos sexuals o exhibitionisme) entre els 0 i 15 anys d'edat (Enquesta de violència masclista a Catalunya, 2016)³⁹. Pel que fa al Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (SARA), el qual va adreçat a persones **víctimes de situacions de violència masclista**, l'any 2018, va atendre un total 459 casos amb infants i adolescents en tant que víctimes de violència masclista. Del total, 441 eren infants i adolescents atesos de forma directa i indirecta (a partir de la mare dins del programa SARA) i 18 eren adolescents atesos directament pel programa SARA-Jove. En els darrers anys (2015-2018), el nombre total d'infants i adolescents atesos al programa SARA (i Sara-Jove) es manté força estable entre els 400 i 500 casos (Ajuntament de Barcelona, 2018).

³⁹ Extret de: <http://ajuntament.barcelona.cat/bcnantimasclista/ca/dades/dades-de-violencia-masclista>

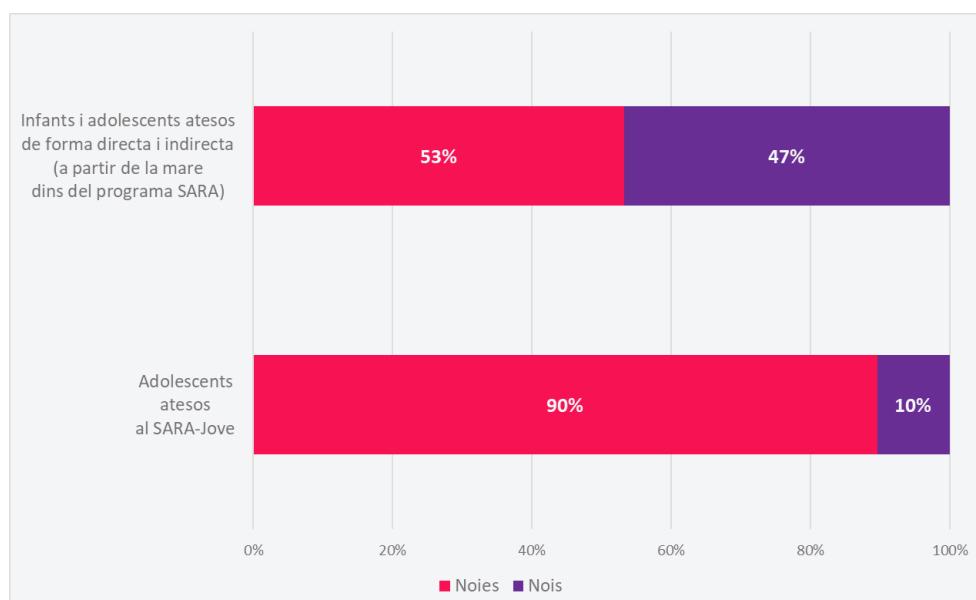
Gràfic 68. Nombre d'infants i adolescents víctimes de violència masclista atesos al programa SARA (i SARA-Jove). Barcelona (2015-2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de dades cedides per l'Ajuntament de Barcelona.

En perspectiva de gènere, tot i que el programa SARA atén a nenes/noies (53%) i nens/nois (47%) de forma pràcticament proporcional al seu pes dins del total de la població infantil i adolescent (2015-2018), on sí que s'observen diferències rellevants és al SARA-Jove. Del total d'adolescents atesos entre els anys 2015-2018, 9 de cada 10 són noies i només 1 de cada 10 són nois (Ajuntament de Barcelona, 2018).

Gràfic 69. Percentatge d'infants i adolescents atesos al programa SARA (i Sara-Jove), per sexe. Barcelona (2015-2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIBA a partir de dades cedides per l'Ajuntament de Barcelona.

9.4 Quants infants i adolescents es troben en situació de risc social o situació de desemparament a la ciutat de Barcelona?

Seguint amb el propòsit que els infants i adolescents visquin lliures de violències i en ambients protectors que en garanteixin la cura i creixement saludable, també cal observar indicadors sobre les **situacions de risc social i desemparament** en la infància i l'adolescència.

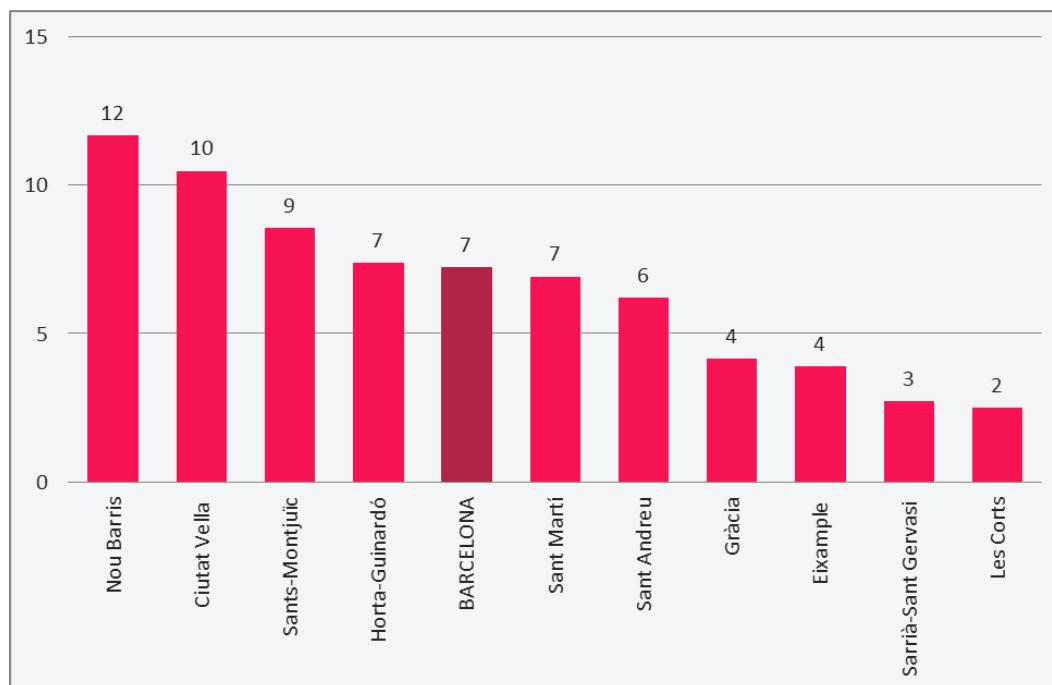
Situacions de risc social

Pel que fa a les **situacions de risc social**⁴⁰, a petició del sistema judicial o la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA), l'any 2018, els Serveis Socials Bàsics (SSB) municipals de la ciutat de Barcelona van valorar que 1.778 infants i adolescents a la ciutat de Barcelona (7 de cada 1.000) es trobaven en situació de risc social (Institut Municipal de Serveis Socials - IMSS, 2018).

En perspectiva de gènere, tot i que les diferències entre noies (46%) i nois (54%) segueixen el patró poblacional, sí que s'aprecien diferències segons el districte de residència dels infants i adolescents. Partint de la xifra orientativa de 7 infants i adolescents de cada 1.000, els districtes on es concentren més infants i adolescents amb situacions de risc social són Nou Barris (12 de cada 1.000) i Ciutat Vella (10 de cada 1.000), mentre que els districtes on se'n concentren menys són Gràcia (4 de cada 1.000), l'Eixample (4 de cada 1.000), Sarrià-Sant Gervasi (3 de cada 1.000) i les Corts (2 de cada 1.000) (IMSS, 2018).

⁴⁰ D'acord amb l'article 102 de la Llei dels Drets i les Oportunitats en la Infància i l'Adolescència (LDOIA): "S'entén per situació de risc la situació en què el desenvolupament i el benestar de l'infant l'adolescent es veuen limitats o perjudicats per qualsevol circumstància personal, social o familiar, sempre que per a la protecció efectiva de l'infant o l'adolescent no calgui la separació del nucli familiar". Així mateix, segons l'article 77 de la mateixa llei, "l'objecte de la prevenció del risc social són les situacions que afecten conjunts d'infants o adolescents de manera global, tant de caràcter territorial, cultural com social, en què concorren indicadors o factors de risc que fan palesa la probabilitat que els infants o els adolescents que s'hi troben resultin en el futur perjudicats en llur desenvolupament o benestar".

Gràfic 70. Percentatge relatiu (per 1.000) d'infants i adolescents en situació de risc social amb valoració dels serveis socials municipals a demanda del sistema judicial o la DGAIA. Barcelona i districtes (2018).

Font. Elaboració pròpria de l'IIBA a partir de les dades cedides per l'Institut Municipal de Serveis Socials, de l'Ajuntament de Barcelona.

D'altra banda, per donar suport, estimular i potenciar l'estrucció de la personalitat, la socialització, l'adquisició d'aprenentatges bàsics i d'esbarjo, així com compensar deficiències socioeducatives, hi ha els serveis dels Centres Oberts. L'any 2018, a la ciutat de Barcelona, 2.900 infants i adolescents entre 4 i 18 anys (1,4% de la població) van assistir als Centres Oberts de la ciutat. D'aquest total, el districte que atén a més infants i adolescents és Ciutat Vella (41,5%). Un altre conjunt de districtes atén entre el 10-15% (Nou Barris: 13,1%; Sant Martí: 12,0% i Horta-Guinardó: 12,0%), mentre que un altre conjunt atén a menys del 9% (les Corts: 6,0%; Sant Andreu: 6,0%, Sants-Montjuïc: 5,6% i l'Eixample: 3,9%). Així mateix, hi ha dos districtes sense cap centre (Sarrià-Sant Gervasi i Gràcia) (IMSS, 2018).

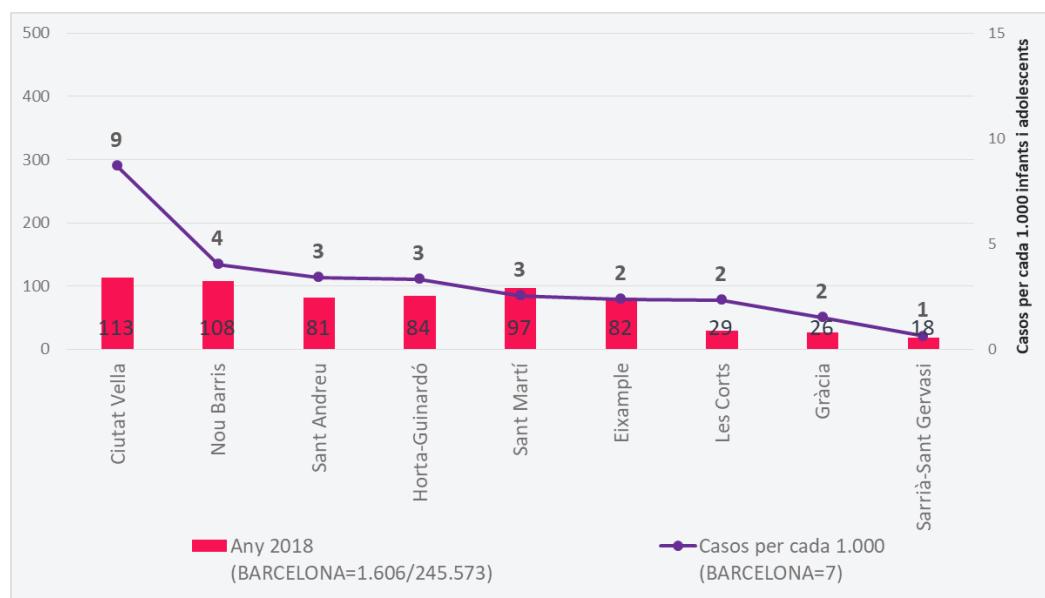
Situacions de desemparament i mesures protectores⁴¹

A més, l'any 2018, des dels SSB municipals o des de la DGAIA es van derivar 1.010 infants i adolescents de la ciutat de Barcelona perquè els Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA) municipals estudiessin i valoressin si els infants o adolescents estaven en **situació de desemparament** i així estimar la necessitat de prendre mesures de protecció (4 de cada 1.000) (IMSS, 2018).

Finalment, l'any 2018, 1.606 infants i adolescents tenien una mesura protectora (7 de cada 1.000). Seguint la pauta comentada anteriorment, els districtes on es concentren més infants i adolescents amb mesura protectora són Ciutat Vella (9 de cada 1.000: 113 casos) i Nou Barris (4 de cada 1.000: 108 casos), mentre que on se'n concentren menys és a l'Eixample (2 de cada 1.000: 82 casos), les Corts (2 de cada 1.000: 29 casos), Gràcia (2 de cada 1.000: 26 casos) i Sarrià-Sant Gervasi (1 de cada 1.000: 18 casos). És aquí on convé tenir en compte que el diferencial entre les xifres d'infants i adolescents amb possible situació de desemparament (1.010) i amb mesures protectores (1.606) es deu al fet que els infants i adolescents migrants sols, un cop arribats a l'Estat, reben una mesura protectora directa en centre residencial (DGAIA, 2018).

⁴¹ D'acord amb l'article 105 de la LDOI: "Es consideren desemparats els infants o els adolescents que es troben en una situació de fet en què els manquen els elements bàsics per al desenvolupament integral de la personalitat, sempre que per a llur protecció efectiva calgui aplicar una mesura que impliqui la separació del nucli familiar". Així mateix, segons l'article 78 de la mateixa llei, "l'objecte de la prevenció de la desprotecció infantil són les situacions en què concorren indicadors o factors de risc que fan palesa la probabilitat que l'infant o l'adolescent que s'hi trobi resulti en el futur desatès en les seves necessitats bàsiques. La identificació d'indicadors o factors de risc en un entorn familiar concret ha de generar programes de suport familiar, que es poden desenvolupar fins i tot durant el període de gestació, per tal d'establir pautes de criança i de millorament de les capacitats parentals, d'una manera preventiva en entorns de desavantatge social".

Gràfic 71. Nombre i percentatge relatiu d'infants i adolescents amb mesura protectora. Barcelona i districtes (2018).

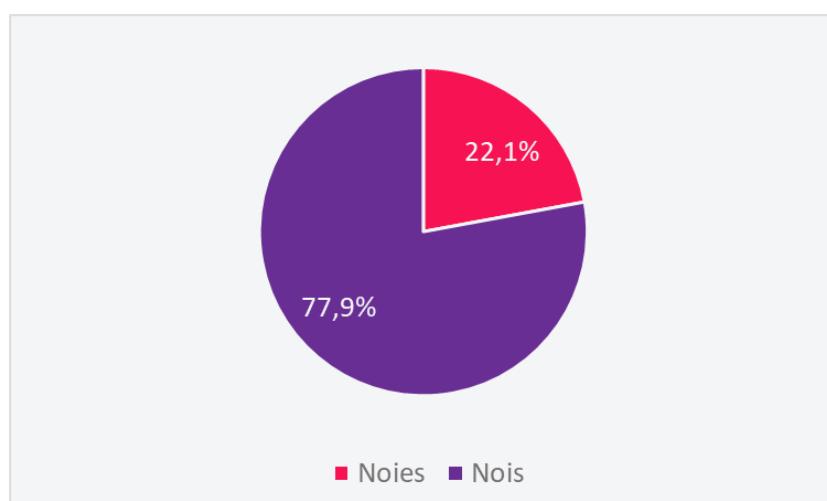

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de les dades cedides per la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència, de la Generalitat de Catalunya.

Nota. No s'inclou el districte de Sants-Montjuïc al gràfic perquè les seves dades de registre inclouen més casos que els propis del districte (968), aspecte que fa que la relació de casos per cada 1.000 no sigui ajustada al districte.

En perspectiva de gènere, és important tenir en compte que entre els infants i adolescents amb mesura protectora, hi ha gairebé quatre vegades més de nens-nois amb mesura protectora (77,9%) que nenes-noies (22,1%). Aquest diferencial s'explica, en gran mesura, pel fet que els infants i adolescents migrants sols majoritàriament són nois (veure últim apartat d'aquest mateix capítol) (DGAIA, 2018).

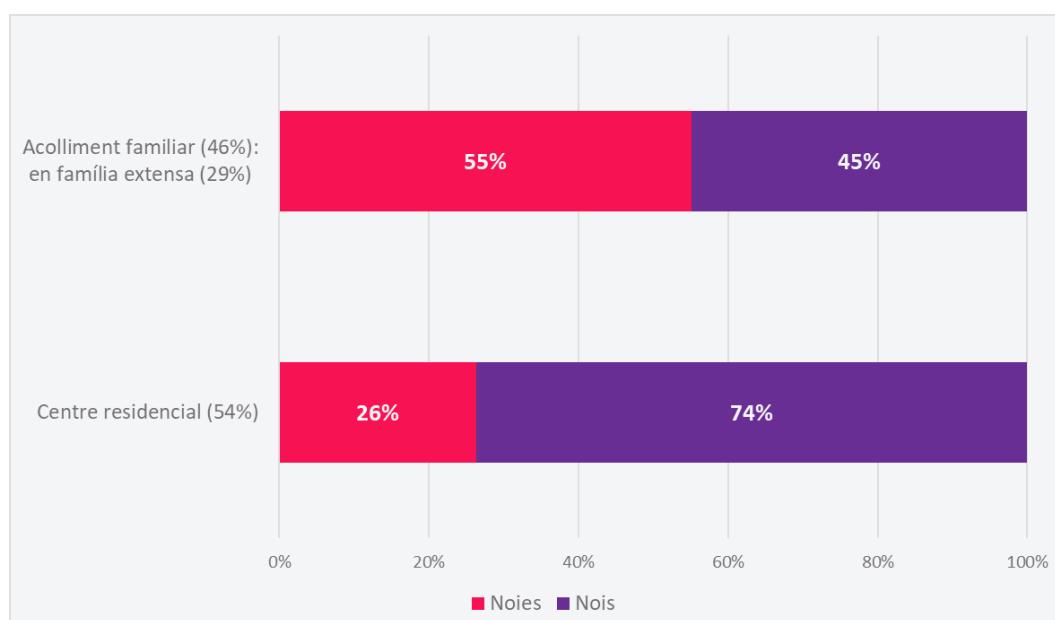
Gràfic 72. Percentatge d'infants i adolescents amb mesura protectora, per sexe. Barcelona (2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de les dades cedides per la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència de la Generalitat de Catalunya.

Envers el **tipus de mesura protectora**, no hi ha diferències destacades segons el nombre d'infants i adolescents, ja que dels 1.606 infants i adolescents en situació de desemparament, el 45,6% reben acolliment familiar i el 54,4% es troben en centres residencials. On sí que s'observen diferències rellevants és en el tipus de mesura protectora segons sexe. Per exemple, en l'acolliment familiar en família extensa, el qual és el més freqüent entre l'acolliment familiar, hi ha més nenes-noies (55%) que nens-nois (45%), amb una diferència de 10 pp i invertint el patró poblacional. Així mateix, en els centres residencials hi ha gairebé quatre vegades menys de nenes-noies (26%) que de nens-nois (74%), amb una diferència de 50 pp. Per explicar aquest diferencial, cal tenir en compte, novament, l'important nombre d'infants i adolescents migrants sols (majoritàriament nois) que, quan són detectats des dels serveis socials en medi obert, són acollits en centres residencials (DGAIA, 2018).

Gràfic 73. Percentatge d'infants i adolescents amb mesura protectora d'acolliment familiar (família extensa) i centre residencial, per sexe. Barcelona (2018).

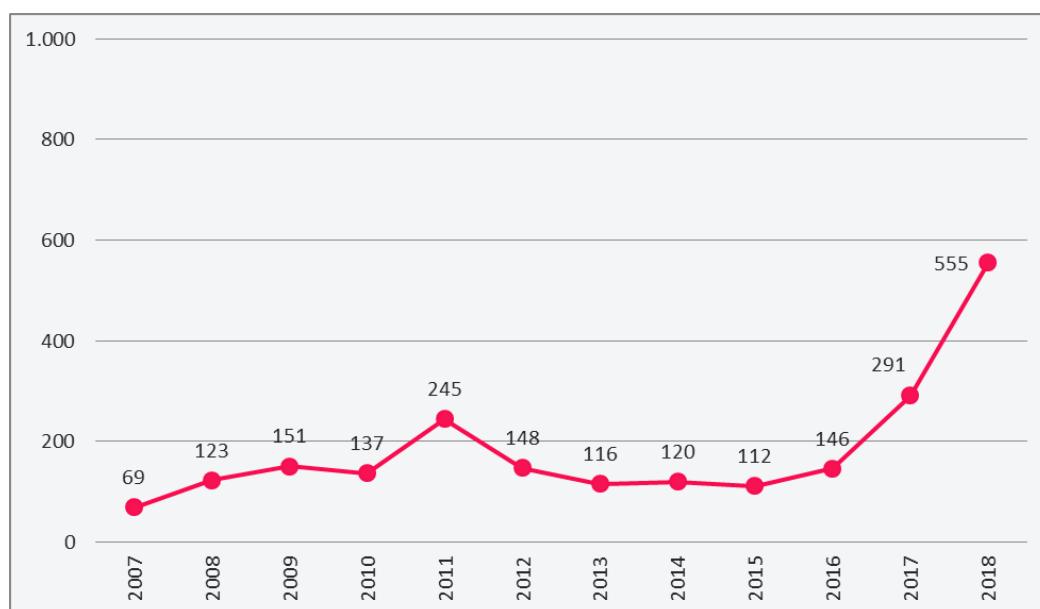

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de les dades cedides per la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència de la Generalitat de Catalunya.

9.5 Infants i adolescents migrants sols a la ciutat de Barcelona

Arribar a Catalunya sense referents familiars significa estar en una situació de desemparament que requereix de protecció per part de l'Administració Pública. Les dades proveïdes pel Servei de Detecció i Intervenció (SDI) de l'Institut Municipal de Serveis Socials posen de manifest un increment de fins a 8 vegades del nombre d'infants, **infants i adolescents migrants sols** atesos pel propi SDI en la darrera dècada: des dels 69 casos atesos l'any 2007, i amb l'excepció del pic de 245 casos de l'any 2011, l'evolució ha estat força estable fins a l'any 2016, però amb un increment de casos quasi exponencial a partir de l'any 2016: 146 casos l'any 2016, 291 l'any 2017 i 555 l'any 2018 (IMSS, 2018).

Gràfic 74. Nombre d'infants, adolescents i adolescents migrants sols atesos pel Servei de Detecció i Intervenció (SDI). Barcelona (tendència 2007-2018).

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB a partir de les dades proveïdes per l'Institut Municipal de Serveis Socials.

Les dades disponibles apunten que els infants i adolescents migrants sols són un grup primordialment adolescent (per exemple, el 77,5% tenen entre 16 i 17 anys i els queda poc per complir la majoria d'edat) i de sexe masculí (98,3%). Pel que fa als països d'origen, s'identifiquen 23 orígens diferents. Els més freqüents són el Marroc (48,9%), Ghana (16,5%) i Pakistan (5,4%) (IMSS, 2018).

10. BIBLIOGRAFIA

Ajuntament de Barcelona (2016): [Dades de violència masclista](#). Ajuntament de Barcelona a partir de l'Enquesta de violència masclista a Catalunya (Anàlisi per Barcelona – Edició 2016).

Ajuntament de Barcelona (2016): [Pla per la Justícia de Gènere 2016-2020](#). Regidoria de Feminismes i LGTBI.

Ajuntament de Barcelona (2016). [Pla de salut mental de Barcelona 2016-2022](#). Ajuntament de Barcelona.

Àrea de Drets Socials (2018): [Estratègia d'inclusió de reducció de les desigualtats socials a Barcelona 2017-2027](#). Departament de Participació Social de l'Àrea de Drets Socials i Ajuntament de Barcelona.

Àrea de Drets Socials (2018): [Estratègia sobre canvi demogràfic i enveliment: una ciutat per a tots els cicles de vida \(2018-2030\)](#). Departament de Recerca i Coneixement de l'Àrea de Drets Socials i Ajuntament de Barcelona.

Àrea de Drets Socials (2018): [Pobresa i infàncies desiguals a la ciutat de Barcelona, 2016-17](#). Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB), Departament de Recerca i Coneixement de l'Àrea de Drets Socials i Ajuntament de Barcelona.

Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya (2019): [Indicadors Socioeconòmics i Laborals 136](#). Generalitat de Catalunya, Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya.

Consorti d'Educació de Barcelona (2019): [L'oferta per al curs 2019-2020 a Barcelona incorpora un Pla de xoc contra la segregació, per la igualtat d'oportunitats i l'èxit educatiu](#). Generalitat de Catalunya i Ajuntament de Barcelona.

Chzhen, Y., Gromada, A. i Rees, G. (2019): [Are the world's richest countries family friendly? Policy in the OECD and EU](#). UNICEF Office of Research, Florence.

Departament d'Educació (2015 - 2019): [Quaderns d'avaluació. 31, 32, 34, 35, 37, 38, 40, 41, 43 i 44](#). Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Esteve, A. i Treviño, R. (2019) "Els grans perquès de la (in) fecunditat a Espanya". [Perspectives Demogràfiques](#), 15.

Fernández, G. (coord.) (2019): [Informe Sobre Exclusión y Desarrollo Social en Cataluña. Resultados de la Encuesta sobre Integración y Necesidades Sociales 2018](#). Fundación Foessa. Fomento de Estudios Sociales y de Sociología Aplicada. Madrid.

Gabinet Tècnic de Programació (OMD) i Direcció de Serveis de Justícia Global i Cooperació Internacional (2019): [Informe sobre localització dels Objectius de Desenvolupament Sostenible \(ODS\) 2030 a Barcelona](#).

Hankin, B. L., Abramson, L.Y., Moffitt, T.E., Silva, P.A., McGee, R. i Angell, K.E. (1998):

[Development of depression from preadolescence to young adulthood: emerging gender differences in a 10-year longitudinal study](#). J Abnorm Psychol. 107(1):128-40.

Institut Infància i Adolescència de Barcelona (2017): [Focus Infància i Ciutadania 2017-2020 : pla per créixer i viure la infància i l'adolescència](#). IIAB-IERMB i Ajuntament de Barcelona.

Institut Infància i Adolescència de Barcelona (2019): [Informe de Dades clau de la infància i l'adolescència a Barcelona 2018](#). IIAB-IERMB i Ajuntament de Barcelona.

Institut Infància i Adolescència de Barcelona (2019): [Informe Parlen els nens i nenes: benestar subjectiu de la infància a Barcelona 2018](#). IIAB-IERMB i Ajuntament de Barcelona.

Institut Infància i Adolescència de Barcelona (2019): [Oportunitats Educatives de la infància i l'adolescència a Barcelona 2018-2019](#). IIAB-IERMB i Ajuntament de Barcelona.

Maughan, B., Rowe, R., Messer, J., Goodman, R. i Meltzer, H. (2004): [Conduct disorder and oppositional defiant disorder in a national sample: developmental epidemiology](#). J Child Psychol Psychiatry. 45(3): 609-21.

Martínez-Celorio, X., i Marín, A. (2013): [Crisi, desigualtats i benestar vulnerable. Anàlisi longitudinal del PaD \(2003-2009\)](#). Fundació Jaume Bofill. Informes Breus, 41.

Martí, A. i Darbra, S. (2006): [Col·lecció Materials 176, gènetica del comportament](#). Universitat Autònoma de Barcelona: Departament de Psicobiologia i de Metodologia de les Ciències de la Salut.

Naciones Unidas (2009). [Observación General Número 12 sobre el derecho del niño a ser escuchado](#). CRC/C/GC/12.

Naciones Unidas (2019): [Informe de los Objetivos de Desarrollo Sostenible 2019](#). United Nations Statistics Division Development Data and Outreach Branch.

Parlament de Catalunya (2011): [Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència \(LDOIA\)](#). Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, núm. 720/VIII. Publicacions del Parlament de Catalunya Departament d'Edicions

OCDE (2019): [Education at a Glance 2019: OECD Indicators](#). OECD Publishing, Paris.

Sánchez-Martínez, F., Torres, P., Serral, G., Valmayor, S., Castell, C., Ariza, C. i Grup d'Avaluació del Projecte POIBA (2016). ["Factores asociados al sobrepeso y la obesidad en escolares de 8 a 9 años de Barcelona"](#). Revista Española de Salud Pública. Vol. 90; 2 de desembre e1-e11.

UNICEF (2017): [The Adolescent Brain: A second window of opportunity](#). UNICEF Office of Research, Florence.

UNICEF (2019): [L'Agenda 2030 en clau d'infància a Catalunya. Actualització de l'estat dels indicadors](#). UNICEF, Comitè Catalunya.

UNICEF Comitè Espanyol i Fundació Gasol (2019): [Malnutrición, obesidad infantil y derechos de la infancia en España](#). UNICEF Comitè Espanyol.

World Health Organization (2019): [World health statistics overview, 2019. Monitoring Health for the SDGs.](#)

Zahn-Waxler, C., Shirtcliff, EA. i Marceau, K. (2008): [Disorders of childhood and adolescence: gender and psychopathology](#). Annu Rev Clin Psychol. 4: 275-303. doi: 10.1146/annurev.clinpsy.3.022806.091358.

11. ÍNDEX DE GRÀFICS, MAPES I TAULES

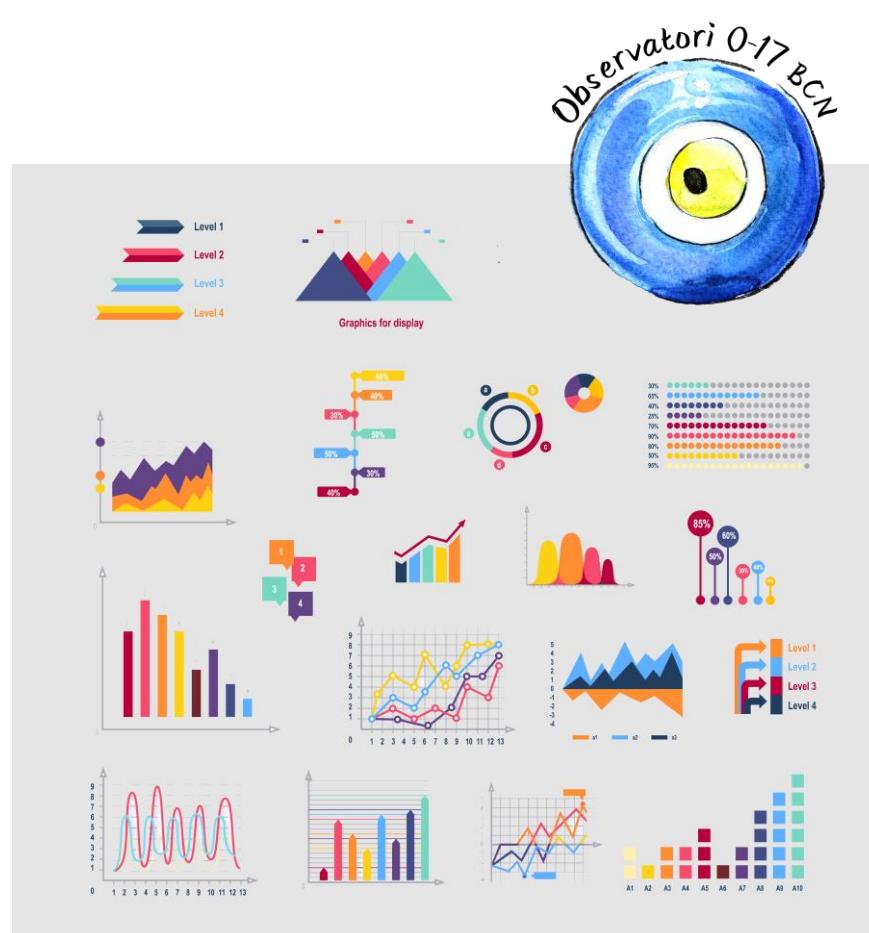
GRÀFIC 1. EVOLUCIÓ DE LA TAXA DE NATALITAT I EL NOMBRE DE NAIXEMENTS. BARCELONA (TENDÈNCIA 2000-2018).....	21
GRÀFIC 2. POBLACIÓ INFANTIL I ADOLESCENT SEGONS GRUP D'EDAT DEL CONJUNT DE LA POBLACIÓ. BARCELONA (TENDÈNCIA 2001-2019).....	22
GRÀFIC 3. EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ INFANTIL I ADOLESCENT PER NACIONALITAT. BARCELONA (TENDÈNCIA 2001-2019).....	23
GRÀFIC 4. POBLACIÓ INFANTIL I ADOLESCENT AMB DISCAPACITAT LEGALMENT RECONEGUDA. BARCELONA (TENDÈNCIA 2013-2017).....	24
GRÀFIC 5. POBLACIÓ INFANTIL I ADOLESCENT. BARCELONA I DISTRICTES (2019).....	25
GRÀFIC 6. POBLACIÓ INFANTIL I ADOLESCENT SEGONS NACIONALITAT. BARCELONA I DISTRICTES (2019).....	26
GRÀFIC 7. CONJUNT DE POBLACIÓ INFANTIL I ADOLESCENT I POBLACIÓ ADULTA AMB INFANTS I ADOLESCENTS A LA LLAR. BARCELONA (2019).....	27
GRÀFIC 8. LLARS AMB INFANTS I ADOLESCENTS SEGONS NOMBRE D'INFANTS I ADOLESCENTS. BARCELONA I DISTRICTES (2019).....	28
GRÀFIC 9. LLARS AMB INFANTS I ADOLESCENTS SEGONS TIPOLOGIA (UNA ÚNICA PERSONA ADULTA). BARCELONA I DISTRICTES (2019).....	29
GRÀFIC 10. PIRÀMIDE DE POBLACIÓ DE BARCELONA (2019).....	30
GRÀFIC 11. TAXES D'ESCOLARITZACIÓ ENTRE 0-2 ANYS I 3-5 ANYS. BARCELONA (2017/2018, 2018/2019).....	33
GRÀFIC 12. TAXA D'ESCOLARITZACIÓ ENTRE 0-2 ANYS. BARCELONA I CATALUNYA (TENDÈNCIA 2006/2007-2017/2018).....	34
GRÀFIC 13. PERCENTATGE DE DEMANDA ATESA DE L'ESCOLARITZACIÓ ENTRE 0-2 ANYS. BARCELONA I DISTRICTES (CURS 2017/2018).....	35
GRÀFIC 14. TAXA D'ESCOLARITZACIÓ ENTRE 0-2 ANYS, PER TITULARITAT DEL CENTRE EDUCATIU. BARCELONA I DISTRICTES (CURS 2017/2018).....	36
GRÀFIC 15. PERCENTATGE D'INFANTS (6È EDUCACIÓ PRIMÀRIA) QUE NO ASSOLEIX LES COMPETÈNCIES LINGÜÍSTIQUES I LA COMPETÈNCIA MATEMÀTICA. CATALUNYA I BARCELONA (TENDÈNCIA 2015-2019).....	37
GRÀFIC 16. PERCENTATGE D'ADOLESCENTS (4T D'ESO) QUE NO ASSOLEIX LES COMPETÈNCIES LINGÜÍSTIQUES I LA COMPETÈNCIA MATEMÀTICA. CATALUNYA I BARCELONA (TENDÈNCIA 2015-2019).....	38
GRÀFIC 17. PERCENTATGE D'INFANTS (6È EDUCACIÓ PRIMÀRIA) I ADOLESCENTS (4T D'ESO) QUE NO ASSOLEIX LES COMPETÈNCIES LINGÜÍSTIQUES I COMPETÈNCIA MATEMÀTICA. CATALUNYA, BARCELONA I DISTRICTES (2017).....	40
GRÀFIC 18. TAXA DE GRADUACIÓ A 4T D'ESO RESPECTE DELS ALUMNES MATRICULATS. BARCELONA I CATALUNYA (TENDÈNCIA 2007/2008-2017/2018).....	41
GRÀFIC 19. TAXA DE GRADUACIÓ A 4T D'ESO RESPECTE DELS ALUMNES MATRICULATS SEGONS SEXE. BARCELONA I DISTRICTES (CURS 2017/2018).....	42
MAPA 1. PERCENTATGE D'INFANTS QUE NO ASSOLEIX LA COMPETÈNCIA MATEMÀTICA EN RELACIÓ AMB LA SATISFACCIÓ AMB ELS APRENENTATGES ESCOLARS I LA SATISFACCIÓ AMB LA VIDA D'ESTUDIANT. BARCELONA I DISTRICTES (CURS 2016/2017).....	44

GRÀFIC 20. MATRÍCULA A L'EDUCACIÓ POST-OBLIGATÒRIA, PER SEXE. CATALUNYA, BARCELONA I DISTRICTES (CURS 2017/2018).....	46
GRÀFIC 21. MATRÍCULA A L'EDUCACIÓ POST-OBLIGATÒRIA. CATALUNYA, BARCELONA I DISTRICTES (CURS 2017/2018).....	47
GRÀFIC 22. PERCENTATGE D'INFANTS I ADOLESCENTS NO PROU SATISFET AMB LA SEVA SALUT, TOTAL I PER SEXE. BARCELONA (2016, 2017).	49
GRÀFIC 23. PERCENTATGE D'INFANTS I ADOLESCENTS NO PROU SATISFET AMB LA SEVA SALUT, TOTAL I PER CONTEXT SOCIOECONÒMIC. BARCELONA (2016, 2017).	50
GRÀFIC 24. PERCENTATGE D'INFANTS I ADOLESCENTS NO PROU SATISFET AMB EL SEU COS, TOTAL I PER SEXE. BARCELONA (2018).	51
GRÀFIC 25. PERCENTATGE D'INFANTS I ADOLESCENTS NO PROU SATISFET AMB EL SEU COS, TOTAL I PER DISTRICTE. BARCELONA (2018).	52
GRÀFIC 26. PERCENTATGE D'ADOLESCENTS AMB SOBREPÈS I OBESITAT, TOTAL I PER SEXE. BARCELONA (TENDÈNCIA 2012-2016).	54
GRÀFIC 27. PERCENTATGE D'ADOLESCENTS AMB SOBREPÈS I OBESITAT, TOTAL I PER CONTEXT SOCIOECONÒMIC. BARCELONA (TENDÈNCIA 2012-2016).	55
GRÀFIC 28. RISC DE PATIR PROBLEMES DE SALUT MENTAL EN LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA, TOTAL I PER SEXE. BARCELONA (2016).....	56
GRÀFIC 29. RISC DE PATIR PROBLEMES DE SALUT MENTAL EN LA INFÀNCIA, TOTAL I PER CONTEXT SOCIOECONÒMIC. BARCELONA (2016).	57
GRÀFIC 30. NOMBRE D'INFANTS I ADOLESCENTS ATESOS ALS CSMIJ, TOTAL I PER SEXE. BARCELONA (TENDÈNCIA 2012-2018).....	58
GRÀFIC 31. NOMBRE D'INFANTS I ADOLESCENTS ATESOS ALS CSMIJ, AMB EL PERCENTATGE RELATIU PER DISTRICTE. BARCELONA (2018).	59
GRÀFIC 32. PERCENTATGE D'ADOLESCENTS QUE DIU QUE HA PROVAT L'ALCOHOL, EL TABAC I EL CÀNNABIS ALGUNA VEGADA A LA VIDA, TOTAL I PER SEXE. BARCELONA (TENDÈNCIA 2012-2016)..	60
GRÀFIC 33. PERCENTATGE D'ADOLESCENTS QUE DIU QUE HA PROVAT L'ALCOHOL, EL TABAC I EL CÀNNABIS ALGUNA VEGADA A LA VIDA, TOTAL I PER CONTEXT SOCIOECONÒMIC. BARCELONA (TENDÈNCIA 2012-2016).....	61
GRÀFIC 34. PERCENTATGE D'ADOLESCENTS QUE FA UN ÚS PROBLEMÀTIC DEL MÒBIL; TOTAL, PER SEXE I PER CONTEXT SOCIOECONÒMIC. BARCELONA (2016).	62
GRÀFIC 35. NOMBRE DE CASOS D'INTERRUPCIONS VOLUNTÀRIES DE L'EMBARÀS I NAIXEMENTS ENTRE NOIES ADOLESCENTS. BARCELONA (TENDÈNCIA 2006-2018).	63
GRÀFIC 36. NOMBRE DE CASOS I TAXA RELATIVA PER DISTRICTES (PER MIL) D'INTERRUPCIONS VOLUNTÀRIES DE L'EMBARÀS I DE FECUNDITAT. BARCELONA I DISTRICTES (2018).	64
GRÀFIC 37. PERCENTATGE D'INFANTS NO PROU SATISFET AMB LA QUANTITAT DE TEMPS LLIURE I L'ÚS DEL TEMPS; TOTAL, PER SEXE I PER CONTEXT SOCIOECONÒMIC. BARCELONA (2017).	66
GRÀFIC 38. DISTRIBUCIÓ DEL GRAU DE SATISFACCIÓ DELS INFANTS EN ELS 15 ASPECTES DE LA VIDA VALORATS PER L'EBSIB. BARCELONA (2017).	66
GRÀFIC 39. DISTRIBUCIÓ DE LES ACTIVITATS EXTRAESCOLARS D'ACTIVITAT FÍSICA MÉS FREQUENTS SEGONS PARTICIPACIÓ PER SEXE. BARCELONA (2018).	68
GRÀFIC 40. TAXA DE PARTICIPACIÓ DELS INFANTS I ADOLESCENTS (5-16) EN ASSOCIACIONS D'EDUCACIÓ EN EL LLEURE (CAUS I ESPLAIS). BARCELONA (CURS 2017/2018).	69
GRÀFIC 41. PERCENTATGE D'INFANTS QUE, EN CAS DE TENIR UN PROBLEMA, PENSA QUE NO REBRIA PROU SUPORT DE LES PERSONES DELS SEU ENTORN MÉS PROPER (FAMÍLIA, AMICS I AMIGUES, MESTRES, COMPANYYS I COMPANYES DE L'ESCOLA I GENT DEL BARRI), TOTAL I PER SEXE. BARCELONA (2017).	70

GRÀFIC 42. PERCENTATGE D'ADOLESCENTS QUE PENSA QUE LES RELACIONS A LA SEVA FAMÍLIA NO SÓN PROU BONES; TOTAL, PER SEXE I PER CONTEXT SOCIOECONÒMIC. BARCELONA (2016)	70
GRÀFIC 43. PERCENTATGE D'INFANTS NO PROU SATISFETS AMB L'ESCOLTA ADULTA; TOTAL, PER SEXE I PER CONTEXT SOCIOECONÒMIC. BARCELONA (2017)	72
GRÀFIC 44. PERCENTATGE D'INFANTS QUE AFIRMA CONÈIXER QUINS SÓN ELS DRETS DE L'INFANT; TOTAL, PER SEXE I PER CONTEXT SOCIOECONÒMIC. BARCELONA (2017)	73
GRÀFIC 45. DISTRIBUCIÓ DELS CENTRES D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA DEL PROGRAMA "PARLEN ELS NENS I NENES" SEGONS EL PERCENTATGE D'INFANTS DE CINQUÈ I SISÈ QUE AFIRMA CONÈIXER QUINS SÓN ELS DRETS DE L'INFANT. BARCELONA (2017)	74
GRÀFIC 46. PERCENTATGE D'ADOLESCENTS QUE REALITZA ACTIVITATS RELACIONADES AMB L'ASSOCIACIONISME; TOTAL, PER SEXE I PER CONTEXT SOCIOECONÒMIC. BARCELONA (2016)	75
GRÀFIC 47. TAXA AROPE DE LA POBLACIÓ INFANTIL I ADOLESCENT I POBLACIÓ TOTAL. BARCELONA, CATALUNYA, ESPANYA I UNIÓ EUROPEA (2016/2017 I 2017/2018)	77
GRÀFIC 48. TAXA AROPE SEGONS GRUPS D'EDAT I TIPUS DE LLAR. BARCELONA (2016/2017 I 2017/2018)	78
MAPA 2. RENDA FAMILIAR DISPONIBLE EN RELACIÓ AMB LA POBLACIÓ MAJOR DE 16 ANYS AMB ESTUDIS SUPERIORS I LA POBLACIÓ MAJOR DE 17 ANYS AMB NACIONALITAT ESTRANGERA. 2019 (2017). BARCELONA I DISTRICTES	79
GRÀFIC 49. RENDES MITJANES ANUALS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I ADOLESCENT, SEGONS DECILS (2017/2018)	80
GRÀFIC 50. TAXES DE POBRESA MODERADA, SEVERA I EXTREMA DE LA POBLACIÓ INFANTIL I ADOLESCENT. BARCELONA (2011, 2016/2017 I 2017/2018)	81
GRÀFIC 51. TAXA DE RISC DE POBRESA MODERADA DE LA POBLACIÓ INFANTIL I ADOLESCENT RESPECTE DE LA POBLACIÓ TOTAL. BARCELONA, CATALUNYA, ESPANYA I UNIÓ EUROPEA (2016/2017 I 2017/2018)	82
GRÀFIC 52. TAXES DE RISC DE POBRESA MODERADA DE LA POBLACIÓ INFANTIL I ADOLESCENT SENSE COMPTAR I COMPTANT LES TRANSFERÈNCIES SOCIALS. BARCELONA (2017/2018)	83
GRÀFIC 53. TAXA D'ATUR, INTENSITAT DEL TREBALL MOLT BAIXA I POBRESA LABORAL DE LES LLARS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I ADOLESCENT. BARCELONA (2011, 2016/2017 I 2017/2018)	85
GRÀFIC 54. TAXA DE SOBRECÀRREGA DE L'HABITATGE SEGONS GRUPS D'EDAT. BARCELONA (2011, 2016/2017 I 2017/2018)	86
GRÀFIC 55. TAXES DE RISC DE POBRESA DE LA POBLACIÓ INFANTIL I ADOLESCENT SENSE DESCOMPTAR I COMPTANT LES DESPESES DE L'HABITATGE. BARCELONA (2017/2018)	87
GRÀFIC 56. DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL DEL SOBRECOST DE L'HABITATGE, PER DISTRICTES. BARCELONA I DISTRICTES (2017)	88
GRÀFIC 57. PRIVACIONS MATERIALS RELACIONADES AMB L'HABITATGE. BARCELONA (2011, 2016/2017 I 2017/2018)	89
MAPA 3. RENDA FAMILIAR DISPONIBLE EN RELACIÓ AMB EL PERCENTATGE DE PRIVACIONS MATERIALS DELS INFANTS I ADOLESCENTS. BARCELONA I DISTRICTES (2017)	90
GRÀFIC 58. PRIVACIONS MATERIALS RELACIONADES AMB CARÈNCIES DELS INFANTS I ADOLESCENTS SEGONS DISTRICTE DE RESIDÈNCIA. DISTRICTES (2017)	91
GRÀFIC 59. PERCENTATGE D'INFANTS QUE NO SE SENT PROU SEGUR SEGONS ENTORN, TOTAL I PER SEXE. BARCELONA (2017)	93
GRÀFIC 60. PERCENTATGE D'INFANTS QUE NO SE SENT PROU SEGUR SEGONS ENTORN, TOTAL I PER CONTEXT SOCIOECONÒMIC. BARCELONA (2017)	94
GRÀFIC 61. PERCENTATGE D'INFANTS QUE DIU QUE PERCEP BARALLES SEGONS ENTORN, TOTAL I PER SEXE. BARCELONA (2017)	95

GRÀFIC 62. PERCENTATGE D'INFANTS QUE DIU QUE PERCEP BARALLES SEGONS ENTORN, TOTAL I PER CONTEXT SOCIOECONÒMIC. BARCELONA (2017).	96
GRÀFIC 63. PERCENTATGE D'ADOLESCENTS QUE MANIFESTA HAVER PATIT DISCRIMINACIÓ SEGONS TIPOLOGIA, TOTAL I PER SEXE. BARCELONA (2016).	97
GRÀFIC 64. PERCENTATGE D'ADOLESCENTS QUE MANIFESTA HAVER PATIT DISCRIMINACIÓ SEGONS TIPOLOGIA, TOTAL I PER CONTEXT SOCIOECONÒMIC. BARCELONA (2016).	97
GRÀFIC 65. PERCENTATGE D'ADOLESCENTS QUE AFIRMA HAVER ESTAT VÍCTIMA DE <i>BULLYING</i> I <i>CYBERBULLYING</i> ; TOTAL, PER SEXE I PER CONTEXT SOCIOECONÒMIC. BARCELONA (2016).	98
GRÀFIC 66. NOMBRE D'INFANTS I ADOLESCENTS VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DOMÈSTICA SEGONS DENÚNCIA. BARCELONA (2011-2018).	99
GRÀFIC 67. NOMBRE I PERCENTATGE RELATIU (PER 10.000) D'INFANTS I ADOLESCENTS VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DOMÈSTICA. BARCELONA I DISTRICTES (2018).	100
GRÀFIC 68. NOMBRE D'INFANTS I ADOLESCENTS VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA MASCLISTA ATESOS AL PROGRAMA SARA (I SARA-JOVE). BARCELONA (2015-2018).....	101
GRÀFIC 69. PERCENTATGE D'INFANTS I ADOLESCENTS ATESOS AL PROGRAMA SARA (I SARA-JOVE), PER SEXE. BARCELONA (2015-2018).....	101
GRÀFIC 70. PERCENTATGE RELATIU (PER 1.000) D'INFANTS I ADOLESCENTS EN SITUACIÓ DE RISC SOCIAL AMB VALORACIÓ DELS SERVEIS SOCIALS MUNICIPALS A DEMANDA DEL SISTEMA JUDICIAL O LA DGAIA. BARCELONA I DISTRICTES (2018).....	103
GRÀFIC 71. NOMBRE I PERCENTATGE RELATIU D'INFANTS I ADOLESCENTS AMB MESURA PROTECTORA. BARCELONA I DISTRICTES (2018).....	105
GRÀFIC 72. PERCENTATGE D'INFANTS I ADOLESCENTS AMB MESURA PROTECTORA, PER SEXE. BARCELONA (2018).	105
GRÀFIC 73. PERCENTATGE D'INFANTS I ADOLESCENTS AMB MESURA PROTECTORA D'ACOLLIMENT FAMILIAR (FAMÍLIA EXTENSA) I CENTRE RESIDENCIAL, PER SEXE. BARCELONA (2018).	106
GRÀFIC 74. NOMBRE D'INFANTS, ADOLESCENTS I ADOLESCENTS MIGRANTS SOLS ATESOS PEL SERVEI DE DETECCIÓ I INTERVENCIÓ (SDI). BARCELONA (TENDÈNCIA 2007-2018).	107
TAULA 1. SERVEIS DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA I ALTRES INSTITUCIONS PÚBLIQUES QUE COL·LABOREN AMB EL SISTEMA INTEGRAL D'INDICADORS D'INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA DE BARCELONA (SIIIB).....	116
GRÀFIC 75. DISTRIBUCIÓ DELS INDICADORS DESTACATS I NO DESTACATS DEL SIIIB A L'INFORME ANUAL DADES CLAU D'INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA A BARCELONA 2019.	117
GRÀFIC 76. DISTRIBUCIÓ DEL NOMBRE DE REGISTRES I/O FONTS UTILITZADES EN CADA DIMENSIÓ DEL SIIIB.	120
TAULA 2. DISTRIBUCIÓ DELS REGISTRES I/O FONTS UTILITZATS EN CADA DIMENSIÓ DEL SIIIB. ...	121
TAULA 3. INDICADORS DEL SIIIB 2019 I CARACTERÍSTIQUES PRINCIPALS.	124

12. Annex

El **Sistema Integral d'Indicadors d'Infància i Adolescència de Barcelona (SIIIAB)** té, en la seva edició l'any 2019, un total de 150 indicadors. No es tracta d'un sistema d'indicadors tancat, sinó que el nombre d'indicadors del sistema pot variar en funció de les noves fonts i oportunitats de dades. La reunió de totes aquestes dades és gràcies al treball col·laboratiu i l'expertesa de 10 serveis de l'Ajuntament de Barcelona i 9 institucions públiques que, amb caràcter anual, proveeixen noves dades i validen l'anàlisi que se'n fa.

Taula 1. Serveis de l'Ajuntament de Barcelona i altres institucions públiques que col·laboren amb el Sistema Integral d'Indicadors d'Infància i Adolescència de Barcelona (SIIIAB).

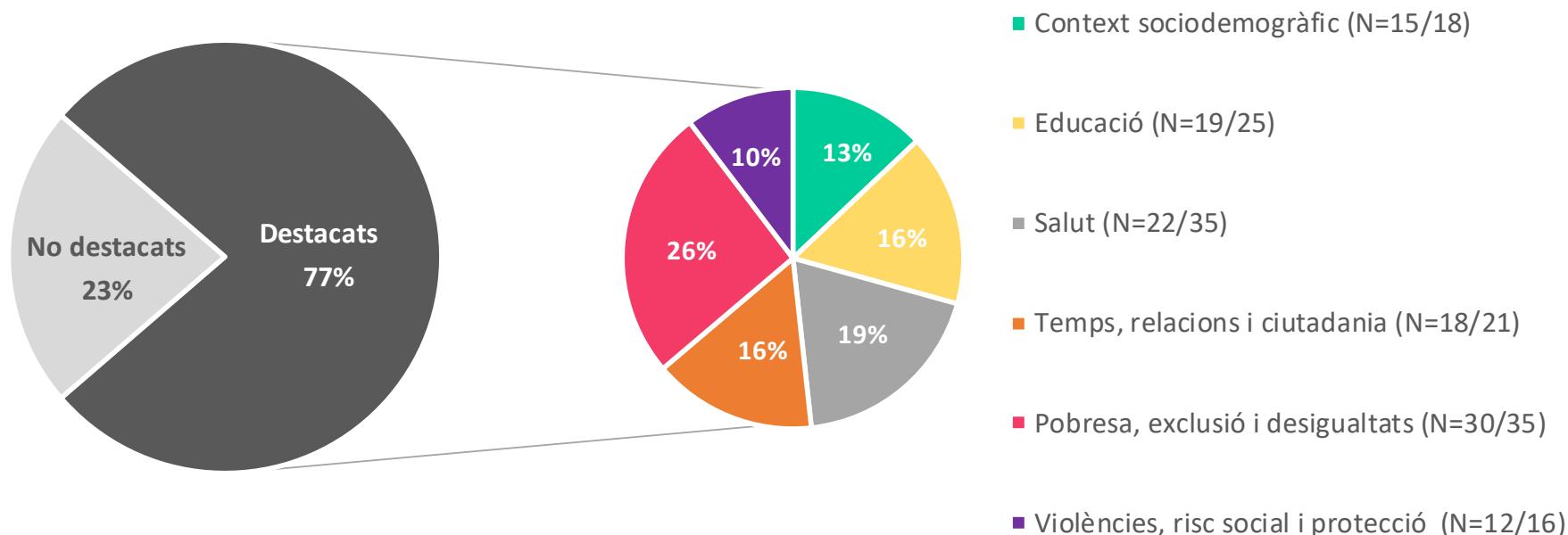
SERVEIS DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA	ALTRES INSTITUCIONS PÚBLIQUES
Oficina Municipal de Dades (OMD) 1. Dept. d'Estadística i Difusió de dades	1. IERMB (Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona) 2. IIAB (Institut Infància i Adolescència de Barcelona)
Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI: Direcció d'Innovació Social: 2. Dept. de Recerca i Coneixement 3. Dept. Gestió de Sistemes d'Informació 4. Direcció d'Acció Social 5. Dept. de Joventut i Adolescència 6. IMSS (Inst. Municipal Serveis Socials) 7. IMPD (Inst. Municipal Persones Discapacitat) 8. Dept. Atenció i Acollida per Violència Masclista	3. ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona) 4. CEB (Consorci d'Educació de Barcelona) 5. CSB (Consorci Sanitari de Barcelona) 6. CSS (Consorci de Serveis Socials de Barcelona) 7. Dept. Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Generalitat de Catalunya 8. Dept. d'Interior de la Generalitat de Catalunya. Generalitat de Catalunya 9. DGAIA (Direcció General d'Atenció Infància i Adolescència). Generalitat de Catalunya
Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat: 9. IMEB (Inst. Municipal Educació)	
Àrea d'Agenda 2030, Transició Digital, Esports i Coordinació Territorial i Metropolitana: 10. IBE (Inst. Barcelona Esports)	

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB.

Dels 150 actuals, 18 es corresponen amb la dimensió de context sociodemogràfic; 25 a educació; 35 a salut; 21 a temps, relacions i ciutadania; 35 a pobresa, exclusió i desigualtat; i 16 a violències, risc social i protecció.

A l'informe anual d'anàlisi **Dades clau d'infància i adolescència a Barcelona 2019**, se'n destaquen 116, del total de 150 indicadors monitoritzats, és a dir, un 77,3% dels indicadors disponibles. Un 22,7% no s'han destacat per no disposar de noves dades o perquè no han estat en el focus de l'anàlisi. Cal insistir, però, que no es deixen de monitoritzar, malgrat no s'hagin analitzat en l'informe.

Gràfic 75. Distribució dels indicadors destacats i no destacats del SIIIB a l'informe anual Dades clau d'infància i adolescència a Barcelona 2019.

Font. Elaboració pròpia de l'IAB.

Tots aquests indicadors provenen d'un total de **18 registres i 10 fonts de dades diferents**, tant d'àmbit municipal, com autonòmic, estatal o supraestatal.

Són els següents:

18 Registres:

1. Padró Municipal d'Habitants. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona
2. Registre de Moviments Demogràfics. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona
3. Registres de l'Istitut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD). Ajuntament de Barcelona
4. Registres del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB)
5. Projecte de Prevenció de l'Obesitat Infantil de Barcelona (POBIN). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona)
6. Programa d'Obesitat Infantil de Barcelona (POIBA). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona)
7. Registre del Servei d'Epidemiologia. ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona)
8. Registre del Sistema d'informació de salut sexual i reproductiva. Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB)
9. Registre SESIS (Sistemes d'Informació Sanitària). Consorci Sanitari Barcelona (CSB)
10. Registres del Consorci Sanitari de Barcelona (CSB). Ajuntament de Barcelona i Generalitat de Catalunya
11. Registres de la Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Gent Gran. Ajuntament de Barcelona
12. Registres del Departament d'Atenció Social a la Família i la Infància. IMSS (Institut Municipal de Serveis Socials). Ajuntament de Barcelona
13. Registres del Departament d'Atenció i Acollida per violència masclista. IMSS (Institut Municipal de Serveis Socials). Ajuntament de Barcelona
14. Registres del Departament de Serveis Socials d'Intervenció a l'Espai Públic. IMSS (Institut Municipal de Serveis Socials). Ajuntament de Barcelona
15. Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya

16. Registres del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Generalitat de Catalunya
17. Registres de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA). Generalitat de Catalunya
18. Registres del Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya

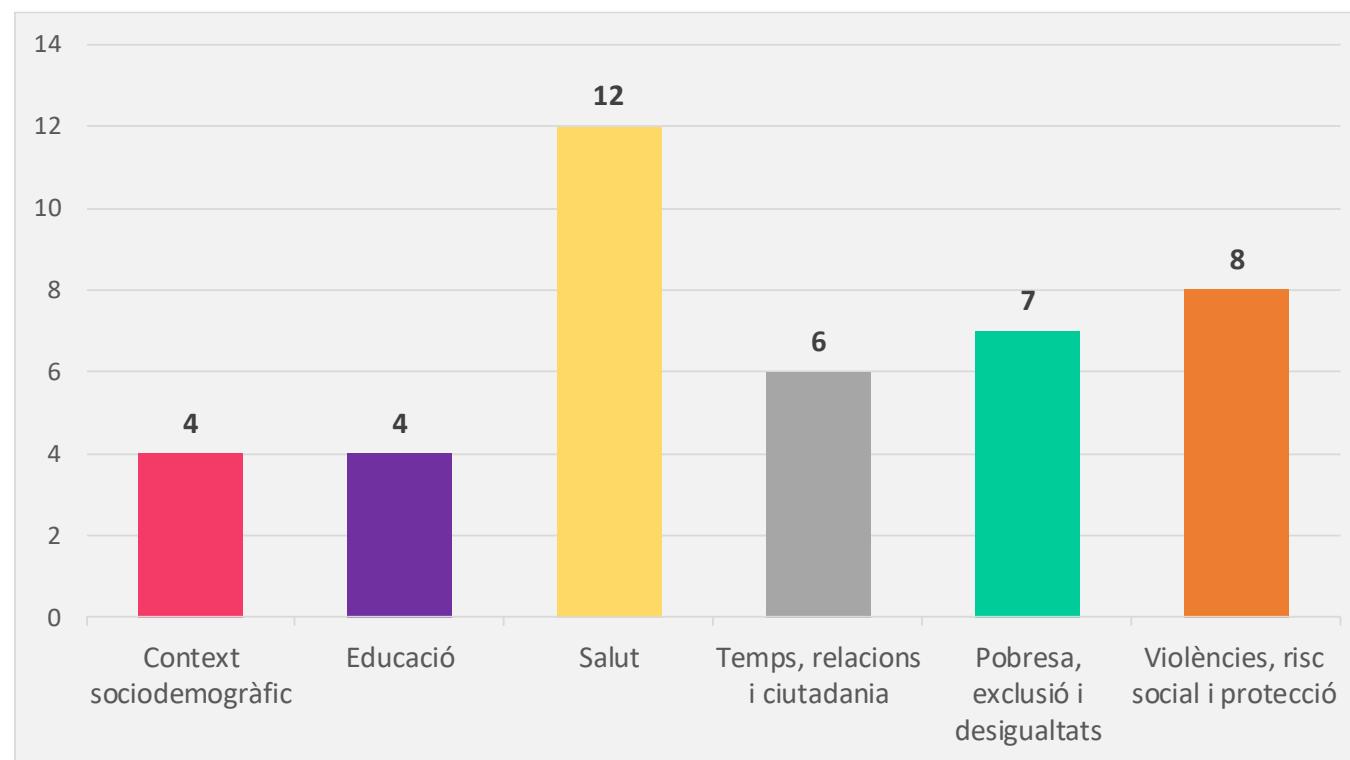
10 Enquestes:

19. Enquesta Sociodemogràfica de Barcelona. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona
20. Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB)
21. Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona)
22. Enquesta de Salut de Barcelona (ESB). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona)
23. Enquesta d'Hàbits Esportius de la població en Edat Escolar de Barcelona (EHHEB) Ajuntament de Barcelona i Institut Barcelona Esports (IBE).
24. Estadístiques Metropolitanes sobre Condicions de Vida (EMCV) IERMB-IDESCAT
25. Enquesta de Condicions de Vida (ECV) IDECAT-INE
26. Enquesta de Condicions de Vida i Hàbits de la Població (ECVHP) IERMB
27. Enquesta de Convivència Escolar i Seguretat a Catalunya (ECESC). Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya
28. European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC). Eurostat

Dimensions del SIIIAB

Cada dimensió del SIIIAB es nodreix de diversos registres i/o fonts de dades, en funció de la seva existència i disponibilitat. La dimensió que més registres o fonts ha utilitzat és la de Salut, la qual ha empleat fins a 12 registres o fonts diferents, mentre que les que menys han estat la d'Educació i la de Context sociodemogràfic, les quals han utilitzat, cadascuna, 4 fonts i/o registres diferents. Al gràfic següent es pot apreciar aquesta distribució segons les 6 dimensions del SIIIAB:

Gràfic 76. Distribució del nombre de registres i/o fonts utilitzades en cada dimensió del SIIIAB.

Font. Elaboració pròpia de l'IIAB.

Al seu torn, els registres i/o fonts de dades no són utilitzats exclusivament en una dimensió determinada, sinó que segons el tipus de dades, han estat utilitzats en una o més dimensions. És el cas, per exemple, de l'Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB), utilitzada en un total de quatre dimensions (Educació, Salut, Temps, relacions i ciutadania i Violències, risc social i protecció) o dels Registres del Departament d'Atenció Social a la Família i la Infància (IMSS), utilitzats en dues dimensions (Temps, relacions i ciutadania i Violències, risc social i protecció). A la taula següent es mostren les diferents dimensions del SIIIB i els registres i fonts utilitzats a cada dimensió.

Taula 2. Distribució dels registres i/o fonts utilitzats en cada dimensió del SIIIB.

Dimensió	Registres i fonts utilitzades
Context sociodemogràfic	<ul style="list-style-type: none"> • Padró Municipal d'Habitants. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona • Registre de Moviments demogràfics. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona • Enquesta Sociodemogràfica de Barcelona. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona • Registres de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD). Ajuntament de Barcelona • Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Generalitat de Catalunya
Educació	<ul style="list-style-type: none"> • Registres del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB). Ajuntament de Barcelona i Generalitat de Catalunya • Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya • Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB) • Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona)
Salut	<ul style="list-style-type: none"> • Projecte de Prevenció de l'Obesitat Infantil de Barcelona (POBIN). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona) • Programa d'Obesitat Infantil de Barcelona (POIBA). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona) • Registre del Servei d'Epidemiologia. ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona) • Registre del Sistema d'informació de salut sexual i reproductiva. Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) • Registre SESIS (Sistemes d'Informació Sanitària). Consorci Sanitari Barcelona (CSB) • Registres de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD). Ajuntament de Barcelona.

	<ul style="list-style-type: none"> Registres del Consorci Sanitari de Barcelona (CSB). Ajuntament de Barcelona i Generalitat de Catalunya Registres del Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB) Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona) Enquesta de Salut de Barcelona (ESB). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona) Enquesta d'Hàbits Esportius de la població en edat escolar de Barcelona (EHEEB). Ajuntament de Barcelona i Institut Barcelona Esports (IBE)
Temps, relacions i ciutadania	<ul style="list-style-type: none"> Registres de la Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Gent Gran. Ajuntament de Barcelona Registres del Departament d'Atenció Social a la Família i la Infància. IMSS (Institut Municipal de Serveis Socials). Ajuntament de Barcelona Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB) Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona) Enquesta de Salut de Barcelona (ESB). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona) Enquesta d'Hàbits Esportius de la població en edat escolar de Barcelona (EHEEB). Ajuntament de Barcelona i Institut Barcelona Esports (IBE)
Pobresa, exclusió i desigualtats	<ul style="list-style-type: none"> Enquesta Sociodemogràfica de Barcelona. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona Estadístiques Metropolitanes sobre Condicions de Vida (EMCV) IDESCAT-IERMB Enquesta de Condicions de Vida (ECV) IDESCAT-INE Enquesta de Condicions de Vida i Hàbits de la Població (ECVHP) IERMB European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC) Eurostat

	<ul style="list-style-type: none"> • Registres del Departament d'Atenció Social a la Família i la Infància. IMSS (Institut Municipal de Serveis Socials). Ajuntament de Barcelona • Registres del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB). Ajuntament de Barcelona i Generalitat de Catalunya
Violències, risc social i protecció	<ul style="list-style-type: none"> • Registres del Departament d'Atenció Social a la Família i la Infància. IMSS (Institut Municipal de Serveis Socials). Ajuntament de Barcelona • Registres del Departament d'Atenció i Acollida per violència masclista. IMSS (Institut Municipal de Serveis Socials). Ajuntament de Barcelona • Registres del Departament de Serveis Socials d'Intervenció a l'Espai Públic. IMSS (Institut Municipal de Serveis Socials). Ajuntament de Barcelona • Registres de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA). Generalitat de Catalunya • Registres del Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya • Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB) Àrea de Drets Socials - Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB). Ajuntament de Barcelona. • Enquesta de Convivència Escolar i Seguretat a Catalunya (ECESC). Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya • Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona)

Detall dels 150 indicadors del Sistema Integral d'Indicadors d'Infància i Adolescència de Barcelona (SIIIAB)

La taula següent descriu els 150 indicadors del SIIIAB, l'any 2019. En aquesta s'assenyalen els indicadors que s'han destacat i els que no a l'informe anual **Dades clau d'infància i adolescència a Barcelona 2019**, junt amb la informació clau dels indicadors, com és el nom de cada un d'ells, la dimensió i subdimensió en la qual han sigut utilitzats, la seva descripció i/o manera amb la qual han estat obtinguts, la font de referència, la periodicitat amb la qual es publiquen, l'àmbit territorial que cobreixen i els anys disponibles de cada indicador al SIIIAB. La majoria d'aquests indicadors es poden desagregar per sexe, edat (0-5, 6-11, 12-17), nacionalitat (espanyol i estranger), districte o nivell de renda.

Taula 3. Indicadors del SIIIAB 2019 i característiques principals.

DESTA-CAT DC 2019	NÚM.	DIMENSIÓ	SUBDIMENSIÓ	NOM INDICADOR	DESCRIPCIÓ	FONT	PERIODICITAT	TERRITORI SIIIAB	ANYS DISPONIBLES SIIIAB
Sí	1	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Població	Taxa bruta de natalitat	Taxa, per mil, de natalitat amb relació a la població total (Nascuts vius/Població total*1.000).	Departament d'Estadística i Difusió de Dades. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	1959-2018
Sí	2	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Població	Població infantil i adolescent (0-17)	Nombre absolut i taxa, per cent, d'infants i adolescents de 0 a 17 anys amb relació a la població total (Població 0-17/Població total*100). Nota: també es presenta la informació any a any per poder fer agrupacions d'edats flexibles.	Padró Municipal d'Habitants. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2001, 2006, 2011, 2016, 2017, 2018, 2019
Sí	3	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Població	Població infantil i adolescent (0-17), segons grups d'edat del conjunt de la població	Nombre absolut i taxa, per cent, d'infants i adolescents de 0 a 17 anys amb relació a la població total, segons grups d'edat.	Padró Municipal d'Habitants. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2001, 2006, 2011, 2016, 2017, 2018 i 2019

No	4	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Població	Índex de dependència juvenil	Ràtio entre la població menor de 15 anys i la població entre 16 i 64 anys (Població menor de 15 anys/Població entre 16 i 64 anys*100). Nota: elaboració pròpia de l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona a partir de la referència i metodologia de d'IDESCAT (http://www.idescat.cat/pub/?id=ae&n=285).	Padró Municipal d'Habitants. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2006, 2011, 2016, 2017, 2018 i 2019
No	5	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Població	Índex de recanvi de la població d'edats actives	Ràtio entre la població de 15 a 19 anys i la població de 60 a 64 anys (Població de 15 anys a 19 anys/Població de 60 a 64 anys*100). Nota: elaboració pròpia de l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona a partir de la referència i metodologia de d'IDESCAT (http://www.idescat.cat/pub/?id=ae&n=285).	Padró Municipal d'Habitants. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2011, 2016, 2017, 2018 i 2019
Sí	6	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Població	Projecció del volum de població d'infants i adolescents (0-17)	Taxa, per cent, de l'estimació d'infants i adolescents de 0 a 17 anys amb relació a la població total, fins al 2026. Nota: l'estimació en nombre absolut és proveïda per la font i el percentatge és calculat per l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona (segons els anys de referència de les projeccions).	Padró Municipal d'Habitants. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Puntual	Barcelona, Catalunya	2013-2026
Sí	7	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Població	Població adulta (18-99+) que viu amb infants i adolescents (0-17)	Nombr absolute de persones adultes i taxa, per cent, de la població adulta de 18 i més anys que conviu amb infants i adolescents de 0 a 17 anys.	Padró Municipal d'Habitants. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2001, 2006, 2011, 2016, 2017, 2018 i 2019

Sí	8	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Perfils sociodemogràfics	Infants i adolescents segons sexe (0-17)	Nombre absolut i taxa, per cent, d'infants i adolescents de 0 a 17 anys amb relació a la població total, segons sexe.	Padró Municipal d'Habitants. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2001, 2006, 2011, 2016, 2017, 2018 i 2019
Sí	9	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Perfils sociodemogràfics	Infants i adolescents segons subgrups d'edat (0-5, 6-11, 12-17)	Nombre absolut i taxa, per cent, d'infants i adolescents de 0 a 17 anys amb relació a la població total, segons grups d'edat (0-5, 6-11, 12-17).	Padró Municipal d'Habitants. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2001, 2006, 2011, 2016, 2017, 2018 i 2019
Sí	10	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Perfils sociodemogràfics	Infants i adolescents segons nacionalitat (0-17)	Nombre absolut i taxa, per cent, d'infants i adolescents de 0 a 17 anys amb relació a la població total, segons nacionalitat (espanyola o estrangera).	Padró Municipal d'Habitants. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2017, 2016, 2011, 2006, 2001
Sí	11	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Perfils sociodemogràfics	Infants i adolescents amb discapacitat legalment reconeguda (0-17)	Nombre absolut i taxa, per cent, d'infants i adolescents de 0 a 17 anys amb relació a la població total, segons discapacitat administrativament reconeguda.	Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Generalitat de Catalunya i Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD).	Anual	Barcelona	2012-2017
Sí	12	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Perfils sociodemogràfics	Llars amb infants i adolescents (0-17)	Nombre absolut i taxa, per cent, de llars amb infants i adolescents de 0 a 17 anys. Nota: els nombres absoluts són proveïts per la font i els percentatges són calculats per l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona.	Padró Municipal d'Habitants. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2007, 2011, 2016, 2017, 2018 i 2019

Sí	13	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Perfils sociodemogràfics	Llars amb infants i adolescents (0-17), segons nombre d'infants o adolescents	<p>Nombre absolut i taxa, per cent, de llars amb infants i adolescents de 0 a 17 anys, segons nombre de fills a càrrec.</p> <p>Nota: els nombres absoluts són proveïts per la font i els percentatges són calculats per l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona.</p>	Padró Municipal d'Habitants. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2007, 2011, 2016, 2017, 2018 i 2019
Sí	14	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Perfils sociodemogràfics	Llars amb infants i adolescents (0-17), segons nombre de persones adultes	<p>Nombre absolut i taxa, per cent, de llars amb infants i adolescents de 0 a 17 anys, segons tipus de llar (llars biparentals, llars monoparentals - home o dona- i altres tipus de llars).</p> <p>Nota: els nombres absoluts són proveïts per la font i els percentatges són calculats per l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona.</p>	Padró Municipal d'Habitants. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2016, 2017, 2018 i 2019
ND	15	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Perfils sociodemogràfics	Llars amb infants i adolescents (0-17), segons nombre d'infants o adolescents i nombre de persones adultes	Percentatge de llars amb infants 0-17 anys segons nombre de fills i tipus de llar.	Enquesta Sociodemogràfica de Barcelona. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Puntual	Barcelona	2017
Sí	16	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Població	Població de la ciutat conformada pels infants i adolescents (0-17) i la població adulta que hi conviu (18-99+)	Suma de la població d'infants i adolescents de 0 a 17 anys i la població adulta de 18 i més anys que conviu amb infants i adolescents. En nombres absoluts i taxa, per cent.	Padró Municipal d'Habitants. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2001, 2006, 2011, 2016, 2017, 2018 i 2019
Sí	17	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Perfils sociodemogràfics	Població infantil i adolescent (0-17) segons estrat de renda del districte	Població infantil i adolescent (0-17) segons districtes, classificats segons la Renda Familiar Disponible mitjana de cada districte.	Padró Municipal d'Habitants. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2017

Sí	18	CONTEXT SOCIODEMOGRÀFIC	Perfils sociodemogràfics	Població (16-99+) amb estudis superiors	Població (amb 16 anys i més) amb estudis superiors, segons districtes.	Padró Municipal d'Habitants. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2001, 2006, 2011, 2016, 2017, 2018 i 2019
Sí	19	EDUCACIÓ	Educació 0-2	Infants escolaritzats de 0-2 anys	Percentatge d'infants 0-2 anys escolaritzats sobre el total d'infants 0-2 anys. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Registres del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB).	Anual	Barcelona; Catalunya	2006/07-2018/19
No	20	EDUCACIÓ	Educació 0-2	Infants escolaritzats de 0-2 anys, segons renda familiar disponible	Percentatge d'infants 0-2 anys escolaritzats sobre el total d'infants 0-2 anys, segons renda familiar disponible. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Registres del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB).	Anual	Barcelona; Catalunya	2016/17
Sí	21	EDUCACIÓ	Educació 0-2	Infants escolaritzats de 0-2 anys, segons la titularitat del centre	Percentatge d'infants 0-2 anys escolaritzats sobre el total d'infants 0-2 anys, segons titularitat del centre (pública/privada). L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona; Catalunya	2006/07, 2009/10 i 2012/13-2017/18
No	22	EDUCACIÓ	Educació 0-2	Taxa de cobertura de les escoles bressol municipals (0-2)	Percentatge d'infants 0-2 anys matriculats a escoles bressol municipals (titularitat pública) sobre el total d'infants de 0 a 2 anys. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Registres del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB).	Anual	Barcelona	2017/18
Sí	23	EDUCACIÓ	Educació 0-2	Taxa de cobertura de les escoles bressol municipals, segons demanda (0-2)	Percentatge d'infants 0-2 anys matriculats a escoles bressol municipals (titularitat pública) sobre el total d'infants de 0 a 2 anys, segons demanda. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Registres del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB).	Anual	Barcelona	2006/07 i 2017/18

Sí	24	EDUCACIÓ	Educació 0-2	Infants escolaritzats de 3-5 anys (educació infantil de 2n cicle)	Percentatge d'infants 3-5 anys escolaritzats sobre el total d'infants 3-5 anys. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Registres del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB).	Anual	Barcelona	2016/17, 2017/18 i 2018/19
No	25	EDUCACIÓ	Primària i secundària obligatòria	Taxa de repetició a Primària (6-11)	Percentatge d'alumnes d'educació primària que es troben repetint sobre el total d'alumnat d'educació primària. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	2017/18
Sí	26	EDUCACIÓ	Primària i secundària obligatòria	Taxa d'absentisme escolar (06-16)	Percentatge d'alumnes amb absentisme regular (25%-75%) i crònic (>75%) a l'educació primària i l'educació secundària. El concepte d'absentisme escolar es refereix, bàsicament, a la manca d'assistència total o sovintejada a un centre educatiu per part de l'alumnat prèviament matriculat en el sistema escolar obligatori. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Registres del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB).	Anual	Barcelona	2008/09-2011/12 i 2017/18
No	27	EDUCACIÓ	Primària i secundària obligatòria	Taxa de repetició a l'ESO (12-16)	Percentatge d'alumnes d'educació secundària obligatòria que es troben repetint sobre el total d'alumnes d'educació secundària obligatòria. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	2015/16 i 2017/18
Sí	28	EDUCACIÓ	Primària i secundària obligatòria	Infants que no superen les Competències Bàsiques a 6è de Primària (català) (11-12)	Percentatge d'alumnes que obtenen nivell baix en llengua catalana a les proves de competències bàsiques de sisè d'educació primària.	Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	2013, 2014, 2015, 2016 i 2017
Sí	29	EDUCACIÓ	Primària i secundària obligatòria	Infants que no superen les Competències Bàsiques a 6è de Primària (castellà) (11-12)	Percentatge d'alumnes que obtenen nivell baix en llengua castellana a les proves de competències bàsiques de sisè d'educació primària.	Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	2013, 2014, 2015, 2016 i 2017

Sí	30	EDUCACIÓ	Primària i secundària obligatòria	Infants que no superen les Competències Bàsiques a 6è de Primària (anglès) (11-12)	Percentatge d'alumnes que obtenen nivell baix en llengua anglesa a les proves de competències bàsiques de sisè d'educació primària.	Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	2013, 2014, 2015, 2016 i 2017
Sí	31	EDUCACIÓ	Primària i secundària obligatòria	Infants que no superen les Competències Bàsiques a 6è de Primària (matemàtiques) (11-12)	Percentatge d'alumnes que obtenen nivell baix en matemàtiques a les proves de competències bàsiques de sisè d'educació primària.	Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	2013, 2014, 2015, 2016 i 2017
Sí	32	EDUCACIÓ	Primària i secundària obligatòria	Adolescents que no superen les Competències Bàsiques a 4t d'ESO (català) (15-16)	Percentatge d'alumnes que obtenen nivell baix en llengua catalana a les proves de competències bàsiques de quart d'educació secundària obligatòria.	Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	2013, 2014, 2015, 2016 i 2017
Sí	33	EDUCACIÓ	Primària i secundària obligatòria	Adolescents que no superen les Competències Bàsiques a 4t d'ESO (castellà) (15-16)	Percentatge d'alumnes que obtenen nivell baix en llengua castellana a les proves de competències bàsiques de quart d'educació secundària obligatòria.	Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	2013, 2014, 2015, 2016 i 2017
Sí	34	EDUCACIÓ	Primària i secundària obligatòria	Adolescents que no superen les Competències Bàsiques a 4t d'ESO (anglès) (15-16)	Percentatge d'alumnes que obtenen nivell baix en llengua anglesa a les proves de competències bàsiques de quart d'educació secundària obligatòria.	Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	2013, 2014, 2015, 2016 i 2017
Sí	35	EDUCACIÓ	Primària i secundària obligatòria	Adolescents que no superen les Competències Bàsiques a 4t d'ESO (matemàtiques) (15-16)	Percentatge d'alumnes que obtenen nivell baix en matemàtiques a les proves de competències bàsiques de quart d'educació secundària obligatòria.	Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	2013, 2014, 2015, 2016 i 2017

Sí	36	EDUCACIÓ	Primària i secundària obligatòria	Taxa de graduació (sobre matriculats) a 4t d'ESO (15-16)	Percentatge d'alumnes que es gradua a l'ESO amb relació al total d'alumnes matriculats. L'alumnat graduat és l'alumnat que obté el títol de Graduat en Educació Secundària en acabar l'ESO, tant al juny com al setembre, però no el que se li expedeix un Certificat d'escolarització si els resultats obtinguts no han assolit els objectius establerts. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	2003/04 - 2017/18
Sí	37	EDUCACIÓ	Primària i secundària obligatòria	Distància entre els districtes amb major i menor taxa de graduació a 4t d'ESO (15-16)	Distància, en percentatge, entre els districtes amb major i menor taxa de graduació (sobre matriculats) a 4t d'ESO (15-16). L'alumnat graduat és l'alumnat que obté el títol de Graduat en Educació Secundària en acabar l'ESO, tant al juny com al setembre, però no el que se li expedeix un Certificat d'escolarització si els resultats obtinguts no han assolit els objectius establerts. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	2017/18
Sí	38	EDUCACIÓ	Primària i secundària obligatòria	Infants no prou satisfets amb els aprenentatges escolars (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que no estan prou satisfets amb els aprenentatges escolars (no prou quan resposta 0-8/10).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017

Sí	39	EDUCACIÓ	Primària i secundària obligatòria	Infants no prou satisfets amb la seva vida d'estudiant (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que no estan prou satisfets amb la seva vida d'estudiant (no prou quan resposta 0-8/10).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
No	40	EDUCACIÓ	Primària i secundària obligatòria	Adolescents no prou satisfets amb el seu centre educatiu (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17) que afirmen que l'escola, col·legi o institut no els agrada prou. Es determina la relació de l'alumnat amb l'escola preguntant què senten sobre l'escola, si els hi agrada molt, els hi agrada una mica, no els hi agrada gaire o no els hi agrada gens. Les categories s'agrupen en: m'agrada molt o una mica, no m'agrada gaire, no m'agrada gens.	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016
Sí	41	EDUCACIÓ	Educació post-obligatòria	Taxa d'escolarització als 17 anys	Percentatge d'adolescents que als 17 anys continuen cursant estudis. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	Del 2000/01 al 2016/17 només per Catalunya
Sí	42	EDUCACIÓ	Educació post-obligatòria	Distribució de la matrícula de batxillerat, CFGM i PFI (17 i +)	Percentatge d'alumnes matriculats a Batxillerat i Cicles Formatius de Grau Mitjà (CFGM) amb relació al total d'alumnes matriculats. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	2006/07-2017/18
No	43	EDUCACIÓ	Educació post-obligatòria	Taxa de graduació en els estudis postobligatoris (Batxillerat i CFGM)	Percentatge d'alumnat aprovat al finalitzar el Batxillerat i titulat en CFGM (Cicles Formatius de Grau Mitjà). L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Registres del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	2006/07, 2009/10, 2012/13, 2015/16 i 2016/17

No	44	SALUT	Condicions de salut física	Infants atesos als Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP) (0-5)	Percentatge d'infants entre 0 i 5 anys atesos als Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP), des d'on es coordinen les actuacions assistencials i preventives adreçades a infants fins a 5 anys que presenten algun trastorn en el desenvolupament o es troben en situació de risc de patir-lo.	Registres de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2016, 2017 i 2018
No	45	SALUT	Condicions de salut física	Infants amb malestar corporal freqüent (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que tenen malestar corporal freqüent (mal de cap o mal d'estòmac o mal d'esquena almenys 5 dies a la setmana).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
Sí	46	SALUT	Condicions de salut física	Infants amb dificultats per dormir (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que tenen dificultats per dormir almenys 5 dies a la setmana.	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
ND	47	SALUT	Condicions de salut física	Taxa d'hospitalitzacions d'infants i adolescents (0-17)	Percentatge d'infants i adolescents (0-17) atesos pel sistema de salut públic sobre el total dels infants i adolescents.	Registre SESIS (Sistemes d'Informació Sanitària). Consorci Sanitari Barcelona (CSB).	Anual	Barcelona	ND
ND	48	SALUT	Condicions de salut física	Taxa d'hospitalitzacions d'infants i adolescents de llarga durada (0-17)	Percentatge d'infants i adolescents (0-17) atesos pel sistema de salut públic durant un període de llarga durada sobre el total dels infants i adolescents.	Registre SESIS (Sistemes d'Informació Sanitària). Consorci Sanitari Barcelona (CSB).	Anual	Barcelona	ND

Sí	49	SALUT	Condicions de salut física	Infants no prou satisfets amb la seva salut (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que no estan prou satisfets amb la seva salut (no prou quan resposta 0-8/10).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
Sí	50	SALUT	Condicions de salut física	Adolescents no prou satisfets amb la seva salut (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17 anys) que diuen que no estan prou satisfets amb la seva salut (no prou quan de les 3 categories de resposta (Dolenta/regular; Bona; Molt bona/excel·lent) assenyalen les categories "dolenta/regular" o "bona").	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016
Sí	51	SALUT	Condicions de salut física	Taxa de sobrepès i obesitat infantil (3-4)	Taxa de sobrepès i obesitat infantil (3-4) calculada pel programa POIBA a partir de l'Índex de Massa Corporal (IMC), on "baix pes" = IMC < 20 kg/m ² , "pes normal" = IMC entre 20 i 27 kg/m ² en homes i entre 20 i 25 kg/m ² en dones, "sobrepès" = IMC entre 27 i 30 kg/m ² en homes i entre 25 i 30 kg/m ² en dones i, per últim, "obesitat" = IMC > 30 kg/m ² .	Projecte de Prevenció de l'Obesitat Infantil de Barcelona (POBIN). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Puntual	Barcelona	2018
Sí	52	SALUT	Condicions de salut física	Taxa de sobrepès i obesitat infantil (8-9)	Taxa de sobrepès i obesitat infantil (8-9) calculada pel programa POIBA a partir de l'Índex de Massa Corporal (IMC), on "baix pes" = IMC < 20 kg/m ² , "pes normal" = IMC entre 20 i 27 kg/m ² en homes i entre 20 i 25 kg/m ² en dones, "sobrepès" = IMC entre 27 i 30 kg/m ² en homes i entre 25 i 30 kg/m ² en dones i, per últim, "obesitat" = IMC > 30 kg/m ² .	Programa d'Obesitat Infantil de Barcelona (POIBA). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Puntual	Barcelona	2011

Sí	53	SALUT	Condicions de salut física	Taxa de sobrepès i obesitat adolescent (13-17)	Taxa de sobrepès i obesitat adolescent (13-17) calculada per FRESC a partir de l'Índex de Massa Corporal (IMC), on "baix pes" = IMC < 20 kg/m ² , "pes normal" = IMC entre 20 i 27 kg/m ² en homes i entre 20 i 25 kg/m ² en dones, "sobrepès" = IMC entre 27 i 30 kg/m ² en homes i entre 25 i 30 kg/m ² en dones i, per últim, "obesitat" = IMC > 30 kg/m ² .	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016
No	54	SALUT	Condicions de salut mental	Infants no prou satisfets amb el seu cos (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que no estan prou satisfets amb el seu cos (no prou quan resposta 0-8/10).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
No	55	SALUT	Condicions de salut mental	Adolescents poc satisfets amb el seu cos (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17) que diuen que no estan prou satisfets amb el seu cos (no prou quan percepció dolent/regular/bona enllloc de molt bona/excel·lent).	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016
Sí	56	SALUT	Condicions de salut mental	Infants i adolescents no prou satisfets amb el seu cos (6-17)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que no estan prou satisfets amb el seu cos (no prou quan resposta 0-8/10). Respecte a l'edat en l'última enquesta disponible (2018), no es disposava, així que es va calcular a partir dels cursos on és l'alumnat. D'esta manera, si bé el primer curs (1r prim.) podria ser d'edat 6 (o 7 anys), l'últim també podria ser 15 (o 16 anys).	Enquesta d'Hàbits Esportius de la població en edat escolar de Barcelona (EHEEB) Ajuntament de Barcelona i Institut Barcelona Esports (IBE).	Quinquenal	Barcelona	2018

No	57	SALUT	Condicions de salut mental	Infants no prou satisfets amb la seva vida en global (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que no estan prou satisfets amb la seva vida globalment (no prou quan resposta 0-8/10).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
Sí	58	SALUT	Condicions de salut mental	Infants amb probabilitat de patir un problema de salut mental (4-14)	Percentatge d'infants (4-14) amb risc de patir un problema de salut mental calculat a partir de l'escala Strengths and Difficulties Questionnaire (informat pels pares i les mares) El sistema SDQ es basa en les puntuacions obtingudes en quatre àmbits (problemes de relacions amb els iguals, problemes emocionals, problemes de conducta i problemes d'atenció i hiperactivitat). A major puntuació, major probabilitat de presentar problemes de salut mental. L'SDQ és l'escala utilitzada per l'Agència de Salut Pública de Barcelona per determinar l'estat de salut mental de la població, tant al FRESC (població adolescent) com a l'ESB (població infantil).	Enquesta de Salut de Barcelona (ESB). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2006, 2011 i 2016
No	59	SALUT	Condicions de salut mental	Adolescents que estan per sota del benestar mental mitjà (13-17)	Puntuació mitjana de benestar mental dels adolescents (13-17 anys) calculada a partir de l'escala Warwick Edinburgh Mental Well-being, WEMWBS (rang 14-70). Puntuacions més altes indiquen majors nivells de benestar mental.	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016

No	60	SALUT	Condicions de salut mental	Adolescents amb probabilitat de patir un problema de salut mental (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17 anys) amb risc de patir un problema de salut mental calculat a partir de l'escala Strengths and Difficulties Questionnaire. El sistema SDQ es basa en les puntuacions obtingudes en quatre àmbits (problemes de relacions amb els iguals, problemes emocionals, problemes de conducta i problemes d'atenció i hiperactivitat). A major puntuació, major probabilitat de presentar problemes de salut mental. L'SDQ és l'escala utilitzada per l'Agència de Salut Pública de Barcelona per determinar l'estat de salut mental de la població, tant amb l'enquesta FRESC (població adolescent) com a l'ESB (població infantil, tot i que responen els pares/mares en nom dels fills/es entre 0 i 15 anys).	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016
Sí	61	SALUT	Condicions de salut mental	Adolescents que pateixen o han patit depressió o ansietat (15-17)	Percentatge d'adolescents (15-17) que diuen que pateixen o han patit depressió o ansietat.	Enquesta de Salut de Barcelona (ESB). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2006, 2011 i 2016
Sí	62	SALUT	Condicions de salut mental	Infants i adolescents atesos als Centres de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ) (6-17)	Percentatge d'infants i adolescents (6-17) atesos als Centres de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ).	Registres del Consorci Sanitari de Barcelona (CSB).	Anual	Barcelona	2012-2018
No	63	SALUT	Condicions de salut mental	Temptatives de suïcidi d'infants i adolescents, segons denúncia (8-17)	Nombre de temptatives de suïcidi d'infants i adolescents (8-17), segons denúncia.	Registres del Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	2006-2017
Sí	64	SALUT	Hàbits saludables	Infants i adolescents que esmorzen diàriament (3-17)	Percentatge d'infants i adolescents (3-17) que no esmorzen diàriament, abans de sortir de casa (informat pels pares o les mares quan menys de 15 anys, resta autoinformat).	Enquesta de Salut de Barcelona (ESB). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2006, 2011 i 2016

Sí	65	SALUT	Hàbits saludables	Infants i adolescents que mengen les racionis de fruita o verdura recomanades (0-17)	Percentatge d'infants i adolescents (0-17) que no mengen les racionis de fruita o verdura recomanades (5 diàries); (informat pels pares o les mares quan menys de 15 anys, resta autoinformat).	Enquesta de Salut de Barcelona (ESB). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2016
Sí	66	SALUT	Hàbits saludables	Infants que dormen prou (0-11)	Percentatge d'infants (0-11) que no dormen suficientment (10 hores o més); (informat pels pares o les mares).	Enquesta de Salut de Barcelona (ESB). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2006 i 2016
Sí	67	SALUT	Hàbits saludables	Adolescents que dormen prou (12-17)	Percentatge d'adolescents (12-17) que no dormen suficientment (9 hores o més); (informat pels pares o les mares quan menys de 15 anys, resta autoinformat).	Enquesta de Salut de Barcelona (ESB). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2006 i 2016
Sí	68	SALUT	Hàbits saludables	Infants i adolescents que fan exercici de forma regular (6-16)	Percentatge d'infants i adolescents (6-16) que diuen que fan exercici de forma regular (fora de l'horari escolar). Nota: Respecte a l'edat, en l'última enquesta disponible (2018) no es disposa, així que s'ha calculat a partir dels cursos on és l'alumnat. D'esta manera, si bé el primer curs (1r prim.) podria ser d'edat 6 (o 7 anys), l'últim també podria ser 15 (o 16 anys).	Enquesta d'Hàbits Esportius de la població en edat escolar de Barcelona (EHEEB) Ajuntament de Barcelona i Institut Barcelona Esports (IBE).	Quinquenal	Barcelona	2008, 2013 i 2018
Sí	69	SALUT	Conductes de risc	Ús de mètodes anticonceptius en la darrera relació sexual (13-17)	Percentatge autoinformat d'ús de mètodes anticonceptius dels adolescents (13-17) en la darrera relació sexual (sense "mètodes no efectius" o "cap mètode anticonceptiu").	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016
No	70	SALUT	Conductes de risc	Incidència d'infeccions de transmissió sexual (ITS) en adolescents (14-17)	Nombr de casos d'incidència d'infeccions de transmissió sexual (ITS) en adolescents (14-17) (inclou gonocòccia i clamídia).	Registre del Servei d'Epidemiologia. ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Anual	Barcelona	2017 i 2018

Sí	71	SALUT	Conductes de risc	Taxa de fecunditat en noies adolescents (15-19)	Taxa, per mil, de fecunditat en noies adolescents (15-19).	Registre del Sistema d'informació de salut sexual i reproductiva. Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB).	Anual	Barcelona	2006, 2011, 2016, 2017 i 2018
Sí	72	SALUT	Conductes de risc	Interrupcions voluntàries de l'embaràs en noies adolescents (15-19)	Taxa, per mil, d'interrupcions voluntàries de l'embaràs en noies adolescents (15-19).	Registre del Sistema d'informació de salut sexual i reproductiva. Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB).	Anual	Barcelona	2006, 2011, 2016, 2017 i 2018
Sí	73	SALUT	Conductes de risc	Adolescents iniciats en l'hàbit de beure alcohol (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17) que diuen que estan iniciats en l'hàbit de beure alcohol (almenys una vegada han begut mig got de qualsevol beguda alcohòlica).	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016
No	74	SALUT	Conductes de risc	Infants i adolescents fumadors passius (0-17)	Percentatge d'infants i adolescents (0-17) fumadors passius. No es pregunta directament, es calcula a partir dels adults enquestats que diuen "fumar (o alguna persona a casa seva)" i tenen fills menors de 17 anys, però podria ser que fumin quan no hi ha l'infant o adolescent o no en prenen cura.	Enquesta de Salut de Barcelona (ESB). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2006, 2011 i 2016
Sí	75	SALUT	Conductes de risc	Adolescents iniciats en l'hàbit de fumar tabac (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17) que diuen que estan iniciats en l'hàbit de fumar tabac (diàriament o almenys una cigarreta a la setmana).	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016

Sí	76	SALUT	Conductes de risc	Adolescents iniciats en l'hàbit de consumir cànnabis (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17) que diuen que estan iniciats en l'hàbit de consumir cànnabis (en els darrers 30 dies, en els darrers 12 mesos o alguna vegada a la vida).	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016
Sí	77	SALUT	Conductes de risc	Adolescents amb un ús problemàtic del mòbil (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17) amb un ús problemàtic del mòbil (en fan un ús freqüent enllot d'occasional o no problemàtic).	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2016
No	78	SALUT	Conductes de risc	Adolescents amb un ús problemàtic d'Internet (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17) amb un ús problemàtic d'Internet (en fan un ús freqüent enllot d'occasional o no problemàtic).	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2016
No	79	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Activitats en el temps lliure	Infants i adolescents que fan activitats extraescolars (6-16)	Percentatge d'infants i adolescents (6-16) que diuen que fan algun tipus d'activitat fora de l'horari escolar (almenys un cop per setmana): esportiva apuntats, esportiva pel seu compte (només si la realitzen sovint), i/o no esportiva (teatre, música, reforç...).	Enquesta d'Hàbits Esportius de la població en edat escolar de Barcelona (EHEEB) Ajuntament de Barcelona i Institut Barcelona Esports (IBE).	Quinquenal	Barcelona	2008, 2013 i 2018
Sí	80	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Activitats en el temps lliure	Infants i adolescents que fan activitats extraescolars esportives (6-16)	Percentatge d'infants i adolescents (6-16) que diuen que fan algun tipus d'activitat esportiva (esportiva apuntats, esportiva pel seu compte) fora de l'horari escolar (almenys un cop per setmana).	Enquesta d'Hàbits Esportius de la població en edat escolar de Barcelona (EHEEB) Ajuntament de Barcelona i Institut Barcelona Esports (IBE).	Quinquenal	Barcelona	2008, 2013 i 2018

Sí	81	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Activitats en el temps lliure	Infants i adolescents que fan activitats extraescolars no esportives (6-16)	Percentatge d'infants i adolescents (6-16) que diuen que fan algun tipus d'activitat no esportiva (teatre, música, reforç...) fora de l'horari escolar (almenys un cop per setmana).	Enquesta d'Hàbits Esportius de la població en edat escolar de Barcelona (EHEEB). Ajuntament de Barcelona i Institut Barcelona Esports (IBE).	Quinquenal	Barcelona	2008, 2013 i 2018
Sí	82	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Activitats en el temps lliure	Infants que no juguen ni passen gaire temps a l'aire lliure (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que no juguen ni passen gaire temps a l'aire lliure (2 dies a la setmana o menys).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
Sí	83	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Activitats en el temps lliure	Infants que no juguen cap dia al parc o al carrer (3-14)	Percentatge d'infants (3-14) que diuen que no dediquen ni un dia a la setmana a jugar al parc o al carrer (consultar variable del qüestionari per mes detalls).	Enquesta de Salut de Barcelona (ESB). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2006, 2011 i 2016

Sí	84	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Activitats en el temps lliure	Adolescents amb inactivitat física o sedentarisme (13-17)	Percentatge d'adolescents i joves de 13 a 17 anys amb activitat insuficient o sedentarisme. Per tal de determinar l'activitat física en el temps lliure es pregunta el nombre de dies a la setmanal que realitzen activitat física en el temps lliure (fora de l'hora escolar), en funció de si l'exercici és extenuant (còrrer, futbol, bàsquet, muntanyisme, etc.), moderat (passejades a pas lleuger, natació, ciclisme suau, etc.) o suau (ioga, pesca, passejada lenta, etc.). Es calcula una puntuació basada en el recompte de dies a la setmana que realitzen cada tipus d'activitat física en el temps lliure. Segons la puntuació obtinguda s'agrupa a l'alumnat en: actius/ves, moderadament actius/ves i activitat insuficient/sedentarisme.	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016
Sí	85	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Activitats en el temps lliure	Infants no prou satisfets amb la quantitat de temps lliure de que disposen (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que no estan prou satisfets amb la quantitat de temps lliure de que disposen (no prou quan resposta 0-8/10).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
Sí	86	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Activitats en el temps lliure	Infants que no estan prou satisfets amb l'ús del seu temps lliure (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que no estan prou satisfets amb l'ús del seu temps lliure (no prou quan resposta 0-8/10).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017

Sí	87	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Activitats en el temps lliure	Infants que amb poca freqüència es relaxen, parlen o s'ho passen bé amb la seva família (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que no es relaxen, parlen o s'ho passen bé amb la família gaire sovint (2 dies a la setmana o menys).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
Sí	88	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Activitats en el temps lliure	Infants que destinen bona part del seu temps lliure a estudiar i fer deures (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que destinen bona part del seu temps lliure a estudiar i fer deures (en fan 5 dies o més a la setmana).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
Sí	89	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Activitats en el temps lliure	Infants i adolescents que participen en caus i esplais (5-17)	Nombr absolut i taxa (per cent) d'infants i adolescents (5-17) que participen en caus i esplais. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Registres de la Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Gent Gran. Ajuntament de Barcelona.	Anual?	Barcelona	2016/17 i 2017/18
Sí	90	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Activitats en el temps lliure	Adolescents que realitzen activitats vinculades amb l'associacionisme (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17) que diuen que realitzen activitats vinculades amb l'associacionisme (escoltisme, esplai, casal, política, religió, etcètera).	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016
Sí	91	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Activitats en el temps lliure	Infants i adolescents que assisteixen a Centres Oberts (4-18)	Nombr absolut i taxa (per cent) d'infants i adolescents (4-18) que han assistit a un Centre Obert, entre el setembre i el juny del darrer any (curs escolar), amb relació al total d'infants i adolescents a la ciutat.	Registres del Departament d'Atenció Social a la Família i la Infància. IMSS (Institut Municipal de Serveis Socials). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2017 i 2018

Sí	92	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Relacions	Infants (10-12) que, en cas de tenir un problema, pensen que no rebrien prou suport de les personnes del seu entorn més proper (família, amics o amigues, mestres, companys o companyes de l'escola i gent del barri)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que en cas de tenir un problema no rebrien prou suport de les personnes del seu entorn més proper (família, amics o amigues, mestres, companys o companyes de l'escola i gent del barri) (no prou quan la resposta no és totalment d'accord).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
Sí	93	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Relacions	Adolescents que pensen que les relacions amb la seva família no són prou bones (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17) que diuen que les seves relacions amb la seva família no són prou bones (es determina la relació amb la seva família preguntant si el tipus de relacions que hi tenen habitualment són molt bones, bastant bones, regulars, molt dolentes o bastant dolentes. Les categories s'agrupen en: molt/bastant bones, regulars, molt/bastant dolentes).	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016
Sí	94	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Relacions	Infants que no veuen als seus amics gaire sovint (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que no veuen als seus amics gaire sovint fora de l'escola (categories: cap, 1 o 2 cops per setmana).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
Sí	95	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Relacions	Adolescents que declaren no tenir cap amic o amiga (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17) que diuen que no tenen cap amic o amiga. Es demana de comptabilitzar tant els amics i amigues de l'escola com de fora de l'escola (categories: cap, un, dos, tres o més).	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016

No	96	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Ciutadania	Infants que no estan prou satisfets amb el barri on viuen (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que no estan prou satisfets amb el barri on viuen (no prou quan resposta 0-8/10).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
No	97	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Ciutadania	Infants que no estan prou satisfets amb els espais del barri per jugar i divertir-se (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que no disposen de prou espais per jugar i divertir-se al barri on viuen (no prou quan la resposta no és totalment d'acord).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
Sí	98	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Ciutadania	Infants que afirmen conèixer quins són els drets dels infants (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que afirmen conèixer els drets de l'infant.	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
Sí	99	TEMPS, RELACIONS I CIUTADANIA	Ciutadania	Infants que no estan prou satisfets amb com els escolten les persones adultes (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que no estan prou satisfets amb com els escolten les persones adultes (no prou quan resposta 0-8/10).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017

Sí	100	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Pobresa i exclusió social	Infants i adolescents en situació de risc de pobresa i/o exclusió social (Taxa AROPE) (0-17)	<p>La taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROPE) fa referència a la població que es troba en almenys una de les situacions següents: en risc de pobresa, amb privació material severa o vivint en una llar amb baixa intensitat laboral. // S'ha adoptat el 60% de la mediana de la renda anual neta per unitat de consum de la població de l'àmbit territorial de referència com el valor del líndar de risc a la pobresa.</p> <p>Les unitats de consum s'han calculat seguint l'escala OCDE modificada: un pes d'1 al primer adult, de 0,5 a la resta de membres de 14 anys i més i de 0,3 als menors de 14 anys. S'ha considerat com àmbit territorial de referència la ciutat de Barcelona.</p> <p>La taxa de privació material severa és el percentatge de població amb manca forçada d'almenys 4 dels 9 ítems de privació.</p> <p>Les persones que viuen en llars amb una intensitat de treball molt baixa es defineixen com les persones de 0 a 59 anys que viuen en llars on els adults (els de 18-59 anys, excepte els estudiants de 18-24 anys) van treballar menys del 20% del seu potencial total durant els 12 mesos anteriors. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.</p>	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDECAT-IERMB i Enquesta de condicions de vida (ECV) IDECAT-INE.	Anual	Barcelona	2016/17 i 2017/18
----	-----	----------------------------------	---------------------------	---	---	--	-------	-----------	-------------------

Sí	101	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Pobresa i exclusió social	Infants i adolescents en situació de risc de pobresa i/o exclusió social (Taxa AROPE), per tipus de llar (0-17)	<p>La taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROPE) fa referència a la població que es troba en almenys una de les situacions següents: en risc de pobresa, amb privació material severa o vivint en una llar amb baixa intensitat laboral. L'indicador es presenta segons el tipus de llar a on viuen els infants i adolescents.</p> <p>Per una descripció més detallada de l'indicador veure "Percentatge d'infants i adolescents en situació de risc de pobresa i/o exclusió social (Taxa AROPE) (0-17)". L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.</p>	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDECAT-IERMB i Enquesta de condicions de vida (ECV) IDECAT-INE.	Anual	Barcelona	2016/17 i 2017/18
----	-----	----------------------------------	---------------------------	--	--	--	-------	-----------	-------------------

Sí	102	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Pobresa i exclusió social	Infants i adolescents en situació de risc de pobresa i/o exclusió social (Taxa AROPE), segons població total i territori (0-17)	<p>La taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROPE) fa referència a la població que es troba en almenys una de les situacions següents: en risc de pobresa, amb privació material severa o vivint en una llar amb baixa intensitat laboral.</p> <p>L'indicador es presenta en comparació amb la Taxa AROPE de la població total i per als marcs territorials: Catalunya, Espanya i la UE</p> <p>Per una descripció més detallada de l'indicador veure "Infants i adolescents en situació de risc de pobresa i/o exclusió social (Taxa AROPE) (0-17)". L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.</p>	<p>Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE i European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC) Eurostat.</p>	Anual	Barcelona; Catalunya; Espanya; Unió Europea	2016/17, 2017, 2017/18 i 2018
----	-----	----------------------------------	---------------------------	--	--	---	-------	---	-------------------------------

Sí	103	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Desigualtat de renda	Renda mitjana anual dels infants i adolescents (0-17)	Mitjana dels ingressos equivalents a les llars on hi viu població de 0 a 17 anys. Es comptabilitzen els ingressos del treball per compte d'altri, beneficis/pèrdues del treball per compte propi, prestacions socials, rendes procedents de plans privats de pensions no relacionats amb el treball, rendes del capital i de la propietat, transferències entre d'altres llars, ingressos percebuts per menors i el resultat de la declaració per l'IRPF i per l'impost sobre el patrimoni. No s'hi inclouen els components no monetaris, excepte el cotxe d'empresa. // Els ingressos equivalents o la renda anual neta per unitat de consum s'obté dividint la renda total de la llar entre el nombre d'unitats de consum. Les unitats de consum són el resultat d'aplicar l'escala de l'OCDE modificada als diferents membres de la llar (un pes d'1 al primer adult, de 0,5 a la resta de membres de 14 anys i més i de 0,3 als menors de 14 anys). L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDECAT-IERMB i Enquesta de condicions de vida (ECV) IDECAT-INE.	Anual	Barcelona	2016/17 i 2017/18
----	-----	----------------------------------	----------------------	--	---	--	-------	-----------	-------------------

Sí	104	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Desigualtat de renda	Renda mitjana dels infants i adolescents, segons decils (0-17)	Mitjana dels ingressos equivalents a les llars on hi viu població de 0 a 17 anys. Es comptabilitzen els ingressos del treball per compte d'altri, beneficis/pèrdues del treball per compte propi, prestacions socials, rendes procedents de plans privats de pensions no relacionats amb el treball, rendes del capital i de la propietat, transferències entre d'altres llars, ingressos percebuts per menors i el resultat de la declaració per l'IRPF i per l'impost sobre el patrimoni. No s'hi inclouen els components no monetaris, excepte el cotxe d'empresa. Els ingressos equivalents o renda anual neta per unitat de consum s'obté dividint la renda total de la llar entre el número d'unitats de consum. Les unitats de consum són el resultat d'aplicar l'escala de l'OCDE modificada als diferents membres de la llar (un pes d'1 al primer adult, de 0,5 a la resta de membres de 14 anys i més i de 0,3 als menors de 14 anys). // Els decils d'ingressos s'han calculat en relació al conjunt de la població de Barcelona. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDECAT-IERMB i Enquesta de condicions de vida (ECV) IDECAT-INE.	Anual	Barcelona	2016/17 i 2017/18
----	-----	----------------------------------	----------------------	---	---	--	-------	-----------	-------------------

Sí	105	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Desigualtat de renda	Desigualtat de renda d'infants i adolescents, segons l'Índex de Gini (0-17)	L'índex de Gini mesura el grau de desigualtat en la distribució d'una variable contínua i s'utilitza generalment per mesurar la desigualtat econòmica. Els valors de l'índex se situen en el rang entre 0 i 100. El valor 0 faria referència a la igualtat màxima en una societat determinada (tothom tindria el mateix nivell d'ingressos), mentre que el valor 100 remetria a una societat amb desigualtat màxima. // Els ingressos equivalents o la renda anual neta per unitat de consum s'obté dividint la renda total de la llar entre el nombre d'unitats de consum. Les unitats de consum són el resultat d'aplicar l'escala de l'OCDE modificada als diferents membres de la llar (un pes d'1 al primer adult, de 0,5 a la resta de membres de 14 anys i més i de 0,3 als menors de 14 anys). L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDECAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDECAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18
----	-----	----------------------------------	----------------------	--	---	--	-------	-----------	-------------------------

Sí	106	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Desigualtat de renda	Distància entre el 20% d'infants i adolescents més ric i el 20% més pobre (0-17)	<p>La ràtio S80/S20 mesura la desigualtat en la distribució de la renda mitjançant el quotient entre el total d'ingressos acumulat entre la població amb el 20% de rendes més elevades sobre el total d'ingressos acumulat entre la població amb el 20% de rendes més baixes. Aquest índex s'interpreta com la quantitat de vegades que les rendes acumulades al quintil superior representen respecte les rendes acumulades al quintil inferior. // Les ràtios S s'han calculat mitjançant els punts de tall de la distribució de la renda per quintils. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.</p>	<p>Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.</p>	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18
----	-----	----------------------------------	----------------------	---	--	---	-------	-----------	-------------------------------

Sí	107	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Desigualtat de renda	Distància entre el 10% d'infants i adolescents més ric i el 10% més pobres (0-17)	<p>La ràtio S90/S10 mesura la desigualtat en la distribució de la renda mitjançant el quotient entre el total d'ingressos acumulat entre la població amb el 10% de rendes més elevades sobre el total d'ingressos acumulat entre la població amb el 10% de rendes més baixes. Aquest índex s'interpreta com la quantitat de vegades que les rendes acumulades al decil superior representen respecte les rendes acumulades al decil inferior. // Les ràtios S s'han calculat mitjançant els punts de tall de la distribució de la renda per decils. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.</p>	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18
Sí	108	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Desigualtat de renda	Infants i adolescents que viuen per sota el llindar de pobresa moderada, severa i extrema, segons grup d'edat	<p>La taxa de risc a la pobresa és el percentatge de població amb ingressos anuals per unitats de consum inferiors al llindar de pobresa de l'àmbit territorial de referència. Es correspon a la taxa de risc a la pobresa d'infants i adolescents (0-17) que viuen sota el llindar de pobresa moderada (60% de la mediana), severa (40%) i extrema (30%) després d'imputar totes les transferències socials i ajudes socials d'urgència. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.</p>	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB i Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE.	Anual	Barcelona	2016/17 i 2017/18

Sí	109	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Desigualtat de renda	Llindars de risc de pobresa, segons intensitat (moderada, severa i extrema) i composició de la llar	<p>El llindar de risc de pobresa és el valor de renda sota el qual es considera que la població viu en situació de risc de pobresa. El llindar de risc de pobresa moderada es correspon amb el 60% de la mediana de la renda anual neta per unitat de consum de la població de l'àmbit territorial de referència. El llindar de risc de pobresa severa s'ha establert amb el 40% de la mediana de la renda anual neta per unitat de consum. El llindar de risc de pobresa extrema s'ha fixat amb el 30% de la mediana de la renda anual neta per unitat de consum. // Els ingressos equivalents o renda anual neta per unitat de consum s'obté dividint la renda total de la llar entre el nombre d'unitats de consum. Les unitats de consum són el resultat d'aplicar l'escala de l'OCDE modificada als diferents membres de la llar (un pes d'1 al primer adult, de 0,5 a la resta de membres de 14 anys i més i de 0,3 als menors de 14 anys). L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.</p>	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB i Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE.	Anual	Barcelona; Catalunya; Espanya	2013 - 2018, 2016/17 i 2017/18
----	-----	-------------------------------------	----------------------	--	--	---	-------	-------------------------------------	---

No	110	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Pobresa i exclusió social	Intensitat de risc de pobresa dels infants i adolescents (0-17)	L'índex d'intensitat de risc de pobresa és la distància mediana de la població pobre respecte al llindar de pobresa. // Es calcula dividint la diferència entre els ingressos medians de la població en risc de pobresa i el llindar de risc de pobresa, pel llindar de pobresa. S'ha adoptat el 60% de la mediana de la renda anual neta per unitat de consum de la població de l'àmbit territorial de referència com el valor del llindar de risc a la pobresa. S'ha considerat com l'àmbit territorial de referència la ciutat de Barcelona. Les unitats de consum s'han calculat seguint l'escala OCDE modificada: un pes d'1 al primer adult, de 0,5 a la resta de membres de 14 anys i més i de 0,3 als menors de 14 anys. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDECAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDECAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18
----	-----	----------------------------------	---------------------------	--	---	--	-------	-----------	-------------------------

Sí	111	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Pobresa i exclusió social	Infants i adolescents que viuen per sota el llindar de pobresa moderada (60% de la mediana), segons població total i territori (0-17)	<p>La taxa de risc a la pobresa és el percentatge de població amb ingressos anuals per unitats de consum inferiors al llindar de pobresa de l'àmbit territorial de referència. Es correspon a la taxa de risc a la pobresa d'infants i adolescents (0-17) que viuen sota el llindar de pobresa moderada després d'imputar totes les transferències socials i ajudes socials d'urgència. // S'ha adoptat el 60% de la mediana de la renda anual neta per unitat de consum de la població de l'àmbit territorial de referència com el valor del llindar de risc a la pobresa. // L'indicador es presenta en comparació amb la Taxa de pobresa moderada de la població total i per als marcs territorials: Catalunya, Espanya i la UE(28)</p> <p>Per una descripció més detallada de l'indicador veure "Infants i adolescents que viuen per sota del llindar de pobresa moderada (60% de la mediana) (0-17)". L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.</p>	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE i European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC) Eurostat.	Anual	Barcelona; Catalunya; Espanya; Unió Europea	2010 - 2016, 2016/17, 2017, 2017/18 i 2018
----	-----	----------------------------------	---------------------------	--	---	---	-------	---	--

No	112	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Pobresa i exclusió social	Infants i adolescents que viuen per sota el llindar de pobresa moderada (60% de la mediana), segons nombre de sustentadors/es i tipus de llar (0-17)	Percentatge d'infants i adolescents (0-17) que viu sota el llindar de pobresa moderada (60% de la mediana) segons el nombre de sustentadors de i tipus de llars, dividits en monoparentals i biparentals (cap sustentador, un sustentador o dos sustentadors). L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDECAT-IERMB i Enquesta de condicions de vida (ECV) IDECAT-INE.	Anual	Barcelona; Catalunya	2016/17, 2017 i 2018
Sí	113	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Pobresa i exclusió social	Infants i adolescents que viuen per sota el llindar de pobresa moderada (60% de la mediana), abans d'imputar les transferències socials i ajuts d'urgència social (0-17)	La taxa de risc a la pobresa abans de transferències socials és el percentatge de població amb ingressos anuals, sense comptar els procedents de prestacions públiques, per unitats de consum inferiors al llindar de pobresa de l'àmbit territorial de referència. // S'ha adoptat el 60% de la mediana de la renda anual neta per unitat de consum de la població de l'àmbit territorial de referència com el valor del llindar de risc a la pobresa. S'ha considerat com l'àmbit territorial de referència la ciutat de Barcelona. Les unitats de consum s'han calculat seguint l'escala OCDE modificada: un pes d'1 al primer adult, de 0,5 a la resta de membres de 14 anys i més i de 0,3 als menors de 14 anys. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDECAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDECAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18

Sí	114	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Pobresa i exclusió social	Infants i adolescents que viuen per sota el llindar de pobresa severa (40% de la mediana), abans d'imputar les transferències socials i ajuts d'urgència social (0-17)	<p>La taxa de risc a la pobresa abans de transferències socials és el percentatge de població amb ingressos anuals, sense comptar els procedents de prestacions públiques, per unitats de consum inferiors al llindar de pobresa de l'àmbit territorial de referència. // S'ha adoptat el 40% de la mediana de la renda anual neta per unitat de consum de la població de l'àmbit territorial de referència com el valor del llindar de risc a la pobresa. S'ha considerat com l'àmbit territorial de referència la ciutat de Barcelona. Les unitats de consum s'han calculat seguint l'escala OCDE modificada: un pes d'1 al primer adult, de 0,5 a la resta de membres de 14 anys i més i de 0,3 als menors de 14 anys. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.</p>	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18
----	-----	----------------------------------	---------------------------	---	--	--	-------	-----------	-------------------------

Sí	115	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Pobresa i exclusió social	Infants i adolescents que viuen per sota el llindar de pobresa extrema (30% de la mediana), abans d'imputar les transferències socials i ajuts d'urgència social (0-17)	La taxa de risc a la pobresa abans de transferències socials és el percentatge de població amb ingressos anuals, sense comptar els procedents de prestacions públiques, per unitats de consum inferiors al llindar de pobresa de l'àmbit territorial de referència. // S'ha adoptat el 30% de la mediana de la renda anual neta per unitat de consum de la població de l'àmbit territorial de referència com el valor del llindar de risc a la pobresa. S'ha considerat com l'àmbit territorial de referència la ciutat de Barcelona. Les unitats de consum s'han calculat seguint l'escala OCDE modificada: un pes d'1 al primer adult, de 0,5 a la resta de membres de 14 anys i més i de 0,3 als menors de 14 anys. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18
Sí	116	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Pobresa i exclusió social	Infants i adolescents que viuen en llars a on totes les persones adultes estan a l'atur o són inactives (0-17)	L'indicador fa referència al percentatge de població de 0 a 17 anys que viu en llars on tots els membres a partir de 18 anys es troben en situació d'atur o d'inactivitat. // La situació en relació amb l'activitat dels adults fa referència a la pròpia definició dels enquestats en el moment que es realitza l'enquesta. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18

Sí	117	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Pobresa i exclusió social	Infants i adolescents que viuen en llars a on les persones adultes en edat de treballar ho han fet en un 20% o menys de les seves possibilitats (0-17)	Població menor de 18 anys que viu en llars amb molt baixa intensitat laboral. La població que viu en llars amb intensitat de treball molt baixa inclou aquelles persones de 0 a 59 anys que viuen en llars on els adults (de 18 a 59 anys) han treballat menys del 20% del seu potencial de treball durant el darrer any. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18
Sí	118	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Pobresa i exclusió social	Infants i adolescents que reben l'ajut d'urgència social municipal del Fons 0-16 (0-16)	Nombre d'infants i adolescents (0-16) que reben l'ajut d'urgència social del Fons 0-16.	Registres del Departament d'Atenció Social a la Família i la Infància. IMSS (Institut Municipal de Serveis Socials). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	

Sí	119	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Pobresa i exclusió social	Infants i adolescents que viuen per sota el llindar de pobresa moderada (60% de la mediana), en llars on almenys una persona adulta treballa (0-17)	<p>La taxa de pobresa en el treball expressa la proporció de persones de 18 a 64 anys dins d'un territori que, estant ocupades, es troben en risc de pobresa, sobre el total de població de 18 a 64 anys que ha treballat un mínim de 6 mesos durant l'any anterior a l'enquesta. // S'ha adoptat el 60% de la mediana de la renda anual neta per unitat de consum de la població de l'àmbit territorial de referència com el valor del llindar de risc a la pobresa. S'ha considerat com l'àmbit territorial de referència la ciutat de Barcelona. Les unitats de consum s'han calculat seguint l'escala OCDE modificada: un pes d'1 al primer adult, de 0,5 a la resta de membres de 14 anys i més i de 0,3 als menors de 14 anys. Es consideren persones ocupades les persones a partir de 16 anys (o 18 ?) que han treballat com a mínim sis mesos durant l'any anterior a l'enquesta. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.</p>	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18
----	-----	----------------------------------	---------------------------	--	---	--	-------	-----------	-------------------------

Sí	120	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Privació material, alimentació i habitatge	Infants i adolescents que viuen en llars amb sobrecàrrega de les despeses de l'habitatge (0-17)	<p>La taxa de sobrecàrrega de despeses de l'habitatge quantifica la població resident en llars on es dedica més del 40% dels ingressos disponibles totals de la llar a les despeses de l'habitatge. Es comptabilitzen com despeses de l'habitatge el lloguer o els interessos de la hipoteca (en cas de ser propietat amb pagaments pendents) i altres despeses associades (aigua, electricitat, gas, comunitat, assegurances o taxes municipals). // La mesura de sobrecàrrega de despeses de l'habitatge es calcula i s'expressa a nivell individual. L'indicador és la divisió entre les despeses anuals totals de l'habitatge menys qualsevol transferència social destinada a habitatge (numerador) i els ingressos anuals totals disponibles a la llar menys qualsevol transferència social destinada a habitatge (denominador). L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.</p>	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18
----	-----	----------------------------------	--	--	---	--	-------	-----------	-------------------------

Sí	121	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Privació material, alimentació i habitatge	Taxa de risc a la pobresa moderada (60% mediana) amb lloguer imputat de la població de 0 a 17 anys.	La taxa de risc a la pobresa d'infants i adolescents (0-17) després d'imputar els costos de l'habitatge és una simulació del percentatge d'aquesta població que quedaría amb uns ingressos anuals per unitats de consum inferiors al llindar de risc de pobresa de l'àmbit territorial de referència després de restar a la renda familiar els costos de lloguer o de la hipoteca (només interessos). L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDECAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDECAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18
Sí	122	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Privació material, alimentació i habitatge	Sobrecostos de l'habitatge de la població infantil segons districte de residència (0-17)	Percentatge d'infants i adolescents (0-17) que viu en llars afectades per sobrecostos derivats del pagament de l'habitatge. Per calcular el sobrecost i plasmar-ho als diferents districtes de la ciutat s'ha optat per una aproximació a l'ingrés residual (Stone, 2006 i 2010). Des d'aquest punt de vista, el que resulta d'interès són els ingressos sobrants dels que una família disposa per satisfer la resta de necessitats bàsiques (Warren, 2018).	Enquesta Sociodemogràfica de Barcelona. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Puntual	Barcelona	2017

Sí	123	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Privació material, alimentació i habitatge	Infants i adolescents que viuen per sota el llindar de pobresa moderada (60% de la mediana) després d'imputar els costos de l'habitacle, segons grup d'edat	<p>La taxa de risc a la pobresa d'infants i adolescents (0-17) després d'imputar els costos de l'habitacle és una simulació del percentatge d'aquesta població que quedaría amb uns ingressos anuals per unitats de consum inferiors al llindar de risc de pobresa de l'àmbit territorial de referència després de restar a la renda familiar els costos de l'habitacle. En aquest cas, es considera com a part dels costos de l'habitacle el rebut de lloguer o de la hipoteca (només interessos), els rebuts de serveis (gas, electricitat, aigua), les despeses de la comunitat de veïns, les assegurances relacionades amb l'habitacle, taxes municipals. // S'ha adoptat el 60% de la mediana de la renda anual neta per unitat de consum de la població de l'àmbit territorial de referència com el valor del llindar de risc a la pobresa. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.</p>	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDECAT-IERMB i Enquesta de condicions de vida (ECV) IDECAT-INE.	Anual	Barcelona	2016/17 i 2017/18
----	-----	----------------------------------	--	--	---	--	-------	-----------	-------------------

Sí	124	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Privació material, alimentació i habitatge	Infants i adolescents que viuen per sota el llindar de pobresa severa (40% de la mediana) després d'imputar els costos de l'habitacle, segons grup d'edat	<p>La taxa de risc a la pobresa d'infants i adolescents (0-17) després d'imputar els costos de l'habitacle és una simulació del percentatge d'aquesta població que quedaría amb uns ingressos anuals per unitats de consum inferiors al llindar de risc de pobresa de l'àmbit territorial de referència després de resta a la renda familiar els costos de l'habitacle. En aquest cas, es considera com a part dels costos de l'habitacle el rebut de lloguer o de la hipoteca (només interessos), els rebuts de serveis (gas, electricitat, aigua), les despeses de la comunitat de veïns, les assegurances relacionades amb l'habitacle, taxes municipals. // S'ha adoptat el 40% de la mediana de la renda anual neta per unitat de consum de la població de l'àmbit territorial de referència com el valor del llindar de risc a la pobresa. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.</p>	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDECAT-IERMB i Enquesta de condicions de vida (ECV) IDECAT-INE.	Anual	Barcelona	2016/17 i 2017/18
----	-----	----------------------------------	--	--	--	--	-------	-----------	-------------------

Sí	125	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Privació material, alimentació i habitatge	Infants i adolescents que viuen en llars amb endarreriments en el pagament de despeses de l'habitatge (0-17)	L'indicador fa referència al percentatge de població que el darrer any ha tingut endarreriments en el pagament de despeses incloent els rebuts d'hipoteca o lloguer, factures de subministraments (electricitat, aigua, gas, etc.), pagaments ajornats o altres préstecs. // Les persones que no tenen cap d'aquest tipus de despeses es consideren com no afectades per aquest tipus de privació. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18
Sí	126	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Privació material, alimentació i habitatge	Infants i adolescents que viuen en un habitatge amb problemes d'humitats, manca de llum o contaminació ambiental (0-17)	L'indicador identifica la proporcio de població de 0 a 17 anys resident en un habitatge que presenta algun dels següents problemes: a) goteres, humitats a parets, terres, sostres o ciments, o podridura en terres, marcs de finestres o portes; b) contaminació, brutícia, o altres problemes mediambientals a la zona produïts per la indústria o el tràfic; c) manca de llum natural. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB i Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE.	Anual	Barcelona	2016/17 i 2017/18
Sí	127	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Privació material, alimentació i habitatge	Infants i adolescents que viuen en llars a on no es poden permetre mantenir l'habitacle a una temperatura adequada	Es tracta d'un ítem de privació material que fa referència a la impossibilitat de mantenir l'habitacle a una temperatura adequada durant els mesos d'hivern. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18

No	128	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Privació material, alimentació i habitatge	Infants i adolescents que viuen en llars a on no poden fer front a despeses imprevistes (0-17)	Es tracta d'un ítem de privació material que fa referència a la impossibilitat de fer front a despeses imprevistes per valor de 650 € fent servir recursos propis. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18
No	129	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Privació material, alimentació i habitatge	Infants i adolescents que viuen en llars a on no es poden permetre anar de vacances almenys 1 setmana a l'any (0-17)	La taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROPE) fa referència a la població que es troba en almenys una de les situacions següents: en risc de pobresa, amb privació material severa o vivint en una llar amb baixa intensitat laboral. L'indicador es presenta segons el tipus de llar a on viuen els infants i adolescents. Per una descripció més detallada de l'indicador veure "Percentatge d'infants i adolescents en situació de risc de pobresa i/o exclusió social (Taxa AROPE) (0-17)" L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18

Sí	130	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Privació material, alimentació i habitatge	Infants i adolescents que viuen en llars a on arriben a final de mes amb dificultat o molta dificultat (0-17)	Distribució de la població segons la capacitat econòmica de la llar - basada en la percepció de la persona de referència de la llar- per arribar a final de mes amb els ingressos nets mensuals de la llar. // La capacitat de la llar per arribar a final de mes s'avalua amb una escala de 6 punts, on els extrems són "Amb molta dificultat" i "Amb molt facilitat". En aquest indicador es prenen en consideració les respostes "Amb molta dificultat" i "Amb dificultat". L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18
Sí	131	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Privació material, alimentació i habitatge	Infants i adolescents que viuen en llars on no es poden permetre menjar les racionades de carn o peix recomanades (0-17)	Es tracta d'un ítem de privació material que fa referència a la impossibilitat de consumir proteïnes de manera forçada i involuntària. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDESCAT-IERMB, Enquesta de condicions de vida (ECV) IDESCAT-INE i Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població (ECVHP) IERMB.	Anual	Barcelona	2011, 2016/17 i 2017/18

No	132	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Privació material, alimentació i habitatge	Infants i adolescents que viuen en situació de privació material severa (0-17)	<p>La privació material va referència a la impossibilitat de consumir béns, serveis i/o participar en activitats que socialment són concebudes com necessitats. Per mesurar aquesta manca forçada i involuntària es consideren els següents ítems: atendre puntualment el pagament de despeses relacionades amb l'habitatge principal o de compres ajornades (hipoteca/lloguer i serveis relacionats); mantenir l'habitacle a una temperatura adient; capacitat per assumir despeses imprevistes; menjar un àpat de carn, pollastre o peix almenys cada dos dies; anar de vacances almenys una setmana a l'any ; disposar d'automòbil; disposar d'ordinador personal; disposar de rentadora i disposar de televisió. // La taxa de privació material severa és el percentatge de població amb manca forçada d'almenys 4 dels 9 ítems. L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i no a anys complets.</p>	Estadístiques metropolitanes sobre condicions de vida (EMCV) IDECAT-IERMB i Enquesta de condicions de vida (ECV) IDECAT-INE.	Anual	Barcelona	2016/17 i 2017/18
----	-----	----------------------------------	--	---	---	--	-------	-----------	-------------------

Sí	133	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Privació material, alimentació i habitatge	Infants i adolescents que pateixen privació material, segons districte (0-17)	Percentatge d'infants i adolescents (0-17) que viu en llars que pateixen alguna mena de privació material, segons districtes de residència. S'entén per privació la impossibilitat de posseir béns, serveis i/o participar en activitats que socialment són percebudes com a necessitats, com, per exemple, no poder anar de vacances almenys una vegada a l'any, no poder permetre's una despesa imprevista o no poder permetre's connexió a internet.	Enquesta Sociodemogràfica de Barcelona. OMD (Oficina Municipal de Dades). Ajuntament de Barcelona.	Puntual	Barcelona	2017
Sí	134	POBRESA, EXCLUSIÓ I DESIGUALTATS	Privació material, alimentació i habitatge	Infants i adolescents que reben l'ajut de menjador al seu centre educatiu, segons cicle educatiu (3-16)	Nombrer i taxa, per cent, d'infants i adolescents (3-16) que reben l'ajut de menjador a la seva escola segons cicle eduvcatiu: infantil; primària; ESO.	Registres del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB).	Anual	Barcelona	2006/07, 2009/10, 2012/13, 2015/16 i 2017/2018
Sí	135	VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL i PROTECCIÓ	Violències	Infants que diuen que han viscut situacions de violència física i/o verbal a l'escola (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que afirmen haver viscut, durant l'últim mes, situacions de violència física i/o verbal a l'escola (infants que als enunciats "Durant l'últim mes, altres nois/es de l'escola m'han pegat" i "Durant l'últim mes, altres nois/es de l'escola m'han insultat" han respost "Una vegada", "2 o 3 vegades", o "Més de 3 vegades").	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
Sí	136	VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL i PROTECCIÓ	Violències	Infants (10-12) que no se senten prou segurs segons entorn relacional (casa, escola i barri)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que no se senten prou segurs al seu entorn relacional (casa, escola i barri) (no prou quan la resposta no és totalment d'acord).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017

Sí	137	VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL i PROTECCIÓ	Violències	Infants (10-12) que diuen que percepren baralles segons entorn relacional (escola i barri)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que percepren baralles segons entorn (escola i barri) ("quasi siempre" engloba les categories de resposta "cada dia" i "gairebé cada dia").	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
No	138	VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL i PROTECCIÓ	Violències	Infants que no se senten prou segurs a l'escola (10-12)	Percentatge d'infants (10-12) que diuen que no se senten prou segurs a l'escola (no prou quan resposta no totalment d'acord).	Enquesta de Benestar Subjectiu de la Infància a Barcelona (EBSIB). Ajuntament de Barcelona i Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB).	Quinquenal	Barcelona	2017
No	139	VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL i PROTECCIÓ	Violències	Adolescents amb por de ser maltractats al seu centre educatiu (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17) que diuen que tenen por a ser maltractat per altres nois i noies (es comptabilitzen tots els que han respost "sí, una mica de por; sí, força por; sí, molta por") L'àmbit temporal que abraça l'indicador fa referència a cursos escolars i a anys complets.	Enquesta de Convivència Escolar i Seguretat a Catalunya (ECESC). Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya.	Quinquenal	Barcelona	2006, 2012 i 2016/17

Sí	140	VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL i PROTECCIÓ	Violències	Adolescents que afirmen haver patit discriminació (desagregació per motius de gènere, orígens, orientació sexual, discapacitat o aspecte físic) (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17) que afirmen haver patit discriminació, en els darrers 12 mesos, per gènere, país d'origen o ètnia, orientació sexual o discapacitat (a l'enquesta es defineix la discriminació com a qualsevol situació en la qual "t'has sentit molest o molesta, se t'ha negat alguna cosa, has estat assetjat o assetjada o t'has sentit inferior", relacionada amb les causes descrites; a partir d'aquestes variables es construeix una altra que recull si han patit o no discriminació, en els últims 12 mesos, per qualsevol de les causes descrites).	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016
Sí	141	VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL i PROTECCIÓ	Violències	Adolescents que afirmen haver estat víctimes de bullying (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17) que afirmen haver estat víctimes de bullying, en els darrers 12 mesos (la valoració del maltractament en l'entorn escolar mesurat des del punt de vista de la víctima consta de tres items: "haver estat insultat/da, colpejat/da o marginat/da"; les categories de resposta són "mai", "1 vegada", "2 vegades", "3 vegades" i "4 o més vegades"; ser "víctima" de maltractament escolar es defineix com haver estat insultat/da, colpejat/da o marginat/da 4 o més vegades en els últims 12 mesos o bé haver sofert alguna vegada cadascuna de les tres accions en els darrers 12 mesos).	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016

Sí	142	VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL i PROTECCIÓ	Violències	Adolescents que afirmen haver estat víctimes de ciberbullying (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17) que afirmen haver estat víctimes de ciberbullying, en els darrers 12 mesos (el maltractament per internet mesurat des del punt de vista de la víctima es valora a partir de preguntar si "alguna persona t'ha perjudicat a través d'internet (enviament de fotos, vídeos, comentaris, etc.)").	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016
No	143	VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL i PROTECCIÓ	Violències	Adolescents que afirmen haver patit assetjament sexual alguna vegada (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17) que afirmen haver patit assetjament sexual alguna vegada, entenent per assetjament sexual qualsevol conducta verbal o física amb contingut sexual que sigui ofensiva o no desitjada per la persona que la rep (es pregunta a l'alumnat si ha patit assetjament sexual alguna vegada, amb categories de resposta que identifiquen també el lloc on l'han patit: Sí, a casa; Sí, a l'escola; Sí, al carrer; Sí, en altres llocs; No assetjament; a partir d'aquesta variable multi-resposta es construeix una altra que recull si han patit o no assetjament sexual alguna vegada, a qualsevol lloc).	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016

No	144	VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL i PROTECCIÓ	Violències	Adolescents que afirmen haver patit maltractaments per part de la seva parella (13-17)	Percentatge d'adolescents (13-17) que afirmen haver patit maltractaments emocionals (difusió de dades íntimes, destrucció d'objectes en les discussions, control del telèfon mòbil/trucades/contactes, insults o humiliacions davant dels altres, amenaces, etc.), físics (ser colpejat/da, haver rebut un cop de puny, haver rebut alguna empenta, etc.) o sexuals (obligació de mantenir relacions sexuals quan no volia, fer algun acte sexual que no li agrada, etc.) per part de la seva parella (algú amb qui la persona enquestada té una relació especial, no només d'amistat ("nòvio" o "nòvia", amic o amiga especial), en els darrers 12 mesos.	Enquesta de Factors de Risc d'Estudiants de Secundària (FRESC). ASPB (Agència de Salut Pública de Barcelona).	Quinquenal	Barcelona	2012 i 2016
Sí	145	VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL i PROTECCIÓ	Violències	Infants i adolescents víctimes de maltractament en el seu domicili familiar, segons denúncia (0-17)	Nombre i taxa, per deu mil, d'infants i adolescents (0-17) que han estat víctimes directes de diferents formes de violències en l'àmbit familiar, en el darrer any, segons denúncia.	Registres del Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	2006, 2011-2017

Sí	146	VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL i PROTECCIÓ	Violències	Infants i adolescents víctimes de violència masclista atesos pel servei SARA i SARA-Jove (0-17)	Nombre d'infants i adolescents (0-17) víctimes de violència masclista atesos pels serveis SARA i SARA-Jove (poden ser fills i filles de les dones ateses al servei adolescents de 12 a 17 anys que viuen qualsevol de les tres situacions següents: relacions afectiu sexuals abusives, situacions de violència masclista per no comportar-se conforme als estereotips i rols atribuïts, i situacions de violència masclista com assetjament, agressions sexuals o qualsevol altra; total infants i adolescents 0-17 anys víctimes de violència masclista = total infants d'adolescents 0-17 anys, les mares dels quals han estat ateses pel programa SARA + total infants i adolescents majors de 16 anys, que han estat ateses pel programa SARA-Jove).	Registres del Departament d'Atenció i Acollida per violència masclista. Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2012-2018
Sí	147	VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL i PROTECCIÓ	Atenció a situacions de risc social	Infants i adolescents als quals es valora la situació de risc social a demanda del sistema judicial (0-17)	Nombre i taxa (per mil) d'infants i adolescents (0-17) atesos pels serveis socials bàsics municipals per demanda dels Sistema Judicial i de la DGAIA per estudi de situació de risc social.	Registres del Departament d'Atenció Social a la Família i la Infància. IMSS (Institut Municipal de Serveis Socials). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2017 i 2018

Sí	148	VIOLENCIES, RISC SOCIAL i PROTECCIÓ	Atenció a situacions de risc social	Infants i adolescents en situació de possible desemparament atesos pels Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA) (0-17)	Nombre i taxa (per mil) d'infants i adolescents (0-17) valorats i informats pels professionals serveis socials com a infància en risc greu i que, per tant, són gestionats pels Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA), entre l'1 i el 31 de desembre del darrer any (es comptabilitzen tots els expedients atesos pels EAIA vigents oberts/tancats al llarg del darrer any; la situació de risc greu de desprotecció és aquella en la qual el desenvolupament i el benestar de l'infant o l'adolescent es veuen limitats o perjudicats per circumstàncies personals, socials o familiars, per a les quals s'ha decretat la necessitat de rebre l'atenció especialitzada dels EAIA i que, en alguns casos, pot derivar en la separació de l'infant del nucli familiar).	Registres del Departament d'Atenció Social a la Família i la Infància. IMSS (Institut Municipal de Serveis Socials). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2017 i 2018
Sí	149	VIOLENCIES, RISC SOCIAL i PROTECCIÓ	Protecció en situacions de desemparament	Infants i adolescents tutelats, segons tipus d'acolliment (0-17)	Percentatge d'infants i adolescents (0-17) en situació de desemparament o tutela, segons mesura protectora: acolliment familiar en una família extensa o aliena, o bé en centre residencial (es comptabilitzen tots els expedients que han estat vigents en el darrer any amb independència del seu estat obert/tancat a 31 de desembre).	Registres de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA). Generalitat de Catalunya.	Anual	Barcelona	2006, 2011 i 2017

Sí	150	VIOLÈNCIES, RISC SOCIAL i PROTECCIÓ	Protecció en situacions de desemparament	Infants i adolescents migrants sols sense referents familiars atesos pel Servei de Detecció i Intervenció (SDI) a l'espai públic de Barcelona (0-17)	Nombre d'infants i adolescents (0-17) migrants sols sense referents familiars atesos pel Servei de Detecció i Intervenció (SDI) a l'espai públic de Barcelona (l'indicador recull els infants i adolescents menors de 18 anys no acompañats, amb manca de vincles familiars o sense referents, que es troben en situació de vulnerabilitat social i viuen habitualment a l'espai públic o en infrahabitatges de la ciutat de Barcelona, atesos en medi obert pels educadors del Servei de Detecció i Intervenció de l'Institut Municipal de Serveis Socials).	Registres del Departament de Serveis Socials d'Intervenció a l'Espai Públic. IMSS (Institut Municipal de Serveis Socials). Ajuntament de Barcelona.	Anual	Barcelona	2007-2017
----	-----	-------------------------------------	--	---	---	---	-------	-----------	-----------